

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

JUDEȚ PRAHOVA

**LUCRĂRILE
SIMPOZIONULUI
NAȚIONAL**

**„TENDINȚE MODERNE
ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ”**

**Ediția a V-a,
15 iunie 2021**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COMUNA DRĂGĂNEȘTI

Localitatea Drăgănești, județul Prahova, cod SIRUES 637839, CF 29055470
Telefon/ fax: 0244 465050/ 0244 465994; e-mail: scoala_draganesti@yahoo.com
UNITATE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

PRIMĂRIA COMUNEI DRĂGĂNEȘTI
JUDEȚUL PRAHOVA

Casa Corpului
Didactic
Prahova

CENTRUL NAȚIONAL ISSN BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

**Lucrările Simpozionului „Tendințe moderne în educația parentală”
ISSN 2559 - 6098, ISSN-L = 2559 - 6098**

COORDONATORI ȘI REALIZATORI:

Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova - Prof. Dr. Ilie Mariana

Profesor învățământ preșcolar - Mereu Nicoleta

Prahova - Ploiești, 2021

**Fiecare autor poartă răspunderea pentru originalitate și corectitudinea referatului
trimis pentru publicare.**

CADRUL GENERAL

METAFORA PĂDURII

“Ca să-i poți conduce pe alții, trebuie mai întâi să te poți conduce pe tine”.

Această cumpătare, dezvoltată ulterior într-o reală „etică a abținerii”, o întâlnim în timp în ideile despre disciplină, înțeleasă ca prevedere, judecată și autocontrol. Astfel, orice discuție despre rolul și rostul școlii susțin că, dincolo de aspectele instruirii, ale dobândirii de competențe tehnice într-un domeniu sau altul, se accentuează necesitatea formării deprinderilor, comportamentelor și valorilor utile și necesare comunității.

Pentru a observa și a înțelege cum un sistem poate să susțină succesul copiilor în activitatea școlară sau a elevilor, utilizăm *metafora ecosistemului*. Copacii tineri vor crește sănătoși când se dezvoltă într-un mediu caracterizat de diversitatea plantelor și animalelor, sol și hrană sănătoase de la soare, aer și precipitații curate. Fiecare parte a ecosistemului are un rol vital și fiecare este dependentă una de cealaltă pentru sănătatea lui. Similar este și pentru tineri: sănătatea școlilor, familiilor și comunității ajută la asigurarea succesului copilului în activitatea școlară. De asemenea, orice slăbiciune reieșită din orice parte a sistemului pune copilul în situație de risc. Pentru a obține eficiență, fiecare parte cere suportul și colaborarea celorlalte.

În Grădinița Drăgănești, metafora pădurii ne ajută să înțelegem importanța și suținerea sufletului de copil de către familie. Astfel, ideal ar fi să cultivăm o ecologie a succesului copilului. Este vitală intervenția familiei, școlii și a comunității.

Ca modalități de realizare, evidențiem: gândirea, imaginarea, provocarea și trăirea situațiilor de comunicare socială. Este mai mult decât ceea ce preconizau curentele pedagogice de a duce școala înspre viață, realitate, ci a aduce viața, cu problematica ei, în școală.

Un rol deosebit de important în comunicarea interumană îl are cuvântul “noi”. El sugerează faptul că suntem împreună, că împărțim aceleași gânduri, idealuri, preocupări.

În acest sens, **ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGĂNEȘTI și GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI**, sub îndrumarea doamnei Inspector Școlar Mariana Ilie, au venit în întâmpinarea cadrelor didactice cu invitația de a participa on-line, prin intermediul platformei GOOGLE MEET la **Simpozionul on-line ”TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE”**, ediția a V-a, desfășurat la data de 15 iunie 2021.

Prof. Mereu Nicoleta
Grădinița Drăgănești

PROIECT DESFĂȘURAT ÎN COLABORARE CU:

- 1. Inspectoratul Școlar Județean Prahova**
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar prof. dr. Ilie Mariana
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar prof. Grigore Liliana Mara
- 2. Casa Corpului Didactic Prahova**
Director, prof. Cazacu Daniela Mariana
- 3. Monitor Activități extrașcolare ISJ Prahova**
Metodist, prof. Vasile Georgeta
- 4. Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești**
Director DPPD, Conf. univ. dr. Badea Mihaela Gabriela
Conf. univ. dr. Eftimie Simona Georgiana
- 5. Primăria Drăgănești**
Primar, Toma Ionuț Georgian
- 6. Biblioteca Comunală Drăgănești**
Bibliotecar, Dumitrache Camelia Georgiana
- 7. Școala Gimnazială Drăgănești**
Director, prof. Neagu Laura

CUPRINS

1	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. dr. ILIE MARIANA</i>	15
2	<i>Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova, prof. GRIGORE LILIANA MARA</i>	18
3	<i>Conf. univ. dr. BADEA MIHAELA GABRIELA Director DPPD Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești</i>	20
4	<i>Director Școala Gimnazială Drăganești, prof. NEAGU LAURA</i>	22
5	ALBU IULIANA-ANA Grădinița cu Program Prelungit nr. 21 Ploiești	23
6	ARON ANCA RALUCA Grădinița cu Program Prelungit Nr. 28 Ploiești	26
7	BARBU AURICA Grădinița cu Program Prelungit „Clopoțica” Urlați	28
8	BĂDIC MIHAELA Grădinița cu Program Normal nr. 1 Vălenii de Munte	30
9	BĂJAN FLORIANA-MIRELA Grădinița cu Program Prelungit nr. 5 Mizil	32
10	BĂRBUCEANU ALINA-GEORGIANA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Rază de Soare” Ploiești	34
11	BÎRZILOIU ANDREEA-MĂDĂLINA	35
12	GOGAN LOREDANA-VALENTINA Grădinița Step by Step cu P.P. “Dumbrava Minunată” Ploiești	
13	BOSOI CAMELIA	38
14	DOBRE ZOICA Grădinița cu Program Prelungit Scufița Roșie Ploiești	
15	BUCUR EVELINA IOANA Grădinița Step by Step Dumbrava Minunată Ploiești	40

16	BUTUROIU DOINIȚA	41
17	COJOCARU ILEANA CAMELIA Grădinița cu Program Normal și Program Prelungit Băicoi	
18	CACENCO CĂTĂLINA Grădinița cu Program Prelungit "Amicii" Constanța, județ Constanța	43
19	CEPOIU IONELA Grădinița cu Program Normal nr. 4 Cheia	45
20	CHIRIȚĂ ECATERINA - CRISTINA Director Grădinița cu Program Normal și Program Prelungit "Frunza de stejar" Plopeni	46
21	CHIRIȚĂ OANA Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești	48
22	CIOBANU GEORGIANA-DIANA	50
23	NICOLAE ELENA ALINA Grădinița cu Program Prelungit nr. 23 Ploiești	
24	CIOCÎRLIE VALENTINA Grădinița Sf. Arh. "Mihail și Gavriil" Ploiești	52
25	CIUBOTARU FLORINA AURORA Grădinița cu Program Prelungit nr. 23 Ploiești	53
26	CIUPIȚOIU ELENA - ALEXANDRA Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești	55
27	CÎRSTEA BEATRICE Școala Gimnazială "Ioan Duhovnicul" Bănești	57
28	COJOCARU ANDREEA-IONELA Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” Breaza	60
29	COJOCARU MĂDĂLINA Grădinița cu Program Prelungit „Amicii” Constanța	62
30	COJOCARU MONICA MĂDĂLINA Grădinița cu Program Prelungit nr. 5 Mizil	64
31	CONSTANTIN VALENTINA Centrul Școlar de Educație Incluzivă Filipeștii de Târg	67

32	COSTACHE CRISTINA Liceul Tehnologic Cioranii de Jos - Grădinița cu P. N. Cioranii de Jos - structură	69
33	COSTELEANU MARIA CARMEN Director Grădinița cu Program Prolungit nr. 28 Ploiești	71
34	CURSARU ELENA – CRINA Centrul Școlar de Educație Incluzivă Filipeștii de Târg	73
35	CURSARU ELENA DANIELA Grădinița cu Program Normal nr. 1 Măneciu	76
36	DINU MARIA IONICA Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Ploiești	78
37	DINU RALUCA MĂDĂLINA	81
38	ROTARU IULIANA ȘTEFANIA Grădinița cu Program Normal Filipeștii de Târg	
39	DRAGOMIR IOANA-RALUCA Grădinița cu Program Prolungit nr. 21 Ploiești	83
40	DRAGOMIR VALENTINA Grădinița cu Program Prolungit și Program Normal „Crai Nou” Ploiești	85
41	DULAMĂ DIANA MONICA	88
42	BĂRBULESCU ALEXANDRA MARIA Grădinița nr. 2 Comarnic	
43	DUMITRESCU IOANA	90
44	SIMION MANONA ADRIANA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Licurici” Ploiești	
45	DUMITRESCU TANIA-ILEANA Director Grădinița cu Program Prolungit „Amicii” Constanța, județ Constanța	92
46	ENACHE LARISA Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești	95
47	ENE MAGDALENA Director Grădinița cu Program Prolungit „Scufița Roșie” Ploiești	98

48	EROFEI CLAUDIA Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea, județ Tulcea	101
49	FILIP EUGENIA Grădinița cu Program Normal Surani	104
50	FOTIN ELENA-DANIELA Director Grădinița Step by Step cu Program Prelungit <i>Dumbrava Minunată</i> Ploiești	106
51	FOTU ȘTEFANIA NETA Grădinița cu Program Prelungit "Amicii" Constanța, județ Constanța	109
52	GABOR ADRIANA Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal "Crai Nou" Ploiești	111
53	GHENCEA LUMINIȚA Grădinița cu Program Normal nr. 2 Măneciu	113
54	GHEORGHE BEATRICE – DANIELA Grădinița cu Program Prelungit Valea Călugărească	116
55	GHEORGHE CARMEN FLORENTINA Grădinița cu Program Normal Cioranii de Sus	119
56	GHEORGHE GABRIELA Grădinița cu Program Normal Valea Dulce	122
57 58	GHEORGHIU ANDREEA PETRE MIHAELA Centrul Școlar de Educație Incluzivă Filipeștii de Târg	125
59	GHIȚĂ MARINELA Grădinița cu P.P. și P.N. Step by Step "Rază de Soare" Ploiești	127
60	GIUMBA GABRIELA Grădinița P.P., „Mugurel” Constanța, județ Constanța	129
61	GRIGORE ELENA OANA Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești	131
62	GRIGORE MĂDĂLINA GABRIELA Grădinița cu Program Prelungit nr. 5 Mizil	134

63	IANCU ADELA ROXANA GABRIELA Grădinița cu Program Normal Brazi	136
64	ION GABRIELA SANDA Grădinița cu Program Prelungit nr. 3 Tulcea, județ Tulcea	138
65	ION GEORGIANA	140
66	VÎLCEA MIHAELA Școala Gimnazială Drăgănești	
67	IONIȚĂ IRINA Grădinița cu Program Normal Strejnicu	142
68	IORDACHE LAURA Școala Gimnazială Centrală Câmpina	144
69	IORDACHE MARCELA	146
70	ȚÂRLEA LILIANA Grădinița cu Program Prelungit "Sfântul Mc. Mina" Ploiești	
71	IOVU MIHAELA MĂDĂLINA Grădinița cu Program Prelungit "CLOPOȚICA" Urlați	149
72	IRIMIA GABRIELA	151
73	MIHĂILĂ VASILICA Grădinița Step By Step cu Program Prelungit Dumbrava Minunată Ploiești	
74	LEPĂDATU MARIA Școala Gimnazială „Sfântul Vasile” Ploiești	153
75	MARINESCU DANA-IOANA Școala Primară Drăgănești	155
76	MARINOF CRISTINA Grădinița cu Program Normal Olarii Vechi	157
77	MĂRĂȘESCU ALINA Școala Primară Drăgănești	159
78	MEGELEA ADRIANA	162
79	BĂLĂNICĂ ADRIANA Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal nr. 2 Comarnic	

80	MEREU NICOLETA Grădinița cu Program Normal Drăgănești	164
81	MIHAI ALINA MARIA Grădiniță cu P.P. și P.N. „Crai Nou” Ploiești	168
82	MIHĂILESCU IRINA-FLORENȚA Director Grădinița cu Program Prelungit nr. 40 Ploiești	170
83	MISTREANU GABRIELA Profesor consilier școlar psiholog C.J.R.A.E. Prahova	171
84	MOCANU GEORGIANA Grădinița Step By Step „Rază de Soare” Ploiești	173
85	MOLDOVEANU ANDREEA CLAUDIA Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal “Crai Nou” Ploiești	175
86	MORTOIU ALICE-GRĂȚIELA Grădinița cu Program Normal „Voinicel” Valea Călugărească	178
87	NAE GEORGETA ELENA Școala Gimnazială „Andrei Mureșanu” Ploiești	180
88	NEGULESCU LAURA Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ploiești	182
89 90	NICOLAI CRISTINA Director Grădinița cu P.P. „Clopoțica” Urlați SÎRBU LOREDANA CĂTĂLINA	184
91	NISTOR CRISTINA Grădinița cu Program Prelungit nr. 23 Ploiești	186
92	NISTOR GABRIELA Școala Gimnazială “Mihai Eminescu” Ploiești	188
93	OLARIU FLORINA-LILIANA Grădinița cu Program Prelungit ”CLOPOȚICA” Urlați	190
94	PANAIT IOANA Grădinița cu Program Normal nr. 1 Vălenii de Munte	192

95	PĂUNA MARIA RAMONA Grădinița cu Proagram Normal sat Strejnicu	195
96	PÂRVU EUGENIA DANA	198
97	COJOCARU MARIANA Grădinița cu Progarm Prelungit nr. 47 Ploiești	
98	PETCU AURELIA	200
99	PETRUC MĂDĂLINA Școala Gimnazială Drăgănești	
100	PETRE MIHAELA CRISTINA	202
101	DRĂGHICI MELANIA Grădinița Marshmallow Ploiești	
102	PÎTIU GEORGETA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. Rază de Soare Ploiești	205
103	POPA ROXANA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. ”Rază de Soare” Ploiești	207
104	POTOCEA DANIELA VERONICA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. „Rază de Soare” Ploiești	209
105	PREDEA MIHAELA Grădinița cu P.P. și P.N. „IULIA HAȘDEU” Câmpina	211
106	PURICE FLORENTINA ALINA Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal „Crai Nou” Ploiești	214
107	RĂDUCANU CĂTĂLINA Școala Primară Bărăitaru, Drăgănești	216
108	ROSENAUER PETRONELA Grădinița cu P.P. și P.N. „Iulia Hașdeu” Câmpina	219
109	ROTARU RAMONA CRISTINA Grădinița cu P.P. Ariel Ploiești	223
110	SANDU CRISTINA Grădinița cu Program Normal Drăgănești	226

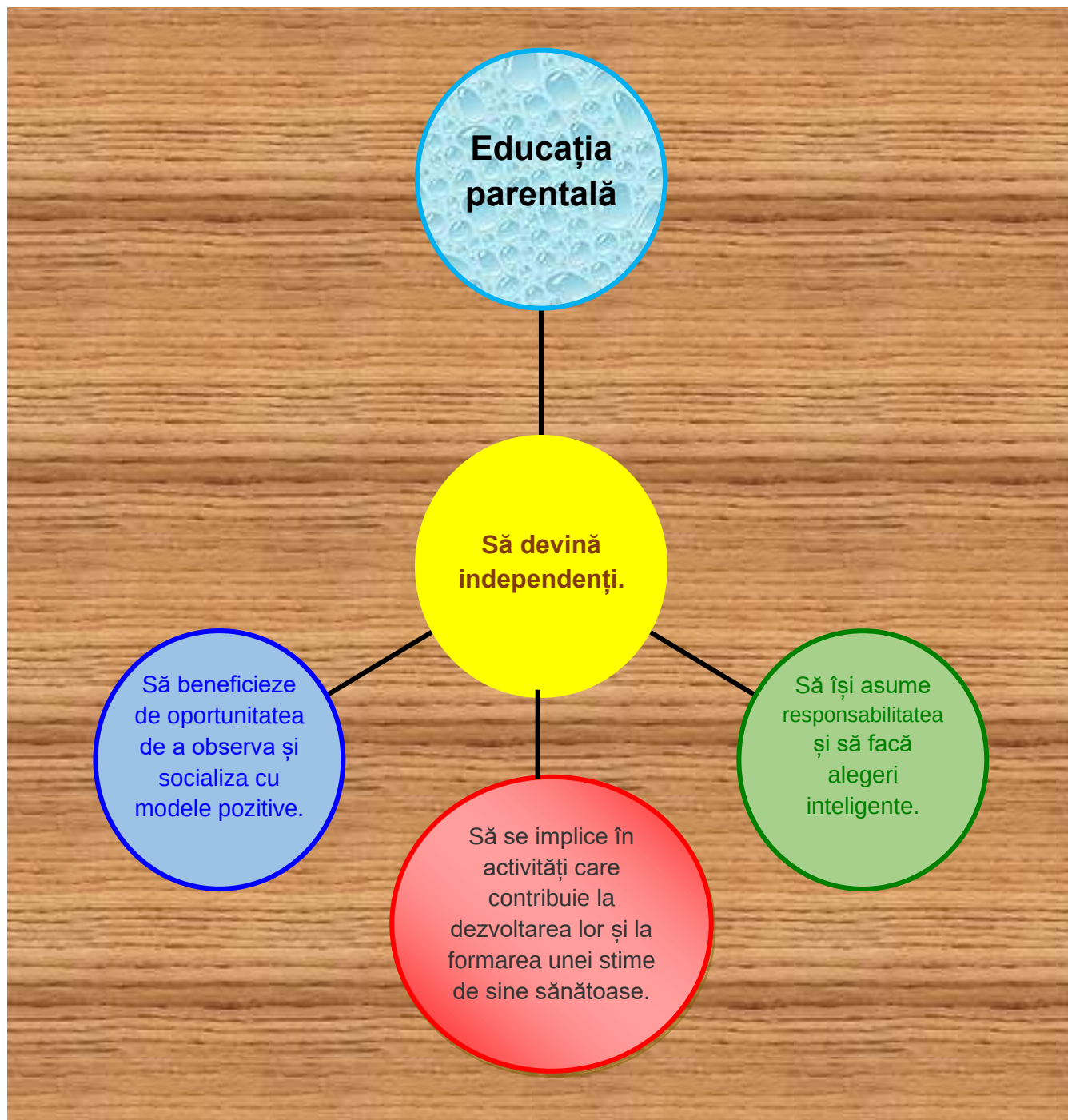
111	SAVU-NEDA IOANA FLORENTINA Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Rază de Soare” Ploiești	229
112	SECUIU LUMINIȚA Grădinița cu Program Normal nr. 1 Măneciu	230
113	SFECLĂ CRISTINA Școala Gimnazială Nr. 1 Manoleasa, județ Botoșani	233
114	SIN MARIAN Centrul Școlar de Educație Incluzivă Filipeștii de Târg	235
115	SIN MĂLINA FLORINA Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Ploiești	237
116	SÎRCĂ RALUCA Grădinița cu P.N. și P.P. Băicoi, Structura Liliești	240
117	STAN FLORENTINA RAMONA Grădinița cu P.P. și P.N. “Crai Nou” Ploiești	243
118	STAN MIHAELA Grădinița cu Program Normal Drăgănești	245
119	STOIAN CAMELIA MARIANA Liceul Tehnologic sat Cioranii de Jos, Grădinița cu P.N. Cioranii de Jos, structură	247
120	STOICA CLAUDIA-ELENA Grădinița cu Program Prelungit nr. 23 Ploiești	249
121	STOICAN ELENA GEORGIANA Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești	251
122	SUFLARU TANȚA Grădinița cu Program Prelungit nr. 33 Constanța, județ Constanța	254
123	ȘAHANSCHI MONICA MARIA Școala Gimnazială “Mihai Eminescu” Ploiești	257
124	ȘERBATIUC SIMONA Grădinița Program Prelungit „Amicii,, Constanța, județ Constanța	259
125	ȘTEFĂNESCU ANDRA ADELINA Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai nou” Ploiești	261

126	TEMISTOCLE GABRIELA Grădinița cu P.P. Valea Călugărească	264
127	TIVU MARINELA Grădinița cu P.P. nr. 23 Ploiești	266
128	TOADER CĂTĂLINA ANDREEA	269
129	RICIU CORINA ELENA Grădinița cu P.P. nr. 32 Ploiești	
130	TOBĂ MIHAELA Director Grădinița cu Program Prelungit nr. 21 Ploiești	271
131	TOMA ANCA GABRIELA	273
132	DASCĂLU MARIA ROXANA Grădinița cu Program Prelungit nr. 28 Ploiești	
133	TOMA OLIVIA, Grădinița cu P.N. nr. 2 Măneciu	276
134	GEORGESCU CORINA, Colegiul „FERDINAND I” Măneciu	
135	TUDOR LUCIA Grădinița cu P.P. nr. 23 Ploiești	278
136	UNCHEAȘU BIANCA ELENA Grădinița cu Program Normal Surani	281
137	VASILE GEORGETA Director Grădinița cu P.P. nr. 35 Ploiești	283
138	VECHIU TEODORA-MARILENA Școala Gimnazială „Toma T. Socolescu” Păulești	284
139	VOINIC FLORICA Grădinița cu Program Prelungit nr. 3 Tulcea, județ Tulcea	286

ȘCOALĂ - FAMILIE - COMUNITATE

Obiectivul nostru este acela de a proteja copiii și de a sprijini părinții, tutorii și persoanele care îi îngrijesc să-și dezvolte competențele parentale.

Astfel, copiii sunt ajutați:

Rolul FAMILIEI în educația copilului

Prof. dr. ILIE MARIANA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Creșterea unui copil care să fie fericit și să dăruiască iubire este o provocare pentru părinți.

„...Învățând să-și dezvolte abilitățile parentale, părinții pot contribui mai mult la îmbunătățirea stării de sănătate și a educației copilului, câpătând, în același timp, încredere în ei înșiși și stimă de sine.” (Politica europeană pentru educația părinților).

Familia este factorul educativ prioritar, întrucât educația începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită și-l urmează. În familie copilul își face pregătirea pentru viață. Contribuția familiei este mai mare atunci când copilul este mai mic. Familia reprezintă mediul în care copilul se naște, trăiește primele experiențe, se dezvoltă și se formează pentru viață. Părinții sunt primii dascăli, deoarece ei sunt primii cu care copilul interacționează constant încă din prima zi a vieții sale.

Familia reprezintă legătura dintre copil și mediul social. Asigură condițiile necesare trecerii prin toate stadiile de dezvoltare ale copilăriei. Prin relațiile sale cu întreaga familie, copilul încearcă să se integreze în societate, să se adapteze, își cunoaște valorile și începe să-și formeze astfel imaginea de sine. Comunicarea intrafamilială influențează decisiv dezvoltarea psihofizică a copilului și formarea personalității lui. Familia este exemplul pe care copilul îl imită. Primele deprinderi de viață sănătoasă ale copilului sunt dezvoltate în familie (deprinderi igienice, de alimentație sănătoasă), acestea constituind suportul dezvoltării ulterioare punându-și amprenta asupra întregii personalități.

Familia a avut întotdeauna un rol fundamental în educația copiilor, în ceea ce privește socializarea și integrarea lor socială. Numeroase cercetări subliniază importanța pe care o are dezvoltarea copiilor în primii 3 ani de viață în contextul devenirii lor.

Familia reprezintă primul factor important în educația și dezvoltarea copiilor. Influența pe care o are familia marchează evoluția copilului. Familia extinsă se aseamănă cu o mică comunitate: copiii petrec mai mult timp în compania adulților, fapt ce ar putea influența în sens pozitiv dezvoltarea lor.

Familia are un rol deosebit în formarea și dezvoltarea personalității copilului. De atmosfera din familie depind sentimentele de siguranță sau nesiguranță, dezvoltarea capacităților sale intelectuale și afective.

Scopul activităților parentale este acela de a facilita dezvoltarea optimă a copilului, într-un mediu sigur, aceste activități având mai multe dimensiuni: de îngrijire, de control, de dezvoltare. Pentru realizarea acestui scop, părinții au nevoie de: **cunoștințe** (legate de nevoile copiilor și de modul în care acestea pot fi preîntâmpinate, cum poate fi dezvoltat potențialul copilului etc), **motivație** (pentru a investi timp și energie), **resurse** (materiale și nemateriale) și **oportunități**. Calitatea limbajului (volumul, calitatea vocabularului, corectitudinea exprimării), depinde de modelele oferite de părinți, de modul în care aceștia interacționează și îi solicită pe copii. În familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: ordinea, răbdarea, respectul, politețea, cinstea, sinceritatea etc. Din familie, cei mici vor învăța să facă diferența între ce este bine și ce este rău, ce este drept și ce este nedrept, ce este frumos și ce este urât în comportamente.

Obiectivul principal al dezvoltării copilului în familie îl constituie: dezvoltarea fizică și sănătoasă a copilului (un anumit program de somn, o alimentație și un stil de viață sănătos, plimbări în aer liber, curățenie, primele deprinderi de muncă). Cel mai mare rol în dezvoltarea copilului îl are familie. Copilul adoptă de cele mai multe ori, comportamentele, atitudinile și convingerile celor din jur. Siguranța oferită de părinți, are consecințe pozitive în decursul dezvoltării copilului, acesta dezvoltând comportamente sociale sigure, devin mai încrezători, mai sociabili și dezvoltă empatie în relații cu alții. În aceste condiții ei pot să-și înțeleagă și să-și controleze emoțiile și vor dezvolta foarte puține probleme sociale. Vor fi prietenoși în contactul cu cei din jur.

Pentru o dezvoltare armonioasă copilul are nevoie de „spațiu, mișcare, joc, supraveghere, hrană” (Dumitrana, Magdalena, 2000, p. 13).

Părinții sunt primii dascăli care au o mare responsabilitate socio-umană și a căror educație lasă amprente, uneori pentru toată viața, deoarece copiii îi imită în tot și în toate. Cu cât copilul petrece mai mult timp cu părinții, dezvoltă activități împreună, comunică verbal, cu atât dezvoltarea lor este mai complexă și armonioasă. Este recunoscut faptul că dezvoltarea integrată a copilului se află în dependență cu respectarea nevoilor specifice ale copilului. Influența familiei asupra dezvoltării copilului, ca ființă socială, se datorează următoarelor considerente: acțiunea familiei asupra copilului se exercită de timpuriu și familia este calea prin care se canalizează orice altă acțiune de socializare a copilului.

Pentru realizarea educației în familie se folosește o serie largă de procedee și metode (statornice și de constrângere) precum: „explicația, dialogul, demonstrația, exercițiul, recomandările, sfaturile, sugestiile, forme ale aprobării și dezaprobării, forme ale activității (jocul, munca, învățătura)” (Nicola, Ioan, Fărcaș, Domnica, 1995, p. 67).

Un rol deosebit în educarea copiilor îl au părinții, cei ce realizează în mare măsură actul educațional. Metodele educaționale pe care aceștia le aplică în familie își pun amprenta în mare măsură peste educația copilului.

Copilul mic de obicei imită comportamentul, gesturile și poziția corporală a părintelui. Imită felul în care acesta vorbește, dacă vorbește frumos, dacă folosește un ton cald, dacă zbiară, dacă se ceartă, dacă vorbește calm etc. Comunicarea dintre părinți are repercusiuni asupra modului de educare al copilului.

În familie copilul este expus unui model de viață pe care, încă de la naștere, începe să și-l însușească. Părinții sunt modele importante pentru copii și au un rol deosebit în dezvoltarea lor socială, etică și emoțională. Educația în familie este una din principalele manifestări ale educației informale și se realizează implicit, permanent, cu sau fără intenție conștientizată, prin îndeplinirea funcțiilor normale ale vieții de familie.

Să educăm copiii cu blândețe și iubire!

Bibliografie:

Nicola, Ioan, Fărcaș, Domnica, Pedagogie generală, 1995.
Dumitrana, Magdalena, Copilul, familia și grădinița, 2000.

EDUCAȚIA PARENTALĂ - PRIMUL FACTOR EDUCAȚIONAL DIN VIAȚA COPIILOR

Profesor GRIGORE LILIANA-MARA
Inspector Școlar Învățământ Preșcolar ISJ Prahova

Dintre mediile educogene familia este agentul educațional care acționează în funcție de: experiența, posibilitățile, locul ocupat în familie, autoritate, modelele parentale și concepția despre educație, deținând un rol complex. Funcțiile pe care le exercită se înscriu în domeniile biologice, psihologice, sociale, culturale și educative sub forma influențelor educaționale (modele culturale), prin imitație, spontane, dar și sub forma acțiunilor educaționale datorită prezenței scopului și metodelor educaționale. Din perspectiva laturilor educației, în familie individul beneficiază de educație intelectuală limitată, educație morală ca atitudini față de societate, educație civică prin preluarea de reguli de comportament, educație estetică în formarea gustului estetic, chiar și educație profesională.

Datorită relației comunicaționale dintre părinți și copii exercitate pe verticală, influențele educative pe care familia le prestează asupra copiilor se pot manifesta fie direct, prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect, prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie.

Modelele de conduită oferite de părinți sunt preluate de copii prin imitație și învățare, iar climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale denumite popular “cei șapte ani de acasă” constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale.

Strategiile educative la care apelează familia, constientizate sau nu, determină în mare măsură dezvoltarea personalității și rezultatele școlare ale copiilor, dar și comportamentul lor sociomoral. Concluzia la care s-a ajuns în urma cercetărilor, se referă la importanța stimulării intelectuale în primii ani de viață, prin crearea climatului emoțional stabil din mediul social apropiat (familie) și încurajarea și suportul parental continuu, deoarece aceștia sunt factori determinanți în dezvoltarea personalității copilului.

Fraser în anul 1959 a concluzionat în urma unui studiu efectuat pe un eșantion de copii de 12 ani, că există o corelație pozitivă puternică între coeficienții de inteligență (QI) înalți și nivelul încurajării parentale, atmosfera generală din familie și chiar și numărul cărților citite în familie.

Unii părinți (chiar și educatori !) neprevăzând urmările educative, din convingerea că ceea ce fac este spre binele copilului, se află în fața unei situații paradoxale: pe de o parte, eforturile susținute, interesul manifestat pentru copil și , pe de alta, rezultatele efective obținute, sub formă de așteptări. Când aceste așteptări sunt nerealiste în legătură cu posibilitățile reale ale copilului, dincolo de dorința fierbinte a părintelui, se înregistrează multe dezamăgiri pentru ambii parteneri educaționali. Cu cât așteptările părintelui sunt formulate prin raportare la posibilitățile reale ale copilului, cu atât mai mult sunt diminuate dezamăgirile și se obțin rezultate pozitive.

În viața reală putem identifica mai multe tipuri de părinți: unii înțeleg să-și armonizeze sistemul lor de acțiuni educative cu cele ale școlii, ale specialiștilor în domeniul muncii educative, alții nu conștientizează efectele negative ale strategiilor educative utilizate, chiar mai grav, refuză să recunoască faptul că relațiile lor educaționale cu copiii sunt deficitare, atribuind rezultatele școlare slabe, comportamentele inadecvate, factorilor străini sau necunoscuți familiei.

Prezentul socio-economic actual, se confruntă cu două tendințe contradictorii: îngrijorarea părinților pentru viitorul copiilor lor, concomitent cu faptul că aceștia nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor copiilor lor. În acest fel relația lor cu școala este minimalizată, ignorată, evitată, rezultând astfel acțiuni educative nealiniate, paralele.

Sarcina școlii în prezent se referă la identificarea situațiilor problematice din familiile copiilor și la dirijarea strategiilor educative în favoarea elevului. Am certitudinea faptului că profesorii dețin pregătirea necesară constientizării aspectului relațional de colaborare școală-familie, aspect care este determinant în obținerea performanțelor școlare și acționează ei ca atare.

CUVÂNT ÎNAINTE

Conf. univ. dr. BADEA MIHAELA GABRIELA
Director DPPD Universitatea Petrol-Gaze din Ploiești

Dat fiind contextual actual în care se desfășoară educația din cauza pandemiei cu SARS-COV 2, devine din ce în ce mai necesar ca parteneriatul grădiniță-familie să se consolideze. Provocările pe care le au de traversat atât personalul din unitățile de învățământ preșcolar, precum și părinții copiilor care frecventează grădinița, indiferent de grupa în care aceștia sunt încadrați, sunt din ce în ce mai evidente. Așadar, într-un astfel de context este de remarcat efortul depus de ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGĂNEȘTI și GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI, unități susținute de INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN PRAHOVA, precum și de DEPARTAMENTUL PENTRU PREGĂTIREA PERSONALULUI DIDACTIC din cadrul UNIVERSITĂȚII PETROL-GAZE DIN PLOIEȘTI, pentru a menține și continua tradiția organizării simpozionului online „TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ - ARTA DE A FI PĂRINTE”, ediția a V-a, care s-a desfășurat în data de 15 iunie 2021.

Pe parcursul simpozionului, participanții, nu numai din județul Prahova, ci și din județele Botoșani, Constanța și Tulcea au avut ocazia de a împărtăși din experiențele lor atât cu copiii, pe parcursul anului școlar 2020-2021, an nu tocmai ușor, dar și cu părinții acestora, practice, aceștia din urmă reprezentând pilonul principal de comunicare, în special în perioadele în care activitățile didactice au fost suspendate din cauza pandemiei. Cadrele didactice au prezentat diverse resurse și exemple de bune practici pe care le-au utilizat pe parcursul anului școlar, precum și modalitățile prin care au reușit să ajungă la copii cu ajutorul părinților. De asemenea, s-au discutat aspecte care țin de educația părinților, în special în perioada aceasta tulbure pe care tot sistemul educațional din România a trebuit să o traverseze.

Simpozionul s-a dovedit a fi un succes, dat fiind faptul că toate cadrele didactice participante au avut posibilitatea să ofere exemple din activitățile proprii, din experiențele proprii pe care le-au traversat alături de copii și de părinți pe parcursul anului școlar 2020-2021.

În ciuda faptului că evenimentul s-a desfășurat online, acesta s-a remarcat prin naturalețea și sinceritatea discursului participanților, care au dat dovadă de profesionalism în prezentările realizate, care sunt incluse în prezentul volum, ce poate fi privit ca o sinteză a discuțiilor care au avut loc, dar și ca un adevărat îndrumar pentru cadrele didactice care își desfășoară activitatea în grădinițe, dar și pentru părinții preocupați de menținerea și îmbunătățirea unei relații cât mai apropiate cu mediul preșcolar.

Evenimentul a fost susținut, ca de fiecare dată de:

1. Inspectoratul Școlar Prahova prin participarea doamnelor Inspector Școlar Învățământ Preșcolar - Mariana Ilie, Liliana Mara Grigore
2. Casa Corpului Didactic prin Director - Daniela Mariana Cazacu
3. Universitatea Petrol - Gaze din Ploiești prin Director Departament DPPD - Conf. univ. dr. Mihaela Gabriela Badea și Conf. univ. dr. Simona Georgiana Eftimie.
4. Primăria Drăgănești prin participarea domnului Primar Ionuț Georgian Toma
5. Școala Gimnazială Drăgănești prin Director - Laura Neagu.

Avem convingerea că cei care vor parcurge acest volum se vor îmbogăți sufletește, dat fiind conținutul acestuia, publicarea fiind posibilă datorită efortului organizatorilor de la
GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI,
căroră le mulțumim pe această cale pentru frumoasele preocupări pe care le au și interesul acordat în special relației dintre familie și grădiniță.

ROLUL DIRECTORILOR

Prof. NEAGU LAURA
Director Școala Gimnazială Drăgănești

Un rol esențial în facilitarea parteneriatelor îl au structurile manageriale și directorii școlilor. Este accentuată ideea importanței unei abordări coordonate, care include școala și familiile pentru succesul educației copiilor (*Bernal et al. 2011*). Ca și consilierii școlari, directorii sunt de asemenea „invitați” să își regândească rolul în ceea ce privește conducerea personalului școlii și modul de organizare a rolurilor și relațiilor. Un model popular de leadership este acela al școlii care învață, unde procesul decizional este activ împărtășit între personal, elevi și familii.

Directorii trebuie să regândească granițele între școli prin dezvoltarea unor centre de servicii integrate la nivel de școală sau prin sprijinirea dezvoltării echipelor de coordonare a ofertelor de servicii la nivel comunitar pentru a oferi elevilor un acces mai mare la servicii complexe (*Amatea și Clark, 2005*).

Parteneriatele școală - familie - comunitate au însemnat beneficii în planul performanței academice a elevilor. Spre exemplu, se diminuează rezistența elevilor și se reduc efectele negative ale stresului și inechităților sociale, se dezvoltă competențele sociale ale elevilor, scade nivelul de participare a adolescenților în activități de risc.

În concluzie, este important ca profesorii să acorde informații părinților despre copiii lor și suport personalizat în funcție de nevoile fiecărei familii. În același timp este necesar să se ofere ajutor familiilor în stabilirea unor acțiuni specifice disciplinei pozitive: reguli, control, afecțiune și disponibilitate în educația copiilor.

Bibliografie:

Parteneriatul Școală-Familie-Comunitate, Laboratorul Consiliere și management educațional, *Institutul de Științe ale Educației*, 2014.

STRATEGII PENTRU O EDUCAȚIE PARENTALĂ MODERNĂ LA NIVEL DE ARTĂ

Prof. înv. preșcolar ALBU IULIANA-ANA
Grădinița cu P.P. nr. 21 Ploiești

Ascultarea reprezintă fundamentul comunicării eficiente.

De ce este necesară o comunicare eficientă? Este necesară pentru dezvoltarea relațiilor interpersonale ce asigură succesul personal în mediul înconjurător în care ne ducem existența, fie că este vorba de mediul familial, fie că este vorba de mediul social.

În acest sens trebuie să ne concentrăm atenția, în special ca și cadre didactice, către sprijinirea părinților în cadrul activităților de *Consultații cu părinții* sau al activităților din structura *Programelor educaționale* desfășurate în parteneriat cu familia, având ca scop găsirea strategiilor eficiente de formare a deprinderilor de ascultare și comunicare cu copiii precum și, a preîntâmpinării sau rezolvării diferitelor situații conflictuale apărute inevitabil între copii și părinții lor.

Strategiile pot viza prevenția sau intervenția la nivel comportamental, la nivelul dezvoltării competențelor social- emoționale sau la nivelul comunicării.

Exemple concrete pe cele trei niveluri:

1. Nivelul comportamental

Regulamentul casei cuprinde un set de reguli ce vizează echilibrul între comportamentul dezirabil și consecințele sale, cum ar fi: vorbitul copiilor în același timp cu adulții, lipsa respectului reciproc, refuzul de a face ceea ce este rugat, evitarea sau sustragerea de la responsabilitățile din cadrul familiei etc.

Copiii se comportă inadecvat adesea, deoarece nu au o reprezentare clară asupra așteptărilor adulților și a faptului că există limite ale acțiunilor lor.

Regulile fixate anticipează apariția unor probleme de comportament des întâlnite la copii, și astfel adultul, făcându-le cunoscute copiilor de la început și fixându-le în mintea acestora zilnic, le formează de fapt această reprezentare și își salvează din timpul pe care trebuie să-l aloce altor activități.

Ca urmare a acestei reprezentări formate, copiii se responsabilizează în raport cu propriul comportament, devenind conștienți de consecințele respectării/nerespectării regulilor.

REGULI DE STABILIRE A REGULILOR:

➤ Cea mai importantă regulă este ca formularea acestora să fie în termeni pozitivi. Formularea în termeni negativi conduce la constrângere, interdicție ceea ce favorizează lipsa colaborării din partea copiilor. (de ex.: „nu alerga prin casă” spre deosebire de „mergi încet”; „nu mai țipa” spre deosebire de „vorbește mai încet”).

➤ Regulile să fie formulate în termeni de comportamente observabile, pentru a nu crea confuzii în mintea copiilor. (de ex.: „Fiți cuminți!”, dar întrebarea este „Ce înseamnă să fii cuminț? spre deosebire de o formulare precum: „Vorbiți în șoaptă!” sau „Vorbiți pe rând!”, „Împărțiți jucăriile!” etc.)

➤ O a treia regulă este de a fixa numărul regulilor raportat la vârsta copiilor, avându-se în vedere memoria acestora, dar și capacitatea de înțelegere, deoarece informațiile solicită utilizarea mai multor senzori simultan. (aud, văd, fac), motiv pentru care regulile trebuie repetate permanent pentru a se automatiza.

➤ Consecvența avându-se în vedere, așa cum spune TEORIA ABA, că orice acțiune trebuie recompensată sau sancționată în funcție de respectarea sau nerespectarea regulilor de la baza ei.

Alte strategii la nivel comportamental sunt **instrucțiunile**, prin care adultul orientează copilul către îndeplinirea sarcinilor propuse sau **lauda și atenția pozitivă** ce reprezintă recompense sociale.

Fiecare dintre aceste strategii au caracteristici bine definite pentru a asigura succesul utilizării lor (contact vizual, termeni pozitivi, comportamente observabile și consecințe ale nerespectării).

În cazul **laudei**, aceasta trebuie să fie adecvată contextului situațional, să fie binemeritată, să surprindă, mai ales copiii care au tendința de a fi în mare parte a timpului negativiști și rar fac o treabă pozitivă, laudele ajutând copilul să-și crească stima de sine și încrederea. Exemple: „Sunt mândră de tine că ți-ai terminat lecțiile la timp/ ai făcut ordine la jucării”.

Lauda se face raportat la ceea ce a realizat pozitiv copilul și nu la o caracteristică personală. Nu spunem: „Ești deștept” , „Ești cuminte!”, ci „Îmi place cum te-ai descurcat!”, „Îmi place că ai respectat ordinea, că ai lucrat îngrijit!”.

Este interzis să acordăm mai multă atenție comportamentelor negative, deoarece atenția noastră le întărește aceste comportamente.

Cum procedăm cu copiii care au tendința de a se comporta negativ:

- 1) Îi implicăm mai mult în îndeplinirea responsabilităților casnice. Exemplu.: „Azi ești asistentul meu”/ „Mi-ar plăcea să mă ajuți să...”
- 2) Îmbunătățim relația cu el prin reducerea interacțiunii negative și a utilizării sancțiunilor.

O altă strategie este **recompensarea**:

- **simbolică** prin buline, jetoane, ștampile;
- **obiectuală** prin insigne, creioane, jucării/ jocuri preferate, baloane;
- **acțională** prin timp în plus pentru joacă, alegerea poveștii preferate pe care părinții să le-o citească înainte de somn, jocuri în aer liber, accesul la diferite jucării/jocuri etc.

În cazul comportamentelor indezirabile, sancționarea se poate face utilizând următoarele strategii:

☒ **ignorarea sistematică**- copilul este ignorat voit și conștient.

De exemplu: criza de furie din diverse motive manifestată prin plâns, țipăt, pentru a atrage atenția și pentru a convinge adulții să-i facă pe plac. Trebuie avut în vedere ca în acest timp al manifestării acestui comportament, în situația familiei cu mai mulți copii, el va fi imitat și de frații copilului.

Ignorarea sistematică nu se aplică pentru cazuri de agresivitate, furt, minciună, sfidare.

☒ **retragerea privilegiilor**- părintele trebuie să cunoască foarte bine ce preferințe are copilul, pentru a putea acționa în acest sens.

☒ **excluderea din grupul familiei**, pentru a- i limita accesul la activitățile plăcute sau la interacțiunea cu membrii acesteia. Se recomandă după vârsta de 4 ani.

Excluderea se face după formula: timpul de excludere în minute = vârsta cronologică a copilului (de ex.: copilul care are 5 ani va fi exclus 5 minute). În timpul excluderii, copilul nu primește niciun fel de atenție, în special din partea mamei, simbolul afecțiunii în familie. Copilul nu trebuie să fie doar amenințat cu excluderea, ci chiar exclus. În timpul în care copilul stă izolat, el trebuie să se gândească la comportamentul pe care trebuie să-l adopte după ce termenul limită de excludere a expirat. Excluderea trebuie să fie aplicată numai dacă un copil a repetat nenumărat acțiunea negativă respectivă.

Această strategie se aplică până la vârsta de 9-10 ani, fiind înlocuită eficient după această vârstă cu strategia sancțiunii sub formă de consecințe. („Dacă... atunci...”)

2. Strategii la nivelul competențelor social- emoționale

În mod deosebit, îmi voi concentra atenția asupra atitudinilor și comportamentelor pe care ar fi bine să le adopte părinții în momentul contactului copilului cu mediul social:

- 1) Utilizarea situațiilor apărute în afara mediului familial și asocierea acestora cu emoțiile corecte;
- 2) Acceptarea emoțiilor indiferent de natura lor și adoptarea atitudinilor necritice;
- 3) Utilizarea ca exemplu a emoțiilor negative provocate de diferite situații și exersarea celor pozitive corespondente;
- 4) Oferirea unor modele de comportament adecvat (propriul model);
- 5) Utilizarea unor filmulețe educative sau povești, jocuri de rol, pentru a înțelege mai bine modul în care trebuie gestionate aspectele negative ale emoțiilor.

În ceea ce privește competențele sociale, părinții este bine să dobândească abilități fundamentale necesare pentru gestionarea corectă a situațiilor apărute, precum: empatia, rezolvarea de probleme sociale, comportament prosocial. În acest sens, abilitățile acestora enumerate anterior constituie o temă de rezolvat.

Astfel, copilul de mic trebuie educat să fie empatic, să înțeleagă că și celelalte persoane din jurul său-copii sau adulți, au emoții, gânduri, comportamente diferite de ale lui și că trebuie să le accepte și să le înțeleagă. Cu timpul, acestea fiind însușite vor dobândi capacitatea de a răspunde stărilor emoționale trăite de ceilalți. De nivelul empatic la care ajunge fiecare copil depinde atitudinea pe care o are față de cei din jur. (de exemplu: cu cât gradul de empatie este mai scăzut cu atât sunt mai favorizate comportamentele de intimidare, hărțuire, agresare sub diferite forme, a celor din jur).

În acest sens, se remarcă interdependența între categoriile de strategii: strategiile de stabilire și respectare a regulilor implică de altfel și formarea, educarea și dezvoltarea gradului de empatie a copilului. Copilul va fi încurajat în sensul dezvoltării comportamentelor prosociale: împărțirea jucăriilor, așteptarea rândului, oferirea ajutorului, cooperarea în joc sau proiecte de grup, utilizarea unor formule politicoase de adresare, folosirea unor strategii adecvate de relaționare.

În rezolvarea unei probleme, părintele trebuie să respecte următorii pași:

- ☑ definește problema
- ☑ oferă soluții
- ☑ alege o soluție
- ☑ testează soluția aleasă
- ☑ evaluează rezultatele
- ☑ stabilește rezultatul

FAVORABIL- RECOMPENSĂ

NEFAVORABIL- PASUL 2

Împreună cu copilul se va rezolva problema și se vor urma pașii deoarece copilul este autorul declanșării ei.

3. La nivelul comunicării la nivel instituțional un rol deosebit îl joacă strategiile de interacțiune educatoare – părinți.

În acest sens una dintre responsabilitățile educatoarei este aceea de a promova o relație de parteneriat cu părinții copiilor din grupa la care își desfășoară activitatea. Această relație se construiește de la grupa mică, fiind bazată pe încredere și respect reciproc, în vederea unei colaborări ulterioare eficiente.

Strategiile de interacțiune dintre educatoare și părinți vizează informarea constantă, periodică a părinților în cadrul unor întâlniri denumite „Consultații cu părinții” în care sunt vizate progresele și comportamentele copilului. Educatoarea trebuie să manifeste implicare în educarea și îndrumarea corectă a copilului, pentru a avea susținere din partea părinților, chiar și atunci când aceasta trebuie să le transmită informații cu caracter negativ. Relația construită și consolidată va permite înțelegerea adecvată a mesajului de către părinți și elimină posibilitatea adoptării unor reacții defensive: de exemplu- „Copilul meu nu se comportă așa.”, amplificând, totodată, disponibilitatea părintelui de a coopera în identificarea unei soluții viabile. Educatoarea va formula critici la adresa comportamentului copilului și nu va critica copilul, pentru a evita distorsionarea esenței mesajului și perceperea sa eronată de către părinți: de exemplu: în loc de „Copilul dumneavoastră este o problemă și îmi deranjează clasa” va trebui să reformuleze astfel: „Mă îngrijorează faptul că în ultima vreme își lovește colegii, îi deranjează în timpul activităților etc.”. Transmiterea corectă, pe un ton adecvat, a mesajului atrage după sine implicarea și colaborarea părintelui în identificarea unor soluții optime pentru reglarea comportamentului în scurt timp. Părintele trebuie să fie încurajat de către educatoare să reflecteze asupra comportamentelor copilului și să-i propună potențiale modalități de gestionare a situației. Educatoarea poate utiliza astfel, în mod constructiv, observațiile părintelui, pentru a elabora un plan comun de intervenție.

Concluzionând aceste aspecte putem afirma că, într-adevăr, „fiecare om este rezultatul propriei copilării” (Irina Petrea, pg.13).

BIBLIOGRAFIE:

1. Oana Benga, „Strategii de prevenție a problemelor de comportament”, CLUJ-NAPOCA Ed. ASCR, , 2015
2. Irina Petrea, „Supernanny”, BUCUREȘTI, Ed. TREI, 2007

ARTA DE A FI PĂRINTE

ARON ANCA RALUCA

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 28 Ploiești

Familia este instituția fundamentală în societate. Este una dintre cele mai vechi forme de asociere umană, având roluri esențiale pentru indivizi și pentru societate, printre cele mai importante evidențiindu-se rolul de a influența și modela persoana umană.

În ultimele decenii, familia din societatea contemporană a avut parte de schimbări importante. Aceste schimbări vizează transformarea familiei din instituția conservatoare într-o instituție tot mai adaptată nevoilor societății; tot mai multe familii se îndepărtează de conservatorism în favoarea democratizării la nivel social. Familia devine parte a dinamicii sociale și este condiționată major de schimbările economice, sociale și politice.

În cadrul familiei, oamenii își modelează constant relațiile. Ei interacționează permanent unul cu celălalt și se redefinesc. De asemenea, raporturile cu rudele și prietenii sunt direct influențate, în funcție de relațiile dintre parteneri. Apariția copiilor în familie impune o nouă construcție a relațiilor între adulți, viziunea asupra lumii suferind anumite transformări. În dinamica transformărilor de ordin social la care asistăm, familia este văzută ca o formă de stabilitate și echilibru. Familia este cea care face legătura cu trecutul, oamenii fiind puternici, dar și vulnerabili atunci când sunt implicați afectiv într-o familie.

Familia reprezintă grupul care oferă suport indivizilor, iar armonia acestora se bazează pe echilibrul relațiilor între persoanele care o construiesc. În cadrul ei, fiecare membru deține anumite roluri și interacționează cu ceilalți conform unor norme; în acest fel, familia devine una funcțională și viața se desfășoară în condiții optime deoarece sunt satisfăcute principalele trebuințe.

Controlul social al membrilor presupune menținerea unei discipline atât în cadrul familiei, cât și în afara ei. Educarea copilului se realizează la nivel material, fizic, dar și psihologic și moral, fiecare dintre acestea dezvoltându-se diferit, în funcție de dorințele și aspirațiile fiecărei familii. Păstrarea moralității familiei și a motivației de a face performanță în familie și în alte grupuri implică manifestarea sentimentelor de afecțiune, respect, a încrederii și susținerii reciproce pe parcursul timpului; aceste sentimente permit să se creeze o conexiune între membrii familiei sau ai grupului și permit societății să se dezvolte.

Părinții sunt responsabili pentru asigurarea confortului fizic și emoțional al copiilor. Ei trebuie să faciliteze desfășurarea și evoluția pozitivă a relațiilor între membrii familiei și în afara lor.

Expresia celor „7 ani de acasă” sugerează importanța pe care această perioadă o are asupra dezvoltării fizice și psihice a copiilor. În acești ani, copilul se integrează tot mai mult în sistemul social asimilând modele de comportament. Diversele ipostaze în care se regăsesc copiii determină dezvoltarea personalității lor și a capacității de comunicare și gestionare a situațiilor.

Copiii au nevoie de dragoste încă din clipa în care se nasc. Pe măsură ce cresc, ei continuă să aibă nevoie de aceeași afecțiune și tandrețe și percep iubirea și prin intermediul gesturilor de bunătate și grijă. Pentru copii este vital să se simtă iubiți și acceptați necondiționat indiferent de vârstă. Ei trebuie să trăiască într-un mediu în care să simtă că vor fi mereu iubiți în ciuda defectelor pe care le au. Simțindu-se iubiți și apreciați, vor putea și ei să iubească la rândul lor, oferind afectivitatea de care au beneficiat.

Pe lângă faptul că au nevoie să li se spună că sunt iubiți, copiii au nevoie și să simtă acest lucru, prin intermediul îmbrățișărilor, mângâierilor, alintărilor. Nevoia de atingere corporală este una foarte importantă în viața oamenilor, atât pentru copii, cât și pentru adulți.

Încă din primii ani, copilul trăiește bucuria explorării mediului înconjurător. Aprobarea copiilor atunci când își manifestă dorința de cunoaștere este o modalitate de a îi ajuta să își construiască o imagine pozitivă despre sine și respect față de propria persoană. Cu cât sunt remarcate mai des acțiunile pozitive, cu atât se consolidează mai mult calitățile pe care dorim să le dezvolte copiii. Se face tranziția de la centrarea spre satisfacerea nevoilor imediate spre activități de satisfacere mai complexe și de tip psihologic. Reacțiile emoționale devin din ce în ce mai controlate și în

asentiment cu cerințele părinților și se manifestă unele trăsături caracteriale care vor contribui la formarea personalității lor.

Stările afective noi apar în urma imitației comportamentelor observate. Relațiile familiale sunt cele care determină în mare măsură dezvoltarea afectivă a copiilor. Calitatea interacțiunilor dintre părinți și copii și constanța atitudinilor au rol esențial în afectivitatea copilului mic pentru întreaga lui viață. Este o perioadă cu foarte mare receptivitate emoțională și de aceea adulții trebuie să stabilească relații de calitate în vederea dezvoltării optime din punct de vedere afectiv a copilului.

Afectivitatea are un rol fundamental în formarea copiilor. Susținerea afectivității copilului implică responsabilitate din partea adulților și o atitudine pozitivă care să genereze dragoste de viață. Trebuințele afective ale copilului sunt satisfăcute prin intermediul atenției, toleranței, protecției, grijii și al contactului fizic. Lipsa acestora sau incapacitatea copilului de a le simți duce la imposibilitatea împlinirii afective a copiilor. Din această cauză, ei pot deveni vulnerabili, își pot pierde echilibrul emoțional și în cazuri grave ei pot ajunge chiar la depresii. Copiii care nu simt iubirea părintească au frecvent momente de criză și refuză progresul.

În trecut, părinții creșteau copiii spunându-le ce să facă și ce să nu facă, ideea de a îl îndruma pe copil nefiind foarte cunoscută. Părinții influențau copiii prin intermediul exemplului propriu și deveneau în acest fel modelul lor în viața de zi cu zi, chiar dacă erau sau nu conștienți de acest lucru: „Dacă adoptăm o atitudine critică - plângându-ne de ei, de alții ori de lumea care ne înconjoară -, le arătăm cum să-i condamnăm pe ceilalți sau, și mai rău, cum să se condamnăm pe ei înșiși” (D. Law Nolte, R. Harris, 2018, p. 21). Copiii sunt foarte sensibili la modul în care sunt spuse lucrurile și pot interpreta în nenumărate feluri cuvintele, tonul vocii, comportamentul sau chiar privirile celor din jur. Acestea reprezintă baza dezvoltării afectivității copilului, cea care întărește sentimentul siguranței emoționale și pe cel al valorii de sine. În viața de familie, tot timpul pot fi făcute alegeri: fie se poate crea o atmosferă sufletească critică de învinovățire, fie una tolerantă, de încurajare.

În creșterea copiilor, este importantă relația care se stabilește între părinte și copil. Acesta din urmă trebuie să aibă tot timpul nevoia de iubire satisfăcută pentru a se dezvolta la potențial maxim. O altă nevoie a copiilor este aceea de a se simți în siguranță. Această siguranță trebuie permanent demonstrată de către părinte; ei trebuie să își ajute copiii să ajungă la satisfacția interioară și la sentimentul de împlinire, menținând echilibrul între încurajarea copilului și acționarea în acest sens.

Un mediu plăcut și o atitudine plină de afecțiune din partea părinților îl vor ajuta pe copil să se dezvolte optim încă din primii ani de viață. Latura afectivă este mult mai dezvoltată decât cea cognitivă deoarece ei își amintesc mult mai ușor sentimentele decât faptele. Fiind puși în diverse situații, copiii își amintesc mai degrabă ceea ce au simțit decât amănuntele situației în care s-au aflat. Cu cât un copil se maturizează emoțional mai ușor, cu atât el este mai capabil și dispus să învețe.

Dezvoltarea afectivă a copiilor se realizează atât în plan personal, în ceea ce privește formarea copilului ca individ, cât și în plan social, prin intermediul relațiilor formate cu ceilalți. În familie, copilul observă și explorează reacțiile celorlalți, afirmându-și în acest mod propria personalitate care poate fi aprobată sau dezaprobată prin reacțiile părinților sau ale altor membri ai familiei.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băran - Pescaru, Adina, *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, Ediția XXI, București, Editura Aramis, 2006.
2. Chapman, Gary, Campbell, Ross, *Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor*, București, Editura Curtea Veche, 2018.
3. Chelcea, S., Mărginean, I., Cauc, I., *Cercetarea sociologică. Metode și tehnici*, București, Ed. Destin, 1998.
4. Harwood, Robin, Miller, A. Scott, Vasta, Ross, *Psihologia copilului*, Iași, Polirom, 2010.
5. Nolte, Law, Rachel, Harris, *Copiii învață ceea ce trăiesc*, București, Editura Humanitas, 2018.
6. Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei*, Iași, Editura Polirom, 2009.
7. Satir, Virginia, *Terapia familiei*, București, Editura Trei, 2011.
8. Segalen, Martine, *Sociologia familiei*, Iași, Polirom, 2011.

PĂRINȚII, GRĂDINIȚA ȘI COMUNITATEA PARTENERI ÎN EDUCAȚIE

Prof. învă. preșcolar BARBU AURICA
Grădinița cu P.P. „Clopoțica” Urlați

Grădinița are tradiție în organizarea de evenimente, are tradiție în a face și altceva pe lângă programa preșcolară. Comunitatea este obișnuită ca la grădiniță să se facă tot felul de activități, se așteaptă ca preșcolarii să fie antrenați în tot felul de inițiative educaționale, pentru a se dezvolta, li se pare normal ca astfel de activități să se întâmple și, până la un punct, totul este perfect justificat.

Grădinița preia preșcolarul direct din familie, îl modelează până la trecerea în ciclul primar și atunci este normal ca toți ceilalți să își îndrepte privirile spre ea, așteptând să facă ceea ce trebuie în termeni de formare a copilului. Cei mai mulți dintre părinți sunt interesați doar de rezultatele propriului copil, fără să vadă legătura dintre contextul general al grădiniței și aceste rezultate. Grădinița și comunitatea a pus din nou grădinița în poziția de a le arăta celor din comunitate că ceea ce face, atât pentru cei care au parte de un nivel mediu/ridicat de trai, dar și pentru cei care sunt dezavantajați, are nevoie de atenția celor din comunitate, de contribuția lor.

Obiectivul principal este acela de a recunoaște rolul important pe care îl are evaluarea formativă în activitățile extrașcolare și a unor proiecte și parteneriate educaționale în care sunt implicați atât copiii cât și părinții. Aceste activități duc la formarea unor trăsături morale și de comportare necesare în pregătirea ulterioară a copilului pentru școală și pentru viața de adult.

În activitatea noastră, acest proces complex de educare a personalității și a trăsăturilor de caracter a preșcolarilor depinde în foarte mare măsură de metodele și mijloacele folosite, dar și de capacitatea noastră profesională.

Dacă în activitatea educativă din grădiniță educatoarea realizează sistematic, coerent, unitar, consecvent evaluări din punct de vedere experiențial punând în complementaritate evaluarea inițială, formativă și sumativă atunci rezultă procesul educativ care asigură caracterul intuitiv, concret – senzorial, și sugestiv al activității de învățare;

Scopul este acela de a experimenta metode și strategii educativ-formative inovatoare și interactive în desfășurarea activităților instructiv-educative din grădiniță, pentru a contribui astfel la dezvoltarea limbajului, gândirii, creativității, imaginației copiilor preșcolari.

Bazele unei gândiri clare, sistematice, a unei minți bine organizate, a capacității de a înțelege lucrurile și în mod deosebit dezvoltarea limbajului și a vocabularului sub aspect fonetic, lexical și gramatical se formează treptat.

La începutul anului școlar 2020-2021 am propus părinților, bunicilor și nu în ultimul rând copiilor de la grupa mea activități extrașcolare, programe, proiecte educaționale, parteneriate pe care doresc să le desfășor cu Primaria și Consiliul Local din Urlați cât și cu Muzeul „Conacul Bellu” din oraș. Preșcolarii grupei mari de la Grădinița cu P.P., „Clopoțica” unde sunt în prezent au fost implicați în această zi frumoasă de primăvară într-un proiect ecologic, denumit „**Micii ecologiști**”.

Prin realizarea acestui proiect ecologic am reușit să sensibilizez copiii, să îi fac să protejeze mediul, să ajute atât cât pot ei la realizarea acestui lucru.

Un alt proiect educativ venit în sprijinul antepreșcolarilor este acela organizat de Ovidiu.ro „Trăistuța cu două cărți”. În cadrul acestui proiect am oferit gratuit unui număr de treizeci de copii cu situații materiale foarte reduse, vârste cuprinse între șase luni și doi ani câte un set de două cărți. Prin lecții demonstrative în curtea grădiniței cu aceștia au descoperit cum să le ofere

celor mici o lectură corectă și cât de importantă este familiarizarea la o vârstă atât de fragedă a copiilor cu cartea.

Participarea în acest an școlar la Concursul Internațional „Discovery” și „Formidabili” dar și a unei activități la **Conacul Bellu din Urlati** cu ocazia zilei de „1 Iunie” a fost o bucurie pentru copiii de la grupă dar și pentru părinții acestora. Predarea online a avut un impact negativ asupra celor mici iar aceste activități au dus la o revenire cât de cât la normalitate.

Proiectul „**Harta reciclării**”, este prima platformă națională, participativă și educativă, la care grupa noastră a fost înscrisă pentru a face cunoscute locurile de colectare separată din țară. Scopul comun este de a promova **reducerea, reutilizarea și reciclarea** deșeurilor de toate tipurile. Am obținut diplome dar am organizat și un **concurs local** de machete din materiale reciclabile unde au obținut premii zece copii de la grupă.

Am hotărât să îi educ pe copii în spiritul curățeniei și al frumosului. Am pornit, astfel, și în cadrul orelor de cunoașterea mediului, dar și în afara orelor de curs, la demararea unor **activități pentru salvarea planetei noastre, PLANETEI ALBASTRE**. Am participat cu mic cu mare la plantarea de panseluțe, trandafiri și dălii apoi am vopsit buburuze din piatră și le-am așezat printre floricele. Părinții au fost receptivi la derularea acestei activități și s-au bucurat nespus. Unii dintre ei și-au adus aminte de activitățile din trecut și chiar au zis ca sunt binevenite. Fiecare ne-am organizat cu entuziasm și voie buna. Copiii au strâns crenguțele, frunzele uscate și au plantat floricelele.

Învățându-i pe copii să iubească natura nu numai că le dăm viața întreagă o îndrumare nouă, veșnic senină a minții și sufletului lor, dar le oferim posibilitatea de a cunoaște că planeta e o ființă și că ceea ce pare neînsuflețit, un munte, un râu, poate avea influență asupra omului.

Părinții au venit în completarea cerințelor copiilor, fiind încântați că se pot face astfel de activități la o vârstă atât de fragedă, putând să își dea seama de importanța acestora, despre posibilitățile psihice și intelectuale ale fiecăruia în parte.

În comunitatea locală, majoritatea preșcolarilor sunt supravegheați de un singur părinte sau chiar doar de rude. Din această cauză problemele de eșec și abandonul preșcolar își găsesc o motivație în supravegherea insuficientă a copiilor. Scopul principal al proiectului local este acela de a-i sprijini pe copiii aflați în situație de risc să își dezvolte abilități în plan personal și social, prin implicarea în activități care presupun interacțiunea, colaborarea cu alții.

Am organizat tombole, numeroase acte de caritate, sponsorizări, voluntariat prin care am căutat să ajut împreună cu ceilalți părinți și Consiliul Local, familiile acestora.

O altă problemă cu care ne confruntăm tot mai des sunt copiii cu nevoi speciale

În vederea ameliorării acestor deficiențe am avut în vedere numeroase discuții cu părinții și îndrumarea acestora spre cabinetul medical iar în procesul instructiv-educativ nu voi pune accentul pe asimilarea unui număr mare de cunoștințe ci pe dezvoltarea proceselor de cunoaștere, intelectuale, afective. Pe baza unui conținut bine planificat, acești copii vor fi atrași și antrenați într-o activitate interesantă, variată și stimulatorie pe măsura posibilităților lor.

Bibliografie:

1. ANA, A., IVĂNUȘ, Z.(2005). *Activități opționale pentru învățământul preșcolar și primar*, Deva: Editura Astra.
2. Robu, Maria, „Empatia în educație”, Didactica Publishing House, București, 2008

ARTA DE A FI PĂRINTE AL COPILULUI CU CES

Profesor învățământ preșcolar BĂDIC MIHAELA
Grădinița cu Program Normal nr. 1, orașul Vălenii de Munte

La fiecare început de an școlar, noi, cadrele didactice, așteptăm cu bucurie și emoție să primim sau să ne revedem preșcolarii, să trăim emoția unui nou început cu intensitate, să ne bucurăm de îmbrățișările călduroase ale copiilor, să zâmbim împreună cu copiii dar și cu părinții acestora. Această bucurie inundă întreaga grădiniță, din fiecare sală de clasă se aud fie glasurile copiilor fericiți care își revăd colegii și pe doamna educatoare, fie plânsul celor mai mici prichindei speriați dar curioși, dar toți cu părinți alături, emoționați, fericiți și cu așteptări dintre cele mai diverse din partea copiilor, cadrelor didactice, conducerii unității. Printre părinți fericiți și emoționați, din păcate, aproape în fiecare grupă distingem și părinți care au privirea plină de tristețe deoarece au avut neșansa de a li se naște un copil cu probleme și care și-au dorit să îl integreze în învățământul de masă. Ce putem face noi, educatoarele, în aceste situații? Cel mai important este să fim alături, să ascultăm, să îndrumăm, să ajutăm, să consiliem.

Existența unui copil cu dizabilități într-o familie, are repercursiuni majore asupra întregii familii. În urma discuțiilor cu părinții care au copii cu probleme, am constatat că la aflarea diagnosticului copilului lor, aceștia au trecut printr-o serie de manifestări, de trăiri, de genul: reacții similare reacțiilor de doliu, reacții de negare a realității, atitudine de culpabilitate, disperare. Bineînțeles că au apărut și întrebări care au venit una după alta și care așteaptă și răspunsuri, care de cele mai multe ori, dor: *De ce să nu fie și el la fel ca ceilalți copii? , De ce tot ceea ce face ne întristează?, Cum poate fi educat?, Mai sunt oare și alți copii ca el?, Oare va fi acceptat de cei din jur?, Cum să luptăm cu teama, frustrarea , anxietatea? etc.*

La toate aceste întrebări există doar un singur răspuns: „Copilul trebuie iubit, trebuie să-i descoperim calitățile!., Copilul trebuie să știe că părinții sunt bucuroși că îl au și că prezintă o valoare pentru ei. P. Osterriech atrăgea atenția asupra faptului că: „...dragostea trebuie să se exprime printr-un limbaj limpede... însă un limbaj care nu e alcătuit numai din cuvinte” Cele mai frecvente manifestări ale dragostei părinților față de copiii lor sunt: gingășia contactelor zilnice, calitatea îngrijirilor, plăcerea jocului cu copilul, bucuria cu care este întâmpinat copilul la revenirea acasă, interesul pe care îl arată față de faptele copilului, timpul zilnic pe care îl consacră comunicării, jocului și acțiunilor comune cu copilul. Un copil iubit de părinții săi este securizat afectiv și dezvoltarea lui psihică este favorizată.

Copiii cu cerințe educative speciale pot beneficia de educare, recuperare, socializare, stimulare complexă, iar familiile, de informare și consiliere în instituții ale statului care sunt abilitate să ofere aceste servicii, dar cel mai important lucru este ca acești copii să beneficieze de afectivitatea părinților, care nu poate fi substituită de nimeni.

Din experiența personală am observat că atitudinile părinților față de copilul cu dizabilități, sunt diferite și anume: sunt părinți care trăiesc un profund sentiment de culpabilitate față de copil, se simt răspunzători față de situația lui; sunt părinți care își îndreaptă toată atenția către copilul cu nevoi speciale, în familie existând și copil dezvoltat normal din punct de vedere fizic și psihic; sunt părinți care trăiesc o stare de jenă atunci când ies cu copilul în societate. Atitudinea părinților față de copilul cu dizabilități, oscilează în funcție de următorii factori: categoria socio-profesională, relația conjugală dintre părinți, atitudinea părinților în fața bolii, experiențele trecute și aspirațiile viitoare ale membrilor familiei.

Consider că părinții copiilor cu dizabilități au nevoia de a fi înțeleși, de a le fi înțeleasă situația și dificultățile prin care trec, dar să nu fie compătimiți, au nevoia de a colabora eficient cu cadrele didactice, implicându-se direct în lucrul efectiv cu copiii, nu în calitate de observator ci și de participanți direcți, au nevoie de consiliere și de suport, deoarece se simt singuri și consideră că nu pot fi înțeleși decât de către părinții care se află într-o situație asemănătoare lor.

Consilierea părinților trebuie să urmărească două aspecte:

- Învățarea unor comportamente adecvate care să-i ajute să fie eficienți în procesul de educare a copiilor;
- Depășirea de către aceștia a dificultăților de natură psihologică, pe care le presupune existența în viața lor a unui copil cu dizabilitate.

Familia deține rolul cel mai important în educația copilului, iar lipsa de îngrijire, de bucurii, influențează nefast dezvoltarea armonioasă a copilului. Erorile de educație familială (severitatea, autoritatea excesivă, părinte posesiv) inhibă voința și dezvoltarea afectivă a copilului.

Am încercat să-i fac pe părinții copiilor cu dizabilități, să înțeleagă că, indiferent de gradul de deficiență, copilul cu probleme de sănătate, ca orice copil, are nevoie în primul rând de afectivitatea propriilor părinți, constatând ulterior, ameliorarea afecțiunilor și datorită climatului afectiv pe care părinții l-au construit. De asemenea le-am explicat că nu trebuie să aibă așteptări foarte mari, că nu trebuie să ceară și nici să aștepte foarte mult de la copilul lor. Am insistat să înțeleagă care este riscul neacceptării posibilităților reale ale copilului și că acest lucru va putea genera anumite consecințe pe care ei, ca părinți, le vor simți din plin: instalarea unor stări depresive, insomnie, complexe de inferioritate, surmenaj, descurajare, sentimente de neputință și culpabilizare. Am putut constata că o acceptare și o înțelegere a faptului că posibilitățile copilului sunt limitate, au avut consecințe favorabile asupra părinților: cel mai mic succes al copilului a generat sentimente de bucurie, sentimente pozitive față de copil și a crescut capacitatea familiei de a se mobiliza spre o mai atentă preocupare față de acesta.

Tipul relațiilor părinți-copii se dezvoltă, în mod diferit, în funcție de personalitatea părinților, precum și de particularitățile copilului însuși. Părinții trebuie să înțeleagă că măsurile fundamentale sunt cele educative, prin care potențialitățile copilului sunt dezvoltate la maximum. Este nevoie însă de mult calm și răbdare, deoarece efectele educației nu se pot obține de la o zi la alta. Am considerat extrem de important pentru reușita demersului recuperator comun întreprins de către familie și educatoare și următoarele aspecte: părinții să acorde mai mult credit sfaturilor ce vin din partea echipei de specialiști (medic, logoped, psiholog, etc) care se ocupă de recuperarea copilului, decât sfaturile venite din partea celor apropiați sau propriile concepții despre educație; părinții trebuie să înțeleagă că normele educative aplicate copiilor fără probleme, chiar dacă au dat rezultate în educarea și disciplinarea acestora, nu au aceleași șanse și pentru copilul cu dizabilități; fiecare copil este unic și, în evoluția pe care o are, trebuie comparat doar cu el însuși. Copilul trebuie privit și acceptat prin ceea ce este el și se va dezvolta în ritmul său, în care structura proprie îi va permite.

Rolul de părinte al unui copil cu dizabilități este de cele mai multe ori foarte stresant, sunt confrunțați mereu cu solicitări de schimbare a timpului, răbdării, și energiei. Și din nou spun, este important să le fim alături, să îi ascultăm, să îi îndrumăm, să îi ajutăm, să îi consiliem.

Integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă este o condiție necesară pentru integrarea lor socială și, mai târziu, profesională. Cercetările cu privire la copiii integrați în învățământul de masă relevă că din punct de vedere al achizițiilor și al dezvoltării intelectuale, nu se pot distinge diferențe semnificative între aceștia și cei din unitățile speciale, în schimb sub aspectul achizițiilor și dezvoltării sociale, câștigul este net în favoarea copiilor integrați. Textele internaționale actuale evidențiază dezideratul unei societăți și educații pentru toți, în care toleranța, solidaritatea, convivialitatea și incluziunea reprezintă elemente și valori cheie în edificarea societății actuale.

Bibliografie:

- 1.Mitrofan Iolanda, Buzducea Doru, Terapii de familie, București, Editura Sper, 2002
- 2.Osterrieth P. , Copilul și familia, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1973

ARTA DE A FI PĂRINTE DE PREȘCOLAR ÎN PERIOADĂ DE PANDEMIE

Prof. BĂJAN FLORIANA-MIRELA
Grădinița cu Program Prelungit nr 5, orașul Mizil

Educația parentală a devenit din ce în ce mai importantă în ultimii ani. Se pare că foarte mulți părinți se simt depășiți de efortul pe care îl implică educarea copiilor lor, de energia acestora, de entuziasmul și imaginația lor.

Suntem puse, la rândul nostru, de multe ori, în situații limită din aceleași cauze, neștiind cum să reacționăm la diversele „ieșiri” ale copiilor cu care lucrăm.

Astfel că, accesarea unor aspecte de noutate legate de educația micilor preșcolari, devine obligatorie. În multe cazuri, din cauza lipsei de experiență a părinților, copiii ajung să suporte consecințe pe perioade mari de timp, consecințe care le afectează mai târziu rezultatele școlare.

Implicarea părinților ar trebui să fie destul de importantă. Dar, se știe că, odată ce își aduc copiii la școală/grădiniță, aceștia se comportă ca și cum responsabilitatea educației ar fi exclusiv a profesorilor. Cei mai mulți uită să continue acasă demersurile începute în sala de grupă/clasă. Sunt multe aspecte ale educației care se desfășoară mai bine și se fixează în conștiința copiilor cu mai multă ușurință, dacă sunt explicate și aplicate în mediul familial. De cele mai multe ori părinții consideră că dacă le asigură copiilor lor hrană, îmbrăcăminte și o telecomandă, și-au făcut datoria față de aceștia. În plus dacă au ales o grădiniță de prestigiu și o educatoare despre care au auzit că are rezultate bune în activitatea de la catedră, i-au asigurat toate condițiile pentru a fi un copil educat.

De aceea, cursurile de parenting de tipul „Educați Așa!” și „Meseria de părinte” sunt mai mult decât necesare. Cursurile acestea s-au adresat în primul rând cadrelor didactice, după care au fost aplicate în grădinițe cu părinții care au dorit să știe mai multe despre proprii copii și despre modul cum ar trebui să facă față la diferitele provocări ale societății pentru care trebuie să își educe copiii. Kitul cu materiale de la cursul „Educați Așa!” este foarte interesant: de la jetoane cu situații diferite pe care trebuie să le interpreteze părinții și la care trebuie să descopere soluțiile cele mai potrivite, la manualul care propune metode de lucru cu părinții.

Cursurile au adus noi întrebări și au ajutat la găsirea de noi răspunsuri la tot ceea ce implică educația copiilor preșcolari.

Părinții copiilor au început să înțeleagă importanța intervențiilor lor asupra educației copiilor. Adulții au început să schimbe impresii între ei, au început să caute alte metode de educație eficientă, alte moduri de petrecere a timpului împreună cu copiii lor. Au început să fie interesați de metodele pe care le folosim noi la grădiniță în activitățile noastre, metode pe care au început să le aplice și acasă, au creat reguli pe care le-au aplicat consecvent cu copiii, au început să citească mai mult copiilor, să practice mai des jocurile de familie, să iasă mai des în aer liber. Intervenția părinților este vizibilă, cadrele didactice putând observa diferențe majore între comportamentul copiilor înainte de intervenție și după. Dar cei care beneficiază cu adevărat de aceste demersuri sunt copiii. Aceștia ajung să se comporte mult mai echilibrat, ajung să comunice mai bine, să participe cu mai mult interes la activități, să aibă mai multă încredere în forțele proprii.

Pandemia a adus pe lângă izolare și activități online și mai mult timp de petrecut în familie, timp care poate fi de calitate sau timp pierdut. Acum s-au putut aplica multe din metodele pe care le-am exersat în cadrul parteneriatului pe care l-am încheiat cu părinții, parteneriat care a continuat și pe perioada de lockdown. Părinții au fost obligați să găsească soluții pentru a evita plictiseala copiilor.

Au participat la rezolvarea unor fișe, teme trimise copiilor, i-au ajutat pe aceștia la pictură, la realizarea unor puzzle-uri. Pentru a face lucrurile mai interesante am căutat aplicații diverse, potrivite copiilor preșcolari, aplicații pentru care am avut nevoie, cum era de așteptat, de ajutorul părinților. Aceștia au participat alături de copii la realizarea sarcinilor. Au fost atât de implicați că au ajuns să întrebe când mai trimitem materiale de genul acela. Am fost impresionate în mod plăcut de interesul părinților și de ajutorul pe care l-au dat copiilor lor. Sunt sigură că această perioadă, deși a fost plină de stres și de lipsuri din punct de vedere social, a adus mai multă apropiere între copii și părinții lor.

Am revenit la modul de lucru față în față, dar lecțiile învățate în pandemie ar trebui să nu se piardă. Aproximarea de membrii familiei, grija mai mare pentru cei vulnerabili, faptul că trebuie să apreciem lucrurile simple, faptul că aplicațiile electronice și calculatoarele nu ne sunt dușmani, dacă știm să le folosim cu decență.

Exemple de activități din cadrul parteneriatului pe care îl derulăm alături de părinții copiilor de la grupa Albinuțelor (majoritatea se desfășoară în format online anul acesta):

- Activitățile din cadrul parteneriatului cu familia din cadrul cursului TMEP (curs la care participă max. 15 părinți și care se realizează jocuri și activități în cadrul cărora aceștia încep să își cunoască mai bine proprii copii);
- Activități care se desfășoară în cadrul proiectului Ziua Porților Deschise – proiect care implică imaginația părinților.
- Activități din cadrul proiectului „Citește-mi 100 de povești!” și „Povești pentru diversitate”;
- Activitățile extracurriculare (excursiile virtuale, partenerialele cu comunitatea locală).

Fiecare activitate ne ajută să cunoaștem mai bine copiii și părinții, să știm care le sunt nevoile, să le câștigăm încrederea și să obținem feedback obiectiv de fiecare dată când avem nevoie să luăm decizii legate de activitatea noastră la catedră.

PĂRINȚII

BĂRBUCEANU ALINA-GEORGIANA
Grădinița Step by Step cu PP și PN „Rază de Soare” Ploiești

„Iubirea părinților - dincolo de excepții! – nu e decât iubire!

Modelul oferit de Antonia Noel și multiplicat prin copy paste – adesea din neatenții ori din acord cu trend-ul (din literatură) – cere o răsturnare a ordinii firești, în numele parenting-ului: *noi suntem ultima generație care a ascultat de părinți și prima care va asculta de copii!* (Doamne, ce părinți o fi avut încât să-i poată ignora cu maxima detașare, pentru a nu crede că-i urăște chiar!?). Pe linia aceasta a unor triste și irepetabile dorințe de ascultare, vine concluzia că reclamațiile împotriva părinților, a profesorilor, denunțul copilului este o obligație!

Formatorii cei noi nu-și pot face treaba dacă nu cer subiecților să-și amintească relele, traumele produse de părinții lor – de foarte timpuriu, chiar pe când nu au știință de-amintiri! Nimeni nu poate uita că întrebarea însăși trimite spre răspunsuri, adesea sugerate. Ai fost certat, vreodată, de cineva!? Răspundeți, vă rog, nu – dacă puteți! (Un terapeut autoinstruit, după ce nu a găsit nici un motiv să-mi dea argilă roșie – metoda sa de vindecare universală – m-a întrebat dacă am avut acnee!? Așa, una două pe față sau oriunde – adaugă. Spunând că am avut, a concluzionat că a găsit cauza și tratamentul. Argilă am mâncat, dar cauza și tratamentul alții l-au găsit).

Pentru că părinții sunt, obligatoriu, răi, copilul *trebuie* – iertare, sunt pline cărțile de *trebuie* - copilul este pregătit ca, în orice moment, să sune la poliție, la ONG-ul apropiat, la salvatorii din ghearele celor ce i-au dat viață! (Orice urmă de umor dispare în fața acestei realități pe care o vedem instaurată ca *necesară*).

Războiul lumilor se mută în cărucioarele și viața copiilor. Avem deja *competenții* nostri specializați să extragă bebelușii din brațele mamelor. Se insistă pe *profesionalizarea* unora prin *competențe*, nu valori – pe cât mai limitate, pe atât mai bine! – aplicabile la/prin *proceduri specifice*, obligatorii de urmat – pentru a fi judecat fără drept de apel!

Mai grav, ne obișnuim cu ideea că orice altă instituție este și trebuie să fie mai bine pregătită decât familia pentru creșterea copilului. De curând, am reacționat corect și solidar când copiii unor români au fost preluați de instituții scandinave, dar nu tresărim când, aici, acasă, unui copil i se decide creșterea fără de mama/tată ori atunci când aflăm despre existent unor susținători oficiali și instituționalizați ai neîncrederii în familie.

Efectul este vizibil. Nimeni nu va mai vrea să fie părinte responsabil - cum groaznic e să fii medic, profesor, chiar politician, fără ca cineva în stradă să se-agite. O educatoare povestea despre un părinte că își aduce copilul la grădiniță pentru a-i încredința ei rolul de polițist – asta își dorea să aibă pentru fiul său! În consecință, refuza să afle ce face și ce nu face copilul în *tura* educatoarei!

Cine e educatorul!? Polițistul. Răspuns corect, pentru că, mama deja a reținut că până și rolul ei se limitează la supravegherea și acționarea conform conform *procedurilor* – existente, până de curând doar la poliție.

Orice abatere a părintelui va fi sancționată, cu degradarea și decăderea din drepturile sale. Dar care drepturi!? Nici mama, nici tata, nici educatoarea nu-s văzuți cu drepturi. Pentru că prima grijă este ca fiecare să-și cunoască bine constrângerile.

Copilul oare ce-ar dori!

Doar ținut să fie – că tot vorbim de *centrarea pe copil!* – ori siguranță dată prin dragostea de el!?”

Bibliografie:

1. Șoitu Laurențiu, *Împreună creștere*, Iași, Editura Junimea, 2019.

RECOMANDĂRI PRIVIND RELAȚIA PĂRINTE-COPIL

Prof. învă. preșcolar BÎRZILOIU ANDREEA-MĂDĂLINA
Prof. învă. preșcolar GOGAN LOREDANA-VALENTINA
Grădinița Step by Step cu P.P. “Dumbrava Minunată”, Ploiești

Dr. Augusto Cury (2005), psihiatru și psihoterapeut, și-a dedicat 17 ani din viață cercetării modului în care se construiește și se dezvoltă inteligența. Analiza pe care o face societății contemporane ajunge la următoarea concluzie: singurătatea nu a fost niciodată atât de intensă, părinții își ascund sentimentele față de copii, copiii își ascund lacrimile de părinți și profesorii se refugiază în autoritarism. Cantitatea de informație și cunoștințe disponibile este mai mare, cu toate acestea, noile generații nu sunt formate pentru a gândi, ci pentru a repeta informații. În cartea sa “Părinți străluciți, profesori fascinanți” (2005), dr. Augusto Cury atrage atenția asupra necesității schimbării felului în care se face educația contemporană.

Generația actuală de părinți a vrut cumva să compenseze lipsurile copilăriei lor și a încercat să dea copiilor lor ce aveau mai bun: cele mai frumoase jucării, haine, plimbări, școli, televizor și calculator. Alții le-au umplut timpul copiilor cu multe activități educative, ca învățarea limbilor străine, informatică, muzică etc. Intenția este excelentă, însă părinții nu au înțeles că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blochează copilăria, în care copilul are nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viață.

Copiii nu au nevoie de părinți extraordinari, ci de ființe umane care să vorbească limba lor și care să fie capabili să pătrundă în inima lor. De aceea, Augusto Cury identifică șapte deprinderi ale părinților buni și ale părinților inteligenți.

Părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă (apud pag. 16-23).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie ca în copiii lor să se dezvolte autostima, protecția emoției, capacitatea de a prelucra pierderi și frustrări, de a filtra stimulii care produc stres, de a dialoga și de a asculta.

Părinții buni au grijă să satisfacă, în măsura posibilităților lor economice, dorințele copiilor (fac petreceri aniversare, cumpără haine, pantofi, jucării, produse electronice etc.). Părinții inteligenți dau copiilor ceva incomparabil mai valoros. Ceva ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa lor, povestea vieții lor, experiențele lor, lacrimile lor, timpul lor.

Atunci când pot, părinții inteligenți le fac daruri materiale copiilor, dar nu-i stimulează să fie materialişti, căci știu că asta poate zdrobi stabilitatea emoțională, generează tensiune și oferă plăceri superficiale.

Părinții care le fac în permanență daruri materiale copiilor sunt păstrați în amintire doar pentru un moment. Părinții care se preocupă să le dăruiască copiilor lor exemple și povestiri din viața lor, rămân de neuitat.

Mulți părinți muncesc ca să le dea copiilor tot ce e mai bun pe lume, dar uită să deschidă pentru ei, cartea vieții lor.

Părinții buni alimentează corpul, părinții inteligenți alimentează personalitatea (apud, pag. 23-29).

Această deprindere a părinților inteligenți face ca în copiii lor să se dezvolte spiritul de observație, sentimentul că sunt în siguranță, curajul, optimismul, capacitatea de a fi lideri, de a depăși teama și de a preveni conflictele.

Părinții buni au grijă de hrănirea fizică a copiilor lor, îi stimulează să aibă un regim alimentar bun, cu alimente proaspete și bune. Părinții inteligenți merg mai departe. Ei știu că personalitatea are nevoie de hrană psihică excelentă și se îngrijesc de alimentele care îmbogățesc inteligența și emoția.

Copiii trebuie pregătiți pentru a supraviețui în apele învolburate ale emoției și pentru a-și dezvolta discernământul. Numai prin această pregătire ei vor putea filtra stimulii stresanți și vor fi liberi să aleagă și să ia hotărâri eficiente pentru ei. De această pregătire se ocupă părinții inteligenți.

Părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească (apud, pag. 29-35).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie la dezvoltarea conștiinței analitice, a deprinderii de a gândi înainte de a reacționa, a fidelității, cinstei, capacității de a pune întrebări și a responsabilității sociale.

Părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească. De aceea, este important ca părintele să nu fie un specialist în a critica comportamentele inadecvate, el trebuie să fie un specialist în a-i face pe copiii lui să gândească. Vechile corecții, binecunoscutele predici nu mai funcționează, ele nu fac decât să erodeze relația copil-părinte.

Părinții persistă să își educe copiii ca și cum ar fi instrumente logice, care trebuie doar să urmărească instrucțiunile dintr-un manual. Fiecare copil este o lume care așteaptă să fie explorată.

Augusto Cury (2005) îi îndeamnă pe părinți să nu fie un manual de reguli pentru copiii lor. Regulile sunt bune pentru calculatoare. A spune “fă asta!” sau “nu face asta!”, fără o explicație a cauzelor, fără a stimula arta de a gândi, produce roboți și nu tineri care gândesc.

Părinții buni își pregătesc copiii pentru aplauze, părinții inteligenți își pregătesc copiii pentru eșecuri (apud, pag. 35-39).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie la dezvoltarea motivației, îndrăzelii, răbdării, perseverenței, capacității de depășire a obstacolelor, abilității de a crea oportunități și de a le valorifica.

Părinții buni educă inteligența logică a copiilor, părinții inteligenți le educă sensibilitatea.

Copiii trebuie stimulați în a avea obiective, să caute succesul în studiu, în muncă, în relații sociale. Ei trebuie ajutați să nu le fie teamă de insuccese. Nu există podium fără înfrângeri. Mulți nu urcă pe podium, nu pentru că nu au capacitățile necesare, ci pentru că nu au știut să depășească insuccesele de pe drumul parcurs până la podium.

Perseverența este la fel de importantă ca și capacitățile intelectuale. Viața este un drum lung, care are curbe imprevizibile și derapaje inevitabile.

Dovedind maturitate, părinții inteligenți devin modele pentru o viață plină de victorii. Pentru ei, a avea succes nu înseamnă a avea o viață fără greșeli. A învinge nu înseamnă să ai întotdeauna dreptate. Ei sunt puternici în convingerile lor, dar eficient de flexibili pentru a-și admite fragilitatea. Părinții inteligenți dovedesc că florile cele mai frumoase apar după iarna cea mai grea.

Părinții care nu au curaj să-și recunoască greșelile, nu-și vor învăța niciodată copiii să-și înfrunte propriile greșeli și să învețe din ele. Părinții care afirmă că fac totul bine nu-și vor învăța niciodată copiii să-și depășească eșecurile. Părinții care nu cer scuze, nu-și vor învăța niciodată copiii cum să abordeze aroganța. Părinții care nu-și dezvăluie temerile, vor avea mereu dificultăți în a-și învăța copiii să găsească în pierderi ocazii de a fi mai puternici și de a dobândi experiență.

Părinții buni vorbesc, părinții inteligenți dialoghează ca niște prieteni (apud, pag. 39-45).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie la dezvoltarea solidarității, sociabilității, bucuriei de a trăi, optimismului, înțelegerii interpersonale.

Părinții buni vorbesc, părinții inteligenți dialoghează. Între a sta de vorbă și a dialoga există o mare diferență. A sta de vorbă înseamnă a vorbi despre lumea care ne înconjoară, a dialoga înseamnă a vorbi despre lumea care suntem. A dialoga înseamnă a relata experiențe, a împărtăși ceea ce se află ascuns în inima fiecăruia, a pătrunde dincolo de cortina comportamentelor, înseamnă a dezvolta înțelegerea interpersonală.

Dialogul este de neînlocuit, de aceea părinții sunt îndemnați să caute prieteni în copiii lor. Îmbrățișările, sărutul și conversațiile permanente cu copiii cultivă afectivitatea și risipesc singurătatea.

Dialogul este o perlă ascunsă în inimă. Ea este foarte scumpă și accesibilă. Scumpă, pentru că aurul și argintul nu o pot cumpăra, accesibilă pentru că și cel mai amărât dintre oameni o poate găsi.

Părinții buni dau informații, părinții inteligenți povestesc istorioare (apud, pag. 45-49).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie la dezvoltarea creativității, a spiritului inventiv, a perspicacității, raționamentului schematic, capacității de a găsi soluții în situații tensionate.

Părinții buni sunt o enciclopedie de informații, părinții inteligenți sunt povestitori agreabili. Sunt creativi, iscușiți, capabili să extragă minunate lecții de viață din lucrurile cele mai simple.

Pentru ca un părinte să devină unul strălucit, trebuie să își facă un obicei în a dialoga și a spune povești, pentru a-și capta copilul prin inteligență și afecțiune, nu prin autoritate, bani sau putere.

Părinților care spun povești nu le este rușine să-și folosească greșelile și greutățile ca să-și ajute copiii să privească în sinea lor și să-și găsească drumul. Când copiii sunt disperați, cu teama zilei de mâine, cu frica de a înfrunța o problemă, părinții intră în scenă și creează povești care transformă emoția plină de frici a copilului într-o sursă de motivație.

Una dintre cele mai bune modalități de a educa este a spune povești. Ele amplifică lumea ideilor, dă lumină emoției, diluează tensiunile.

Pentru a fi inteligent nu e nevoie să fii un intelectual sau un savant. Este suficient să creezi povești în care să inserezi lecții de viață.

Părinții buni oferă oportunități, părinții inteligenți nu renunță niciodată (apud, pag. 49-54).

Această deprindere a părinților inteligenți contribuie la dezvoltarea capacității de a prețui viața, speranței, perseverenței, motivației, fermității, capacității de a se analiza, de a depăși obstacole și eșecuri.

Părinții buni sunt toleranți față de anumite greșeli ale copiilor. Părinții inteligenți sunt semănători de idei și nu controlează viața copiilor lor.

Dr. Augusto (2005) îi îndeamnă pe părinți să spună fără teamă “nu” copiilor, pentru că dacă ei nu aud acest cuvânt de la părinții lor, atunci nu vor fi pregătiți să audă “nu” de la viață. Ei nu vor avea șansa să supraviețuiască.

Când spun “nu”, părinții nu trebuie să cedeze în fața șantajelor și presiunilor copiilor lor. În caz contrar, emoția copiilor va deveni un balansoar: azi sunt docili, mâine, explozivi. Părinții trebuie să stabilească în mod clar care sunt aspectele negociabile și care sunt limitele ne-negociabile.

Deprinderile părinților inteligenți arată că nimeni nu-și ia diplomă în educația copiilor. Pentru a educa, trebuie să învățăm și să cunoaștem din plin cuvântul: ”răbdare”.

BIBLIOGRAFIE:

BURCU, A., 2002, *Piramida trebuințelor umane fundamentale*, Fundația Mercur;
CURY, A., 2005, *Părinți străluciți, profesori fascinanți*, Ed. For You, București.

IMPORTANȚA PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ- FAMILIE

Prof. BOSOI CAMELIA

Prof. DOBRE ZOICA

Grădinița cu P.P. Scufița Roșie, Ploiești

Pornind de la etimologia cuvântului, parteneriatul este definit ca o asociere de doi sau mai mulți parteneri care acționează sub imperiul unui scop comun. Parteneriatul educațional reprezintă o formă de comunicare și cooperare încheiat între instituția de învățământ și reprezentanții legali ai preșcolarilor, care vine în sprijinul parcursului educativ al copiilor.

Chiar dacă grădinița ocupă un loc important în formarea copilului, cea mai mare pondere o ocupă influența familiei. Mediul familial este un factor decisiv în dezvoltarea personalității preșcolarului, la această vârstă adaptarea realizându-se exclusiv prin imitație. Din această perspectivă, responsabilitatea care cade pe umerii părinților este una extrem de mare, deoarece el reprezintă modelul pe care acesta îl va urma, iar modul în care va alege să își îndeplinească rolul va decide viitorul preșcolarului. Influențele educative pe care familia le exercită asupra copiilor se pot manifesta fie în mod direct prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie în mod indirect prin modelele de conduită pe care membrii familiei le oferă și prin climatul psiho-social care există în cadrul familiei.

După familie, grădinița reprezintă prima experiență de viață a copilului în societate, care îl așază într-un nou cadru și îi face cunoștință cu noi activități care îi va stimula gustul pentru investigație și acțiune cât și dorința de a socializa și lega prietenii. În cadrul grupei el trăiește prima experiență a vieții în colectivitate, a vieții sociale, alta decât familia.

Activitățile desfășurate în cadrul parteneriatelor cu familia au un rol foarte important atât pentru grădiniță și procesul instructiv educativ, cât și pentru persoanele implicate (educatoare, copii, părinți). Relația dintre grădiniță și familie are ca scop bunăstarea copilului și se bazează pe coerență, consecvență și continuitate.

Preșcolaritatea reprezintă din punctul nostru de vedere piatra de temelie în dezvoltarea preșcolarului iar prezența familiei în grădiniță va constitui puntea de legătură între copil și mediul educațional. Parteneriatul dintre educatori și părinți reprezintă cercul de siguranță pe care copilul îl caută în această nouă etapă a vieții sale, de aceea este extrem de important ca valorile și nevoile acestuia să se regăsească în relația dintre cei doi actanți educaționali și să fie concretizată prin strategii care să mulțumească ambele părți.

Societatea în care trăim este caracterizată de o permanentă schimbare și de un ritm alert, astfel că actanții educaționali trebuie să poarte o adevărată luptă cu mediul cât și cu adaptarea mijloacelor pe care le folosesc pentru a-i îndruma pe preșcolari în demersul educativ. Pentru o relație cât mai optimă și pozitivă trebuie să identificăm nevoile copiilor iar relația dintre adulți și preșcolari să se bazeze pe încredere și respect reciproc.

Acest an școlar a fost unul dificil, marcat de criza COVID-19, care ne-a obligat să mutăm pentru o perioadă activitățile instructiv-educative în mediul online. Am reușit prin intermediul mijloacelor de comunicare digitale să menținem o bună comunicare cu părinții pentru a veni în sprijinul tuturor copiilor și pentru a le facilita accesul la o educație de calitate. În această perioadă am căutat să găsim o soluție, un echilibru, între serviciul părinților și activitățile instructiv-educative, pandemia reprezentând totodată o oportunitate pentru unii dintre părinți de a petrece timp împreună, de a se implica în parcursul educativ al copilului și de a-și dezvolta relația cu acesta.

Astfel, ne-am bucurat de beneficiile platformelor digitale, printre care se numără Google Classroom, Facebook, Whatsapp pentru a comunica cu un număr mare de persoane (părinți și copii). Raportându-ne la această perioadă, în care întregul proces instructiv-educativ s-a digitalizat, atât cadrelor didactice cât și părinților le revine sarcina de a face echipă pentru a facilita copiilor accesul la educație.

Știm cu toții că grădinița reprezintă unul dintre cele mai importante medii de socializare, ce îi ajută pe ei mici să interacționeze cu ceilalți oferindu-le un cadru propice de valorificare a potențialului fizic și psihic a fiecărui copil. Deși în această perioadă, contactul direct nu a fost posibil, am urmărit prin intermediul temelor și proiectelor propuse să satisfacem nevoia copiilor de a se simți apreciați și mai ales nevoia de a petrece cât mai mult timp de calitate alături de părinți.

Activitățile desfășurate în parteneriat cu părinții reprezintă modalități prin care am urmărit atingerea unor obiective comune în ceea ce privește educația preșcolarilor. Colaborarea dintre familie și grădiniță, s-a realizat sub multe forme printre care se numără activitățile săptămânale de consiliere cu părinții, discuțiile zilnice, excursiile virtuale, activitățile practice gospodărești, competiții sportive etc. Participarea activă a părinților la activitățile desfășurate le conferă copiilor sentimentul de bucurie și siguranță cât și de apreciere, iar părinților le oferă posibilitatea de a evalua evoluția preșcolarului și comportamentul pe care acesta îl manifestă în colectivitate.

Aceste activități au o reală importanță, deoarece trăim într-o lume dominată de mass-media în care digitalizarea a devenit o normalitate iar activitățile de tip extrașcolar deși sunt utilizate în mediul virtual trebuie să contribuie într-un mod benefic în transformarea preșcolarilor din punct de vedere comportamental și emoțional.

Dintre activitățile desfășurate în cadrul orelor online putem enumera vizitele virtuale la muzee și diverse expoziții care constituie un mijloc de a întui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Ele oferă copiilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii universale și naționale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce copiii acumulează în cadrul lecțiilor. De asemenea, am optat și pentru vizionarea unor piese de teatru pentru copii sau a unor emisiuni sportive sau distractive pentru a stimula și orienta preșcolarii spre unele domenii de activitate. Deși excursiile și plimbările alături de preșcolari nu au mai existat în acest semestru datorită contextului actual, ne-am adaptat și am reușit prin intermediul mijloacelor de comunicare modernă să prezentăm copiilor prin intermediul imaginilor, al filmulețelor, locuri și oameni din diverse colțuri ale țării și să le cultive dragostea pentru frumos, respectul pentru natură și cultură. Spectacolele reprezentau de asemenea, o formă de activitate extracurriculară, prin care copilul făcea cunoștință cu minunata lume a artei. Acestea nu au mai putut fi realizate în format fizic, rezumându-se doar la vizionarea lor din fața calculatoarelor în intimitatea casei fiecăruia.

Așadar, fie că se desfășoară în mod direct sau la distanță, activitățile instructiv-educative realizate în parteneriat cu familia au un rol hotărâtor în dezvoltarea copiilor, cei doi actanți educaționali fiind responsabili pentru creșterea și dezvoltarea copilului și totodată pregătirea lui pentru integrarea în școală și în societate.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, București, Polirom, 2014;
2. Dogaru, Zoe, Manolache, Adriana, *Consilierea părinților*, Ploiești, Editura Cuvântul INFO, 2009;
3. Farca, Speranța, *Acasă la grădiniță!-Ghid pentru părinți*, București, Institutul de Științe ale Educației, 2010;
4. Proiectul pentru Reforma Educației Timpurii, *Împreună pentru copii: grădinița și comunitate*, București, 2008.

COLABORAREA FAMILIE - GRĂDINIȚĂ - IMPORTANȚA RELAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

BUCUR EVELINA IOANA

Grădinița Step by Step Dumbrava Minunată, Ploiești

Mediul unde copilul este educat este susținut de către familie, societate, grădiniță, de strânsa legătură care este între acestea și de construcția permanentă a mediului educativ

Familia pentru cei mici, este reprezentată de oamenii din mediul unde locuiește și care îi satisfac dorințele, dar și de oamenii importanți din viața părinților și de spațiul acestora unde copilul are o rutină și merge foarte des. Casa este mediul unde copilul se dezvoltă în siguranță, unde se explorează pe sine.

Grădinița este locul unde copilul își satisface nevoile de comunitate. Aici regăsește socializarea, apartenența la grup. Grădinița îi poate satisface copilului nevoia de comunitate de care el simte nevoia. La grădiniță este un mediu suficient de sigur pentru a-i aminti de casă și echidistant poate a putea experimenta relația cu ceilalți, de a ieși din cadrul familiei unde este "unic"

Drept urmare, familia și grădinița se completează și asigură un complex necesar dezvoltării copilului preșcolar. Ambele instituții sunt necesare și nici una nu poate prelua responsabilitățile celeilalte.

Este de asemenea important ca educatoarea și părinții să aibă o colaborare bună și să se poată sprijini reciproc într-o relație în care fiecare conștientizează importanța pentru copil a rolului celuilalt. Relația dintre părinte și educatoare se sprijină pe respectul reciproc și conștientizarea importanței celuilalt pentru munca proprie: educatoarea realizează susținerea părintelui și părintele apreciază implicarea educatoarei în devenirea copilului său

Menținerea unei bune relații este foarte importantă pentru evoluția copilului și de aceea această relație nu ar trebui alterată de beneficii colaterale sau amestecuri de relații care ar putea împiedica buna funcționare. Astfel, relația dintre părinte și educatoare este indicat să se prezinte ca o colaborare strict educativă în jurul copilului, plină de respect și de schimburi reciproce de informații și păreri.

Părinții ar trebui să-și rezerve timp ca măcar din când în când să își ia sau să aducă singur copilul la grădiniță. Bona sau bunica pot avea propria lor înțelegere care nu este obligatoriu să fie aceeași cu cea a părintelui. Părinții care își aduc ei înșiși copiii la grădiniță de obicei constituie un grup, se întâlnesc, schimbă păreri și se susțin unii pe ceilalți. De multe ori, prietenii dintre părinți se transmit și la copii. Dacă părinții se înțeleg bine și copiilor le va fi mai bine, având o adaptare mai rapidă și mai ușoară.

Părinții și educatoarele au un scop comun și pentru realizarea acestui scop este nevoie de colaborare și de lucru în comun. În această echipă centrată în jurul copilului nimeni nu este mai presus, nimeni nu este mai bine pregătit și fiecare are nevoie de celălalt. Părintele poate învăța de la educatoare, educatoarea de la părinte și amândoi de la copil.

Trebuie să nu uităm niciodată că cei mici sunt viitorul nostrum și este de preferat să-i îndreptăm spre lucruri bune, frumoase și utile de care să ne bucurăm împreună pe viitor. Fiecare părinte își educă așa cum crede propriul copil, însă trebuie să ia în considerare pericolele sociale care își pot pune amprenta într-un mod negativ asupra copilului. Pentru aceasta, împreună trebuie să facem tot ce ne stă în putință să îl ajutăm!

Bibliografie:

1. Bibescu, Gheorghe, Educația Părinților, Strategii în programare, E.D.P., București, 1997
2. Coifu, Carmen, Interacțiunea părinți-copii, București, Ed. Științifică și Enciclopedică, 1989

„SFATURI” PENTRU PĂRINȚI DESPRE JOC ȘI JOACĂ

Prof. BUTUROIU DOINIȚA

Prof. COJOCARU ILEANA CAMELIA

Grădinița cu Program Normal și Program Prolungit, oraș Băicoi

Jocul este activitatea de bază a copilului indiferent de vârsta acestuia. Prin joc copilul își consumă energia, învață să interacționeze cu alții, să se distreaze, își petrece timpul liber, dar în același timp învață reguli sociale și să-și controleze reacțiile atunci când se află în preajma altor copii. Jocurile sunt pentru copii ocazii de a învăța, dar și de a-și face prieteni. De exemplu, alegând de partea cui să fie, poate fi o dovadă de prietenie. Prin interesul pe care îl manifestă pentru joc, copilul dovedește dezvoltarea sa psihică.

La vârsta de 4-5 ani, copiii sunt capabili să respecte reguli simple ale unor jocuri. Ei nu sunt însă capabili să modifice regulile în favoarea lor, ci le respectă pur și simplu.

Important este să menții atmosfera destinsă și să faci din joc o distracție pentru a nu pierde răbdarea și interesul copilului.

Prin intermediul jocului, copiii învață ce sunt regulile. În organizarea unui joc, elementul de bază îl constituie regulile clare care ghidează comportamentul de grup al copiilor. De obicei, jocurile implică cel puțin doi participanți, precum și spirit de competiție și criterii de stabilire a învingătorului. Jocurile sunt pentru copii ocazii de a învăța, dar și de a-și face prieteni. De exemplu, alegând de partea cui să fie poate fi o dovadă de prietenie.

În jurul vârstei de 5-6 ani, copilul descoperă jocul cu reguli și învață să creeze legături cu ceilalți copii și să se supună regulilor. Prin joc, copilul învață despre parteneriat, munca în echipă, învață să-și aștepte rândul, să fie disciplinat, răbdător, ordonat. Ce s-ar întâmpla dacă în jocul cu mingea, de exemplu, ar alerga toți odată să o lovească?

Regulile jocului precizează exact pașii pe care trebuie să-i urmeze copiii pentru a se juca frumos, ordonat. Interesant este faptul că, deși în general mediul familial presupune reguli flexibile, în cadrul jocului abaterile nu sunt acceptate și sunt aspru penalizate de către partenerii de joc prin excludere, marginalizare, refuz de a-l mai avea ca partener de joacă pe acela care a încălcat regulile. Din aceste interacțiuni copilul învață să identifice calitățile și defectele celorlalți. Un copil care se supără pentru că nu a câștigat, se amuza de copiii mai mici, părăsește jocul atunci când nu câștigă nu a învățat încă să facă față eșecurilor.

Este bine să îi explici că, indiferent dacă pierde sau câștigă, trebuie să îi respecte pe ceilalți participanți la joc.

Un alt beneficiu pe care-l aduc regulile jocului este acela că, încercând să le țină minte, copiii își antrenează memoria. Totodată, își formează însușirile voinței: răbdarea, perseverența, stăpânirea de sine. Tot în joc sunt modelate și trăsăturile de personalitate: respectul față de alții, responsabilitatea, cinstea, curajul, corectitudinea sau, poate, opusul lor

Jocul cu reguli are un rol important deoarece îl ajută să își dezvolte corectitudinea atitudinii și spiritul de competiție, învățându-l în același timp că jocul implică atât învingători cât și învinși, deci și criterii de stabilire a învingătorului, dar și acceptarea acestuia.

Pentru a-i ține captivă atenția și interesul copilului, important este să **mențineți o atitudine pozitivă**, să întrețineți o atmosferă destinsă și să vă păstrați calmul. Puteți folosi elemente de joc, cum ar fi: închiderea și deschiderea ochilor, surpriza, recompensele parțiale, precum și „marele premiu”.

Lăsați copilul să aleagă cu ce urmează să vă jucați, sau oferiți-i două opțiuni dându-i impresia ca el este cel care decide.

La vârsta prescolarității, copiii sunt capabili să respecte regulile simple ale jocului, reguli care ghidează comportamentul de grup al copiilor, deci jocul trebuie să aibă reguli clare, precise, să fie adaptate vârstei lor, dar să fie stabilite de comun acord și respectate până la finalul jocului de toți participanții. În concluzie, **nu acceptați schimbarea regulilor în timpul jocului!**

Copiii le place să câștige! Ei trebuie să și câștige pentru a-și mai dori să joace și în alt moment. Dar în același timp **trebuie să învețe să și piardă**, deoarece va avea dificultăți în a se adapta la jocul cu ceilalți. Astfel, modul în care reacționați atunci când pierdeți competiția cu el, îi va influența comportamentul ulterior, învățând să accepte sau nu, înfrângerea, să facă față eșecurilor.

Recomandat este să vă implicați în jocul copilului, să vă jucați împreună, astfel satisfacându-i nevoia de atenție, de afecțiune, de a vă cunoaște, de a vă descoperi limitele, consolidând relația părinte-copil. Astfel el va avea mai multă încredere în el, dar și în voi, ca părinți. Jocul împreună îi va face copilăria mult mai bogată în trăiri, experiențe și cunoștințe.

Apreciați-l și încurajați-l pentru eforturile pe care le face!

„Copilul are o misiune mare care îl pune în acțiune: aceea de a crește și de a deveni om. Fiind incoștient de misiunea lui și de nevoile sale interne, iar adulților lipsindu-le în bună măsură puțința de a le interpreta, au fost create în jurul copilului, în viața noastră socială, familială și școlară, multe circumstanțe eronate care împiedică expansiunea vieții infantile. Înlăturând pe cât este posibil aceste circumstanțe, prin studiul mai profund al nevoilor legitime și necunoscute ale primei copilării, pentru a le veni în întâmpinare cu ajutorul nostru, înseamnă a elibera copilul.” (Montessori, 1977, p. 102)

Bibliografie:

Montessori, M., Descoperirea copilului. București: Editura Didactică și Pedagogică, (1977)
Simister, C.J., Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității. Iași: Ed. Polirom, (2011).
Verza, E., Omul, jocul și distracția. București: Editura Științifică și Enciclopedică, (1978).
<http://www.didactic.ro/>

ACTIVITĂȚILE GRĂDINIȚEI ÎN ONLINE

Prof. înv. preșcolar CACENCO CĂTĂLINA
Grădinița cu Program Prelungit "Amicii", Constanța

Motto: "Menirea unui educator este să-l învețe pe copil ce înseamnă experiența și să-i întărească personalitatea, mai degrabă decât să-i reprime instinctele și înclinațiile "
(NC)

Având în vedere situația în care ne aflăm acum, iată că a venit și rândul nostru, al adulților, să facem dovada adaptabilității și a schimbărilor radicale care au fost necesare în perioada de criză la nivel național și în sistemul educațional pentru a fi un model copiilor preșcolari și viitorilor școlari.

Adaptare de această dată, nu a ținut cont de cunoștințe sau de capacitatea de memorare, ci de abilități și competențe prin capacitate de identificare și rezolvare de probleme, gândire critică, flexibilitate în gândire, autoeducație, disciplină, responsabilitate din partea tuturor partenerilor educației implicați.

Starea de urgență a provocat un experiment social și în domeniul educației. Stând atâta timp acasă, profesorii și copiii au fost nevoiți să găsească alte variante pentru a-și continua activitatea didactică de predare-învățare-evaluare.

Am fost prinși și aruncați în această "tronadă" nepregătiți și neexperimentați cu această situație destul de dificilă cu care nu ne-am confruntat niciodată, în care a trebuit să ne adaptăm și să găsim cea mai bună variantă în vederea continuării educației copiilor sub altă formă, decât în mediul grădiniței unde atât noi cadrele didactice, părinții dar și copiii erau obișnuiți.

Așa că, am conceput o planificare pentru fiecare săptămână, urmărind domeniile de cunoaștere vizate de învățământul preșcolar, fiecare zi având câte o "provocare", în care am urmărit formarea de competențe și știm bine că o competență poate fi formată nu neapărat prin toate conținuturile. Am gândit "provocarea" ținând cont de traseul pe care l-au de parcurs preșcolarii în această perioadă având în vedere, bineînțeles de nivelul de vârstă al acestora privind consolidarea cunoștințelor pe care le au și pot realizarea transferului informațional în plan practic.

Am discutat și cu părinții și le-am spus că este de dorit să implice copilul în activitățile zilnice, să îl facă curios, să-l lase să cerceteze, să caute răspunsuri, să pună accentul pe învățarea prin joc și experimente, dar și aceștia să se implice ajutându-i în vederea realizării sarcinilor tip provocare, continuând astfel parteneriatul grădiniță- familie, fără de care învățământul educațional nu poate funcționa, fiind o verigă importantă al acestuia.

Un exemplu de planificare ar fi:

Luni - "Alege trei fructe preferate și fă o salată din ele"- poze

Marti - "Fă gimnastică alături de mama/tata/frățiorul/sora ta pe melodia din linkul de mai jos"- filmuleț

Miercuri - "Realizează o activitate practică la tine în casă/cameră ta (ex. Aspiră, șterge praful, udă florile) - poze

Joi - "Arată-ne cum te speli tu pe mâini, dinți, dimineța"- filmuleț

Vineri - Prepară un mic dejun sănătos (eventual cu ajutorul unui adult) - poze

Atât pozele, cât și filmulețele au fost postate pe pagina de Facebook al grupei/ grădiniței, având astfel un feedback zilnic al activităților desfășurate în toată această perioadă, privind desfășurarea grădiniței online.

În relația educator-părinte-copil, e necesar să primeze copilul. El este puntea dintre părinte și educator. Relația educator-părinte depinde de legătura pe care o încheagă copilul cu adultul care-l îngrijește în grădiniță. Atât timp cât copilul se simte în siguranță la grădiniță, părintele este fericit.

Zâmbetul părintelui este același cu zâmbetul copilului său.

„Părinții le dau aripi copiilor, iar educatorii îi învață să zboare“ este gândul cu care eu pornesc în fiecare zi spre grădiniță – și cred că este identic cu cel al părinților. Doar împreună, comunicând eficient, ei pot oferi garanția dezvoltării armonioase a copilului și formării acestuia într-un adult responsabil, independent, creative și capabil să se descurce în orice situație cu care se întâlnește.

Dragostea, familia, școala, educația sunt verigi ce trebuie să fie unite mereu pentru a forma un viitor adult. Familia are atribuții clare și diverse. Tot din familie copilul absoarbe conduite, obiceiuri, fiindcă el imită comportamentele persoanelor importante și apropiate din viața sa. Familia este locul unde copilul se simte dorit, iubit, încurajat, îndrumat. De aceea, membrii familiei trebuie să păstreze o legătură strânsă cu unitatea de învățământ. Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia – implicând-o direct, pentru a oferi împreună căi de educație în beneficiul copiilor. Ambele părți (atât familia, cât și unitatea de învățământ) au un interes comun: dezvoltarea cognitivă, fizică și socio-emoțională a copilului.

După părerea mea, **avantajele învățării de acasă** ar fi implicarea părinților mai mult în activitatea de învățare a copiilor și tot ceea ce implică aceasta privind formare de deprinderi, gestionare unor momente de criza, responsabilitate, învățare prin descoperire, dezvoltare de abilități. Așadar, în tot acest timp preșcolarilor au învățat din activități relevante pentru viața lor, activități care oglindesc realități ale lumii, înconjurătoare, sau simțit mai în siguranță fiind în mediul lor și mai ales lângă, mami sau tati, unde este de cele mai multe ori, cel mai bine.

Învățarea de acasă, în schimb are și **dezavantaje** cum ar fi lipsa socializării mai ales că acestea este considerată un instrumente de modelare și exersare a comunicării și de facilitare a dezvoltării emoționale și cognitive a copilului preșcolar.

NU toți părinții se implică în activitățile desfășurate cu copiii, nu toți părinții au timp, răbdare, tact în vederea îmbunătățirii cunoștințelor și dezvoltării copiilor proprii.

Trăgând o concluzie, lecțiile din familie sunt primele și cele mai importante pe care le primesc copiii, părinții fiind primele modele ale copilului mic încă de la naștere.

”Scopul exclusiv al școlii nu este să îndese cunoștințe în capetele copiilor, ci mai degrabă să-i formeze pe aceștia ca oameni adevărați”

Carl Gustav Jung

ROLUL ȘI IMPORTANȚA COLABORĂRII CU FAMILIA ÎN EDUCAREA COPIILOR

Prof. învă. preșcolar CEPOIU IONELA
Grădinița cu Program Normal nr. 4 Cheia

Implicarea părinților în programul educativ este foarte importantă pentru că se formează de la început deprinderi de parteneriat între grădiniță și familie.

Prin parteneriatul grădiniță-familie se construiesc relații pozitive între familiile copiilor și grădiniță (mai ales între educatoare și părinți), acestea aducând beneficii asupra copiilor atunci când aceștia văd educatoarea sfătuindu-se cu părinții.

Părinții trebuie implicați în activitățile din grădiniță prin diverse modalități cât mai eficiente:

- Serbări - Ziua mamei, ziua mărtișorului,serbarea de Crăciun,etc;
- Activități sportive, excursii, drumeții în comun cu preșcolarii și educatoarea;
- Concursuri - cu participarea părinților;
- Reamenajarea spațiului de joc prin confecționarea materialelor didactice
- Jurnalul grupei
- Părinții pot contribui cu fotografii din diverse activități ale copiilor.

Toate aceste activități sunt deosebit de importante în educarea copiilor. Părinții au nevoie de informații referitoare la progresele copiilor, despre percepția pe care o are grădinița despre calitățile și problemele copiilor . Toți părinții trebuie implicați în luarea deciziilor.

Educatoarea este cea care sugerează părinților modul în care pot ajuta copiii acasă, cum pot oferi ajutor suplimentar în învățare. Asociațiile de părinți au un rol deosebit atât pentru colaborarea familie – grădiniță, cât și pentru educarea părinților.

Grădinița trebuie să orienteze familia pentru ca aceasta să-și sporească rolul în formarea personalității copilului.Până la vârsta preșcolarității familia s-a îngrijit de condițiile de viață ale copilului,de nutriția sa,de sănătatea fizică și morală, atribuții pe care și le îndeplinește și în continuare. În familie s-a pus bazele comunicării prin limbaj, s-au creat atitudini față de realitatea înconjurătoare.

Există și un factor perturbator în relația grădiniță–familie ,acela că unii părinți din cauza serviciului, a programului prea încărcat nu se implică în actul educației,copiii fiind lăsați în grija bunicilor sau a bonelor. Se impune, deci, realizarea unei comunicări eficiente cu exteriorul, realizarea de parteneriate autentice. Proiectele de parteneriat le folosește părinților pentru a cunoaște și respecta obligațiile legale privind creșterea și educarea copiilor ,cadrelor didactice pentru perfecționarea muncii în echipă.

Proiectele de parteneriat cu părinții vizează dobândirea de către aceștia a unor abilități de cunoaștere a copiilor, în vederea eficientizării relației familie-grădiniță- comunitate.

Bibliografie:

Barbacariu Cristina-Maria, Consiliere parentală în grădiniță Pitești,ed. Diana;
Dumitrana M., Copilul,familia, grădinița, București ed.Compania 2000.

PARENTING -UL ÎN ABERDEEN EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

CHIRIȚĂ ECATERINA - CRISTINA

Grădinița cu Program Normal și Program Prelungit ”Frunza de stejar”, orașul Plopeni

”Este mai ușor să crești copii puternici decât să repara oameni disfuncționali.”
Frederick Douglass

În sens larg, noțiunea de „educație parentală” se referă la calitatea de a „fi părinte”. În limba engleză, este definit adesea drept parenthood (statutul de părinte, calitatea de a fi mamă sau tată din punct de vedere psihologic, social și legal) sau parenting (exercitarea rolului de părinte din perspectiva a ceea ce poate percepe și primi copilul – comportamentele parentale, practici parentale, competențe parentale – sau din perspectiva a ceea ce pot experimenta părinții – atitudini parentale, stres parental, cogniție parentală (Lacharité, 2015, pagina 3; Bornstein, 2002).

Părinții și familiile au cea mai mare influență asupra atitudinilor, comportamentului și reușitelor copilului. Un copil își petrece mai puțin de 20% din timp la școală și peste 80% din timp în compania părinților, a familiei și a altor membri ai comunității – de aceea este importantă colaborarea între părinți, școală și comunitate. ” Ceea ce fac părinții cu copiii acasă de-a lungul procesului de educație este mai important decât orice alt factor...” Desforges 2003

De ce este important să ne implicăm în educația propriilor copii?

Studiile arată că șansele copilului de a crește, de a se dezvolta și de a obține rezultate mai bune cresc pe măsură ce părinții sunt mai implicați în educația copilului. Prezint câteva modalități prin care părinții pot fi implicați în mod efectiv în viața școlară a copilului lor, dar și a unor exemple de bune practice din cadrul unei comunități din orașul Aberdeen, orasul de Argint" si "Floarea Scotiei", oraș cu o asezare pitorească, pe coasta Marii Nordului, între râurile Dee și Don. Renumele i se trage de la piatra de culoare gri din care sunt construite clădirile vechi și de la minunatele parcuri și grădini pline de flori. Aici consiliul orașului și-a propus să sprijine și să încurajeze părinții să se implice în mod activ în educația copilului lor. Au plecat de la premisa că dacă familiile, școlile și copiii lucrează împreună, se pot reduce diferențele între nivelul de educație, se pot îmbunătăți sănătatea și bunăstarea, ajutându-i astfel pe toți copiii să obțină rezultate mai bune.

Cum ne putem implica?

Părinții joacă un rol cheie în colaborarea cu școala pentru beneficiul educației copilului. Printre diferitele moduri în care ne putem implica se numără a veni la școală pentru a lăsa sau a lua copilul, a fi prezent la sedințele cu părinții, a participa la evenimentele școlare, a face voluntariat în clasă, a primi rapoarte, a împărtăși informații privitoare la sănătatea și bunăstarea copilului și a sărbători reușitele. Dar toate acestea reprezintă doar începutul. Implicarea înseamnă de asemenea să jucăm un rol activ în educația copilului acasă.

În alte cuvinte, ca părinți responsabili putem avea un **impact pozitiv** prin:

- A încuraja copilul să aibă o atitudine pozitivă și curioasă cu privire la învățat în orice mediu, acasă, la școală și în comunitate;
- A ne asigura de prezența la școală, punctualitate și respectarea unor obiceiuri pozitive;
- A încuraja copilul să aibă interese variate ca de exemplu hobby-uri, activități extrașcolare și activități comunitare;
- A lua parte în/la activitățile școlare în cât mai multe feluri posibile – prin a vă oferi abilitățile, timpul și prin a vă împărtăși preocupările;
- A cere informații pentru dumneavoastră sau pentru educația copilului pentru a vă permite să îl/o susțineți;
- A vorbi cu copilul despre viitorul, speranțele și visurile lui/ei.

Cum vor putea primi părinții sprijin?

Strategia de implicare a părinților implementată de consiliul orașului Aberdeen a identificat șase aspecte cheie în care părinții, școlile și comunitatea pot colabora pentru a spori implicarea parentală în educația copiilor.

Cele șase aspecte identificate sunt:

1. **Comunicarea eficientă** este esențială pentru stabilirea unor relații pozitive; vrem să ne asigurăm că fiecare persoană este binevenită, apreciată și respectată. Ne vom asigura că toate comunicările din partea noastră folosesc un limbaj clar și simplu, folosind traduceri atunci când acestea sunt relevante contextului, punctuale și ușor accesibile fără jargon. Se dorește astfel să fie clar cum, când și pe cine pot contacta părinții dacă au nevoie de ajutor, informații sau dacă doresc să-și exprime îngrijorarea.

2. Sprijin pentru părinți

”Meseria” de părinte este una dintre cele mai importante și, de asemenea, una dintre cele mai dificile. Creșterea copiilor poate fi de cele mai multe ori un rollercoaster fizic și emoțional. Este important pentru orice părinte să știe că are parte de sprijin, să se simtă apreciat/ă, încrezător/toare și să știe că are posibilitatea de a contribui la educația copilului. Comunitatea, școala va oferi acces la informații, servicii și resurse care îi pot sprijini deopotrivă și ca părinte, și ca familie acasă.

3. Învățarea împreună – acasă, la școală și în comunitate

Pentru a putea ajuta copilul să reușească, părintele trebuie să știe și să înțeleagă ce învață copilul, cum învață și cum poate să îl/o sprijine în vederea progresului. Învățarea împreună în familie este distractivă, încurajând și dezvoltând abilități pe care copilul le va folosi mai târziu în viață. Școala, comunitatea va oferi mai multe oportunități de a lua parte la învățare printr-o serie largă de activități –sprijinind părinții și copiii să învețe împreună atât acasă, cât și la școală.

4. Luarea de decizii

Se vor crea oportunități pentru a asigura faptul că opiniile părinților sunt ascultate și incluse în deciziile care afectează în mod direct educația, sănătatea și bunăstarea copilului dumneavoastră. Este foarte important ca școala să aibă un consiliu / o voce activă a părinților care să reprezinte și să ia în considerare punctul de vedere al părinților cu privire la orice aspect al vieții școlare.

5. Voluntariat

Ca voluntar, părintele reprezintă un model pozitiv pentru copii. Voluntariatul aduce beneficii pentru toată lumea – prin oferirea timpului, abilităților și cunoștințelor dumneavoastră, puteți sprijini și îmbunătăți calitatea educației oferite de către școală. De asemenea, voluntariatul vă oferă o perspectivă asupra modului de lucru al școlii și vă permite să deveniți un partener în educația copilului. Voluntariatul poate prezenta și oportunități pentru dezvoltarea de noi abilități și experiențe care pot fi benefice pentru propria dumneavoastră educație și dezvoltare.

6. Colaborarea cu comunitatea

Este știut faptul că fiecare comunitate este unică – fiecare are la dispoziție un arsenal de resurse care poate oferi sprijin și oportunități pentru copii și pentru familiile lor. Prin utilizarea resurselor comunității, familiile și școlile pot crea și împărtăși experiențe benefice atât copiilor, cât și familiilor. Astfel copii, familii și comunități vor putea învăța împreună.

Bibliografie:

Educația parentală în România, București, 2011, Unicef, Holt România- Fundația Socială de Consultanță și Servicii Sociale pentru Copii și Familii;

<https://www.aberdeentherapy.com/relationship-counselling/parental-counselling/>

Bune Practici în Educația Parentală, Instrumente pentru Specialiști, Co-autori România, Spania, Italia, Regatul Marii Britanii, 2009.

INFLUENȚA STILURILOR PARENTALE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII COPILULUI

Prof. inv. preșcolar CHIRIȚĂ OANA
Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești

Familia reprezintă prima instituție de educație morală și pentru prima copilărie este mediul educativ prin excelență. Familia exercită o mare influență asupra vieții preșcolarilor și chiar dacă de-a lungul timpului viața în familie s-a schimbat, rămâne matricea de viață fundamentală pentru existența și formarea personalității copilului. În cadrul familial se deprind disciplina și spiritul de inițiativă și se cultivă sentimentul demnității, dreptății, iubirii, respectului și ajutorului, sentimentul sacrificiului, care sunt elemente de bază ale vieții sociale. Părinții și climatul socioafectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepției despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral. Partenerul tradițional al școlii este familia. Aceasta influențează atitudinea copilului față de învățătură, de aceea școlarizarea nu se poate realiza fără participarea activă a părinților.

De familie depinde dirijarea judicioasă a maturizării psihice a copilului. Primele impresii despre lume și viață, despre fenomene din natură și societate, copilul le primește din familie. Astfel, prin comunicarea continuă cu membrii familiei, el își însușește limbajul, care cu timpul devine un puternic instrument al dezvoltării sale psihice. Părinții vor fi atenți la felul cum pronunță copiii cuvintele, le vor corecta vorbirea, le vor îmbogăți vocabularul, îi vor învăța să se exprime corect și coerent. În însușirea vorbirii de către copii cu cei din jur, părinții trebuie să acorde o mare atenție întrebărilor copiilor, semn sigur al dezvoltării lor intelectuale, al manifestării active a setei de cunoaștere, al curiozității lor cu privire la originea lucrurilor din jur. În familie copiii își însușesc primele cunoștințe, își formează primele reprezentări și dobândesc experiențe morale. Părinții îi învață de timpuriu pe copii să înțeleagă ce este „bine” și ce este „rau”, ce este „permis” și ce este „interzis”. Pentru unele fapte și acțiuni, copiii sunt încurajați și laudați, iar pentru altele sunt dojeniți de către părinți.

Părinții trebuie să fie parteneri de încredere în educarea celor mici și sunt obligați să creeze un mediul familial echilibrat, prielnic dezvoltării și educării copiilor.

R. Edwards (2001) descrie **patru tipuri parentale: autoritar, permisiv, democratic**, precum și cel **mixt**:

Stilul autoritar: părintele autoritar este orientat spre supunere. Chiar dacă nu explică rațiunile pe care regulile se întemeiază, se așteaptă ca acestea să fie respectate cu strictețe. Părintele autoritar dorește un copil competitiv, care să-și folosească la maxim posibilitățile, motiv pentru care îl presează pe copil să studieze în permanență. Chiar și atunci când copilul are reușite, părintele autoritar nu își arată afecțiunea, recurgând rareori la laude și la recompensă. Acești părinți sunt foarte stricți, au multe reguli. Ei își ceartă foarte mult copiii pentru a-i aduce pe drumul pe care îl doresc. Copiii nu au opinii și nu au voie să pună întrebări, ca urmare nu învață să gândească pentru ei înșiși și nici să ia decizii. Copiilor le este, de regulă, frică de părinți.

Stilul permisiv. În raport cu părinții autoritari, cei permisivi au puține reguli și nu au limite clare. Acești părinți cedează în fața copiilor, dacă impun o regulă copiii o încalcă. Stilul prea permisiv duce la haos, copiii fiind cei care dețin puterea. Părinții permisivi sunt indulgenți și atenți la nevoile copiilor, dar nu au așteptări clare de la ei, aplică o disciplină inconstantă, evită confruntările și cedează ușor constrângerilor sau plânsului copilului. Este, mai degrabă apropiat de membrii familiei și comunicativ, preferând mai degrabă rolul de prieten al copilului decât pe cel de părinte.

Stilul democratic. Acești părinți se bazează pe principiul de a acorda șanse copiilor lor. Ei realizează o echivalență între obligații și libertăți. Au reguli simple și concise, pedepse rezonabile în cazul încălcării acestora. Petrec mult timp discutând împreună cu copiii motivele pentru care au stabilite regulile. Copiii care cresc în astfel de familii învață că opțiunile lor sunt importante, învață cum să ia decizi. Părinții democrați au standarde stabilite clar pentru copiii lor, urmărind constant măsura în care acestea au fost atinse. Asertivi, dar nu intruzivi și restrictivi, acești părinți vor să-și educe copiii, astfel încât să poată deveni adulți responsabili, disciplinați și cooperanți. Acest stil parental nu rămâne lipsit de rezultate, copiii au scoruri ridicate la învățătură și bune competențe sociale.

Stilul mixt. Cele trei stiluri parentale pot să nu fie distincte în viața de zi cu zi. Fiecare părinte poate trece prin fiecare stil, în momente diferite ale zilei sau ale existenței sale. Majoritatea părinților au un stil dominat, pe care îl folosesc cea mai mare parte a timpului, dar circumstanțele și relațiile dinamice produc frecvent o mixtură a stilurilor.

Procesul educării morale a copilului este de lungă durată, deși începe încă din familie. Deprinderile de comportare civilizată, atitudinile copilului față de alții exprimă de fapt atmosfera morală în care el a fost crescut în familie, sfaturile și îndemnurile pe care le-a primit de la părinți, exemplul personal pe care i l-au dat prin atitudinile și faptele lor de conduită. Unii părinți nu înțeleg că adesea copilul este incorect nu pentru că ar vrea să se abată de la reguli, ci pentru că nu știe cum trebuie să se comporte, nu dispune de experiența morală necesară, nu cunoaște cerințele față de comportarea lui.

Reușita școlară a copilului este influențată atât de stilul parental, stilul educativ al familiei, cât și de raportul dintre stilul familiei și stilul școlii.

Bibliografie:

Goia, D., Institutul de Științe ale Educației, „Parteneriatul școală – familie – comunitate”, 2014
Institutul de Științe ale Educației, „Educația în familie. Repere și practice actuale”, 2006
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, „Revistă dedicată cadrelor didactice”, Editura Miniped, București, Nr.1-2 /2005
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, „Revistă dedicată cadrelor didactice”, Editura Discipol, București, Nr.1/2001
Osterrieth, P., „Copilul și familia”. Editura Didactică și Pedagogică, București. 1973,
Stern, H.H., „Educația părinților în lume”, Editura Didactică și Pedagogică, București. 1972,
Stoian, M., „Abecedarul părinților”, Editura Didactică și Pedagogică, București. 1972
Șerbănescu, D., „Exemplul în educația copiilor”, Editura științifică, București, 1967.
TRIBUNA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI, „Revistă națională de informație și atitudine”.
<https://iulianadragnea.ro/2017/10/03/identificarea-stilului-parental/>
<https://qualform.snsh.ro/campanie-online/modele-de-implicare-a-parintilor-in-educatia-copilului>

FAMILIA CONTEMPORANĂ. TRĂSĂTURI. FUNCȚII ȘI ROLUL EDUCAȚIEI PARENTALE

**CIOBANU GEORGIANA-DIANA
NICOLAE ELENA ALINA
Grădinița cu P.P. nr. 23 Ploiești**

Familia, ca instituție socială fundamentală interacționează cu multiple domenii ale vieții sociale, ea constituind în timp, un reper de stabilitate în viețile oamenilor.

„Familia reprezintă, după cum bine știm, unul dintre cele mai răspândite tipuri de grupuri sociale”. Aceasta a fost centrul unei analize intense. Conceptul de „familie” a întâlnit de-a lungul timpului o multitudine de definiții care i s-au acordat în funcție de anumiți factori de influență, schimbare socială sau atitudinală. Din perspectivă sociologică, familia este definită ca fiind un grup social constituit pe baza relațiilor de căsătorie, consanguinitate și rudenie, membrii grupului împărtășind sentimente, aspirații și valori comune. „Din punctul de vedere al acestei perspective, familia este înțeleasă ca fiind un grup primar, unde predomină relații directe, informale și nemediate, fiind de fapt cel mai mare grup primar cu cea mai mare încărcătură normativă.”

Cu privire la studiul familiei, acesta este foarte important deoarece poate fi privit din perspectiva unor rațiuni practic-aplicative, cele mai semnificative fiind: prognoza și politica demografică oficială în domeniu, ce trebuie să țină seama de planningul familial; familia continuă să rămână o instituție socializatoare și educațională cu o pondere importantă în structura socială, astfel că societatea nu poate rămâne indiferentă față de existența și evoluția acesteia; familia are și un rol terapeutic foarte important, ce reprezintă un grup de suport extrem de eficient atât în boli psihice, dar și în boli fizice grave sau incurabile; tendința permanentă a majorității oamenilor de a optimiza relațiile familiale, pornită dintr-o dorință de echilibru și progres social .

Desfășurarea unei vieți de familie are un ciclu pe care îl urmează fiecare cuplu în cele mai multe cazuri, pornind de la căsătorie și până la văduvie, după cum urmează: începutul vieții de familie; apariția copiilor; familia cu copii preșcolari; familia cu copii școlari; familia cu adolescenți; familia ca centru de lansare, fiind momentul în care copiii încep să părăsească familia plecând la școală, căsătorindu-se, angajându-se sau mutându-se; familia de vârstă mijlocie, fiind de fapt perioada când copiii au plecat, rămânând doar cei doi soți; familia în vârstă, unde predomină pensionarea sau văduvia.

În cadrul familiei, au loc o serie de relații sociale, care sunt reglementate prin norme juridice, iar anumite exemple în acest sens se referă la următoarele: relații dintre soți reglementate prin căsătorie sau prin consens; relații dintre părinți și copii; relații dintre descendenți; relații de rudenie dintre membrii cuplului familial și alte persoane. Datorită acestor relații care au loc într-o familie, ajută ca familia să fie privită ca un complex de roluri și statusuri sociale.

Asupra tuturor celor prezentate se poate spune că familia chiar reprezintă instituția fundamentală în toate societățile, însă oamenii devin conștienți de acest fapt doar atunci când este amenințată existența familiei. Familia reprezintă în orice societate o formă de comunitate umană alcătuită din cel puțin doi indivizi, uniți între ei prin căsătorie, realizând relații biologice, economice, moral-afective, spirituale și juridice, care desfășoară o serie de activități ce au funcții specifice atât pentru folosul său ca grup, cât și pentru societate.

Funcțiile familiei

Odată cu apariția grupului social – *familia*, s-a impus necesitatea reglementării și rezolvării unor cerințe ale conviețuirii sociale ale omului, a departajării relațiilor interumane care sunt bazate pe proximitate și consangvinitate. Studiul funcțiilor familiei acoperă o arie largă ce cuprinde aspecte sociale, biologice, psihologice, economice, educaționale, culturale și altele.

Funcțiile familiei reprezintă totalitatea responsabilităților ce revin acestuia într-o structură socială istoricește determinată. În cadrul societății contemporane, familia îndeplinește funcții interne și externe.

a) *Funcțiile interne* asigură familiei un climat de afecțiune, securitate și protecție, printre acestea numărându-se următoarele:

- funcțiile biologice și sanitare;
- funcții economice;
- funcții de solidaritate familială;
- funcții pedagogico-educative și morale.

b) *Funcțiile externe* care asigură relaționarea familiei cu exteriorul și se referă la încadrarea familiei ca grup în activitatea și viața socială, precum și încadrarea membrilor maturi în muncă.

Toate funcțiile familiei sunt importante și merită studiate, iar școala prin reprezentanții ei și prin totalitatea interacțiunilor cu familiile copiilor încearcă să sprijine, să îndrume și să corecteze acolo unde este nevoie mai ales în domeniul funcției pedagogico-educative-morale. Odată cu intrarea copilului în grădiniță atât acestuia cât și familiei sale li se deschide o serie de oportunități de îmbunătățire și diversificare a modului în care acești exercită acțiunile din cadrul funcției la care ne referim. Relația dintre școală și familia educatului trebuie să se contruiască pe deschidere, încredere, toleranță, empatie și urmărirea binelui copilului mai presus de orice, ținându-se cont de studiile pedagogice existente, dar și de fiecare situație particulară și de individualitatea copilului. De aceea școala are inițiativă, propune și implementează proiecte prin care părinții sunt implicați cât mai mult în educația copilului, sunt consiliați, și desfășoară activități în parteneriate pentru ca educația copiilor să fie coerentă și armonioasă, fără discrepanțe grave între educația formală și cea din sânul familiei.

Prin toate aceste activități de sprijinire a părinților pentru dezvoltarea unor abilități esențiale de educare a copiilor, școala realizează la rândul ei educarea părinților și este implicată nu numai în educația copiilor, dar și în educația parentală.

Societatea în care trăim impune asigurarea pe lângă educația copiilor și educația parentală, de succesul acestuia din urmă depinzând definitoriu și succesul celei dintâi, dar și exercitarea eficientă a unor funcții importante ale familiei ca și grup social.

Bibliografie:

- Bucur, Silviu, *Sociologie generală – suport de curs*, București, Editura Detectiv, 2012;
- Iluț, Petru, *Sociopsihologia și antropologia familiei*, Iași, Editura Polirom, 2005;
- Marin, Vasile, *Sociologie generală*, Brașov, Editura Universității Transilvania, 2005;
- Mihăilescu, Ioan, *Sociologie generală. Concepte fundamentale și studii de caz*, Iași, Editura Polirom, 2006.
- Popescu, Raluca, *Introducere în sociologia familiei, Familia românească în societatea contemporană*, Iași, Editura Polirom, 2009.

CONSILIEREA PSIHOPEDAGOGICĂ PARENTALĂ: O ABORDARE INTEGRATIVĂ ȘI SISTEMICĂ

Ed. CIOCÎRLIE VALENTINA
Grădinița Sf. Arh. "Mihail și Gavriil" Ploiești

Ca activitate specifică, având scopuri determinate, de natură educativ-formativă, consilierea psihopedagogică are un anumit conținut și se realizează sub anumite forme în folosul și în beneficiul adulților și copiilor.

Încercarea de a promova o imagine cât mai completă, sintetic integrativă, a consilierii parentale ne-a condus la determinarea următoarelor componente esențiale:

- conținutul activităților de consiliere psihopedagogică parentală, se referă la scopurile și domeniile esențiale ale vieții de familie, creș-tere și educație a copiilor. Activitățile de consiliere psihopedagogică parentală au drept conținut și, implicit, scopuri de a eficientiza: funcționalitatea și dezvoltarea optimă a relației pă-rinți-copii; promovarea sănătății și a stării generale de bine; învățarea eficientă și durabilă; adaptarea la exigențele școlii; orientarea în cariera școlară; orientarea în profesie; învățarea și valo-rificarea strategiilor de tip coping etc.

- formele consilierii psihopedagogice parentale includ modalitățile de desfășurare a acestora, respectiv crearea situațiilor în care este nevoie de acțiuni specifice de consiliere complementară celor instructiv-educative consacrate (instruirea școlară, universitară, formarea și consolidarea competențelor parentale prin cursuri sau stagii specifice). În concordanță cu această dimensiune, consilierea psihopedagogică integrativă și sistemică îmbracă variate forme și anume:

- consilierea pentru dezvoltare (optimală);
- consilierea preventivă;
- consilierea în situații de criză;
- consilierea remedială.

- Componenta tehnologică, care include modalitățile de realizare a consilierii psihopedagogice, avându-se în vedere cadrul instituționalizat (mai mult sau mai puțin formal), precum și benefi-ciarii acestor activități și metodele, procedeele și tehnicile concrete valorificate de specialist.

Beneficiarii activităților de consiliere psihopedagogică:

- un părinte (consiliere individuală);
- ambii părinți (consiliere de grup/ a grupului);
- cuplul și/sau familia (consilierea cuplului și/sau consilierea familială);
- bunicii sau alte persoane care suplinesc părinții.

Bibliografie:

Consilierea Parentală, Ghid Metodologic, 2013.

DOAR ÎMPREUNĂ PUTEM REUȘI!

IMPORTANȚA COLABORĂRII DINTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE

CIUBOTARU FLORINA AURORA
Grădinița cu P.P. nr. 23, Ploiești

De-a lungul anilor lucrați ca profesor învățământ preșcolar, am învățat că desfășurarea optimă a procesului de învățământ este strâns legată de o condiție fundamentală: asigurarea unui sistem unitar de cerințe în educarea și instruirea copilului. Educarea copilului nu este doar sarcina instituției preșcolare sau școlare. Înainte de frecventarea grădiniței, copilul petrece cea mai mare parte a timpului, în sânul familiei. În familie, copilul își face pregătirea pentru viață. Contribuția familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic și scade pe măsură ce etapele de creștere înaintează pe treptele superioare ontogenezei. Părinții au datoria morală de a crește copilul și de a se îngriji de sănătatea și de pregătirea profesională a acestuia. Cu trecerea timpului, toate aceste lucruri bine făcute, au ca finalitate integrarea eficientă a individului în societate.

Meseria de părinte în secolul XXI, secol marcat de profunde transformări sociale, este o menire din ce în ce mai dificilă. Părinții au nevoie de sprijin și îndrumare în rezolvarea problemelor provocate de creșterea generațiilor de astăzi. Aici intervin educatorii, care prin cunoștințele psihopedagogice pe care le au, pot ajuta părinții să își cunoască și să își înțeleagă copilul mai bine.

Grădinița pregătește copilul pentru momentul în care acesta va merge la școală, valorificând potențialul pe care l-a dobândit până în momentul respectiv. Tot grădinița și mediul educațional au cel mai important rol în socializarea copilului cu vârsta cuprinsă între 3 și 6 ani.

Există două dimensiuni principale în implicarea atât a unității de învățământ cât și a familiei în beneficiul copilului: dimensiunea relației copil-părinte și dimensiunea relației grădiniță-familie. Dimensiunea relației copil-părinte se ocupă de frecventarea grădiniței, obținerea unor rezultate școlare bune, îndeplinirea sarcinilor întâlnite și susținerea emoțională și materială a activității educative a copilului. Dimensiunea relației grădiniță-familie, implică alegerea de către părinte a unității de învățământ potrivite în cadrul căreia își va înscrie copilul, la contactele directe ale părinților cu cadrul didactic de la grupă și cadrele didactice din unitate. Aceste contacte se concretizează în ședințe cu părinții, program de consiliere a părinților, cursuri de formare pentru părinți, activități realizate în parteneriat.

Educatoarei îi revine rolul de a selecta și valorifica influențele pozitive ce se exercită în familie și de a îndruma familia în vederea exercitării unor acțiuni educative care să fie în concordanță cu idealul educațional. După ce ajunge să cunoască foarte bine copilul și familia acestuia (climatul familial, condiția materială, relațiile dintre membrii familiei), educatoarea își poate forma o părere personală despre fiecare copil în parte și își poate pregăti un set de cerințe personalizate, pe care le poate împărtăși apoi și părinților. Absența colaborării dintre grădiniță și familie duce în mod sigur la neînțelegeri între educator și educat. În schimb, atunci când școlile, familiile și comunitățile colaborează ca parteneri, beneficiarii acestei colaborări sunt elevii.

Colaborarea constantă și obiectivă a părintelui cu grădinița are efecte uimitoare asupra rezultatelor copilului.

Si cum orice colaborare se bazează pe obiective comun, am putea stabili: încurajarea participării părinților în cadrul activităților de la grupă, legătura permanentă părinți-educatori în ceea ce privește sănătatea, siguranța, alimentația, supravegherea copilului, susținerea actului didactic de către părinți prin aprofundarea activităților susținute la clasă - și în orele petrecute acasă, încurajarea părinților să contribuie în luarea unor decizii școlare, colaborarea cu diverse societăți culturale, agenți economici, biserici sau alte instituții ale statului în vederea realizării unor activități culturale sau extrașcolare.

O legătură strânsă între grădiniță și familie este esențială pentru succesul preșcolarului. Specialiștii în educația parentală recomandă trei pași în acest sens: acceptarea familiei, respectarea familiei și legătura cu familia. Una dintre barierele acestui parteneriat este faptul că părinții ne se simt întotdeauna acceptați. Pentru a elimina acest impediment, educatorul trebuie să manifeste o atitudine pozitivă față de părinți, să cunoască nevoile și temerile acestora și să acorde feed-back pozitiv, să informeze părinții cu privire la activitățile ce urmează să aibă loc în grădiniță precum și programul grădiniței, să folosească un limbaj plăcut în interacțiunea cu părinții, să implice constant părinții în realizarea programelor de la clasă, astfel încât aceștia să înțeleagă că părerea lor sunt valorizate. Odată ce părinții conștientizează rolul implicării lor în activitatea grădiniței, aceștia devin și mai responsabili în educația propriilor copii, iar calitatea rezultatelor școlare crește.

În concluzie, prin participarea activă în cadrul activităților din grădiniță, atât copiii cât și părinții au de câștigat. Făcând echipă și lucrând împreună își sporesc încrederea în forțele proprii și respectul de sine, achiziționează cunoștințe noi, învață să se comporte civilizată, să se respecte reciproc și să aibă mai multă încredere unii în alții.

Acest „castel femecat” (cum îmi place să numesc eu grădinița) oferă posibilități infinite de modelare a minților și sufletelor copiilor ce îi pășesc pragul. Dacă educatoarea știe să mânuiască cu pricepere „bagheta magică” cu care este înzestrată și reușește să atragă de partea ei părinții și să îi implice în toate activitățile desfășurate la grupa pe care o coordonează, atunci copiii cu siguranță vor avea parte de un învățământ de calitate, iar progresele acestora nu vor întârzia să apară.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Bonchiș, E., Familia și rolul ei în educarea copilului, Iași, Editura Polirom, 2011;
- 2.Dolean, I., Dolean, D., Meseria de părinte, București, Editura Aramis, 2002
- 3.Farca, S., Acasă” la grădiniță! Ghid pentru părinți, http://nou2.ise.ro/wpcontent/uploads/2010/08/2010_GhidComunicareGradiFamilie.pdf, 2010;
- 4.Mateiaș, A., Copiii preșcolari, educatoarele și părinții, Ghid de parteneriat și consiliere, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2003.

PREDAREA ONLINE - DE LA EFICIENȚĂ LA EFICACITATE, ÎNTRE CADRE DIDACTICE, ELEVII, PĂRINȚI

CIUPIȚOIU ELENA - ALEXANDRA
Grădinița cu P.P. nr. 28, Ploiești

Predarea online, această experiență la care a trebuit să recurgem, a devenit o realitate la care a trebuit să ne adaptăm.

Învățarea online a reprezentat un punct de cotitură pentru toți participanții procesului instructiv-educativ, atât pentru cei din postura de educatori/ profesori, cât și pentru copiii/ părinți. De aceea, a fi cadru didactic necesită flexibilitate (din punct de vedere cognitiv și comportamental), spontaneitate și putere de adaptare.

În articolul prezent, vom aminti trei principii utile, esențiale am putea spune, pentru predarea online, formulate de către Bill Pelz, profesor de psihologie.

1. Lasă elevii să facă cea mai mare parte a muncii.

Implicarea copiilor în predare, în discuțiile premergătoare învățării, în autoevaluare, în evaluarea lucrărilor colegilor, toate acestea sunt modalități de a implica activ în procesul învățării,

2. Interactivitatea este sufletul predării online.

Interactivitatea nu înseamnă doar discuții între copii sau între copii și cadrul didactic. Copiii pot fi încurajați să interacționeze prin proiecte de grup. Avantajul predării online, în această privință, este că elevii au mai mult timp să gândească și să formuleze întrebări și chiar răspunsuri corecte și complete.

3. Încurajează prezența autentică.

Copiii vor fi mai implicați în lecțiile online, atunci când li se permite să se exprime social, cognitiv și legat de conținutul învățării și atunci când cadrul didactic se exprimă din aceste puncte de vedere.

Un lucru de remarcă este faptul că părinții au jucat un rol foarte important în procesul educativ. Părinții sunt parte din sistem, deoarece sunt asociați elevului. Ei sunt parteneri în timp real, în tot ce se întâmplă în clasa virtuală. Cu această ocazie, relația școală- familie a devenit mai puternică, permițând o implicare activă.

Recomandări generale pentru părinți/ copii:

- Microfoanele ar trebui să fie închise- pentru a nu perturba lecția
- Camerele video ar trebui să fie deschise- pentru a asigura profesorul de receptivitatea elevilor.

Recomandări generale pentru cadre didactice:

- Explorați și exersați înainte de lecție toate funcțiile aplicației online folosite pentru interacțiunea cu copiii.
- În cazul lecțiilor live, exersați și verificați prezentarea acestora, incluzând prezentări powerpoint sau materiale video.
- Verificați dacă, pe parcursul predării toți copiii au înțeles și urmăresc explicațiile.

Predarea online este o provocare pentru copii, pentru părinți și pentru cadrele didactice. Este necesară o atitudine pozitivă și deschisă, pentru a evalua corect ce funcționează și ce nu, pentru a identifica lacune, pentru a încerca idei noi și pentru a învăța din experiența altor profesori.

Bibliografie:

- Calin Iepure, Razvan Curcubata, Bogdan Vaida, Captivează-ți elevii în online mai ceva ca în clasă, Sellification, 2020.
- Mihaela Brut, Instrumente pentru e-learning.Ghidul informatic al profesorului modern, Polirom, 2006

COPILUL, REFLEXIA PĂRINTELUI

Prof. învă. primar CÎRSTEA BEATRICE
Școala Gimnazială "Ioan Duhovnicul" Bănești

Când devine părinte, adultul devine responsabil și își dorește să asigure copilului său o dezvoltare armonioasă, psihică și fizică, o educație prin care să devină autonom, capabil de a lua decizii cât mai bune pentru viața sa. Acesta este un obiectiv major, pe termen lung.

Atingerea acestui obiectiv are la bază realizarea mai multor obiective pe termen scurt și anume:

- copilul are nevoie să învețe să meargă
- să mănânce singur,
- să vorbească,
- să se descurce la școală,
- să-și facă temele singur,
- să respecte reguli,

Prin educație, părinții pot dobândi cunoștințele și competențele necesare în vederea îndeplinirii acestor obiective.

Fiecare părinte are așteptări proprii în privința copilului. Uneori, aceste așteptări sunt realiste, alteori nu. Când părinții au așteptări nerealiste disciplinarea copilului devine dificilă deoarece se supraevaluează sau subestimează abilitățile copilului și nu sunt atenți la nevoile acestuia.

De multe ori, părinții confundă disciplinarea cu sancționarea copilului. Foarte frecvent, o reacție emoțională negativă a părintelui este urmată de o sancțiune direct proporțională cu intensitatea acestei reacții și nu cu gravitatea faptei copilului.

În plus, relația părinte-copil va fi afectată de aplicarea unor sancțiuni disproporționate de aspre, de multe ori abuzive. Uneori părinții se îngrijorează că, dacă nu sancționează un comportament neadecvat, vor "scăpa copilul din mână".

Expresii precum "bătaia e ruptă din rai" sau "unde dă mama/tata crește" nu doar rezumă convingeri, ci justifică recurgerea la violență în lipsa unor abilități parentale.

Una dintre consecințele imediate, vizibile ale violenței împotriva copiilor, este creșterea violenței în mediul școlar, România situându-se pe unul din primele locuri din Europa la acest capitol.

Părintele, are un rol important de în viața școlarului deoarece îi facilitează dezvoltarea acelor competențe necesare pentru asigurarea condițiilor de creștere socială și emoțională.

Sarcina cadrului didactic este de a dezvolta parteneriate eficiente școală – familie prin care nu doar să motiveze părintele, ci să creeze oportunități concrete de implicare eficientă, pentru învățarea deplină. Implementarea la nivelul școlii a programelor de educație pozitivă, oferă cadrului didactic oportunitatea perfectă de a invita părintele într-un spațiu comun și pozitiv de învățare despre nevoile copilului său și despre ce ar trebui să facă orice părinte pentru satisfacerea corectă și sănătoasă a acestor nevoi.

Părinții și familiile au cea mai mare influență asupra atitudinilor, comportamentului și reușitelor copilului.

Un copil își petrece mai puțin de 20% din timp la școală și peste 80% din timp în compania părinților, a familiei și a altor membri ai comunității – de aceea este importantă colaborarea între părinți, școală și comunitate.

Părintele poate avea un impact pozitiv prin:

- A încuraja copilul să aibă o atitudine pozitivă și curioasă cu privire la învățat în orice mediu, acasă, la școală și în comunitate
- A se asigura de prezența la școală, punctualitate și respectarea unor obiceiuri pozitive

- A încuraja copilul să aibă interese variate ca de exemplu hobby-uri, activități extrașcolare și activități comunitare
- A lua parte în activitățile școlare în cât mai multe feluri posibile – prin a vă oferi abilitățile, timpul și prin a vă împărtăși preocupările
- A vorbi cu copilul despre viitorul, speranțele și visurile lui/ei.

Stilurile parentale moderne și impactul lor în dezvoltarea copiilor

- Stilul parental bazat pe atașament

Principiul fundamental al acestui tip de parenting este afecțiunea, crearea unei conexiuni emoționale puternice între părinte și copil. Atașamentul parental este focusat pe copil și pe nevoile acestuia. Părinții nu își impun propriul stil în fața copiilor, ci îi încurajează să descopere, îi supervizează în acțiunile lor și explică, demonstrează, arătându-le copiilor încredere și lăsându-i să își satisfacă curiozitățile.

Acest stil de educare poate fi confundat foarte ușor cu educația permisivă și este de multe ori asociat cu "super-grija".

- Stilul parental bazat pe instinct

După cum ne putem da seama după denumire, acest stil parental se bazează pe instinct, sentimente, amintiri și este cel mai apropiat de metoda tradițională parentală. Părinții acționează sub influența propriilor experiențe, educându-și copiii așa cum au fost și ei educați.

Stilul parental bazat pe instinct este cel mai la îndemână deoarece se concentrează pe propriile trăiri. Totodată trebuie să fim conștienți de faptul că, neluând în seamă noile descoperiri în materie de parenting, riscăm ca micuții noștri să fie afectați de aceleași lucruri ce ne-au afectat și nouă copilăria.

- Stilul parental permisiv-modern

Acest tip parental este caracterizat de prietenie, de sprijin și nu presupune o copilărie fără reguli și restricții. Părinții care aleg aceasta cale folosesc ca metoda primordială comunicarea, pe care o stăpânesc la nivel de artă și reușesc să instaureze reguli sau limite în colaborare cu copiii, și nu impunându-le.

Astfel, există un sentiment de egalitate între părinte și copil, nu de supunere. Din păcate, acest stil parental are și câteva puncte slabe: părinții permisivi sunt adesea inconsecvenți în acțiuni, iar copiii învață să îi manipuleze pentru a putea obține tot ce vor.

- Stilul parental autoritar-modern

Stilul parental autoritar-modern nu constă doar în impunerea unor restricții și urmarea unor reguli stricte, ci și în cunoașterea de sine a copilului, chiar cu riscul de a comite greșeli în acest timp. Copiii sunt lăsați liberi, independenți, să afle răspunsuri despre lumea înconjurătoare în stilul și ritmul propriu.

Părinții încă dețin controlul, stabilesc limite și reguli, însă o fac într-un mod afectuos și înțelegător. Acest stil parental presupune că părintele emite atât pretenții, cât și receptivitate la nevoile copilului.

Tipologii de părinți

În ultimii ani, datorită atâtor informații și studii legate de "meseria de părinte", au ieșit în evidență și câteva tipologii noi de părinți:

- Părintele "elicopter"

Părintele "elicopter" este un tip de părinte anxios, care planează mereu deasupra copilului precum un elicopter în aer, invadându-i în permanență spațiul. Supraveghează toate mișcările copilului din dorința de a-l proteja, iar în subconștientul său există în permanență teama că cel mic va lua o decizie greșită, în urma căreia va avea de suferit.

Există tendința de a face totul în locul copilului, astfel acesta devine incapabil să se descurce pe cont propriu și devine dependent total de părinte.

- Părintele "plug de zăpadă"

Acest tip de părinte are tendința să înlăture orice obstacol din calea copilului, netezindu-i drumul în viață. În același timp, se formează o enormă presiune asupra copilului, prin pretențiile exagerate în privința performanțelor. Părinții reușesc să transforme copilul într-o adevărată "mașinărie de obținut rezultate", acesta ajungând să fie terorizat de ideea de a fi o persoană obișnuită, fără calități excepționale.

Competitiv din fire, părintele își va îndruma copilul către tot soiul de activități extrașcolare și îl va înscrie la diverse concursuri, pretinzând cele mai bune rezultate. Prin această metodă de educare se dezvoltă copii dependenți, anxioși, narcisiști și focusați pe carieră. Din pricina presiunii psihologice uriașe la care sunt supuși, există riscul de a claca complet, de a deveni inadaptați social și frustrați de propria viață.

Meseria de părinte este una dintre cele mai grele, dar oferă și cele mai multe satisfacții. Indiferent de stilul parental în care ne regăsim, mereu avem ceva de învățat sau de optimizat.

Copiii au nevoie de afecțiune și ghidare, pentru a deveni proprii lor stăpâni, pentru a-și urma propriile pasiuni și a parcurge propriul drum în viață... chiar și cu riscul de a mai greși pe alocuri.

Bibliografie:

- Gardner, Howard. Inteligențe multiple. Noi orizonturi. București: Editura Sigma, 2006
Marcus, Stroe. (coord.). Competența didactică (perspectiva psihologică), București: Editura ALL, 1999
Neacșu, Ioan. Instruire și învățare. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1999
Păun, Emil. Școala, abordare sociopedagogică. Iași: Editura Polirom, 2001
Șchiopu, Ursula, Verza, Emil. Psihologia vârstelor. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1997
Parenting modern site la primul bebe

DEZVOLTAREA COPILULUI ÎN CADRUL FAMILIEI

Prof. COJOCARU ANDREEA-IONELA
Liceul Teoretic „Aurel Vlaicu” Breaza

Copilul este ca un fluture. Dacă ai grijă de el va deveni un fluture frumos și capabil să zboare singur. Va avea aripi puternice și va putea să înfrunte totul. Modul în care are loc „metamorfozarea” lui ține de noi, de familie în primul rând, apoi de societate.

În primul rând, încă de când este un oușor asemenea omidei, adică în burtica mamei, el va simți cât de dorit este. Dacă avem grijă de ou și-l vom proteja, el va sta liniștit înăuntru până va fi pregătit să iasă. Comunicarea cu el începe chiar din acest moment, atunci când părinții vorbesc între ei sau chiar cu el, spunându-i ce minunății îl așteaptă după ce se va naște. Astfel, după naștere, copilul va recunoaște vocile părinților sau ale celor care au fost în preajma mamei pe tot parcursul sarcinii. Comunicarea avansează treptat, odată cu creșterea copilului. Ea poate să fie una stimulată, de învățare sau una defectuoasă. Ține de adult ce, cât și cum alege să comunice cu copilul. Dacă în jurul lui comunicarea este una de calitate, înseamnă că există și relațiile interpersonale bune și astfel atmosfera din familie va fi una sănătoasă. Aceste relații interpersonale nu sunt altceva decât un cumul de legături psihice, un parteneriat în care actorii lui sunt conștienți de acesta (parteneriat) și care, prin comunicare se dezvoltă continuu. Un copil care aude vorbe frumoase, calme, argumente logice, explicații și observă pur și simplu relația dintre părinții lui, este un copil care deja își formează comportamentele de mai târziu, ca o copie a celor văzute și auzite. Relația dintre adulții ce cresc copilul contribuie foarte mult la procesul de „metamorfozare” a acestuia. Relația trebuie să fie una de cooperare, de acomodare cu noul membru al familiei, de asimilare prin transferul reciproc de comportamente și idei. Un cuplu care se respectă reciproc, care se ascultă activ, care se iubește, se apreciază și se ajută, formează o echipă ce are ca scop creșterea frumoasă, echilibrată și sănătoasă a copilului. Ca echipă, ei trebuie să lucreze împreună, să se accepte și găsească cele mai bune soluții pentru rezolvarea provocărilor ce apar de multe ori inopinat.

În al doilea rând, nu este suficient ca adultul să aibă o relație bună doar cu partenerul cu care crește copilul. Oricât de mic ar fi copilul, comunicarea trebuie să existe și cu el. A auzi nu este același lucru cu a asculta. Un copil are nevoie să fie ascultat, să-i arătăm că ne pasă și mai ales că suntem alături de el indiferent de situație. Empatia are un rol important aici, iar dacă adulții au capacitatea de se pune în locul copilului, de a simți ce simte și el și vor reacționa ca atare, atunci copilul se va simți pe deplin înțeles. În acest fel adulții ajută la creșterea stimei de sine a copilului, care se formează de când acesta învață să meargă de-a bușilea. Un copil cu o stimă de sine crescută este un copil care zâmbește ușor și se bucură de viață. Își cunoaște punctele forte și punctele slabe și se simte bine în pielea lui, în acest fel va putea să trateze și să rezolve cu o mai multă ușurință conflictele și să facă față ușor presiunilor. Modul de gestionarea a conflictelor spune despre noi ce fel de oameni suntem. Un copil nu va ști cum să procedeze când va avea prima ceartă cu un alt copil de la o simplă jucărie și va acționa din instinct, dar îndrumat de un adult, repetând comportamentele arătate, apoi trecând prin propriu filtru situația, își va contura modul de abordare personal.

Stima de sine formează și imaginea de sine, care inițial este cea fizică pe care copilul o vede în oglindă. Este perioada în care vrea el să își aleagă singur hăinuțele cu care să se îmbrace și să meargă la grădiniță (încep să se contureze nuanțele culorilor de pe aripi). Mai târziu, această imagine se formează în funcție de deformările pe care le aplică toți, indiferent de vârstă. Este vorba despre ceea ce află copilul de la alții despre el însuși și cum ajunge să folosească aceste informații. Este important să-i spunem copilului că poate și că va reuși doar dacă încearcă până îi iese.

Și mai ales, să îi spunem că vorbele plăcute sau neplăcute la adresa lui nu înseamnă că sunt adevărate sau sincere, că trebuie să aleagă din informațiile primite și să înțeleagă felul în care acestea îl pot influența. Astfel, imaginea de sine va determina comportamentele copilului. Dacă copilul va învăța să își acorde suficientă valoare, va atinge mai ușor obiectivele propuse pentru că încrederea în sine, în forțele proprii îl va face să-și mobilizeze exact resursele de care are nevoie să depășească obstacolele și să meargă în direcția dorită. Copilul căruia i s-au făcut reproșuri și a fost desconsiderat în repetate rânduri, va comunica mai greu, va acționa cu mai multă frică sau va evita să acționeze, astfel că își va anihila resursele de care are nevoie pentru a întreprinde ceva, neavând ocazia de a-și cunoaște limitele, puterile și capacitățile pe care le are.

Pentru unii, simplul gând că vor avea un copil reprezintă un factor de stres. Alții sunt relaxați, doar până se naște copilul. Stresul există, însă el este de fapt o boală, trebuie doar să știm cum să-l gestionăm pentru a nu-l lăsa să afecteze calitatea vieții. Un copil crescut de părinți stresați va fi la rândul lui incapabil să-și exprime sentimentele, va acumula frustrări și va avea blocaje în timp ce va parcurge procesul de învățare. Dacă părinții sunt conștienți de factorii generatori de stres și pot apela la asertivitate, atunci vor putea să gestioneze situațiile stresante reducând astfel stările de anxietate și disconfort. Prin reacția lor, părinții îi arată de fapt copilului cum să gestioneze stresul.

După ce iese din oușor, omida caută mâncare. Dacă mediul îi oferă frunze gustoase, căldura și umbra necesară, atunci omida va ajunge larvă. Mediul suntem noi, adulții, părinții, profesorii și celelalte persoane cu care ia contact cu copilul. Un mediu prielnic nu înseamnă un mediu în care totul ți se dă de-a gata. Este acel mediu care oferă posibilitatea adaptării la el, care scoate în cale și obstacole nu doar oportunități, care creează situații de învățare, experiențe cu ajutorul cărora copilul se dezvoltă global. Ca un copil să își poată deschide aripile trebuie să fie pregătit pentru acest pas. Iar pentru a ajunge la acest pas trebuie să acumuleze experiență pentru a se forma din toate punctele de vedere. Aristotel spunea că „lucrurile pe care trebuie să le învățăm înainte să le facem, le învățăm făcându-le”. Învățarea experiențială pune accentul pe învățarea individuală, este o învățare prin acțiune, prin aventură, prin liberul arbitru, prin cooperare. Copilul învață despre lumea înconjurătoare observând, încercând. Copilul trebuie lăsat să exploreze pentru a-și dezvolta abilitățile de gândire critică. Acest lucru înseamnă că el exersează realizarea de deducții logice, evaluarea unor informații, învață să judece pe baza unor argumente. Totodată, explorarea diverselor materiale în timpul experiențelor de joc cu alți copii antrenează gândirea investigativă și inventivă. Nu doar când este mic trebuie lăsat să exploreze ci și atunci când este mare. Adulții din jurul lui trebuie să înțeleagă că prin încercări multiple și diferite, însoțite de eșecuri sau victorii, copilul va fi capabil să își deschidă aripile la timp.

O altă formă de învățare este cea din experiență care presupune conștientizarea și asimilarea celor experimentate. Spre exemplu, un copil care asistă și participă la salvarea unui porumbel, observă cu atenție ce anume face adultul și ulterior veterinarul. În urma acestei experiențe, copilul a învățat, în mod direct, cum să acționeze atunci când reîntâlnește situația, iar în mod indirect a învățat că animalele trebuie ocrotite, ele fiind lipsite de apărare când sunt în dificultate.

În concluzie, copilul, asemenea unui fluture, trece prin diferite transformări, întâi este bebeluș apoi crește și începe să gângurească, face primii pași, începe să vorbească, intră în colectivitate și își formează și mai multe legături emoționale, ajunge la școală unde își descoperă capacitățile și aptitudinile prin succese și eșecuri, apoi crește și mai mult, acumulează experiențe după experiențe și, într-un final, își deschide aripile frumos colorate luându-și zborul în căutarea și descoperirea lumii.

EDUCAȚIA PARENTALĂ - PROGRAMUL „EDUCAȚI AȘA!”

Prof. COJOCARU MĂDĂLINA
Grădinița P.P. „Amicii” Constanța

„Să înveți înseamnă să descoperi ceea ce știi deja. Să faci înseamnă să demonstrezi că știi. Să-i înveți pe alții înseamnă să le aduci aminte că și ei știu, la fel de bine ca tine. Cu toții învățăm, facem, îi învățăm pe alții.”

(Richard Bach)

Unii părinți uită de importanța implicării lor în educația copiilor plasând cu nonșalanță responsabilitatea către cadrele didactice. Preocupați de asigurarea nevoilor materiale, atenți la alte aspect din viața cotidiană, părinții abandonează educația și formarea copiilor, rezumându-se doar la cele câteva ore pe care aceștia le petrec în compania personalului didactic și auxiliar din mediul școlar. Acasă, copiii sunt lăsați în fața televizoarelor și a gadgeturilor, uneori ore în șir și fără o selecționare a emisiunilor asupra cărora aceștia se opresc sau a jocurilor pe care le accesează, fără ca părinții să realizeze cât de nocivă poate fi aceasta pentru sănătatea fizică, dar mai ales cea mentală.

Nu de puține ori, în cadrul discuțiilor cu părinții, de-a lungul celor peste 22 ani de experiență ca educatoare, am auzit expresia „Nu știu ce să mă mai fac cu el (ea)! Este foarte nervos, se trănțește pe jos dacă îi iau telefonul! Mă sperie!”.

În viața de zi cu zi și în orice loc de pe pământ, agresivitatea este frecvent folosită, luând, uneori, forme deosebit de grave, producând copiilor leziuni corporale și chiar decesul. Este însă foarte important să fim deschiși, să fim conștienți de faptul că toți părinții au nevoie de sfaturi și sprijin din partea unor specialiști (psihologi, consilieri școlari și chiar cadre didactice), noi fiind primele care putem semnaliza unele probleme ale celor mici.

E limpede că „meseria de părinte” este cea mai dificilă, însă fiind o meserie ea se poate învăța, iar ca oricare altă și aici există reguli și „secrete” ce pot fi aplicate. Din păcate, mulți părinți au uitat că familia reprezintă „nucleul societății”, că ea este responsabilă de formarea viitorilor cetățeni, că ceea ce cred părinții despre viață și împlinirea ei va determina felul în care își vor crește copiii.

Programul de educație al părinților pe baza metodei „EDUCAȚI AȘA!” a fost inițiat în anul 1998, fiind derulat de Fundația Copiii Noștri, prima organizație care a abordat într-un mod unitar și sistemic tema educației părinților ca modalitate de sporire a bunăstării copilului în familie, utilizând această metodă.

Cursul este „un mod de informare educațională preventivă și de sprijin acordat părinților” și a vizat următoarele obiective cadru (obiective regăsite în „Suportul de curs pentru specialiști care lucrează în domeniul educației părinților”):

- realizarea unei bune relații între părinte și copil, deoarece aceasta este condiția dezvoltării sănătoase și armonioase a copilului;
- prevenirea unor probleme grave de educație (prin aceasta putând spune că prevenirea poate însemna chiar și consultarea unui specialist – psiholog – dacă este nevoie atunci când relația părinte-copil este compromisă);
- prevenirea unor probleme în comportamentul copilului și a spiralei negative pe care o determină acestea (comportamentul negativ al copilului, reacția negativă a părintelui, comportament și mai negativ al copilului – respingerea mai profundă a părintelui etc.).

Cursul “Educați așa!” mai are în plus următoarele scopuri specifice:

- să îi facă pe părinți să înțeleagă că ei pot influența și conduce comportamentul propriilor copii;
- să-i sprijine pe părinți să-și însușească abilitățile de bază de care au nevoie pentru a influența efectiv comportamentul copilului.

Aceste abilități de bază trebuie să îndeplinească următoarele două condiții:

- să fie eficiente (adică să conducă la rezultate)
- să nu aibă un revers negativ (cazuri de violență și abuz).
- să aibă ca rezultat clădirea unor familii care folosesc metode și procedee eficiente de educație, adică:
 - mai multă atenție pozitivă din partea părinților, mai multe aprecieri pozitive, mai multe recompense;
 - mai puține pedepse fizice atunci când copiii încalcă regulile și limitele;
 - alegerea conștientă a reacțiilor față de posibilul comportament nedorit/ inadmisibil al copiilor (sporirea alternativelor de negociere).

Există și efecte colaterale posibile și intenționate ale programului “Educați așa!”, acestea fiind următoarele:

- Deoarece cursul pentru părinți este organizat și condus de către profesioniști, el încurajează părinții care iau parte la curs să adreseze întrebări cu privire la educație. Specialistul poate oferi un răspuns întrebărilor puse de părinți referitoare la educație; în felul acesta părinții devin mai încrezători în ei înșiși și află soluții pentru problemele care îi frământă. Cursul reprezintă o metodă interactivă de lucru cu părinții.
- “Educați așa!” este primul curs specializat dedicat educației părinților aflați în situații dificile. Prin aceasta, programul “Educați așa!” poate deveni un mijloc de combatere a problemelor cu care se confruntă părinții din această categorie.

În programul “Educați așa!” există printre altele și întrebarea: cum pot părinții influența comportamentul copilului în așa fel încât ei să nu aibă nicio problemă? Nu este indicat să se instituie un stil autoritar de educație. Copiii nu trebuie să tremure pentru ca educația să aibă efect. Este vorba de preîntâmpinarea simplelor încălcări ale regulilor care ar putea cauza probleme de comportament și probleme de educație.

“Educați așa!” oferă părinților mai multă siguranță și încredere în situațiile când laudă sau recompensează copilul pentru ce a făcut bun și când îi atrag atenția că face ceva inacceptabil. Părinții care sunt siguri de sine și au o încredere mai mare în ei, oferă copiilor, de asemenea, mai multă siguranță și încredere. Acest lucru este foarte folositor pentru educarea copiilor.

Consider că metoda propusă de acest curs „deține” destule modalități de educare a copiilor cu probleme de comportament cu scopul evitării educației violente și a traumelor psihice în rândul acestora.

Bibliografie:

Suportul de curs “Educați așa!”, aprilie 2011

DIVORȚUL ȘI EFECTELE SALE ASUPRA COPILULUI

COJOCARU MONICA MĂDĂLINA

Grădinița cu Program Prolungit nr. 5, orașul Mizil

Copilul de azi este adultul de mâine!

Familia, privită ca nucleu social, influențează întreaga evoluție de viață al copilului și își pune amprenta pe întreaga sa personalitate.

Preocuparea pentru tematica divorțului a provenit dintr-o observație a dinamicii relațiilor din cadrul unor cupluri, sesizând în același timp o permanentă preocupare a copiilor pentru problemele familiale. Dintre toate evenimentele care se pot produce în jurul unui copil, divorțul pare a exercita cea mai puternică influență negativă asupra copilului, extrem de predispus la traumatismele profund sufletești care se produc în urma dezbinării familiei.

Lucrarea de față reprezintă un rezumat al unei cercetări privind subiectul divorțului și implicarea tehnologiei în viața școlarilor mici, cercetare prin care am răspuns la câteva întrebări precum: „Ce se întâmplă cu copiii care au pornit pe drumul vieții și nu mai au alături ambii părinți?”, „Ce efecte produce asupra copiilor divorțul dintre părinți?”, „Cum comunică părintele absent cu copilul său?”, „Reprezintă tehnologia actuală un refugiu pentru copiii din familii destrămate în urma unui divorț?”, etc.

Pentru a răspunde la aceste întrebări și pentru a verifica ipotezele cercetării, am aplicat un chestionar adresat adulților care au trecut printr-un divorț, prin care am identificat părerea acestora cu privire la efectele destrămării familiei prin divorț asupra copiilor, dar și un chestionar adresat unor copii cu vârste între 6 și 10 ani din familii destrămate în urma unui divorț pentru a identifica modalități prin care ei se refugiază afectiv, compensează lipsa unui părinte, etc.

Răspunsurile înregistrate la întrebarea nr. 6 „Cum comunică cu părintele care nu mai locuiește cu tine?” au arătat că cea mai frecventă modalitate de comunicare aleasă de către copil pentru a comunica cu părintele absent este cea prin Whatsapp, variantă aleasă în procent de 88,9% .De asemenea, 66,7% dintre copiii chestionați au răspuns că apelează sau trimit mesaje părintelui absent și tot în procent de 66.7% aceștia afirmă că vorbesc direct cu părintele absent, în momentul în care se întâlnesc fizic.

Rezultatele obținute la întrebarea nr.9 „Cum preferi să menții legătura cu părintele care nu mai locuiește acum cu tine?” au arătat că cel mai frecvent, copiii preferă să comunice cu părintele absent în primul rând prin întâlnire directă, contact efectiv (44,4%) cât și prin intermediul apelurilor video (44,4%). Aceste date indică preferința copiilor de a stabili contact vizual cu părintele absent. 11,1% dintre copiii chestionați preferă să vorbească cu părintele absent prin apeluri vocale.

Răspunsurile înregistrate la întrebarea nr.6 „În ce măsură este afectat un copil de divorțul părinților?” la care am obținut procente de 35,7 % , respectiv 50% de respondenți care consideră că un copil poate fi afectat în măsură mare și foarte mare de divorțul dintre părinți indică faptul că divorțul dintre părinți afectează într-o măsură mare și foarte mare copilul, iar efectele sunt sesizate de către cei apropiați.

De asemenea, datele colectate la întrebarea 7. „Vestea divorțului dintre părinți determină copilul să fie:” care au arătat că 42,9% dintre respondenți consideră că vestea divorțului determină copilul să fie trist, 35,7% să fie apatic și fără chef de activități, iar 25% temător, demonstrează că divorțul produce efecte psihologice vizibile în comportamentul copiilor. De asemenea, 25% dintre respondenți consideră că vestea divorțului determină copilul să fie linistit, mai ales dacă în familia respectivă exista multă tensiune și stare de conflict. Din aceste date deducem faptul că efectele produse de divorț sunt de natură afectivă, întrucât copilul trist, apatic și temător denotă un grad scăzut de afectivitate.

Datele înregistrate la întrebarea nr.10 „După divorț, ați fost înștiințat de către educatoare/învățătoare/profesori cu privire la apariția unor modificări în comportamentul copilului?” la care am obținut un procent ridicat de 75% al respondenților care au afirmat că au fost înștiințați de către profesorii copilului cu privire la apariția unor modificări în comportamentul acestuia, demonstrează faptul că divorțul părinților determină anumite schimbări în randamentul școlar al copilului.

Răspunsurile de la întrebarea nr.11 „Ce tip de schimbări apar la copil după divorțul dintre părinți?” au arătat că cel mai frecvent (în 35,7% din cazuri) copilul devine trist și supărat ca urmare a divorțului dintre părinții săi. De asemenea, în 25% din cazuri copilul devine agresiv, iar în 17,9% din cazuri scade nivelul de interes față de învățătură. 14,3% dintre respondenți afirmă că, după divorțul părinților, copilul devine închis în sine și nu mai socializează ca înainte. 28,6% dintre respondenți au constatat că, după divorțul părinților, copilul petrece mai mult timp pe tehnologie (telefon, tabletă, laptop, etc.). Doar 3,6% dintre părinți au sesizat schimbări pozitive în comportamentul copilului, după divorțul dintre părinții săi.

La întrebarea nr. 3 „Situația din familia ta te face să te simți:” din chestionarul adresat copiilor din familii separate prin divorț au fost înregistrate următoarele răspunsuri: 44,4% dintre copiii chestionați se simt fără chef de activități, 33,3% se simt supărați și 22,2 % se simt retrași, singuri. Observăm că aceste efecte sunt exclusiv negative și pot afecta psihicul copiilor.

Datele înregistrate la întrebarea nr. 10 „Lipsa unui părinte te face să ai mai puțin interes față de activitatea școlară?” indică faptul că toți copiii, într-o anumită măsură, sunt afectați în activitatea educativă de situația familială, întrucât 77,8%, respectiv 22,2% dintre copiii chestionați au afirmat că lipsa unui părinte îi face să acorde un interes redus activității școlare.

Aceste răspunsuri anterior analizate demonstrează faptul că divorțul produce asupra copilului efecte psihologice, în sensul în care copilul reduce contactul fizic cu cei din jur și se refugiază în tehnologie, dar conduce și la scăderea randamentului școlar, întrucât scade nivelul de interes pentru activitățile educative.

La întrebarea nr. 11 „Lipsa unui părinte te face să petreci mai mult timp pe telefon/tabletă/laptop/jocuri video/ youtube, etc?” au fost înregistrate următoarele răspunsuri: în unanimitate (100%) copiii chestionați au răspuns că lipsa unui părinte îi determină să petreacă mai mult timp utilizând telefonul, tableta, laptopul, etc. jucând diverse jocuri video sau privind clipuri. Aceste obiceiuri reprezintă modalități de refugiu virtual, care distrag atenția copilului de la problemele familiale și îi fac pe aceștia să compenseze lipsa unuia dintre părinți.

Răspunsurile înregistrate la întrebarea nr.13 „Consideri că tehnologia te ajută să uiți de problemele din familia ta?” relevă faptul că toți copiii chestionați consideră că tehnologia este un refugiu util pentru a uita de situația familială.

Rezultatele cercetării au arătat faptul că divorțul produce efecte vizibile asupra școlarului, întrucât adulții chestionați au admis faptul că se pot observa anumite schimbări în comportamentul copiilor, dar și că au fost înștiințați de către învățător/profesor cu privire la apariția anumitor semne în evoluția școlară a copiilor.

Printre cele mai evidente efecte se numără apatia și lipsa dorinței de implicare în activități, lipsa interesului față de activitățile școlare, refugiul în jocuri video și timpul îndelungat petrecut folosind tehnologia, tristețea, etc. Pentru a reduce aceste efecte este necesar un efort comun al părinților, rudelor, învățătorului și a altor persoane apropiate.

ȘCOLA ȘI FAMILIA, PARTENERI ÎN DEZVOLTAREA PSIHO-INDIVIDUALĂ A ELEVULUI

CONSTANTIN VALENTINA

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipești de Târg

Familia și școala urmăresc același scop educativ și anume formarea elevilor spre a deveni oameni multilateral dezvoltați. Pentru realizarea acestui scop cu o importanță deosebită, este necesară concordanța dintre mijloacele specifice de influențare folosite de cele doua instituții sociale. Încă de la începutul secolului trecut, Kant - urmărind un proiect de emancipare a condiției umane - scria: "Părinții care au primit ei înșiși o educație sunt deja niște modele după care se îndreaptă copiii. Dar pentru a-i face pe aceștia mai buni, este necesar să facem din pedagogie un studiu; altfel nu este nimic de sperat de la dânsa, iar educația este încredințată unor oameni cu pregătire rea".

Din perspectivă istorică, educația părinților - ca și educația (poporului) în general - apare necesară, atât pentru creșterea și educarea copiilor, cât și ca o cale de emancipare spirituală și socială, ca un vector al democratizării educației și societății. Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional.

Funcția educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viață, iar rolul familiei este important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral și estetic. Astfel, școala, alături de familie, influențează, prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățământ, dar și personalitatea copilului.

Școala este interesată direct ca familia să colaboreze și să se transforme într-un aliat de bază pentru ca acțiunea educativă să fie continuă și de durată.

Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este atât copilul cât și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute. Școala reprezintă factorul decisiv pentru formarea unui om apt, contribuind la dezvoltarea societății, și luând parte la viața activă, sprijinindu-l să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Parteneriatul educațional se aplică la nivelul tuturor acestor relații. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efektivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copilului.

Părinții așteaptă de la școala, de la cadrele didactice :

- să fie sensibili la nevoile, interesele și talentele speciale ale copiilor lor;
- să fie corecți în aprecierile pe care le fac;
- să manifeste entuziasm în educarea copiilor;
- să-i ajute pe copii să-și conturize personalitatea și să-și sporească stima de sine;
- să comunice deschis cu părinții ;
- să-i îndrume pe părinți, să-și poată ajuta copii.

Cadrele didactice, de asemenea, au anumite așteptări din partea părinților:

- să creeze copiilor oportunități de învățare și un mediu sigur de dezvoltare fizică și psihică;
- să-și accepte responsabilitatea de părinte, fiind un bun exemplu;
- să-i încurajeze pe copii să se autodepășească
- să comunice deschis cu cadrele didactice.

Oricare ar fi așteptările, esențială este încrederea cadrelor didactice în părinți și încrederea părinților în cadrele didactice, în profesionalismul lor.

Dacă cele două medii educaționale - școala și familia - se completează și se susțin, ele asigură, într-o mare măsură, buna integrare a copilului în activitatea școlară și, pe plan general, în viața socială.

Când părinții sunt parteneri cu școala în desfășurarea educației copiilor lor, rezultatele sunt pe măsura așteptărilor.

Chiar dacă am prezentat numeroase avantaje ale unui partenariat eficient între școală și familie aducem în discuție și diverse obstacole care pot îngreuna dezvoltarea psiho-individuală a elevului. Astfel punem în discuție următoarele obstacole de ordin comportamental (întâlnite, atât între părinți, cât și profesori și administratori școlari) sau obstacole de ordin material (relația școală-familie cere un surplus de efort material și de timp).

Dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind: responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor, libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului, impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parental, participarea părinților la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului; drepturile de care dispune pentru educația copilului; importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului; metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții iar competența lor în aceasta materie trebuie considerată ca o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educative în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului individual nu se poate substitui participării părinților la gestiunea școlii, din mai multe motive: părinții sunt responsabili legali ai educației copiilor lor, deci trebuie să aibă posibilitatea de a influența natura acestei educații, modelele participative pot ajuta la coordonarea eforturilor educative și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate. Așadar, cei care sunt afectați de o decizie trebuie să poată avea o influență asupra ei, dezechilibrele balanței grupurilor de interes trebuie să fie corijate autorizând persoanele interesate să fie reprezentate după importanța implicării lor în instituția școlară.

Exista două teorii importante privind relația școală-familie:

- teoria profesionalismului care considera ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a gândi la avantaje personale; criteriile acestei teorii sunt: competența, servirea clienților, un cod de etică profesională;

- teoria schimbului care consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal; se consideră privilegii tradiționale ale profesorilor: un grad de autonomie, un salariu asigurat, o competiție restrânsă.

Din aceasta perspectiva se pune întrebarea: ce câștigă profesorul într-o cooperare cu familia? Se apreciază ca acest câștig poate fi un statut revalorizator în ochii societății; cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece: părinții sunt clienți ai școlii; eficacitatea învățământului (evaluată la școli și profesori) poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie; părinții sunt responsabili legali de educația copiilor lor și pot avea exigente de a evalua rezultatele activității școlare.

Încheiem prin a face cunoscut faptul ca dezvoltarea psiho-individuală a copilului este rezultatul unui ansamblu de factori, familiali, școlari, comunitari. Așadar implicarea activă a familiei în viața educativă a școlarului este esențială, deoarece doar în acest fel copiii devin motivați și depășesc toate obstacolele apărute zilnic.

Bibliografie:

Bunescu Gheorghe, „Școala și valorile morale”, București, EDP, 1998.

Băran- Pescaru, A., „Parteneriat în educație”, București, Editura Aramis Print, 2004.

Șincan E., Alexandru Ghe., „Școala și familia”, Craiova, Editura „Gheorghe – Cârțu Alexandru”, 1993.

Jean Marc Monteil, „Educație și formare – perspective psihologic, Iași, Editura Polirom, 1997.

METODELE INTERACTIVE, O NOUȚATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar COSTACHE CRISTINA

Liceul Tehnologic Cioranii de Jos - Grădinița cu P. N. Cioranii de Jos - structură

Metodele inovative de învățare sunt modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe, asigurând perfecționarea și optimizarea demersului educațional.

Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele “clasice”, cât și cele “moderne”; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale preșcolarilor în direcția propusă, le captează atenția, stimulează mecanismele gândirii, ale inteligenței, voinței, motivației și imaginației și îi implică afectiv în ceea ce fac.

Grădinița oferă cadrul propice pentru învățarea între tradițional și modern prin amenajarea eficientă a spațiului educațional și permanenta preocupare a educatoarei de îmbinare a strategiilor moderne, ludic-acționale care ajută copiii să învețe mai profund, cultivand relațiile bazate pe respect reciproc și colaborare constructivă.

Printre cele mai cunoscute metode de învățare prin cooperare sunt: cubul, metodă pălăriilor gânditoare, turul galeriei, explozia stelară, diagramă Venn.

În cele ce urmează voi da două exemple de organizare a activităților cu ajutorul acestor metode.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc..

Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am așezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit această metodă în activitățile de povestire, observare, convorbire, etc.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire „Totul despre păsări”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbatice. De asemenea, am folosit această metodă în jocul didactic „În lumea poveștilor” cu scopul de a verifica cunoștințele copiilor privind poveștile învățate. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești, iar în

arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat pe personajele comune . Învățarea prin cooperare dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreună, la toate categoriile de activități din grădiniță, acoperind neajunsurile învățării individualizate, acordând, în același timp o importantă considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale.

Metodă pălărilor gânditoare.

Această metodă corespunde diferitelor tipuri de gândire.

1. *Pălăria albastră* – este liderul, managerul, conduce jocul. Este pălăria responsabilă cu controlul demersurilor desfășurate.
2. *Pălăria albă* – este povestitorul, cel ce redă pe scurt conținutul textului.
3. *Pălăria roșie* – este psihologul care își exprimă sentimentele față de personajele întâlnite.
4. *Pălăria neagră* – este criticul, este pălăria avertisment, concentrată în special pe aprecierea negativă a lucrurilor.
5. *Pălăria verde* – este gânditorul, care oferă soluții alternative.
6. *Pălăria galbenă* – este creatorul, simbolul gândirii pozitive și constructive, creează finalul.

Avantaje

- Angajează intens toate forțele psihice de cunoaștere.
- Dezvoltă gândirea critică.
- Manifestă empatie față de anumite personaje

Exemplu: tema „Toamna”

Pălăria albă – prezintă caracteristicile anotimpului de toamnă, observate în imaginea prezentată.

Pălăria albastră – enumeră bogățiile anotimpului de toamnă.

Pălăria roșie – își exprimă sentimentele față de bogățiile aduse de anotimpul de toamnă.

Pălăria neagră – critică atitudinea anotimpului de toamnă de a aduce frig și ploi, brumă și răceală.

Pălăria verde – oferă soluții pentru întâmpinarea anotimpului de toamnă.

Pălăria galbenă – găsește un final pozitiv pentru folosirea legumelor și fructelor, dar și cum să întâmpine frigul și ploile.

Bibliografie:

Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, „Prelegeri pedagogice”, Iași, Polirom, 2001;

Cucoș, Constantin, „Pedagogie” Iași, Polirom , 2002;. Legea nr. 87/2006 – Legea Calității Educației ; Niculescu, Rodica, „Pedagogie preșcolară”, București, Ed. Pro Humanitate, 1999;

**MANAGEMENTUL RELATIEI PROFESOR-ELEV:
DIMENSIUNEA AFECTIV-RELAȚIONALĂ,
FACTOR DINAMIZATOR AL ACESTEI RELAȚII**

**Prof. COSTELEANU MARIA CARMEN
Director Grădinița cu P.P. Nr. 28 Ploiești**

Actul educativ, fiind un act ce ține de sfera relațiilor interpersonale, eficiența sa se decide pe terenul raporturilor concrete zilnice dintre profesor și elev. În problema relației profesor - elev, pe lângă o bogată experiență pozitivă ce s-a acumulat în decursul anilor, se constată că uneori predomină arbitrariul, practici învechite și prejudecăți care sunt menținute de o atitudine conservatoare. Pentru perfecționarea relației profesor - elev este necesar să se ia în considerație, atât obiectivele educației, cât și psihologia tineretului contemporan, deoarece actul educativ e un proces de continuă invenție socială.

Orice profesor, indiferent de specialitate este, sau ar trebui să fie un bun educator, poate chiar și puțin psiholog, ca diriginte, și nu numai.

Relaționarea interumană a fost, este și va rămâne o problemă dificilă și complexă, nu numai în școală, dar și în familie și în societate, deoarece oamenii, ca indivizi, reprezintă unicate, sunt diferiți din toate punctele de vedere: fizic (aspect, sănătate), social (profesie, avere), psihic (temperament, aptitudini, interese).

În epoca noastră, profund informatizată, în care omul și-a găsit un nou „partener”, calculatorul, inter-relaționarea umană are specificul ei.

O relaționare interumană de calitate presupune o atitudine de parteneriat reciproc, avantajos, în care partenerii oferă și primesc alternativ ceea ce au de dăruit sau ceea ce le lipsește și, evident că fiecare om, are și „plusuri” și „minusuri”.

În relația profesor - elev procesul democratizării nu poate anula rolul și statutul diferit al fiecăruia dintre cei doi parteneri, dar crează un climat permisibil dezvoltării personalității.

Acest climat poate fi realizat și prin constientizarea adevărului că fiecare om este o persoană, o ființă complexă, indiferent de vârstă, de sex, de etnie, de profesie, de avere etc. și merită aceeași atenție, grijă și sollicitudine, mai ales în procesul comunicării, în care oamenii sunt, rând pe rând, emițători și receptori de mesaje.

Procesul de învățământ, fiind prin excelență un proces de comunicare, este importantă însușirea abilităților de comunicare, atât profesorul cât și elevul trebuie să manifeste deschidere către

ceilalți și disponibilitatea de „a da” și de „a primi”, renunțând la prejudecata că „a da” este mai valoros decât „a primi”.

Profesorul poate fi considerat, metaforic vorbind, un acumulator bine încărcat cu informații de specialitate și cu o anumită experiență de viață, iar elevul este un acumulator pus la „încărcat” în școală. Profesorul, la rândul său, trebuie să-și reîncarce periodic „bateriile”, într-o lume în care informațiile apar și se succed cu viteze și în cantități amețitoare.

O condiție pentru o relație profesor - elev eficientă, o constituie manifestarea sentimentului de responsabilitate de care trebuie să dea dovadă fiecare, în funcție de rolul și de statutul său.

Elevul ce nu conștientizează și nu-și asumă rolul de învățăcel, ucenic studios, în relația cu profesorul, lăsând totul în grija acestuia din urma: „să-mi spună, să-mi explice, să-mi demonstreze, să-mi arate etc.”, cu alte cuvinte este comod, superficial și puțin implicat în procesul de instruire, va rămâne departe de competențele performate vizate și, mai devreme sau mai târziu, va plăti prețul dezinteresului sau.

O altă condiție sau cerință care optimează relațiile în procesul educației este una sublimă, dar care, deși nu „lipsește chiar cu desăvârșire” (cum ar spune I.L.Caragiale) se întâlnește destul de rar. Este vorba despre iubirea pe care oamenii și-o datorează unii altora, ca și creștini, și cu atât mai mult cei care educă și sunt educați. Acest respect al vieții școlare nu mai poate fi ignorat deoarece în toate clasele se studiază și religia, iar tot mai mulți oameni conștientizează nevoia orientării către aspectele sacre ale existenței.

Într-un climat de respect reciproc și chiar de iubire, comunicarea este firească și eficientă (micile excepții confirmă regula) iar alegerea după competență și performanță nu mai este stimulată de o competiție acerbă, ci de pasiune și de bucuria dezvoltării personalității utilității sociale.

Să reflectăm asupra modului în care relaționăm și ne comportăm în așa fel încât să realizăm un climat relaxat, stimulat, conferind calitate vieții și activității didactice.

Bibliografie:

1. Stan Emil- Profesorul între autoritate și predare, Ed. Teora 1999
2. Stan Emil- Managementul clasei, Ed. Aramis 2006
3. Salavastu D –Psihologia Educației, Iași, Ed Polirom 2004
4. Șchiopu Ursula, Verza Emil- Psihologia vârstelor, București, E.D.P. 1981

MODALITĂȚI DE SOLUȚIONARE EFICIENTĂ ȘI CREATIVĂ A CONFLICTELOR PĂRINȚI-COPII

Profesor psihopedagogie specială CURSARU ELENA – CRINA
Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipeștii de Târg

Conflictul părinte-copil: ce trebuie să știm...

Relația de comunicare între părinte și copil nu este ferită de apariția și escaladarea conflictelor. Poate părea exagerat, dar de mai multe ori conflictul părinte-copil poate să aibă un rol benefic în dezvoltarea celui mic (prin înțelegerea unor strategii de prevenire și – dacă acestea nu sunt posibile – de modalități de rezolvare pentru conflictul părinte-copil). Dar nu sunt puține situațiile în care părintele ajunge la o anumită epuizare psihică simțind că orice face lucrurile merg din rău în mai rău. Undeva a apărut o greșeală în cursul firesc al conflictului, dar unde este aceasta?

Pentru a identifica soluții trebuie să știm de la început cu ce ne confruntăm. Este limpede că există conflicte și conflicte, unele sunt benefice (cum este conflictul cognitiv care poate duce la apariția unor idei/soluții mai bune) și altele sunt potențial dăunătoare (spre exemplu, conflictul afectiv care poate acționa pe multe planuri, ajungând să „infecțeze” multe paliere în comunicarea dintre părinte și copil). Dincolo însă de această clasificare, trebuie să spunem că un punct de reflecție ne este oferit de un model regăsit în literatura de specialitate: modelul preocupărilor bilaterale (Rubin, Pruitt, Kim); acest model împarte alegerea în funcție de orientarea preocupărilor spre sine sau spre celălalt, pe o scară foarte extinsă, de la indiferență la maxim interes. De altfel, în viața noi avem această balanță între interesul nostru (vrem ca noi să avem câștig de cauză) și interesul celeilalte părți (vrem ca celălalt să aibă câștig de cauză).

Cele două perspective conduc la patru situații des întâlnite:

Cedarea. Cedarea apare atunci când motivația părintelui este direcționată exclusiv spre copil. În această situație se află părinții care acceptă orice solicitare din partea celui mic pe principiul „el să fie fericit!”. Concluzia este lesne de ghicit: dacă o astfel de atitudine persistă o să ajungem în situația în care copilul devine un mic tiran care prin solicitare directă sau șantaj emoțional obține tot ce vrea și părintele nu mai are niciun cuvânt de spus, nu mai poate să impună nimic!

Lupta. Aflată la polul opus cedării, lupta îi caracterizează pe părinții care nu cedează nimic în fața copilului lor. Sunt părinții de tipul „eu am întotdeauna dreptate, eu sunt tatăl/mama și tu copilul și nu invers!” sau „când o să ajungi la casa ta/o să ai banii tăi atunci o să decizi tu, până atunci faci ce zic eu!”. Acești părinți o să provoace o dezvoltare a două categorii de persoane (complet opuse): persoane cu o inhibiție crescută față de lume, persoane supuse și care nu o să aibă curajul să își ceară niciodată drepturile; persoane revoltate, care o să lupte cu „tiranul” și care o să ducă această frustrare și mai departe, în viața de adult.

Evitarea. Evitarea este o altă strategie inefficientă. De data aceasta părintele nu cedează presiunii venite din partea copilului, dar nici nu luptă să își impună propria părere. Un astfel de părinte pur și simplu lasă lucrurile să treacă, nu acționează, încearcă să evite luarea unei decizii. O astfel de atitudine o să-l facă pe copil să creadă că părintelui îi este indiferentă relația lor de comunicare și o să îl îndepărteze afectiv de tatăl/mama lui.

Rezolvarea de probleme. Este singura strategie care funcționează din cele patru. Este vorba de un interes dublu direcționat: „vreau să fie și ca tine, vreau să fie și ca mine!”. Viața este formată din negocieri, copilul poate să învețe acest lucru de la o vârstă fragedă. Părintele trebuie să știe că nu întotdeauna ceea ce „este bine” este și ceea ce îi place copilului. Părintele trebuie să fie un fin negociator, să găsească în interiorul soluției pe care o propune copilului și ceva din opțiunile acestuia. Așa cum se spune în negociere, o greșeală fundamentală este să ne gândim în genul „eu contra ta”. Dimpotrivă, soluția firească este de tipul: „eu și tu contra problemă!” Nu părintele este adversarul copilului și nu copilul este adversarul părintelui: cei doi au o problemă și problema este adversarul pe care trebuie să-l înfrunte împreună!

Conflictul. (în latină, „conflictus”, a se lovi unul pe altul): *componentă indispensabilă a vieții noastre de zi cu zi și a relațiilor noastre cu ceilalți*

- neînțelegerile dintre două sau mai multe persoane;
- “o stare de tensiune creată într-o formă de interrelații sau în confruntarea de opinii diferite individuale sau de grup” (Dicționarul de Psihologie- U. Șchiopu);
- apare atunci când atitudinea, comportamentele și acțiunile unei persoane împiedică, distrag sau afectează o persoană care dorește să-și împlinească dorințele și scopurile;
- se amplifică pe fondul unei comunicări insuficiente.

Există 3 dimensiuni ale conflictului:

- dimensiunea socială a conflictului
- dimensiunea interpersonală
- conflictul intrapsihic, în interiorul uneia și aceleiași persoane

Cauzele conflictelor :

- **Deficite de învățare** (nu știm cum să ne comportăm în anumite situații)
 - **Frustrările** (lupta pentru satisfacerea unor trebuințe neîmplinite)
 - **Incompatibilitatea** între: obiective-trebuințe-interese-norme-valori
 - **Superstiții, generalizări, prejudecăți** (rigidități de raportare la unele situații)
 - **Deficite de comunicare** (la nivel personal, interpersonal sau grupal)
- Furia, supărarea, nervozitatea pot veni din modul în care ei se consider răniți, loviți, atacați.

Cum răspund părinții la aceste temeri ale copiilor?

- oferă sfaturi și suport, vorbesc din propria lor experiență;
- vorbesc deschis, pregătesc psihologic traseul educațional, dau informații cu ceea ce va urma, dar nu le spun să nu simtă așa;
- citesc copiilor o carte despre mersul la școală, cum vor învăța multe lucruri, cum să-și facă prieteni, cum vor fi activitățile școlare, proiectele și temele;
- desenează o poveste cu ceea ce se întâmplă la școală, deși nu se cer înclinații artistice;
- merg împreună să cunoască școala, vizitând cu câteva zile înainte de deschidere spațiul școlar;
- se joacă de-a școala, pretinzând că e profesorul, că pregătește ghiozdanul, are un orar;
- invită alți copii școlari mai mari să povestească din experiența lor pozitivă la școală;
- limitează accesul la televizor, nu permit copiilor să urmărească programele tv de dimineață devreme și închid aparatul la finalul acțiunii, nu în mijlocul ei;
- încurajează copiii să interacționeze cu ceilalți colegi, supervizându-i alături de ceilalți părinți.

Sugestii pentru părinți:

- Nu permiteți jocuri și accesul la internet decât după 7 seara;
- Camera de studiu să fie luminată de soare;
- Copiii trebuie să se culce la 10 seara cel târziu;
- Micul dejun să nu lipsească;

- ☐ Copilul are nevoie de un program bine stabilit, să aibă job-ul său;
- ☐ Periodic să verificăm evoluția școlară a copilului;
- ☐ Încurajarea copilului să citească, zilnic;
- ☐ A permite tv, net sau jocuri nu mai mult de 2 ore pe zi.

Exemple de **lucruri speciale** pe care părinții le pot face:

- ☐ Oferă o sumă de bani pentru dereticat prin casă;
- ☐ Oferă mâncarea favorite;
- ☐ Cumpără haine noi, jucării, lucruri drăguțe;
- ☐ Ajută copilul la teme;
- ☐ Oferă casete, cd-uri cu jocuri sau filme noi;
- ☐ Citește copilului povești;
- ☐ Merge la un film sau ia masa în oraș cu copilul;
- ☐ Duce copilul într-un loc amuzant.

MIJLOACE DE REZOLVARE A CONFLICTELOR:

- ☐ **Proiectarea în comun a soluțiilor creative** (proiectarea opțiunilor)
- ☐ **Folosirea unor strategii eficiente** pentru a ajunge la o înțelegere (negocierea)
- ☐ **Sprrijinul** oferit celorlalți pentru a se înțelege reciproc și a găsi soluții de rezolvare (medierea)
- ☐ **Folosirea emoțiilor negative** pentru schimbarea afectivă (controlul emoțiilor)
- ☐ **Recunoașterea și conștientizarea problemelor personale** care umbresc imaginea (dispoziția de a rezolva)
- ☐ **Reprezentarea tuturor factorilor implicați** pentru a construi o viziune comună prin explorarea propriei persoane și a celeilalte (joc de rol, harta conflictului)
- ☐ **Privirea problemei într-un context mai larg** (lărgirea perspectivei)
- ☐ **Respectarea nevoilor fiecăruia** prin depistarea și elaborarea unei soluții în comun, care să asigure victoria ambelor părți (victorie-victorie)
- ☐ **Transformarea problemelor în posibilități constructive** (stimularea creativității)
- ☐ **Empatie** (optimizarea comunicării)
- ☐ **Atacarea problemei, nu a persoanei** (asertivitate adecvată)
- ☐ **Încetarea luptelor pentru putere** (putere cooperantă)

Conflictul, pe lângă forța distructivă pe care o are, poate deveni ***o șansă pentru maturizare și pentru învățare!***

Cunoscând elementele de mediere a conflictului, putem decide asupra căii înțelepte de acțiune:
devenim **RESPONSABILI** pentru consecințele acțiunii noastre!

Bibliografie:

Ciohodaru, Elena - "Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală", București, Ed. Humanitas Educațional, 2004
 Key,E. -"Secolul copilului", Bucuresti, EDP,1988
 Pânișoară, Ion,Ovidiu – "Comunicarea eficientă", Iași, Polirom, 2008
 Schiopu,U.,Verza,E.-"Psihologia varstelor", "Ciclurile vietii", Bucuresti, EDP, 1995;
 w.w.w.parinti.com
 w.w.w.didactic.ro

IMPORTANȚA PARTICIPĂRII PĂRINȚILOR LA ACTIVITĂȚILE EDUCATIVE DIN GRĂDINIȚĂ

Prof. CURSARU ELENA DANIELA
GPN Nr. 1 Măneciu

În educarea copilului preșcolar, o componentă importantă o constituie procesul instructiv-educativ la care contribuie **familia și grădinița**.

Familia este factorul educativ prioritar, deoarece educația începe din familie, aceasta fiind modelul pe care copilul îl imită și-l urmează. În familie, copilul își începe pregătirea pentru viață. Contribuția familiei este cu atât mai mare cu cât copilul este mai mic și scade pe măsură ce copilul crește.

La vârsta preșcolară, un alt factor educativ important este **grădinița**, care desfașoară un amplu proces instructiv-educativ și are cadre cu o pregătire profesională corespunzătoare, ce aplică metode și procedee didactice moderne. Pentru a realiza obiectivele fundamentale ale grădiniței, anume pregătirea copilului pentru școală, pentru viață, este necesar parteneriatul cu familia, implicarea părinților în activitățile grădiniței. Astfel, părinții înțeleg misiunea grădiniței în educarea copilului și pot aprecia în mod real activitatea educatoarei.

Inițierea părinților în probleme specifice educației și instrucției se realizează prin activități de consiliere curentă, ședințe cu părinții, activități extrașcolare, activități online (Școala altfel, excursii, serbări, drumeții), dar și prin atragerea lor în activități comune cu copiii. Prin aceste modalități nu numai că eficiența activităților va fi mai mare, dar realizăm totodată un învățământ modern. Promovând participarea părinților la activitățile din grădiniță și ținând seama de opțiunile lor, educatoarele se pregătesc mai bine, fiind în deplină cunoaștere psihologică a copilului și a ambientului acestuia, cât și în concordanță cu aspirațiile familiei.

Din toate activitățile, mai ales cele desfășurate online, care au presupus o implicare activă a părinților alături de copii și de educatoare, reiese faptul că au câștigat atât copiii, cât și părinții, precum și colectivul grădiniței, având în vedere următoarele argumente:

- **Avantaje ale copiilor:**

Copiii simt dragostea și apropierea părinților, nu doar prin bunăvoința și bucuriile ce li se oferă acasă, ci și prin interesul pe care părinții îl acordă în realizarea activităților și acțiunilor din grădiniță. De asemenea, copiii sunt mai siguri pe sine, sentimentul de siguranță fiindu-le atât de necesar dezvoltării generale și echilibrului interior. Ei trăiesc bucuria de a-și vedea părinții în situații apropiate lor și de a-i aprecia și mai mult.

- **Avantaje ale părinților:**

Părinții au șansa de a deveni participanți direcți la procesul de educație, prin implicarea activă, afectivă și prin emoțiile trăite alături de copiii lor. Au șansa de sta mai aproape de copii, de a-i înțelege mai bine, au posibilitatea să-i observe, să vadă cum se comportă în colectivitate. Nu în ultimul rând, părinții se cunosc mai bine între ei și pot colabora mai bine atunci când sunt solicitați.

- **Avantaje ale educatoarei:**

Apropiindu-se de părinți, colaborând cu ei, educatoarea poate cunoaște relațiile părinți-copii, psihologia părinților și mai ales pe cea a copiilor. Participând activ la viața grădiniței, părinții nu vor mai vedea doar funcția socială a acesteia, de supraveghere și socializare a copiilor, ci vor conștientiza că la grădiniță se desfășoară un amplu proces instructiv-educativ, bine fundamentat și organizat, care pune bazele formării copilului ca viitor adult.

Părinții doresc să ofere copiilor tot ceea ce este posibil și necesar dezvoltării lor armonioase. Nu există o soluție ideală pentru ca un copil să se dezvolte, dar unele atitudini sunt mai potrivite decât altele.

A fi un părinte iubitor, înțelegător și a avea bun-simț sunt atuuri esențiale pentru a depăși dificultățile copilului și pentru a-i permite să devină un adult sigur pe el. Evenimentele copilăriei au o importanță capitală pentru dezvoltarea armonioasă ulterioară.

Colaborarea și integrarea părinților în activitățile educative ale grădiniței rămâne un deziderat prioritar, cu atât mai mult cu cât concretizarea lui dovedește practic că oferă avantaje tuturor părților implicate în procesul educațional.

Bibliografie:

Revista Învățământului Preșcolar, Educația în anul 2000, nr. 1/2 2000

„A FI PĂRINTE E MINUNAT”

Prof. DINU MARIA IONICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAI EMINESCU PLOIEȘTI

Pentru a crește copii buni într-o lume care poate avea influențe mai mult negative decât pozitive, trebuie să folosim ingrediente esențiale – iubire necondiționată, timp, comunicare, disciplină, respect reciproc, iertare și multe alte calități – toate ambalate cu enorm de multă grijă și răbdare, totul spre binele final al copiilor noștri. Formarea unor copii buni nu este un lucru ușor oricât de multă imaginație am avea, dar poate fi o provocare palpitantă mai ales că în final ne poate aștepta o mare răsplată.

Deci meseria de părinte este în același timp cea mai dificilă și mai ușoară din lume. Este deosebit de greu să rezisti tot timpul ritmului antrenant impus de copilul tău, de a avea răbdare și un răspuns potrivit tuturor întrebărilor lui naive dar foarte serioase, să reușești să vezi și să cunoști lumea prin ochii lui.

Dacă ar fi de ajuns să ne iubim pur și simplu copiii n-ar mai exista familii în care să existe probleme legate de aceștia. Aproape toți părinții au momente de răscruce în care pun sub semnul întrebării atât vechile metode de educație, cât și pe cele noi. Nu toate lucrurile par să meargă cum trebuie și problemele legate de creșterea copiilor continuă să crească. Prea multe ore în fața televizorului, prea multă violență și sex pe micile ecrane, prea mult timp în fața calculatorului, prea puțină comunicare sunt doar câteva din presupusele cauze ale acestei situații.

În trecut, copiii erau controlați prin dominare, frică și culpabilizare. Pentru a le motiva un comportament bun erau făcuți să creadă că sunt răi și trebuie să fie supuși. Teama de a nu pierde iubirea familiei era un puternic mijloc de a-i supune. Când aceasta nu mai funcționa, li se administrau pedepse severe, care să genereze o frică și mai mare, și să le supună voința. Modul de abordare a educației din trecut urmărea să formeze copii ascultători.

Se impune așadar o schimbare în educația copiilor. E nevoie ca părinții să-și modernizeze metodele de educație pentru a crește copii și adolescenți sănătoși și cooperanți. Astfel, e nevoie de o educație pozitivă de formare și afirmare la copii a unei voințe puternice, în scopul de a-i pregăti pentru a-și făuri destinul singuri, nu călcând pe urmele altora în virtutea inerției, ci fiind conștienți de ceea ce vor să înfăptuiască.

Sunt impetuos necesare câteva sugestii pentru abordarea unei noi modalități de comunicare constructivă a părinților cu copiii sau măcar să pun părinții în fața unor cunoștințe și situații cunoscute deja, dar abordate altfel. “Knowledge is power” (Cunoașterea înseamnă putere). Cunoscând cât mai multe aspecte ale diferitelor tipuri de relații stabilite între părinți și copii, împreună educator și părinți putem contribui la prevenirea, combaterea, aplanarea unor situații de criză ce se pot ivi în dezvoltarea copiilor noștri.

Astăzi, părinții au mai puțin timp ca niciodată pentru a se dedica educației copiilor. Din acest motiv este esențial ca ei să învețe ceea ce este cel mai important pentru copiii lor. O cunoaștere mai profundă a nevoilor copiilor lor îi determină pe părinți să-și petreacă mai mult timp cu aceștia sau cel puțin să-l trăiască intens împreună. Copiii au capacitatea înnăscută de a ști ce e bine și ce e rău, dacă părinții îi ajută să-și dezvolte această capacitate. Simțim aproape zilnic ca obstacolele dintre oameni sunt făcute din cuvinte. Mulți dintre părinți nu știu să comunice cu proprii copii. Comunicarea cu aceștia este cel mai adesea un lung monolog al adultului, presărat cu observații, reproșuri, sfaturi ori „amintiri din propria copilărie”.

Părinții nu au nici tactul, poate nici timpul, nici răbdarea necesară să-l asculte pe copil și, pe această bază, să încerce să-l înțeleagă. Lipsa dialogului atât de necesar și benefic, încă de la vârste fragede, determină mulți copii să aprecieze: „părinții m-au învățat să vorbesc și tot ei mă obligă să tac”. Consecințele unei asemenea atitudini sunt închiderea în sine, înstrăinarea, căutarea altor parteneri de dialog, dacă nu chiar deformarea adevărului și minciuna, pierderea încrederii în proprii părinți, cultivarea excesivă a anturajului.

Sensibilității copilului trebuie să-i corespundă sensibilitatea părintelui. Părintele poate obține o mare victorie când reușește să devină prietenul apropiat, confesorul și sfătuitoarea atentă și sinceră al propriului copil. Calitatea de prieten necesită însă adaptarea la psihologia acestuia, disponibilitate și deschidere pentru comunicare, dar, mai ales. Mult tact și răbdare.

Mulți părinți își tratează copiii precum niște „adulți în miniatură” impunându-le reguli, interdicții, supunându-i unor ritualuri, norme și convenții în măsură să-i maturizeze înainte de vreme, să anuleze fericita vârstă a copilăriei. Modelul de comportament maternal sau paternal este și el imitat de către copilul care învață de mic să speculeze și să profite de orice greșală. Comportamentul infantil sau adolescentin este oglinda tarelor, defectelor, devierilor atitudinale și comportamentale a părinților. Excesele de autoritate ca și neglijența ori nepăsarea față de problemele propriului fiu sau fiică, violența fizică și psihică, abuzurile exercitate asupra copiilor marchează negativ personalitatea acestora, își pun amprenta asupra evoluției lor în viitor.

Chiar și părinții animați de cele mai nobile intenții păcătuiesc adesea când văd doar „obiectul – copil” pe care îl îmbracă, îl hrănesc, îl sponsorizează, dar uită să-l trateze ca ființă, cu gânduri și sentimente, cu bucurii și tristeți, cu neliniști și pasiuni.

„Pot să iert, dar nu pot să uit” este tocmai de aceea un lait motiv rostit de mulți copii aflați în imposibilitatea de a uita atitudini, manifestări sau „metode educative” care, prin consecințele lor, au marcat mai puțin fericit o existență în devenire. Părinții care se implică activ în educația copiilor lor au un impact semnificativ asupra succesului copilului și a vieții sale, în general. Copiii unor părinți implicați se diferențiază în anumite aspecte de ceilalți având un comportament adecvat vârstei, performanțe școlare mai bune, absente puține și vor accede la nivele înalte de educație. În ceea ce privește educația corectă, părerea mea este că fiecare cuplu trebuie să aplice metodele care se potrivesc personalității copilului lor pentru a avea o reușită.

Indeplinirea cu succes a funcțiilor familiei implică respectarea unor cerințe:

- a) preocuparea permanentă a părinților de a-și ridica nivelul pregătirii culturale și profesionale pentru a fi model și pentru a sprijini copiii în dezvoltarea personalității lor;
- b) realizarea unei familii unite care să aibă forța socio-educativă corespunzătoare; c) preocuparea părinților pentru a acționa eficient în modelarea personalității copiilor prin încurajarea lor să își exprime liber părerile, nevoile dar cu respectarea celorlalți.
- d) contribuția părinților la realizarea tuturor dimensiunilor educației - intelectuală, profesională, moral-civică, estetică, fizică, etc, este de asemenea foarte importantă;
- e) responsabilizarea copiilor, după posibilitățile lor, la munca din familie, evitându-se situațiile de a li se oferi totul de-a gata în satisfacerea nevoilor fără ca ei să facă nimic;
- f) sprijinirea copiilor la învățătură, fără ca părinții să le efectueze temele școlare etc;
- g) necondiționarea obținerii unor rezultate la învățătură, de acordarea unor recompense, ci invers, recompensele să se dea ca o urmare firească a rezultatelor bune la învățătură;
- h) să li se acorde copiilor mijloace materiale și financiare în limita necesităților firești, evitându-se exagerările, pentru a nu avea urmări negative în dezvoltarea sa socială.
- i) autoritatea părintească să fie rațională și umană, fără dragoste exagerată sau exigență exagerată, brutală, fără ca părinții să fie prea toleranți și indulgenți, dar nici tirani;

Mijloacele primitive de genul bătaii sau insultelor, care jignesc fizic și moral, lasă „urme” neplăcute în mintea copiilor.

De asemenea, ei trebuie să colaboreze cu școala luând în considerație ceea ce le este util pentru educația copiilor lor. Oricare ar fi așteptările, esențială este încrederea cadrelor didactice în părinți și încrederea părinților în cadrele didactice, în profesionalismul lor. Dacă cele două medii educaționale - școala și familia - se completează și se susțin, ele asigură, într-o mare măsură, buna integrare a copilului în activitatea școlară și, pe plan general, în viața socială. Când părinții sunt parteneri cu școala în desfășurarea educației copiilor lor, rezultatele sunt pe măsura așteptărilor. Fenomene sociale care influențează evoluția familiei și parteneriatul școală-familie: natalitatea, divorțul părinților, migrația forței de muncă, implicarea familiei în școala.

Bazându-se pe atașamentul natural pe care copilul îl are față de părinți, familia are o mai mare pondere în educația lui. Ea este considerată agentul principal al integrării sociale, deoarece are sarcina de a transmite acele norme și roluri sociale care formează individul pentru viață.

Copilul învață în familie primele roluri sociale.

Personalitatea se crează diferit pe baza a ceea ce el moștenește și ce experimentează în primii ani de viață.

Bibliografie:

Consiliul Național pentru Curriculum, București, 2005

Jinga, I., Negreț, I., Învățarea eficientă, București, Ed. Aldin, 1999

Vințanu, N., Educația adulților. Idei pedagogice contemporane, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1998

Vrasmaș, Ecaterina, Intervenția socio-educatională ca sprijin pentru părinți, București, Ed. Aramis, 2008

PROIECTUL EDUCAȚIONAL MODALITATE EFICIENTĂ DE COLABORARE CU FAMILIA

Prof. învă. preșcolar DINU RALUCA MĂDĂLINA
Prof. învă. preșcolar ROTARU IULIANA ȘTEFANIA
Grădinița P.N. Filipeștii de Târg

Vârsta preșcolară este momentul din viața lor în care copiii au nevoie de noi, adulții, să-i învățăm cum să relaționeze cu ceilalți, cum să rezolve diferite situații apărute în viața socială, cum să confrunte realitatea bucurându-se de copilărie. Copiii învață în funcție de ceea ce facem noi adulții, educatorii, părinții, alți membrii ai comunității, și mai puțin din ceea ce spunem. Copiii observă și imită comportamentele noastre, avem în consecință o mare influență asupra comportamentului copilului, de aceea este necesar să scoatem grădinița în societate și să aducem societatea în grădiniță. Doar împreună ca parteneri egali putem să ajutăm copilul să evolueze și o dată cu el să ajutăm societatea să evolueze.

În cadrul multor comunități există numeroase instituții - muzee, biblioteci, universități, biserici, fundații, teatre - și talente remarcabile - muzicieni, interpreți, medici, manageri de succes, scriitori și artiști - resurse care pot fi dirijate spre sprijinirea achiziției de cunoștințe și deprinderi de către preșcolari, astfel încât aceștia, la rândul lor, să poată contribui ulterior la viața socială, economică și politică a comunității.

Tema parteneriatelor educative a constituit o preocupare constantă pentru pedagogia românească, fiind în atenția deopotrivă a cercetătorilor, cadrelor didactice și părinților. În acest context, parteneriatul educațional reprezintă o prioritate a strategiilor orientate către dezvoltarea educației românești.

Construită ca sistem deschis, care se află în relație directă cu mediul său exterior și, inerent, cu comunitatea în cadrul căreia funcționează, grădinița poate transforma coordonatele sale specifice în atu-uri care să-i permită inițierea și/sau dezvoltarea parteneriatelor educaționale.

În grădinița noastră au fost desfășurate următoarele proiecte educaționale:

„SĂNĂTATE ÎNAINTE DE TOATE” în parteneriat cu dispensarul din localitate, care a avut ca scop educarea preșcolarilor pentru dezvoltarea unui stil de viață sănătos, formarea deprinderilor de igienă, alimentație, comportament, pentru o bună dezvoltare fizică și psihică a oamenilor de mâine.

Proiectul educațional pentru siguranța rutieră: **HAI LA DRUM, MICI PIETONI!** s-a desfășurat sub motto-ul: „Pe trotuar, pe stradă sau pe potecă, regulile se respectă!” și a avut ca scop: însușirea unor cunoștințe de educație rutieră, a unor reguli și norme corecte de deplasare pe drumurile publice și cunoașterea consecințelor nerespectării regulilor de circulație, cultivarea interesului și curiozității copiilor pentru cunoașterea și respectarea permanentă a unor indicatoare, semne de circulație, reguli și norme de securitate personală.

Educația rutieră trebuie implementată în educația preșcolară în scopul dezvoltării la copil a capacității de înțelegere, de formare a unor deprinderi practice și a unor abilități specifice percepției traficului rutier, a simțurilor orientării și concentrării, a capacității de a lua repede decizii corecte. În ceea ce privește învățarea normelor de circulație, este cunoscut faptul că numai prin educație și exercițiu pot fi asimilate cunoștințe largi, complexe și precise, iar copilul își dezvoltă deprinderea de a gândi și acționa corespunzător în acea situație rutieră în care ajunge să fie implicat.

În condițiile traficului modern, cunoașterea regulilor de circulație este necesară încă de la vârsta preșcolară.

Proiectul educațional național „**Eco Junior**”, în parteneriat cu Asociația Drumeții Montane care a avut ca scop: care are ca scop educarea ecologică, dobândirea unei atitudini mediu-protective și implicarea în activități eco-recreative a preșcolarilor prin joc.

Proiectul educațional „**Grădinița de vară-modalitate eficientă de petrecere a timpului liber**” care a avut ca scop creșterea accesului la educație în general și, în special, înscrierea la școală și trebuie înțeles ca o soluție pe termen scurt pentru eliminarea decalajelor dintre copiii care se înscriu în clasa pregătitoare, în ceea ce privește pregătirea preșcolară. Programul educațional reprezintă un cumul de activități de pregătire intensivă menite să faciliteze integrarea ulterioară a copiilor cu vârste cuprinse între 3-6 ani în sistemul educațional de masă și să reducă lacunele educaționale dintre copiii fără pregătire preșcolară și cei care au beneficiat de o asemenea experiență, programul fiind bine structurat și concentrat pe perioada a două săptămâni din vacanța de vară. Activitățile didactice și extracurriculare propuse au fost proiectate prin raportare la vârsta copiilor, contextul social din care provin și ritmul propriu de învățare al fiecărui copil, de asemenea au fost atractive, interactive și accesibile tuturor copiilor, au înglobat teme variate și au vizat soluționarea unor dificultăți specifice vârstei.

Atât părinții cât și profesorii au un rol major în viața copiilor. Prin intermediul acestui program educațional s-a urmărit familiarizarea părinților cu mediul educațional și creșterea gradului de încredere în instituția de învățământ ca resursă pentru comunitate, în sistemul de învățământ în general, perceput de multe ori ca fiind unul ostil și plin de pericole pentru copii.

Programele de parteneriat educațional au un rol determinat în formarea multilaterală a personalității preșcolarilor. Cu ajutorul acestora noi, cadrele didactice, trebuie să identificăm și să cultivăm la preșcolari capacități noi, aptitudini, talente, priceperi, deprinderi, să le stimulăm potențialul creativ. Scopul primordial al activităților desfășurate în cadrul proiectelor educaționale este antrenarea tuturor preșcolarilor în activități inedite, interesante, cu un conținut amplu și de actualitate: educație ecologică, educație pentru pace, educație pentru sănătate, activități sportive, educație culturală, care le vor facilita integrarea în mediul școlar și pregătirea pentru viață.

Uneori, aceste tipuri de activități se derulează într-un cadru informal, care stimulează copiii timizi, cu dificultăți în afirmare, să-și fructifice talentele, să-și gestioneze emoțiile, să-și dezvolte procesele psihice.

În concluzie, putem afirma că parteneriatele educaționale reprezintă o îmbinare armonioasă a activităților curriculare cu cele extracurriculare; o componentă importantă a procesului instructiv – educativ, eficientă și valoroasă, căreia trebuie să-i acordăm atenția cuvenită și să-i asigurăm preșcolarului un mediu de învățare non-formal relaxant, inedit, atractiv care să-i permită dezvoltarea personalității, pe toate planurile: cognitiv, moral, socio-afectiv, acțional, practic, emoțional.

Bibliografie:

Curriculum pentru educație timpurie, 2019

Parteneriatele educaționale în învățământul preșcolar-lucrări metodico-științifice pentru obținerea gradului I, 2017

RED

IMPORTANȚA COMUNICĂRII COPIL-PĂRINTE LA VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

Profesor învățământ preșcolar DRAGOMIR IOANA-RALUCA
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 21 Ploiești

Motto: "Comunicarea cu un copil este ca o stradă cu două benzi. Uneori este nevoie pur și simplu să fim acolo și să-l ascultăm" - Kevin Heath

Educația copilului reprezintă de cele mai multe ori o dilemă pentru părinți. De multe ori părinții sunt puși în fața unor situații cu totul noi la care nu știu cum să facă față nevoilor copiilor.

Perioada preșcolară, este perioada care se caracterizează prin cele mai profunde și productive însușiri psihice ale individualității. Este perioada unei intense receptivități, sensibilități și flexibilități psihice divergente. De aici necesitatea de a exersa și fructifica potențialul creativ al preșcolarului, de a-i forma și dezvolta eul cognitiv, afectiv, socio-acțional în devenire.

Comunicarea este o trebuință a copilului de a se integra social. Această trebuință poate fi satisfăcută de părinte la vârstă preșcolară, deoarece este legat emoțional de el.

Menținerea comunicării dintre părinte și copil, îi va crea preșcolarului încredere în forțele sale, deoarece în această perioadă acesta, asimilează foarte multe cunoștințe, dacă este susținut de părinți sau de către persoane în care preșcolarul investește mult.

Comunicarea părintelui cu copilul la perioadă de vârstă 3-6 ani duce la prevenirea dereglărilor în personalitatea copilului.

Comunicarea cu propriul copil reprezintă o regulă de bază pentru a-i înțelege nevoile și pentru a-l îndruma către o educație adecvată necesităților societății.

Comunicarea cu copilul, îl ajută pe adult să se apropie mai mult de el, să-l înțeleagă și să contribuie la dezvoltarea lui emoțională, socială, cognitivă, dar și la disciplinarea lui.

La vârsta preșcolară, curiozitatea se manifestă pe deplin, în aceasta etapă a copilăriei întrebările curg fără oprire. Părinții sunt asediați cu întrebări de genul „de ce”, „cine”, la care trebuie să răspundă cu răbdare, deoarece răspunsurile au un rol esențial în dezvoltarea intelectuală a micuțului preșcolar. Astfel că, prin răspunsul la întrebări, părinții vor contribui major la dezvoltarea universului micuțului, la o proximă cunoaștere a lumii în care trăiește, la dezvoltarea imaginației, a formării mecanismelor de apărare, pentru ca mediul înconjurător să fie mai ușor de suportat pentru micul preșcolar, iar adaptarea să se facă mai ușor.

O relație pozitivă cu cel mic, intermediată de o comunicare optimistă, motivațională, este esențială pentru creșterea unui copil capabil de succes pe viitor și fericit.

Cei mici au nevoie să fie ascultați de părinți. Adulții trebuie să fie la dispoziția lor și să-i asculte cu mare atenție. Comunicând cu copilul, este bine ca acesta să simtă că i se acordă atenție, că există tot timpul un contact vizual și că nu are de ce să-i fie frică să spună ceea ce-și dorește și ceea ce simte. Pentru a fi un bun părinte, este nevoie să ascuți cu răbdare, empatie ceea ce îți spune copilul tău.

Gândirea și comunicarea pozitivă nu presupune că trebuie să încurajăm rezultatele mai slabe ale copilului, ci să discutăm cu el, să-l ascultăm. Când copilul greșeste trebuie să comunicăm pozitiv cu el, să găsim faptele, lucrurile care merită laude.

Experiența unei comunicări nereușite cu părinții, creează deseori obstacole pentru copil în procesul de socializare cu lumea din jur. Orice replică negativă din partea părintelui îl face să creadă că el nu este demn de o bună apreciere.

Un copil neascultat și neînțeles va deveni un adult foarte nesigur pe sine, întâmpinând mari dificultăți de a se afirma și a lua decizii.

Un copil cărui îi este satisfăcută nevoia de comunicare va crește un adult care își va propune scopuri îndrăznețe, va realiza obiectivele propuse și se va bucura de succesele personale.

Comunicarea eficientă cu copilul îi dezvoltă acestuia capacități de autoafirmare. Astfel, copilul, în viitor, nu va întâmpina dificultăți în a-și spune punctul de vedere și a colabora cu oameni noi, fiindcă el a fost învățat de mic că, pentru a fi înțeles, este nevoie de comunicare eficientă.

Un copil își creează din experiența trăită, lumea sa de valori și idei. Cu cât mai mult veți comunica cu el, cu atât va fi mai bogată, diversă și obiectivă această lume. În funcție de reacția adultului din preajma lui, copilul învață cum să comunice cu cei din jur, cum să-și exprime părerea și să se facă auzit.

Un părinte care ascultă cu atenție ceea ce îi spune cel mic, formează un om.

Bibliografie:

1. Bolboceanu A. Psihologia comunicării. Chișinău: Univers Pedagogic, 2007;
2. Crețu T. Psihologia vârștelor. ed. a III-a rev. și ad. Iași: Polirom, 2009;
3. Faber A. Comunicarea eficientă cu copiii: acasă și la școală. București: Editura Curtea Veche, 2010;
4. Anghel P. Stiluri și metode de comunicare. București: Ed. Aramis, 2004.

ȘCOALA ȘI FAMILIA

Prof. înv. preșcolar DRAGOMIR VALENTINA
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal „Crai Nou”, Ploiești

Parteneriatul școală – familie poate contribui la creșterea factorilor educogeni ai familiei, prin activități specifice părinții pot fi sprijiniți să conștientizeze rolul pe care-l au în educația copiilor lor, să conștientizeze și să îndrepte comportamente și atitudini greșite în familie, să fie sprijiniți să se implice în activități educative.

La vârsta preșcolară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice în grădiniță trebuie continuată, susținută și întărită de familie.

Tendențele de schimbare prefigurate în Curriculum pentru învățământul preșcolar subliniază rolul familiei ca partener educațional. Părinții ar trebui să cunoască și să participe în mod activ la educația copiilor lor desfășurată în grădiniță. Implicarea familiei nu se rezumă doar la participarea financiară, ci și participarea la luarea deciziilor legate de educația copiilor, la prezența lor în sala de grupă în timpul activităților și la participarea efectivă la aceste activități și, în general, la viața grădiniței și la toate activitățile și manifestările în care aceasta se implică. În scopul atingerii finalităților educației este necesară coordonarea eforturilor comune a celor trei parteneri ai procesului instructiv-educativ, respectiv cadre didactice, părinți, copii dar și a colaboratorilor și partenerilor educaționali din comunitate a căror implicare este la fel de importantă.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă o primă experiență relațională și de colaborare a părinților cu persoanele profesioniste în domeniul educației. Cei mai mulți părinți manifestă deschidere, dorință de a colabora cu personalul grădiniței, dar se poate întâmpla ca realizarea unui parteneriat să fie împiedicată de atitudini necorespunzătoare ale fiecăruia dintre cei implicați.

Fenomenele sociale care influențează evoluția familiei și parteneriatul școală – familie sunt:

- evoluția natalității;
- divorțialitatea;
- migrația forței de muncă;

Implicarea familiei în parteneriatul școlii este condiționată de gradul de interes al familiei față de școală. Acesta este crescut dacă familiile au copii care frecventează școala. Gradul de implicare al familiei este mai mare cu cât școala reprezintă o valoare a familiei. Constatăm performanțe școlare ridicate și au un grad de aspirație ridicat față de nivelul de școlarizare pe care doresc să-l atingă la copiii care provin din familii cu atitudini pro-școală, la acei copii care sunt sprijiniți de părinți.

Atitudinea familiei față de școală se transferă și copiilor și se manifestă în gradul de interes față de activitățile școlii, față de teme, față de rezultatele evaluării, față de aprecierile cadrelor didactice etc.

Considerăm că școlile din România nu sunt unitar dezvoltate în ceea ce privește colaborarea școlii cu familia. Dacă pregătirea cadrelor didactice pentru a susține o relație corespunzătoare cu familia este abordată în programele de pregătire inițială și continuă a cadrelor didactice, colaborarea concretă este diferită de la o școală la alta.

Educarea părinților pentru un bun parteneriat școală - familie

Educația părinților poate fi etapizată pe două paliere mari:

- educația viitorilor părinți prin: introducerea unor cursuri de educație sexuală, educație pentru viața de familie etc.;
- educarea părinților care au deja copii în funcție de nevoile acestora. Dacă pentru copiii mici pot fi urmate cursuri privind îngrijirea și dezvoltarea copilului mic, aspecte medicale, juridice etc. pentru părinții copiilor adolescenți pot fi introduse cursuri referitoare la caracteristicile psihologice ale adolescenților, riscuri și modalități de comunicare cu adolescenții etc.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului, drepturile de care dispune pentru educația copilului, importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului, metodele de colaborare cu școala.

Cele mai frecvente forme de organizare a relației dintre familie și părinți sunt:

- ședințele cu părinții;
- discuții individuale între cadrele didactice și părinți;
- organizarea unor întâlniri cu părinții;
- implicarea părinților în manifestări culturale ale școlii și activități recreative;
- voluntariatul;
- asociațiile de părinți.

Potrivit Regulamentului școlar părinții au dreptul de a alege unitatea școlară.

La nivelul școlii, părinții sunt implicați în mai multe tipuri formale de organizare:

1. Consiliul reprezentativ al părinților / Asociația de părinți
2. Consiliul clasei
3. Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității în școală
4. Comitetul de părinți ai clasei

Noua Lege a educației reglementează relațiile dintre instituțiile școlare prin noi dimensiuni formale:

- stipulează în art. 14, că Ministerul Educației proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației și prin consultarea structurilor asociative reprezentative ale părinților;
- părinții se pot implica în alegerea disciplinelor din curriculum la decizia școlii;
- familiile antepreșcolarilor, ale preșcolarilor și ale elevilor sunt recunoscute ca beneficiari secundari ai învățământului preuniversitar;
- conform legii, învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari iar toate deciziile majore vor fi luate atât prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari (Consiliul Național al Elevilor) și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților (art. 80);
- legea mai prevede și formalizarea relațiilor școală părinți astfel: în art. 86 se prevede că „Unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii antepreșcolarilor, respectiv a preșcolarilor sau elevilor, în Registrul unic matricol, un contract educațional, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților. Contractul educațional-tip este aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație”. În lege sunt prevăzute numai următoarele obligații ale părinților: părintele sau tutorele legal este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu și răspunde pentru distrugerile materiale din patrimoniul școlii, cauzate de elev. Nerespectarea acestor obligații din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit, se sancționează cu amendă cuprinsă între 100 lei și 1.000 lei ori cu muncă în folosul comunității, prestată de părinte sau de tutorele legal (art. 360);
- În ce privește componenta evaluare, se dorește realizarea unei mai bune transparențe față de părinți. Un rol important îl are „portofoliul educațional al elevului” care este constituit din elemente care atestă evoluția elevului în contexte educaționale diverse: formale, nonformale, informale. Responsabilitatea familiei este implicit, aceea de a se implica activ în educația propriilor copii, prin susținerea acestora în implicarea în contexte educaționale diverse.
- Asociațiile de părinți pot realiza parteneriate cu unitățile de învățământ, organizații nonguvernamentale cu competențe în domeniu pentru organizarea și funcționarea programelor „Școala după școală” prin care se pot oferi „activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială.” Ca sprijin oferit copiilor și familiilor acestora, statul poate finanța programul „Școala după școală” pentru copiii și elevii din grupurile dezavantajate, potrivit legii. (Art. 58);

- Reprezentanții părinților fac parte și din conducerea unităților de învățământ, fiind membri cu drepturi depline în Consiliul de administrație (2-3 părinți în funcție de numărul total de membri);
- Asociațiile reprezentative ale părinților au rol consultativ în ce privește politicile financiare și în domeniul resurselor umane (Art. 103).

Parteneriatul școală – familie poate lua forma unor servicii dezvoltate de către școală și de care familiile elevilor să beneficieze. Acestea pot fi organizate exclusiv de către școală sau în parteneriat cu alte organizații/instituții.

Aceste servicii pot fi: centre de consiliere, centre de sănătate, de practicare a diverselor sporturi, centre pentru supravegherea copiilor la teme după orele de curs (after-school) care pot avea și alte servicii incluse: predarea limbilor străine, sport, miniexcursii, teatre, spectacole, vizite în diverse locuri etc.; centre de voluntariat; cluburi; cantine; semiinternate etc.

Oferta de servicii pentru familii prin intermediul școlii reprezintă o strategie de întărire a relațiilor școală familie. Părinții capătă încredere în școală, instituție care devine mai transparentă și mai apropiată de nevoile comunității. Un punct câștigat este coerența serviciilor, părinții nu mai sunt nevoiți să caute prin mijloace proprii să beneficieze de diverse servicii, ei le găsesc în școală.

Școala ca furnizor de servicii complexe va face trecerea de la educația instituțională, cu accent pe instituție (care are un program, curriculum la care elevii trebuie să se adapteze) la școala centrată pe elev, pe nevoile acestuia și pe ale comunității.

Bibliografie:

Iurea, Corina, *Parteneriatul grădiniță – familie pentru un învățământ de calitate*, Ploiești, Editura Universității Petrol-Gaze din Ploiești, 2016

SUBLIMA ARTĂ, CEA DE A FI PĂRINTE...

Prof. învă. preșcolar DULAMĂ DIANA MONICA
Prof. învă. preșcolar BĂRBULESCU ALEXANDRA MARIA
Institut: Grădinița Nr. 2 Comarnic

Educația în familie

Cu toții știm că cel mai iubit educator și primordial în evoluția copilului este părintele. Mediul în care copilul se naște și trăiește în primii ani ai vieții, se dezvoltă și se formează este familia. Așadar, educația parentală este esențială dar și complementară tipurilor de educație primită de către copil ulterior, pe parcursul evoluției lui.

Învățarea primelor comportamente sociale, prin imitație și interacțiune se produce în mica copilărie și e dependentă de tipul relațiilor din familie, pentru că familia oferă copilului atmosfera necesară echilibrului personalității sale.

Calitatea de părinte cu atitudine pozitivă trebuie să aibă în atenție următoarele tipuri de activități parentale: îngrijirea (ca răspuns la nevoile copilului: emoționale, de hrană, de securitate, de apartenență, etc), structurarea (pentru delimitarea comportamentului adecvat de unul inadecvat), recunoașterea (referitor la nevoile copilului, confirmate și respectate de către părinți), împuternicirea (controlul asupra propriului comportament și influențarea comportamentelor altor persoane în raport cu copilul).

Metode alternative în educația parentală

Toate aceste activități parentale trebuie să fie completate de metode alternative pentru educația copilului, metode complementare metodelor instructiv-educative folosite de către educatoare. Astfel, calitatea de părinte cu atitudine pozitivă trebuie să dovedească: pricepere, simțul răspunderii, sănătate fizică și psihică.

Asta presupune și găsirea judicioasă a unor alternative la pedeapsa fizică. Cele mai importante ar fi:

- ignorarea (atunci când copilul refuză să pună jucăriile la loc, să îndeplinească orice sarcină dată). Atunci părintele părăsește spațiul în care se găsește copilul, prefăcându-se că nu-l aude și perseverează în aplicarea acestei metode, cu excepția situației în care comportamentului copilului este periculos;
- dezaprobarea comportamentului copilului, dar nu și a persoanei lui (realizată prin tonul vocii folosite sau atitudinea adoptată, folosind expresia: "NU cred că este bine...", în locul expresiei: "NU ești / NU este...");
- confiscarea unui lucru preferat sau propunerea unei sarcini care nu-i face plăcere, cu menționarea comportamentului dezaprobat;
- acordarea unei pauze (lăsând copilului timp pentru a se gândi la ce a greșit, în același spațiu sau în altă încăpere, pentru evitarea unor reacții necontrolate, violente, din partea părintelui sau a copilului);

Se recomandă concentrarea pe răsplătirea copilului și nu pe pedepsirea lui, astfel asigurându-se o bună relație părinte-copil și o dobândire a unei mai mari încrederi în sine a copilului.

Conștientizarea propriei implicări și a propriei atitudini, ca părinte

Părintele trebuie să înțeleagă că propriul copil învață de la el, deci trebuie să fie un bun exemplu în tot. Evaluarea corectă a propriilor abilități de relaționare este un pas crucial pentru a putea educa copilul înspre managementul social.

De asemenea, părintele trebuie să înțeleagă cât de important este să se implice efectiv și afectiv în viața copilului. Deși bucuros să poarte discuții scurte cu acesta, el fiind ocupat cu toate celelalte probleme cotidiene, părintele trebuie să se implice mai mult, încercând să afle cum i-a fost ziua și ce interese imediate are copilului lui. Este nevoie să îl ajute să găsească soluții la problemele pe care le poate avea.

Esențial este să îl implice și în unele activități casnice (ordine în cameră, ordine la jucării, gătit, etc), consolidând astfel comunicarea, în special arta ascultării (acordarea atenției, folosirea reciprocă a formulelor de politețe).

Importante sunt discuțiile despre prietenie, întrebând copilul care sunt prietenii lui, care sunt calitățile pe care le caută la un prieten, în ce mod ar dori să fie tratat de către prieteni. Toate aceste informații sunt utile pentru a înțelege nivelul la care copilul este pregătit să socializeze și măsura în care acesta este capabil să vorbească despre ceea ce simte, trăiește, înțelege din relaționarea cu ceilalți.

Pregătirea pentru grădiniță

Părintele trebuie să înțeleagă momentul în care copilul lui este pregătit pentru intrarea la grădiniță. Asta presupune că el: poate vorbi despre sine la persoana I, poate comunica ceea ce îl supără, îl deranjează, precum și conștientizează funcțiile și stările corpului (foame, sete, oboseală, durere, supărare). Are independența pentru a se hrăni și juca singur, poate merge singur, sări și are control sfincterian. Atunci când comunică cu alți copii și adulți, când preia cu plăcere formule de politețe, se rușinează, își dorește apartenența la un grup, înțelege să cedeze, să îngăduie, dar să-și și apere drepturile. Pentru acestea, părintele trebuie să îi lase libertatea de mișcare și inițiativă, să îl accepte așa cum este și să nu îl raporteze la un ideal sau la alți copii din jur. Să pretindă copilului doar ceea ce el respectă, să fie ferm, dar tolerant și iubitor, să spună "DA" nevoilor copilului și "NU" pretențiilor lui nejustificate.

Toți aceștia sunt pași esențiali în demersul pregătirii copilului de către părinți pentru independență.

De asemenea, și părinții înșiși trebuie să fie pregătiți pentru instituționalizarea copilului în grădiniță; astfel, ei trebuie să realizeze că grădinița răspunde nevoilor copilului, nevoi de educare, de socializare. Părinții trebuie să depășească tentația de a concura cu grădinița și cu educatoarea, acceptându-le ca fiind importante și complementare, să își învingă teama de înstrăinare a copilului. Copilul va deveni participant la altă comunitate, într-un alt mediu iar părintele va trebui să se integreze în "comunitatea de părinți" fără nicio rețineră.

Sociabilitatea și integrarea

Un alt lucru esențial de înțeles este acela că un copil sociabil, dornic de a se juca cu alți copii nu este neapărat și un copil pregătit pentru grădiniță. Trebuie conștientizat și corect evaluat gradul lui de independență și capacitatea lui de a se lipsi de adultul de referință pentru o anumită perioadă, în măsura în care trebuie înțeles faptul că nevoia părintelui nu e un criteriu pentru evoluția copilului. Acesta are dreptul de a crește în ritmul propriu la care părintele e dator să-și adapteze soluțiile.

Ideile mai sus prezentate vin și susțin afirmația că parteneriatul familie-grădiniță este necesar și trebuie să pornească de la aceste adevăruri. Astfel părinții vor deveni partenerii educatoarei, ei fiind cei care își cunosc cel mai bine copiii, martorii principalelor evenimente din viețile lor.

Bibliografie:

1. Farca Speranța, "Ce trăiește copilul și ce simte mama lui", București, Editura Trei, 2009
2. Zotea Natalia, Pelivan Viorica, "Ghidul părinților și educatoarelor"- "Începem grădinița!", București, Editura Pim, Institutul de Științe ale Educației, 2010
3. "Educație timpurie. Integrarea copiilor în grădiniță", București, Editura Pim, Institutul de Științe ale Educației, 2010
4. Dogaru Zoe, Manolache Adriana, "Consilierea părinților", Ploiești, Editura CUVÂNTUL INFO, 2009

PROVOCĂRILE PANDEMIEI ȘI EROII DIN TRIADA COPII-PĂRINȚI-EDUCATORI

Prof. Înv. Preșcolar DUMITRESCU IOANA
Prof. Înv. Preșcolar SIMION MANONA ADRIANA
Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Licurici”, Ploiești

Perioada pandemiei de Covid 19 ne-a surprins pe toți, de la mic la mare. Indiferent de gen, vârstă, rasă, cultură, educație, apartenență religioasă, meserie, profesie, sistem de educație de stat, particular, alternativ sau special, „valul” pandemiei de Covid 19, a surprins, zguduit și spulberat pentru totdeauna rutina unei vieți relativ echilibrate pe plan personal, familial, religios, socio-cultural, artistic, sportiv, educațional, medical, financiar, istoric, tehnologic, politic, militar la nivel mondial. Astfel, „apariția acestui virus” a declanșat apariția unor noi perspective de a observa lumea din jurul și din interiorul nostru. De a ne pune diverse întrebări.

Oare ce părere aveți, dacă ne-am pune în inima, rațiunea și ființa unui copil de 3-4 ani, cu următorul dialog interior:

„Mami, tati, bunii...au trecut mai multe zile de când nu ieșim afară, nu mergem la grădi, stăm doar în casă..m-am plictisit!!!Îmi este dor de doamne, de colegi, de plimbările și jocul din parc... de a merge fiecare la „serviciul său”. De ce, de ce și iar de ce?. Ce se întâmplă, am greșit cu ceva?... Nu m-am trezit la timp?... Dințișorii nu i-am spălat suficient de bine ca Albă ca Zăpada?...La micul-dejun am fost un mic pui de dalmatian mofturos și somnoros?...Am pus invers încălțăminte sau am luat pe dos hăinuțele?... Oare am vorbit prea tare și am deranjat vecinii de nu-mi dau voie părinții și bunicii să ies din casă? Ce se întâmplă de sunt toți acasă dar nici unul nu mai iese din casă?...Ce se întâmplă afară cu doamnele, colegii, gâzele, florile, animalele, păsările și jucăriile de la grădi?...de ce ne vedem doar pe ecran?...Vreau să fim împreună la grădi!!!”

Acest lucru, se confirmă și pe meleagurile educației, precum afirma renumita Maria Montessori în cartea „Descoperirea copilului”, că menirea profesorilor nu constă în educarea unor copii pentru lumea de azi. „Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permitem să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” Acest „îndemn vizionar” al pedagogului Mariei Montessori, de adaptare, a fost călăuza după care s-au ghidat mai mult sau mai puțin, intuitiv sau conștient, toate ființele umane, cu atât mai mult actorii implicați în procesul educațional din triada copii-părinți-educatori.

Cu toții (precum profesori, părinți, bunici, tutori, preșcolari etc.) ne-am pus diverse întrebări și am (re)acționat mai rigid sau mai flexibil la „ieșirea din zona de confort” a educației tradiționale, fizice, reale, face to face, într-o zonă a unei educații virtuale, aflată online, la un click distanță.

Adaptarea copiilor în comparație cu adaptarea adulților, de la educația realizată direct în spațiul clasei la educația online, digitală, s-a realizat destul de diferit. Dacă pentru adulți, acest „transfer” al cunoștințelor din spațiul educativ concret al clasei în mediul online s-a realizat destul de complex și minuțios, (necesitând din partea adulților formarea de noi competențe de utilizare a mijloacelor tehnologice/digitale etc.), „micii exploratori” au fost foarte încântați și au salutat cu mult entuziasm această reușită.

Generația copiilor de astăzi s-a adaptat foarte bine la mijloacele de comunicare digitală. În perioada pandemiei, fiecare cadru didactic a căutat resurse și modalități cât mai diferite, atractive, creative și potrivite nivelului și intereselor copiilor de la clasă în stimularea cunoașterii și menținerii interesului pentru diversele activități ludice și de învățare.

La nivel preșcolar, învățarea online este destul de delicată, atipică și dificilă de realizat, ținând cont de faptul că în această perioadă de aur, preșcolarii au mare nevoie de socializare și de contact direct cu lumea înconjurătoare, iar această învățare nu s-ar fi putut realiza fără sprijinul părinților și al bunicilor. Debutul acestui tip de învățare atipică, online, a presupus din partea profesorilor o mai mare atenție în oferirea suportului emoțional atât părinților, bunicilor, cât și copiilor prin mesaje optimiste zilnice, mesaje motivaționale, ședințe de consiliere (prin convorbiri telefonice, messenger, whatsapp), mesaje de încurajare, mulțumire și felicitare. Preșcolarii și-au primit suportul emoțional prin întâlnirile online din fiecare zi stabilite de comun acord cu părinții, mesajele verbale și nonverbale oferite de educatoare pe parcursul întâlnirilor, feed-back-ul pozitiv, oferirea de emoticoane, aplauze. Astfel am reușit să oferim copiilor, părinților și bunicilor un fundament emoțional bun, pe care să se sprijine procesul învățării preșcolarilor, în ciuda perioadei destul de critice și incerte.

Prin diversele aplicații (Whatsapp, Messenger, Youtube, Zoom, word, Wordwall, prezentări în power-point, BookCreator, Pic Voice, Filmigo etc.) și platforma Google Classroom, am putut să le transmitem copiilor informațiile necesare actului educațional, din toate domeniile experiențiale prevăzute în Curriculum. În activitățile zilnice ale preșcolarilor în spațiul online, s-au regăsit indicații suport, imagini, melodii, sugestii de jocuri și activități, pentru toate activitățile, pornind de la activități din domeniul cunoașterea mediului, educarea limbajului, matematică, activități artistico-plastice, gospodărești și din domeniul psiho-motric.

Tot în această perioadă de predare online, pe lângă activitățile pe domenii experiențiale, s-au regăsit în foarte multe forme atractive, ușoare, practice și utile rutinele și activitățile liber alese. Astfel, preșcolarii au putut să împărtășească colegilor rezultatele muncii lor: o construcție, o pictură, imagini surprinse din timpul unui experiment, „opere” modelate, desene/exerciții grafice de pe o fișă de lucru, ceva ce au gătit împreună cu frații, părinții și bunicii.

Întreaga perioadă a pandemiei ne-a provocat pe toți să regândim scenariul unei zile, modul de organizare al spațiului din casă, materialele, resursele tehnologice și de timp, devenind cu toții mai flexibili, creativi, înțelegători, optimiști, încrezători, deschiși la nou, la răbdare, înțelegere și la bucuria ce reiese din lucrurile simple realizate cu cei dragi.

Astfel, am reușit cu toții, de la mici la vârstnici, să redescoperim eroul din ființa fiecăruia, plin de înțelegere, bunătate, adaptabilitate, curaj și înțelepciune în momente de criză și nesiguranță.

ÎNVAȚĂ SĂ-ȚI ÎNȚELEGI COPILUL!

Profesor TANIA-ILEANA DUMITRESCU
Grădinița P.P. „Amicii” Constanța

Educația parentală a fost resimțită ca o necesitate în România mai ales în ultimul deceniu. Decembrie 1989 a adus o deschidere totală către aspecte de cultură și civilizație contemporană care au marcat puternic viața fiecăruia dintre noi, dar și schimbări dramatice ale mediului social, care trebuie integrate cu grijă pentru a lăsa loc pentru cât mai puține disfuncții ulterioare.

Părinți născuți într-o lume aproape imobilă, cu un anumit set de valori, în familii tradiționale, au copii care sunt născuți într-o lume în continuă mișcare, cu valori complet diferite. Situațiile conflictuale din familia contemporană (care se îndepartează treptat de structura tradițională) apar cu o frecvență îngrijorătoare, părinții nu reușesc să depășească barierele de comunicare, iar copilul este primul care are de suferit, fiind expus abuzurilor și neglijării. S-a făcut simțită astfel, o nevoie de reînnoire a cunoștințelor, deprinderilor și valorilor la care părinții să poată apela pentru a putea menține o bună comunicare pe termen lung cu copilul, fără a renunța complet la valorile familiei, care rămâne în continuare cel mai bun cadru de dezvoltare a copilului în fiecare din etapele sale de creștere.

1. Ce este familia?

Instituția familiei există din cele mai vechi timpuri, având diferite caracteristici, dependente de specificul fiecărei societăți în parte. Familia este instituția care creează cele mai durabile legături între indivizi, în special între părinți și copii. Familia transmite copilului primul model cultural, primele relații sociale, norme și valori. Pe aceste baze se construiește ulterior influența socială, culturală și educativă a altor factori/ instituții.

Copilul reprezintă pentru familie axul central al existenței: familia patrimonială este înlocuită de familia centrată pe copil, iar viața cotidiană gravitează în jurul femeii căreia îi revine sarcina educării lui. În societățile contemporane sarcina de educare a copilului revine ambilor părinți.

Apariția și dezvoltarea sentimentului familiei începând cu secolul al XVI-lea, a avut ca bază progresul vieții private, al intimității domestice. Rețelele de sociabilitate se rarefiază în direcția familiei. O expresie particulară a acestui sentiment mai general care este sentimentul familiei, este sentimentul copilăriei.

2. Abilități și responsabilități parentale

- abilitatea de a da prioritate satisfacerii nevoilor de bază ale copilului;

Această abilitate presupune, în primul rând, cunoașterea nevoilor de bază ale copilului, și apoi disponibilitatea părinților de a-și sacrifica propriul confort în favoarea satisfacerii nevoilor acestuia.

- abilitatea de a avea o relație empatică cu copilul;

Această relație permite părintelui să-și cunoască copilul, dincolo de cuvinte. Este o abilitate pe care părintele trebuie să o utilizeze pentru a identifica nevoile nerostite ale copiilor.

- abilitatea de a oferi copilului experiențe noi, de a-l stimula cognitiv și afectiv;

Datoria părintelui este de a-și stăpâni propria anxietate și de a asista cu răbdare copilul în experiențele și descoperirile lui. Atâta timp cât aceste activități nu sunt periculoase pentru copil, părintele trebuie să permită realizarea lor.

- abilitatea de a avea așteptări realiste față de comportamentul copilului;

De modul în care părinții își percep copilul depinde atitudinea și comportamentul față de el. Așteptările față de copil sunt determinate de imaginea pe care părintele o are despre acesta.

- abilitatea de a pune limite copilului;

Este probabil cea mai provocatoare funcție parentală și reprezintă abilitatea prin care se construiește în mintea copilului autoritatea părintelui. Un copil care nu își poate construi respectul pentru autoritatea părintelui este un copil care nu trăiește sentimentul de a fi protejat de un părinte.

- abilitatea de a răsplăti/valoriza copilul;

Copiii au nevoie de încurajări și aprecieri. Una din cele mai importante funcții parentale, aceea de a răspunde pozitiv, valorizând copilul pentru lucrurile bune pe care le face. Copiii care sunt stimulați adecvat, fac progrese uimitoare într-o perioadă scurtă de timp.

- abilitatea de a-și înfrâna propriile dureri și porniri agresive fără a le proiecta în relația cu copilul;

Un anumit grad de toleranță la frustrare și conflict este strict necesar pentru rolul de părinte.

Este absolut vital ca părintele să-și mențină calmul în relația cu copilul mai ales în momentele în care copilul îl testează, pentru a vedea cum reacționează.

Sfaturi pentru părinți:

- ❖ Fiți apropiați și disponibili oricând pentru copilul d-voastră, valorizați-l în mod realist.
- ❖ Susțineți și încurajați toate acțiunile copiilor d-voastră!
- ❖ Luați în serios îndoielile sau plângerile copilului atunci când face o evaluare despre sine însuși. Acordați suficient timp pentru a-l asculta înainte de a-l liniști și evitați să minimalizați importanța îngrijorărilor sale. Înainte de a-l sfătui cum să procedeze este bine să-l lăsați să reflecteze și asupra propriilor soluții
- ❖ Dăruți copilului dragostea de care are nevoie. „hrana afectivă” necesară, altfel își va forma convingerea că nu este la înălțime, va avea o imagine de sine mediocră.
- ❖ Iubiți-vă copiii pentru că sunt ai d-voastră, chiar dacă nu sunteți de acord cu tot ceea ce fac. Când se simte iubit astfel el simte că aparține cuiva, că este nevoie de el, că este respectat, iar aceste sentimente îl vor ajuta să devină o persoană serioasă și matură.
- ❖ Proiectele pe care le faceți pentru copilul d-voastră trebuie să poată fi realizate de către acesta și să țină cont și de dorințele lui; dacă nu vor putea fi realizate, copilul va deveni victima incapacității sale de a împlini dorințele dumneavoastră ca părinți, se va teme să nu vă dezamăgească. Această situație poate genera o neîncredere în capacitățile personale care creează dependență de alții (în relațiile cu ceilalți se va limita la rolul de succesor, va iniția și va realiza mai greu proiecte personale, va calca doar pe drumuri deja explorate de alții, se va teme de eșec, va avea aspirații joase, chiar dacă sunt posibilități).
- ❖ Prezentați copilului eșecul ca pe o consecință posibilă și nu ca pe o catastrofă!
- ❖ Recompensați copilul atât pentru că a încercat cât și pentru că a reușit!

- ❖ Învățați-l să tragă învățăminte din dificultățile sale și nu-l sfătuiți să nu mai acționeze!
- ❖ Învățați-l să-și accepte eșecurile oferindu-i acest exemplu!
- ❖ Considerați că în vederea dezvoltării caracterului copilului d-voastră este necesar să-i spuneți ceea ce nu vă place la el. Greșiți ! Criticile transmit neacceptare și favorizează formarea unei imagini negative de sine care îl va afecta în modul cel mai distructiv și vizibil.
- ❖ Nu judecați copilul numai după capacitățile intelectuale, dacă acestea sunt limitate. Evitați să-l caracterizați pe copil numai prin ceea ce nu poate. Descoperiți priceperile și capacitățile copilului d-voastră și dezvoltați-le! În acest fel își va spori sentimentele valorii de sine, iar sentimentele de împlinire dezvoltă stima de sine.
- ❖ Nu blamați în mod constant comportamentul copilului d-voastră! („ești rău, leneș, urât, prost, obraznic, tâmpit, ridicol, neîndemânatic” etc.). Aceste cuvinte îl umilesc și fac să micșoreze simțămintele de valoare personală a copilului.
- ❖ Oferiți copilului posibilitatea de a avea permanent mici succese cotidiene absolut necesare pentru echilibrul psihologic.
- ❖ Nu vă supraprotejați copiii! Dacă veți proceda în acest mod copiii d-voastră vor avea competențe limitate sau vor fi nepopulari printre ceilalți, vor deveni victime ale unor îndoieli permanente cu privire la capacitatea lor de a reuși.

Bibliografie:

- Ciohodaru, E.(2004), *Succesul relației între părinți și copii acasă și la școală*, Editura Humanitas Educațional, București.
- G., Irimescu, (2006), *Protecția socială a copilului abuzat*, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași.
- Killen, K., (1998), *Copilul maltratat*, Editura Eurobit, Timișoara
- Mitrofan, I., C. Ciupercă, (2002), *Psihologia vietii de cuplu*”, Editura SPER, București.
- Petroman, P. (2003), *Psihologia familiei*, Editura Eurobit, Timișoara.
- Alecu,G., Badea, D., Bunesu, Gh.,(1997) *Educația părinților. Strategii și programe*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Baran-Pescaru, A. (2004), *Familia azi. O perspective sociopedagogica*, Editura Aramis.
- Berge, A., (1966), *Defectele părinților*, Editura Didactică și Pedagogică, București.

TEHNOLOGII INTERACTIVE SISTEMUL AVANSAT E-LEARNING-AeL

Prof. inv. preșcolar ENACHE LARISA
Grădinița cu P.P. NR. 28 PLOIEȘTI

Tehnologiile tradiționale ale procesului de învățământ nu mai sunt în mod necesar singurele disponibile pentru predare și învățare. Astfel spune Jose Joachin, un controversat scriitor, ale cărui lucrări scrise pentru publicațiile UNESCO au adus un punct de vedere demn de luat în considerare: „Până în prezent, educația a fost practic o afacere "low tech", făcând uz de vorbire, din partea profesorului - la o rată de 125-200 de cuvinte pe minut pentru mai multe ore pe zi - și folosind totodată creionul, creta, tabla, cuvântul tipărit și, destul utilizat pe scară largă în întreaga lume, retroproiectorul.”

Lecțiile *față-în-față* pot avea o componentă de interactivitate mai mare. Dar, conform Tapscott, saltul cantitativ are loc odată cu apariția mass-mediei digitale, începând cu cele mai de bază instrucțiuni asistate de calculator: tutoriale pre-programate și jocuri educative, toate cele ce pot permite studentului un grad mai mare de control asupra procesului precum și o varietate de forme interactive.

În cadrul unei lucrări de specialitate, profesorul Daniela Iovan pune problema dacă noile tehnologii de instruire sunt o soluție pentru reconsiderarea didacticii tradiționale. Era informației în care trăim în prezent, ne îndeamnă să fim de acord cu această soluție, în măsura în care timpul nu ne mai oferă libertatea completă de a citi în tihnă o carte, un manual, ci ne forțează mai degrabă către o informare rapidă, prin folosirea mijloacelor cele mai la îndemână pentru aceasta.

Pierderea șansei de a profita de *harul uman*, este susținută și de Constantin Cucos care aduce în discuție sintagma „*modul de organizare a școlii contemporane pune în umbră statutul vechi al profesorului artizan, cu har, animat de scopuri nobile*”. Acesta evidențiază cerințele actuale conforme cu ideea că profesorul de astăzi trebuie să respecte legile eficienței și ale randamentului impuse de organizația de care aparține.

O clasificare realizată de UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation) împarte **sistemele software de instruire** în 4 categorii și anume:

- Sisteme pentru antrenare (Drill&Practice)- care oferă spre soluționare diverse probleme generate aleator, fără a oferi un răspuns corect ci, obligând la rezolvarea corectă a problemei în cauză pentru a putea trece la o altă problemă; cu alte cuvinte, obligă cursantul să încerce diferite metode de rezolvare până ajunge la răspunsul corect.

- Sisteme tutoriale - presupune participarea activă a cursanților care, pot lua inițiativa.

- Sisteme pentru simulare - presupune simularea unor situații din lumea reală sau imaginară; astfel, cursantul își formează o experiență pe baza deciziilor luate în diferite momente critice prin care a trecut.

- Sisteme utilitare - fac referire la instrumentele folosite și anume: procesoarele de texte, spreadsheet-urile sau sisteme de gestiune a bazelor de date.

E-Learning

O definiție a *e-learningului* ne este oferită de Mihaela Brut, în ghidul său informatic al profesorului modern:

E-learning reprezintă interacțiunea dintre procesul de predare/învățare și tehnologiile informaționale – ICT (Information and Communication Technology)-, acoperind un spectru larg de activități, de la învățământul asistat de calculator (o combinație între practicile tradiționale și cele on-line de învățare) până la învățământul desfășurat în întregime în manieră on-line.

Cel mai important program din cadrul SEI îl constituie **AeL**, care este un sistem de predare /învățare și management al conținutului (LMS/LCMS) dezvoltat de SIVECO România, destinat utilizării de către toate categoriile de participanți în procesul educațional: profesori, elevi, studenți, management și personal administrativ. Lecțiile AeL reprezintă un excelent exemplu de abordare inovativă a eLearningului.

Lecțiile AeL oferă profesorului flexibilitate și reprezintă o unealtă excepțională care promovează abordarea centrată pe student. Au un design foarte clar, plăcut, care contribuie în mod semnificativ la înțelegerea conceptelor și fenomenelor prezentate. Bogate în funcționalități multimedia, lecțiile AeL sunt un exemplu de bună practică pentru noile tendințe din eLearning.

Motivația juriului internațional WSA (World Summit Award)

ANALIZĂ SWOT

A sistemului educațional Advanced E-Learning (AeL)

(S) PUNCTE TARI	(W) PUNCTE SLABE
• Permite asigurarea unui feedback permanent • Optimizează timpul de desfășurare al lecției • Respectă criteriile de învățare individualizată (ritm propriu, stil personal, prin descoperire, ca urmare a interacțiunii cu SE) • Crește randamentul profesorului în „ergonomia” lecției • Permite o evaluare imediată a elevului pe baza rezultatului unui test grilă, direct calculat • Poate interveni oricând în predare, ca o completare a activității profesorului • AeL oferă o bibliotecă virtuală ce cuprinde peste 16.000 de obiecte individuale de învățare, la 21 de materii • AeL are o structură de date coerentă, deținând animații interactive, texte, evaluări, și filme de prezentare, cu un loc bine stabilit pe ecran, în conformitate cu recomandările psihologilor	• Lipsa informării la nivel de platformă AeL (documentație, noutăți, administrativ, tehnic) • Utilizarea sistemului este limitativă, conform concepțiilor realizatorilor • Incompletitudinea aplicației AeL și deficiențe de instruire ce decurg din aceasta • Lecții incomplete sau care nu funcționează • Imposibilitatea utilizării AeL la toate disciplinele în conformitate cu planificările calendaristice, datorită numărului mare de clase • Timp mare de conectare/blocaje frecvente/ viteză mică de lucru • Departamentele tehnice nu pot acoperi în totalitate cerințele legate de asigurarea și funcționarea echipamentelor • Incompatibilitatea AeL cu alte programe aduce deficiențe de funcționare
(O) OPORTUNITĂȚI	(T) RISCURI
• Posibilitatea diversificării sau completării softului educațional • Posibilitatea unei refinanțări prin intermediul programelor educaționale, care să susțină financiar școlile cu deficiențe în asigurarea necesarului de calculatoare • Crearea unor metode de motivare/ stimulare/ cointerese a cadrelor didactice în utilizarea AeL, cu ajutorul unor programe europene sau prin sprijinul financiar al statului • Diversificarea sau completarea softului educațional	• Întâmpinarea reticențelor din partea profesorilor în a utiliza la clasă sistemul educațional AeL, poate conduce la o ineficiență în răspândirea cât mai rapidă a versiunilor noi ale acestuia • Crearea de către profesori a unor lecții greșite din punct de vedere tehnic, pot conduce la o scădere a rentabilității sistemului AeL cât și la o proastă informare a elevului • Utilizarea frecventă a calculatoarelor și a Internetului aduc costuri suplimentare (energie, reparații tehnice, telecomunicații etc) care nu

prin organizarea unor concursuri de creare a lecțiilor interactive AeL, la care pot participa atât cadre didactice cât și elevi de liceu • Implicarea elevilor care urmează să susțină atestatul în informatică pentru crearea unor lecții noi, prin cooperarea cu profesorii de alte discipline decât informatica • Instruirea serioasă a profesorilor de către alți profesori special instruiți în acest scop – evitarea efectuării instructajului de către persoane din afara sistemului de învățământ care nu au abilități de predare-instruire	pot fi suportate de școli datorită dimensiunii prea mici a bugetului alocat de către stat; ceea ce conduce la o subutilizare a programului AeL Numărul insuficient de calculatoare care este su efectivul unei clase (28 elevi), problemă cu care se confruntă încă multe școli din zona rurală, determină imposibilitatea implementării programului AeL în toate regiunile vizate
---	--

1. **BRUT, MIHAELA** (2006), *Instrumente pentru E-Learning. Ghidul informatic al profesorului modern*, Iași, Ed. Polirom.
2. **CUCOȘ, CONSTANTIN** (2006), *Informatizarea în educație. Aspecte ale virtualizării formării*, Iași, Ed. Polirom.
3. **Elearning.Romania**, (2010-08-30), *58% dintre Universitățile din România utilizează soluții de eLearning* http://www.elearning.ro/articol.php?id_categ=2&id_articol=687 (26.04.2011)
4. **BRUNNER , JOSE JOAQUIN**, *Globalization, Education, and the Technological Revolution*. PROSPECTS - quarterly review of comparative education, International Bureau of Education, UNESCO Journals, VOL XXXI, No.2, June, 2001
5. **Sivco România**, *Evenimente AeL Educațional*, <http://www.advancedelearning.com/index.php/articles/c3> (27.04.2011)(10.05.2011)
6. **UNESCO Institute** for Lifelong Learning (UIL): annual report 2010 <http://www.unesco.org/new/en/unesco/resources/onlinematerials/publications/unesdoc-database/> (27.04.

PROIECT EDUCAȚIONAL “COPIII – PARTENERI ÎN ECO-EDUCAȚIE”

IMPRESII, ACTIVITĂȚI, REZULTATE

Director, Profesor învățământ preșcolar ENE MAGDALENA
Grădinița cu PP „Scufița Roșie” din Municipiul Ploiești

Preșcolarii sunt la vârsta descoperirilor: învață culorile în mijlocul naturii, privind soarele, cerul, iarba, florile, iar micile vietăți sunt personaje din poveștile, poeziile și cântecele preferate. Toate lucrurile din mediul înconjurător au o poveste pentru ei. Aceasta etapă din viața lor este potrivită pentru a se apropia cu dragoste de natură, pentru a învăța s-o ocrotească, mai ales, că ei vor fi gestionarii și consumatorii de mâine ai resurselor naturale. Iată de ce, se impune încă de la grădiniță – educația în spiritul protejării și ocotirii mediului înconjurător. Educația ecologică, încă de la vârsta preșcolară, le oferă copiilor oportunitatea de a se exprima și de a acționa liber, de a iubi, de a respecta frumusețile naturii, le oferă prilejul de a conștientiza necesitatea de a economisi resursele naturale.

Acesta este mesajul principal pe care am dorit să-l transmitem prin derularea activităților în cadrul proiectului **“Copiii – parteneri în Eco-educație”**

În acest sens, am derulat la grupa mare proiectul educațional – “Copiii – parteneri în Eco-educație”, cu sloganul: “Copiii doresc să se joace într-o lume curată!”. Încă de la început am avut convingerea că, încercând să-i sensibilizăm pe copii, prezentându-le pe înțelesul lor problemele care au apărut de-a lungul timpului și care produc efecte negative ce ne amenință viața, îi vom determina să conștientizeze pericolul poluării și degradării mediului, să acționeze, în parteneriat, sensul protejării și ocotirii acestuia.

Am folosit ca element de deschidere „o scrisoare a Pământului către copii”, care i-a sensibilizat și motivat să se implice, să participe la activitățile propuse a se derula, în calitate de parteneri.

Scrisoarea Pământului către copii: *„Dragi copii, Sunt foarte bolnav. Mă amenință din ce în ce mai multe pericole. Mi se risipesc bogățiile. Îmi mor animalele. Îmi dispar plantele. Oamenii se îmbolnăvesc sau suferă de foame. Stratul de aer care mă apără de razele puternice ale Soarelui se subțiază. Mă acoperă gunoaiile. Este atât de murdar în jur! Sunt în mare pericol!*

Ajutați-mă, prin acțiunile voastre să descopăr care sunt cauzele suferinței mele, ajutați-mă să fiu curat și plin de viață, iar eu promit să vă fiu alături mereu și să vă ocrotesc jocul, trimițându-vă porumbei și raze dulci de soare.”

În proiect au fost implicați alături de copiii și părinți, specialiști ai domeniului silvic și ai Agenției pentru Protecția Mediului, reprezentanți ai unui centru de colectare a materialelor refolosibile, reprezentanți ai administrației locale.

Activitățile desfășurate: „Omul cunoaște, iubește și ocrotește natura!” și „Nu arunca, refolosește!” au avut ca nucleu discuții pe baza planșelor și a materialelor de specialitate despre protejarea mediului înconjurător, realizarea unor lucrări artistico-plastice utilizând materiale refolosibile. Copiii au participat cu mare interes și au realizat pentru expoziție – benzi desenate, lucrări practice, obiecte fabricate din diferite materiale.

Următoarea activitate derulată în cadrul proiectului s-a desfășurat la centrul de recuperare a materialelor refolosibile și a urmărit colectarea maculaturii și a materialelor plastice.

„Un colț din natură” – activitate desfășurată sub îndrumarea unui inginer silvic și a unui inspector de la Agenția pentru Protecția Mediului, au vizat amenajarea parcului grădiniței (plantarea unor copaci, rearanjarea straturilor cu flori, curățarea spațiului verde). Colaborarea cu familia și autoritățile locale și-a dovedit eficiența: parcul din curtea grădiniței, colțul „viu” din incinta unității, editarea unui ghid de bune practici cu exemple concrete din activitățile desfășurate.

La vârsta preșcolară memoria este predominant afectivă, iată de ce ne-am orientat spre activități menite să-i impresioneze și să le trezească interesul. Copiii au învățat să planteze un copac, să sădească flori, să ocrotească natura. Ei au înțeles importanța fiecărei componente a lumii vii de pe planetă, în strânsă înălțuire cu celelalte, pentru păstrarea sănătății vieții pe pământ.

La final de proiect, preșcolarii au mers în excursie la munte și au admirat „locuri pitorești”. Au realizat cu acest prilej cât de important este să ne iubim și să protejăm mediul înconjurător.

Feed-back-ul a venit ca o încununare a eforturilor depuse de preșcolari. Desenele lor au ilustrat răspunsurile la rugămintea adresată de Pământ: „Ajutați-mă, prin acțiunile voastre să descopăr care sunt cauzele suferinței mele, ajutați-mă să fiu curat și plin de viață, iar eu promit să vă fiu alături mereu și să vă ocrotesc jocul, trimițându-vă porumbei și raze dulci de soare.”

Proiectul “Copiii – parteneri în Eco-educație” și-a atins obiectivele, iar rezultatele obținute: sensibilizarea preșcolarilor la problemele mediului, curățarea gunoaielor și amenajarea curții grădiniței, dotarea corespunzătoare a spațiilor, utilizarea eficientă a terenurilor de sport și a locurilor de joacă din incinta unității, au avut ca beneficiari direcți copiii grădiniței noastre.

De asemenea, acesta s-a dovedit a fi un bun prilej de redimensionare a relației dintre grădiniță, familie și comunitatea din care facem parte, implicând mulți factori interesați de acest

aspect și, de asemenea, o provocare managerială cu rezultate de succes, în contextul actual al învățământului preșcolar românesc.

Surse bibliografice:

1. Geamăna, Nicoleta Adriana, *Să învățăm despre mediu*, București, Direcția Generală pentru Învățământ Preuniversitar, Ministerul Educației și Cercetării, 2007
2. Iosifescu Șerban, Proiect: *Patru exerciții de politică educațională în România*, București, Centrul Educația 2000+, 2005.

RELATIA PĂRINTE – COPIL - EDUCATOARE, FACTOR IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

Prof. înv. preșcolar EROFEI CLAUDIA
Grădinița cu P.P. Nr. 3, Tulcea, județul Tulcea

Implicarea familiei în cadrul programului desfășurat în grădiniță este esențială pentru îmbogățirea mediului stimulativ, fixarea și lărgirea cunoștințelor asimilate în sala de grupă. Implicarea familiei în program va întări sprijinirea Țelurilor educaționale. Implicarea părinților în activitatea preșcolară este în beneficiul copiilor, al familiei și al calității actului educațional.

Dezvoltarea personalității copilului este un proces complex, care se desfășoară în timp și presupune acțiunea simultană a eredității, a educației și a mediului.

Influența părinților asupra formării copilului ca viitor om cu respect față de cei ce-l educă se simte încă din perioada grădiniței. Nu de puține ori se întâlnesc copii care nu respectă cerințele educatoarei sau care fac aprecieri necuviincioase la adresa ei. De cele mai multe ori, acești copii vin din familii care au obiceiul de a ponegri autoritățile locale, șefii de la locul de muncă sau chiar educatoarea sau învățătoarea copiilor mai mari. Copilul este obișnuit deci, cu lipsa de respect. Acești copii, de multe ori, refuză să vină la grădiniță. Discutarea cadrului didactic în directe făcute de către părinți sădesc în sufletele copiilor neîncrederea, frica.

Atunci, când unii copii povestesc acasă, de exemplu, că educatoarea nu-i apreciază lucrarea ca fiind cea mai bună, părinții fac afirmația celor protejați. Dacă copilul nu spune primul poezia la serbare, părintele nu caută cauza, ci acuză educatoarea că ar fi lipsită de tact pedagogic. Desigur că, în felul acesta, copilul își pierde încrederea în educatoare și devine nepoliticos, nemaisupunându-se cerințelor acesteia și reacționând greșit.

Copilul nu se educă numai prin îndemnul părinților, ci și prin exemplele personale pe care părinții le oferă acestuia. Există multe cazuri când părinții intră în grădiniță fără să salute personalul care lucrează în incinta acesteia. Prin firea lucrurilor, copilul trebuie să găsească în imediata sa apropiere, realitatea corectă a persoanei de care sunt atașați, realitate care să-i inspire conduita. Desigur că, aceste exemple de conduită se corectează pe parcurs, se îmbogățesc, ajungând chiar să se modifice. În acest proces, intervin grădinița, școala, societatea care contribuie la modelarea personalității copiilor. Prima etapă în acest proces de organizare și formare a membrului societății este reprezentată, însă, de identificarea cu personalitatea tatălui sau a mamei.

Lipsit de un model, de un exemplu cu care să se identifice în propriul său cămin, copilul va găsi astfel de modele în afara acestuia, într-o persoană valoroasă pentru el, cum ar fi, de exemplu: educatoarea, învățătoarea.

Din nefericire însă, adeseori, copilul care este lipsit de autoritatea părintească pozitivă și eficientă își va afla prieteni printre indivizii străzii. În acest caz, efectele negative pot fi prezise cu corectitudine.

Copiii provin din familii care se deosebesc între ele prin condițiile de trai, prin gradul de cultură al părinților, fapt care își imprimă pecetea asupra caracterului și conduitei copilului.

Se mai produc încă abateri de la regulile morale și civice în unele familii. Cel mai frecvent se înregistrează astfel de cazuri acolo unde părinții consumă alcool. Unii copii observă aceste fapte și le sesizează părinților, în felul lor, dar, sincer.

Tensiunile și conflictele dintre părinți și copii, pot avea o intensitate diferită și o durată variabilă, distingându-se forme simple, cum ar fi: cearta, neînțelegerea, contrazicerea, refuzul asumării unei obligații conjugale sau forme complexe, precum: agresivitatea fizică, violența, alungarea unui partener de la domiciliu. În condițiile în care părinții vor avantaja un copil în favoarea altuia, nerepectând raportul dintre merit și recompense, pot apărea situații de rivalitate, gelozie fraternă. Copilul dezavantajat va utiliza mecanisme de apărare, cum ar fi: încordarea, izolarea sau prefăcătorie, minciuna.

Părinții trebuie să acorde copilului atenție totală pentru ca acesta să vadă că suntem interesați să îl ascultăm. Retragera cu el într-un loc liniștit și evitarea prezenței altor persoane la discuție îi pot arăta copilului că părinții sunt cu adevărat interesați de problema lui. Copilul trebuie să fie sigur că “problema” se va rezolva “între ei”. Indiferența este la fel de dăunătoare. Copilul se simte respins și neglijat dacă, atunci când își împărtășește gândurile părinților, aceștia continuă să privească la televizor sau să își vadă în continuare de treabă. Încetarea oricărei activități este necesară pentru a-și demonstra disponibilitatea.

În cazul copiilor mici este importantă și atitudinea pe care părinții o au. Ei nu trebuie să se simtă dominați nici măcar fizic, din această cauză fiind bine ca părinții să coboare la nivelul lor atunci când le vorbesc sau îi ascultă.

Din cele observate în timpul activității mele în incinta acestei grădinițe am dedus că de educarea și îngrijirea copiilor prea puțin se ocupă ambii părinți, rezultatele fiind pe măsura participării lor la educație.

Este important pentru copii să vadă că părinții vin la serbările lui sau cu ocazia altor activități desfășurate în incinta grădiniței sau în afara acesteia. *În cadrul grădiniței noastre am desfășurat serbări în jurul bradului de Crăciun împodobit în curtea grădiniței, am organizat un foc de tabără și un spectacol de circ cu ocazia sărbătoririi Zilei Copilului, etc. Copiii ai căror părinți au fost alături de ei cu ocazia acestor evenimente au fost foarte fericiți, dar au existat și copii ai căror părinți nu au putut fi alături de ei din diferite motive.* Acești copii au fost foarte supărați, suferind chiar din cauza absenței părinților lor.

Ședințele cu părinții sunt prilejuri pentru a-i informa pe aceștia referitor la modul cum se comportă copilul lor în relația cu ceilalți copii, cum se descurcă acesta în cadrul activităților educative, etc. Tot la aceste ședințe, educatoarea este informată de părinți despre problemele pe care aceștia le parcurg și de cele mai multe ori le oferă soluții.

Așadar, dialogul dintre educatoare și părinți este foarte necesar, de exemplu: educatoarea constată că sunt copii care vin la grădiniță obosiți. În acest caz, li se adresează părinților, fie atrăgându-le atenția să solicite mai puțin copilul în activități gospodărești, fie să petreacă mai puțin timp privind programul TV.

Grădinița, prin metodele și procedeele pedagogice, are datoria de a interveni direct în cazurile de îndrumare greșită a copilului în familie. Toate îndrumările și intervențiile trebuie să aibă în vedere viitorul om ce ar putea altera atmosfera în propriul său cămin și, chiar, la locul de muncă în care acesta va ajunge.

Familia, ca prim grup cu care ia contact copilul, rămâne reperul permanent și fundamental în condiția indivizilor, în manifestarea unor atitudini civice, moral-comportamentale.

Bibliografie:

- Agabrian, Mircea, (2006), *Școala, familia, comunitatea*, Editura „Institutul European”, Iași;
- Boniface Jean, Legrand Jean-Andre, Andre de Peretti, (2001), *Tehnici de comunicare*, Editura Polirom, Iași;
- Dumitrana, M., (2002), *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București;
- Truta Elena, Mardar, Sorina, (2007), *Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje*, Editura Aramis, București.

EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN ERA MODERNĂ. STILURI PARENTALE

Prof. inv. preșcolar FILIP EUGENIA
Grădinița cu Program Normal Surani

În termen larg, noțiunea de “educație parentală” se referă la calitatea de a “fi părinte”. A fi părinte, este și va rămâne, cea mai dificilă și solicitantă “meserie” dar, în același timp, și cea mai spectaculoasă, plină de bucurii și împliniri.

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta reprezintă o activitate de formare și include orice tip de acțiune educațională de informare, învățare, clasificare referitoare la valori, atitudini și practice parentale în educație.

În procesul educării copiilor, familiei îi revin sarcini importante. Ei devin primii profesori ai copilului.

Părinții sunt recunoscuți drept primul educator al copilului, iar sistemele de educație sunt interesate, pe de o parte, să contribuie la sporirea competențelor părinților, atâta timp cât în prima perioadă de viață (în cele mai multe cazuri, primii doi-trei ani de viață) ei sunt cei care interacționează cu copiii (iar prezența specialiștilor este cel mai adesea din domeniul medical și social), iar, pe de altă parte, să poată colabora consistent și adecvat la intrarea în instituția de educație timpurie.

Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor. Ea reprezintă un set de măsuri de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construiește punți de legare între părinți și copii.

Aceasta presupune și crearea unor rețele de servicii de sprijin aparținând comunității locale și care ajută părinții să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității.

De-a lungul timpului, diverși specialiști în educație și psihologie și-au concentrat atenția pe stabilirea unor tipuri de părinți. Astfel, ***literatura de specialitate prezintă trei stiluri parentale: autoritar, permisiv, democratic. Dar, uneori, stilurile pot fi combinate.***

Karen Doherty și Georgia Coleridge au prezentat în cartea “Șapte secrete ale parentingului de succes”, șapte tipuri de părinți:

- Părintele calm
- Părintele “suporter”
- Părintele care vede dincolo de aparențe
- Părintele fizic
- Părintele organizat
- Părintele lider
- Părintele relaxat

Educația parentală vizează schimbarea mentalității părinților pentru ca aceștia la rândul lor să își învecineze copii : «a-i conștientiza pe părinți (...) să-și modifice unele cunoștințe, atitudini, înțelegeri/viziuni și practici de îngrijire și educație în conformitate cu recomandările psihopedagogiei moderne».

Prin educație parentală, părinții vor ști cum să încurajeze comportamentele pozitive ale copiilor lor, vor cunoaște metode pentru prevenirea comportamentelor nedorite dar și pentru îndreptarea acestora.

Pentru a avea succes în educația copiilor, Anton Moisin propune codul comportării părinților:

1. Tratați-i în mod egal pe copii!
2. Educați-i în spiritul cerințelor morale creștine!
3. Nu vă certați în fața copiilor!
4. Asigurați unitate între părinți în cerințele educaționale!
5. Descurajați răul care l-a biruit pe copil, dar nu copilul!
6. Aveți răbdare!
7. Arătați iubire copiilor, dar o iubire corectă!
8. Pedepsa să fie constructivă și prudentă!
9. Fiți model moral pentru copii!
10. Câștigați încrederea copilului!

Deprivatizarea mediului familial, acompaniat de intruziunea diverselor instituții în spațiul domestic și de influența mass media în construirea realităților sociale, pun familia într-o situație marcată de nevoia unui sprijin extern. Prescripțiile instituționale, generate de promovarea actualelor valori, devin norme care obligă familiile să se adapteze noilor ideologii și să experimenteze noi practici în relație cu copiii.

Lector dr. Oana Mosoiu precizează că “Stilul ales funcționează dacă relația părinte-copil este armonioasă” iar “situațiile de criză ale copiilor, deși par că pun la îndoială stilul parental, pot fi soluționate eficient înțelegând diferențele între ceea ce este normal pentru o anumită vârstă (crize tipice) sau ceea ce poate fi un semnal de alarmă”. Dar, cu multă comunicare și răbdare, aceste dificultăți pot fi depășite.

Părinții trebuie să țină cont de vremurile pe care le trăim în ceea ce privește modelarea modului de a gândi și de a se purta al copiilor. Trebuie să ținem cont de pericolele și tentațiile societății în care trăim dar și de oportunitățile care există, pentru a învăța copilul să supraviețuiască în această lume dar și să reușească să-și croiască un viitor mai bun. Astfel viitorul copiilor noștri depinde de noi, părinții și de tot demersul pe care îl facem împreună, zi de zi.

Bibliografie:

V. Molan, N. Ciobanu, “Ghidul părinților pentru succesul copiilor”, Pitești, Ed. Diana, 2015
A. Moisin, “Arta educării copiilor și adolescenților în familie și în școală. Îndrumător pentru părinți, educatoare, învățători, diriginți, profesori”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 2007
U. Șchiopu, E. Verza, “Psihologia vârștelor”, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1997
E. Vărășmaș, “Consilierea și educația părinților”, București, Ed. Aramis, 2002
<https://www.hellosanatate.ro/parenting/arta-de-a-fi-parinte-tu-stii-cum-sa-iti-educi-copilul/>
Organizația Salvați Copiii, “Ghid pentru dezvoltarea relațiilor sănătoase între părinți și copii”, București, Speed Promotion, 2012

TENDINȚELE ACTUALE ÎN STILURILE EDUCATIVE ADOPTATE DE FAMILIE

Director Prof. FOTIN ELENA-DANIELA
Grădinița Step by Step cu Program Prelungit
Dumbrava Minunată Municipiul Ploiești

Pentru a sigura o învățare sănătoasă, este nevoie ca părinții să își propună voluntar să asigure copilului un context de învățare adecvat. Implicarea părinților și educatorilor/ cadrelor didactice scade riscul învățării neadecvate a unor comportamente noi. De exemplu, dacă un copil observă un adult care reacționează când este furios prin agresiune verbală sau fizică, va învăța că acesta este modul firesc de reacție într-o astfel de situație. În consecință, copilul învață o modalitate neadecvată de gestionare a unei emoții negative.

Stilurile parentale sunt în primul rând modalități de educare a copiilor prin interacțiune părinte-copil. Fiecare părinte are propriul său stil de educare a copiilor, propriul său stil parental. Dar stilurile parentale nu sunt la fel pentru toată lumea, nu toți părinții se implică în educația copiilor în același fel. Nu există de asemenea în practică nici stiluri parentale pure. Nu am putea spune că unul dintre părinți are unul din stilurile parentale în proporție de sută la sută. Există, de obicei, stiluri parentale predominante, care pun amprenta asupra dezvoltării ulterioare a copilului.

1. PĂRINTELE AUTORITAR (*Domnul sau Doamna Perfecțiune*).

Controlează tot timpul copilul, fără a-l sprijini suficient, îl sancționează, îl critică și îl ceartă pentru orice greșeală, oricât de mică. Vrea să ajungă **cineva** în viață, așa că nu trebuie să-i iasă din cuvânt. Copilul trebuie să respecte tot ce a stabilit părintele că altfel e pedepsit aspru. Prin centrarea excesivă a părintelui pe reguli și norme, acest stil parental conferă părintelui o falsă impresie de confort și siguranță. **Copilul** este timid, fricos, nu are inițiativă, nu prea știe să comunice cu ceilalți. Îi este frică de eșec, îi e teamă să nu dezamăgească și trăiește cu convingerea că ar fi putut să facă lucrurile mai bine. Dacă e criticat permanent, copilul va greși, va eșua și nu va avea încredere în propriile forțe, simțindu-se mai slab, mai nepregătit decât ceilalți copii.

Relația dintre părinte și copil este unidirecțională, ca un drum cu sens unic!

2. PĂRINTELE HIPERPROTECTIV (*Cloșca*).

Oferă copilului sprijin în toate situațiile, chiar și când ar trebui să-l lase să se descurce singur. Răsfață exagerat copilul, este posesiv și exagerat de implicat în viața acestuia. Îi este foarte frică de un pericol care s-ar putea să apară în orice moment în care copilul nu e supravegheat. De multe ori este nehotărât, neștiind care e cea mai bună decizie pentru copilul său. De obicei mama are acest rol, influențând dezvoltarea armonioasă a personalității copilului. **Copilul** va deveni tot mai dependent de adulții din jur, mai fricos când va fi confruntat cu situații și experiențe noi și mai puțin dornic să facă ceva singur. Dacă e lăsat să-și asume responsabilități, va fi incapabil să devină un adult responsabil, va avea o slabă încredere în forțele proprii și în ceilalți.

Relația dintre părinte și copil este controlată numai de părinte!

3. PĂRINTELE INCONSECVENT (*Cănuță om sucit*).

Când controlează excesiv copilul, când îl lasă de capul lui, acum îl ceartă și îl pedepsește, iar după 5 minute îi pare rău că l-a certat și îl iartă. **Copilul** este foarte stresat, este confuz și se teme în permanență că va greși. Copilul se adaptează cu greu și confundă deseori realitatea cu fantezia.

Relația dintre părinte și copil este foarte fragilă, ca un drum cu suișuri și coborâșuri!

4. PĂRINTELE DEZINTERESAT, INDIFERENT.

Nu controlează copilul și nici nu-l protejează. Oricum copilul se descurcă și singur.

Copilul ia singur decizii, nu știe cum să își controleze comportamentul, are un autocontrol slab, poate avea probleme de sănătate.

Relația dintre părinte și copil este inexistentă, fiecare face ce vrea!

5. PĂRINTELE DEMOCRAT.

Controlează suficient copilul fixând reguli clare, sprijină copilul și îl încurajează să fie independent, discută acțiunile cu copilul.

Copilul știe să se descurce singur, are deprinderi sociale, este încrezător în forțele proprii, este responsabil.

Relația dintre părinte și copil este stabilă și bine sudată!

Știința a demonstrat că primele experiențe ale copilului determină modul în care se dezvoltă creierul lui, iar toți cei care îl îngrijesc influențează modul în care copilul învață, gândește și se comportă pe parcursul întregii vieți. Și tații au o influență deosebit de mare asupra copiilor.

Cercetările au constatat că atunci când tații se implică în viața copiilor lor, aceștia sunt mai independenți, mai încrezători și au mai multe șanse de succes când încep să frecventeze școala. Copiii și întreaga familie au foarte mult de câștigat în urma implicării taților în educația copiilor. Tații au un stil distinct de comunicare și interacțiune cu copilul. La numai opt săptămâni de la naștere, copilul face deosebire între mamă și tată atunci când comunică cu ei. Diversitatea interacțiunilor îi oferă copilului experiențe mai complexe, mai bogate în situații contrastante. De la o vârstă fragedă, copilul învață că bărbații și femeile se deosebesc și că ei au o atitudine diferită față de viață, de alți adulți și față de copii. Copiii care cresc în apropierea bărbaților tind să fie mai bine adaptați și mai pregătiți pentru a înfrunta problemele vieții. În acest sens, tații joacă un rol important. Astfel, este recomandat ca fiecare tătic:

- **Să îi arate copilului că îl iubește**

Să cuprindă și să sărute copilul cât mai des; copilul are nevoie de confort fizic și de apropiere de tatăl lui. Să îi spună cât de mult înseamnă pentru el, să îl laude pentru eforturile depuse, mai ales atunci când nu își atinge scopul. Să îl învețe cât este de important să facă tot ce depinde de el.

- **Să îl învețe cum să se comporte.**

Să formuleze reguli și să se asigure că copilul le înțelege; să nu spună *poate* când are în vedere *nu*.

Să explice regulile; copiii trebuie să înțeleagă de ce ei trebuie să respecte regulile.

Să fie consecvenți în impunerea regulilor; copiii sunt derutați atunci când observă că adulții își schimbă punctul de vedere fără motiv. Să folosească regulile pentru a-l ajuta pe copil să se autodisciplineze; să stabilească limite și să încurajeze copilul să aibă o părere bună despre sine.

- **Să comunice cu dragoste.**

Să privească în ochii copilului când vorbește cu el. Cucerii încrederea copilului, ascultându-l atunci când vine la dumneavoastră cu o problemă. Copilul va aprecia îndrumările, dar nu va asculta predicile.

Să fie onest cu copilul; să admită propriile greșeli și să îl învețe pe copil când este de important să își asumi responsabilitatea și să recunoști greșelile.

Să facă treburile casnice împreună cu copilul, să îl facă să se simtă mândru pentru că îl ajută și să îl învețe că și bărbații se ocupă de treburi casnice.

- **Să devină educatorul copilului său.**

Să îi spună copilului că poate veni la el cu orice întrebări, în caz contrar, există riscul ca ei să obțină răspunsuri inadecvate din alte surse. Să nu uite că servește drept model pentru copilul său. Copilul îl studiază pentru a învăța cum se poartă un om matur și responsabil.

Să încurajeze copilul să gândească independent. Să îl îndrume și să îl ajute să ia decizii.

Participarea activă a părinților la activitățile școlare are un rol foarte important în dezvoltarea copiilor. Numeroase cercetări la nivel de învățământ preșcolar și primar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor. Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit, colaborarea este benefică și pentru instituția de învățământ, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține educația, dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Barierile evocate cel mai adesea în privința participării parentale sunt:

- lipsa de timp a părinților;
- limitarea relațiilor dintre părinți și personalul didactic la ocazii speciale (de exemplu la ședințele cu părinții, serbări, etc.);
- faptul că nu există comunicare decât în perioade critice ale copilului sau, adesea, atunci când se caută un responsabil pentru această situație, în loc de o soluție.

Percepțiile părinților și cele ale cadrelor didactice sunt adesea diferite. De exemplu, atunci când părinții nu vin la întâlniri, cadrul didactic este determinat să califice acest fapt ca o lipsă de interes, în timp ce părinții, din cauza unor diverse motive (mai au alți copii acasă, incompatibilitatea orei cu programul lor de muncă) nu pot într-adevăr să participe la aceste întâlniri.

Prin urmare, organizarea de activități cu părinții care să stimuleze schimbul de informații și să favorizeze relațiile interpersonale armonioase este deosebit de necesară în cadrul fiecărei unități de învățământ.

Bibliografie:

1. Bacus, A., *Creșterea copilului de la o zi la șase ani - Manualul părinților*, Editura Teora, 2006;
2. Faber, A., Mazlish E., *Comunicarea eficientă cu copiii - Acasă și la școală*, Editura Curtea veche, 2002;
3. Landers, C., *Copilul dumneavoastră și disciplina. O șansă de a învăța*, Editura Epigraf, 2004;
4. Orban, A., *Daca îți pasă de copilul tău*, Editura BIC ALL, 2006;
5. Pantley, E., *Părintele Perfect: 1000 de trucuri și soluții pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă părinții în educarea copiilor*, vol.I, Editura Business Tech International Press, 2005.

MESERIA DE A FI PĂRINTE

Prof. învă. preșcolar FOTU ȘTEFANIA NETA
Grădinița P.P. "Amicii", Constanța

„A fi un bun părinte înseamnă să creezi cel mai bun mediu pentru dezvoltarea copilului tău, inclusiv educație și stimulare din primii ani de viață. Înseamnă să te asiguri că acesta primește îngrijirea și nutriția adecvată, că este protejat împotriva bolilor și accidentelor și primește un tratament adecvat atunci când este bolnav”

(Edmond Mcloughney, Reprezentant UNICEF, România).

Educația parentală este prima formă de educație pe care copilul o primește. De aici și rolul decisiv al acesteia în formarea și dezvoltarea copilului. Maniera în care părintele își educă copilul este specifică, unică, originală, reflectând nivelul de cunoștințe, atitudinile sale, concepția despre educație pe care o posedă.

Prin educația parentală nu se urmărește crearea unui mit despre *părintele perfect*, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare privind îndeplinirea rolului de a fi părinte.

Programele de educație parentală pornesc de la câteva idei fundamentale:

- Toate familiile au nevoie de sprijin și susținere în creșterea copiilor, indiferent de nivelul veniturilor, al educației sau de tipul de familie/părinte despre care este vorba în această perioadă în care conștientizarea importanței stimulării dezvoltării copilului, începând de la naștere, este din ce în ce mai răspândită. Capacitatea familiei de a căuta ajutor și de a se lăsa susținută de servicii sau profesioniști reprezintă un punct forte al acesteia.
- Fiecare familie este unică. În perioada pe care o trăim, familiile se definesc printr-o diversitate în compoziție, statut economic, mediu cultural, valori și credințe la care aderă sau practici pe care le urmează. Familiile sunt susținute cu cele mai bune rezultate când se arată respect și apreciere față de diferențe, iar mediul de educație în care este înscris copilul reflectă această specificitate.
- Părinții sunt recunoscuți drept primul educator al copilului, iar sistemele de educație sunt interesate, pe de o parte, să contribuie la sporirea competențelor părinților, iar pe de altă parte, să poată colabora conștient și adecvat la intrarea în instituția de educație timpurie.
- Actualmente, societatea noastră se confruntă cu fenomene care afectează familia și pun copilul sub semnul vulnerabilității: numărul sporit al divorțurilor și al familiilor monoparentale, creșterea șomajului în rândul părinților, creșterea numărului mamelor și al copiilor maltratați, sporirea numărului de copii lăsați în grija bunicilor sau altor categorii de adulți. Toate acestea pun în evidență necesitatea formării competențelor parentale prin diverse mijloace și servicii.
- Scopul lucrului cu familiile este acela de a extinde competențele acestora, nu de a substitui responsabilitățile acesteia. Familia este cea care își asumă răspunderea față de membrii ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele propuse nu o poate prelua, ci doar o susține. Familiile beneficiază cel mai mult atunci când speranțele, interesele, punctele forte, dar mai ales, nevoile, îngrijorările sunt în atenția profesioniștilor preocupați de aceste probleme.

Altfel putem spune că nu există rețete de-a gata pentru *meseria de a fi părinte*, iar multitudinea modelelor preluate din diferite surse nu garantează succesul.

*Totul depinde de iscusința meseriașului de a simți nevoile celui mic
și de a-i oferi dragostea necondiționată.*

*Meserie care nu este răsplătită prin valori materiale și cu efect imediat, dar care, dacă este făcută
bine, îți aduce cea mai mare satisfacție - sentimentul de mândrie că ai reușit să plămuești un suflet
bun, curat, iubitor întruchipat în ceea ce se numește
fericirea.*

Bibliografie:

Cuznețov L. Educația pentru familie din perspectiva educației permanente. Cadru conceptual și metodologic, Chișinău, Editura: Primex-com SRL, 2013

INFLUENȚA FAMILIEI ASUPRA SOCIALIZĂRII COPIILOR

Profesor învățământ preșcolar GABOR ADRIANA
Grădinița cu PP și PN Crai Nou Municipiul Ploiești

Educația copiilor este o etapă extrem de importantă în viața celor mai mulți dintre noi. Educația lor începe cu educația părinților primită de-a lungul anilor.

Creșterea unui copil înseamnă să îi permitem să atingă o înălțime morală, afectivă, intelectuală și socială, să îi permitem să își atingă nivelul în funcție de capacitățile, forțele și limitele lui. Sprijinindu-l, copilul se va putea individualiza și, la rândul său, el ne va putea ajuta să ne dezvoltăm, deoarece vom deveni conștienți de modul lui de a fi, de capacitățile, de limitele și mai ales de diferențele lui, putând fi chiar un model pentru noi în unele domenii.

Atunci când copilul este lăsat să acționeze cum crede el de cuviință, va fi responsabil de propriile fantezii și gusturi. Este recomandat să îl încurajăm să le satisfacă, să ascultăm ceea ce îl entuziasmează, ce îl atrage și ceea ce îl interesează. Lucrul acesta îi permite să evolueze și să se dezvolte într-un mediu propice.

În momentul când copilul este ascultat, recunoscut, el va avea o deschidere pozitivă spre o viață mai bună care îi poate oferi diverse oportunități.

Educarea unui copil înseamnă să îl învățăm legile, valorile, conceptele care conduc societatea noastră, lumea în care trăim. Copiii pot fi educați nu numai în ceea ce privește modul de a se comporta cu cei din jur, ci și în a menține ordinea, curățenia și în a menține o relație armonioasă cu ceilalți.

Prin intermediul părinților săi, trăiește primele contacte cu ceilalți, acest lucru înnoindu-se treptat.

În istoricul relațiilor părinți-copii, se deosebesc trei perioade:

- în prima etapă, mama este cea care are importanța cea mai mare pentru el, deoarece aceasta ține loc de toate;
- în cea de-a doua perioadă, copilul descoperă o nouă importanță în ceea ce privește viața familiei sale;
- în cea de-a treia etapă, copilul își face remarcată personalitatea, părinții trebuind să îl lase pe acesta să exploreze mediul ce îl înconjoară.

Părinții sunt responsabili de educația copiilor și, drept urmare, ei trebuie să satisfacă nevoile acestora. În cadrul unui climat familial propice, se poate naște o generație sănătoasă psihic și fizic. Acest climat conține câteva elemente importante precum iubirea, maturitatea emoțională, comunicarea empatică, responsabilitatea, ele reprezentând premisele dezvoltării copiilor.

Familia a devenit o instituție care conține și apără interese umane foarte variate și În educarea copilului, trebuie să se implice ambii părinți în egală măsură, având același scop: să formeze un exemplu pentru societate.

Părinții au datoria de a veghea asupra copilului lor, deoarece acesta este dependent de ei și nu și-a dezvoltat încă abilitățile pentru a-și satisface nevoile. Trebuie să aibă grijă de el până în ziua în care va avea capacitatea să se descurce singur.

Pentru a-i permite copilului să se realizeze, părinții trebuie să îi satisfacă nevoile de bază prin câteva mijloace sigure, acestea fiind ascultarea și înțelegerea lui.

Rolul părintelui este reprezentat de un element foarte important și anume fixarea unor cadre pentru copil, oferirea unei structuri care să îi permită să se simtă protejat alături de ei, deoarece copilul nu este conștient de pericolele ce îi ies în cale.

Familia va rămâne cea dintâi școală a omului, edificiul personalității se clădește pe temelia ei, iar durata acestuia depinde de calitatea temeliei.

Socializarea copilului începe în cadrul familiei. De aici învață primele reacții la mediul social. Mediul familial încurajează copilul să se integreze în societate; datorită sarcinilor educative, ne putem da seama că linia proiectivă a fiecărei personalități este trasată în familie.

Familia este cea care pune prima amprentă pe profilul moral al copilului.

Copilul, încă înainte de a începe școala, învață din cadrul familiei, din interrelațiile membrilor, cum să reacționeze la unele cerințe inevitabile vieții în colectivitate. Familia, până la vârsta de 6-7 ani, contribuie foarte mult la educația copilului, continuând chiar și după începerea școlarizării, deoarece el este maleabil în această perioadă.

Când părintele, adoptă o atitudine corectă față de copil, atunci în jurul lui se creează anumiți pereți care îi permit copilului să se simtă în siguranță. Prin atitudinea și cuvintele sale, un părinte poate alunga temerile pe care copilul său le are față de anumite lucruri.

Atunci când copiii sunt lipsiți de dragostea părinților, pot deveni incapabili să dea și să primească dragoste, acest lucru având drept consecință neputința copilului de a lega relații sociale cu celelalte persoane și îi este greu să se integreze în colectivul în care este forțat să trăiască pe toată durata vieții.

Majoritatea timpului copilul îl petrece în familie. Aceasta are posibilitatea de a-l forma din punct de vedere moral, deoarece formarea primelor deprinderi de viață, cele ce stau la baza integrării omului în societate, revine familiei.

Educația este un proces care începe chiar de când copilul se desprinde biologic de mamă și i-a sfârșit odată cu viața. Locul unde copilul face primii pași pe drumul integrării sale sociale este mediul familial.

Bibliografie:

1. **Albu, G.** *Comunicarea interpersonală*, Iași, Editura Institutul European, 2008.
2. **Berge, A.** *Profesiunea de părinte*, București Editura, Didactică și Pedagogică, 1977 .
3. **Bonchiș, E.** *Dezvoltarea umană – aspecte psihosociale*, Oradea, Editura Imprimeriei de Vest, 2000.
4. **Dumitrana, M.** *Copilul, familia și grădinița*, București, Editura Compania, 2000 .

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

**Profesor învățământ preșcolar GHENCEA LUMINIȚA,
G.P.N. NR. 2, MĂNECIU**

A educa înseamnă a adapta copilul la mediul social al adulților, ținând seama de natura sa proprie, de posibilitățile sale individuale de asimilare, înseamnă a face apel la mijloacele, metodele și procedeele care corespund trebuințelor interesului personal al copiilor. Copilul este o ființă cu însușiri calitativ diferite de cele ale adulților și are în mod legitim dreptul de a ocupa o poziție privilegiată și de a se bucura de un “tratament” specific. Sănătatea, dezvoltarea și educația copilului trebuie să fie în centrul preocupărilor familiei.

Familia este mediul în care copilul se naște, trăiește, se dezvoltă și se formează pentru viață. Familia rămâne grupul social vital în asigurarea îngrijirii, protecției și educației copilului. Este principalul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. Familia reprezintă elementul constitutiv primar al societății, îndeplinind în acest context funcții multiple: biologice, sociale, culturale, educative.

Între factorii educației, familia a fost și este considerată un factor principal în formarea personalității copilului. Ca instituție socială fundamentală, familia se intercondiționează cu multiple domenii ale vieții sociale. Ea a constituit de-a lungul timpului un reper de stabilitate în viețile indivizilor. Ritmul accelerat al schimbărilor din societatea contemporană a făcut tot mai dificilă o opțiune definitivă sau o relație de durată. Într-o lume în care toate instituțiile și toate tipurile de raporturi sociale se schimbă în ritm accelerat, familia nu poate rămâne neschimbată și nu trebuie absolutizat un model sau altul de organizare familială. În contextual social se constată o diversificare a modelelor familiale: frecvența crescândă a coabitărilor (concubinaj), creșterea numărului divorțurilor, a familiilor cu un singur părinte, opțiunea unor femei de a avea un copil în afara căsătoriei, noile forme coexistând cu modelul “clasic” al familiei conjugale. Toate aceste schimbări nu trebuie interpretate ca o criză a familiei, ci mai repede ca adaptări ale conduitei individuale la schimbările demografice, economice și materiale care afectează societățile în ansamblul lor.

Din perspectiva dezvoltării individuale, familia ar trebui să îndeplinească următoarele roluri:

1. Este primul grup social în care copilul învață comportamente sociale și se descoperă pe sine. Părinții sunt primii educatori ai copilului, iar pentru a avea succes este necesar ca ei să fie conștienți de responsabilitățile pe care le au cu privire la copil și de nevoile acestuia. Unii autori consideră că stilul educativ se poate identifica cu atmosfera familială, climatul familial și tehnicile de influență ale familiei. Se spune, și pe bună dreptate, că familia este prima școală a copilului în care învață cum să se comporte în viață și în societate. Acțiunile educative exercitate de părinți trebuie să fie continue, raționale și să țină cont de dezvoltarea fizică și psihică a copilului. Familia trebuie să înțeleagă că un copil nu este o jucărie care poate fi reparată atunci când se strică. Copilul are un suflet care trebuie respectat. Fiecare membru al familiei trebuie să devină sensibil la nevoile și sentimentele copilului. Părintele este un model de viață pentru copil. J. Look spunea: “nu trebuie să faceți în fața copilului nimic din ceea ce nu vreți să imite. Dacă vă scapă vreo vorbă sau săvârșiți o faptă pe care i-ați prezentat-o drept o greșeală, când ați comis-o, el cu siguranță că se va apăra, invocând exemplul

dat de dumneavoastră și se pune în așa măsură la adăpostul acestui exemplu încât greu vă veți atinge de el pentru a-i îndrepta cum trebuie greșeala respectivă.”

2. **Oferă securitate afectivă care este necesară pentru dezvoltarea armonioasă a personalității,** dar constituie și un factor de echilibru și compensare a problemelor. Indiferent de modul de organizare, mediul familial întemeiat pe un sistem de interacțiuni intense este apt de a reacționa la trebuințele copilului, de a participa și favoriza elaborarea personalității, a imaginii sale de sine și despre lume. Familia este cea mai în măsură să răspundă nevoilor copilului, afectiv este cea mai adecvată trebuințelor lui pentru că numai aceste relații afective și sentimente de dragoste îl fac pe părinte să înțeleagă și să intuiască copilul și starea lui de copilărie. În familie își poate satisface nevoile sale primare, își poate manifesta frustrările inevitabile, temperate de dragostea părinților. În familie copilul poate să-și investească toate resursele emoționale și să învețe să și le controleze pentru că aici ar trebui să fie în mod sigur un mediu mai ales afectiv, garanție pentru o dezvoltare armonioasă. Familia este mediul esențial care poate influența dezvoltarea și destinul copilului prin securizare materială, dragoste și educație.

3. **Este primul mediu de creștere și dezvoltare din punct de vedere intelectual, motivațional, afectiv, estetic și moral.** Răspunderea pentru educația copilului în familie revine atât mamei cât și tatălui care trebuie să aibă o grijă permanentă față de familia sa, grijă care se manifestă prin strădania părintelui de a fi cât mai des lângă copiii lui, de a se interesa de viața lor de fiecare zi, de învățatură, de munca socială, de prietenii lor și de urmările activităților extrașcolare. Părinții trebuie să meargă mai des la școală fără să aștepte invitație, pentru că vor observa că numai copiii părinților care țin legătura cu școala sunt disciplinați și învață bine. În educarea copiilor, principalul este ca să existe o linie educativă unică, fiind înțelegere între părinți. Copiii trebuie să considere pe tatăl și pe mama lor ca pe cei mai buni prieteni, cărora le pot împărtăși toate gândurile, frământările și nu doresc să le ascundă nimic. Din partea părinților se cere multă răbdare, perseverență, prudență, atenție, sensibilitate și exigență.

4. **Oferă primul model pentru comportamente sociale viitoare prin imitație și interacțiune.** Fiecare om vine pe lume cu o anumită zestre nativă, apoi grație climatului afectiv din familie, copilul cunoaște lumea din jur printr-un permanent dialog cu cei mari, învață și poate să iubească, comunice, se ghidează după anumite modele, imită diferite acțiuni până își formează propriile valori, propriile principii despre lume, despre viață.

5. **Oferă identitate copilului.** Au existat întotdeauna educatori excelenți și părinți iubitori care nu și-au pus, probabil, atâtea probleme și totuși au reușit foarte bine, dar poate că acest lucru era mai ușor într-o lume foarte statornică, în care tradiția avea ultimul cuvânt. Modificarea pe care au suferit-o, în curs de o generație sau două, relațiile dintre părinți și copii, dintre adulți și tineri, apare mai vădită în considerație pentru copil ce “are semnificația de recunoaștere intimă și profundă a valorii persoanei copilului în potențialul lui de dezvoltare” (Osterrieth, P.).

6. **Este cadrul de dezvoltare a individualității.** Studiile au arătat că părintele bun este acel părinte care reușește să înțeleagă și să răspundă adecvat nevoilor copilului său și care încurajează autonomia copilului chiar de la o vârstă fragedă, arătând respect pentru individualitatea copilului. Analizându-se relația dintre stilul parental și comportamentul social al copilului, s-a constatat că relațiile permissive determină comportamente imprecise, ascultare și neascultare, relațiile autoritare se asociază cu obediența, lipsa de inițiativă și respect de sine, iar cele supra protective tind să ducă la comportamente pasive, dependență și lipsă de reacție.

Se consideră că tipurile de stil educativ se pot clasifica, în funcție de două axe de analiză: relația autoritate-liberalism, se referă la constrângerile pe care le impun părinții în activitatea copiilor, responsabilitățile pe care le dau copiilor și relația atașament-respingere, se referă la gradul de angajare al părinților în activitățile copiilor, sprijinul acordat, timpul alocat, stările emoționale raportate la nevoile copilului.

În condițiile social-economice actuale se manifestă două tendințe contradictorii: părinții sunt îngrijorați de viitorul copiilor lor, dar în același timp „nu mai au timp și răbdare să acorde atenție problemelor acestora. De multe ori părinții, pe motiv că sunt obosiți, refuză cerințele și plăcerile copilului. În aceste cazuri copilul se simte neglijat, respins și se închide într-o lume a lui. Părintele trebuie să lase deoparte problemele ce-l preocupă sau oboseala și, tandru, surâzător să se apropie de sufletul copilului să-l facă să simtă că este și el o mică stea în constelația familiei. Părinții trebuie să cunoască foarte bine personalitatea copilului pentru a ști ce fel de atitudine să adopte în relațiile cu el. Fundamentarea personalității se realizează în mare măsură în sânul familiei. Concepția educativă, stilul și metodele „pedagogice” adoptate mai mult sau mai puțin spontan, dar practicate zi de zi de către părinți sub forma cerințelor și a atitudinilor față de copil, joacă un rol însemnat în formarea personalității acestuia .

Adulții au fost cu toții cândva copii. Fiecare adult mai păstrează încă în sufletul, în memoria lui afectivă vârstele copilăriei. Acest avantaj, de a fi trecut pe acolo se constituie într-o resursă accesibilă oricui: atunci când nu ai timp sau informații la îndemână, poți apela cu sinceritate și deschidere la copilul din tine. Copiii nu au fost niciodată adulți. Dar, privindu-ne pe noi, doresc să ajungă. Ne înveslesc cu calități și puteri de eroi.

Bibliografie:

Virgil Radulian – “Profesori și părinți, contra insuccesului școlar”, Editura Didactică și Pedagogică;
Tiberiu Rudica “Familia în fața conduitelor greșite ale copilului”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1981;

MODALITĂȚI DE ÎMBOGĂȚIRE A LIMBAJULUI PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚILE DE POVESTIRE DIN GRĂDINIȚĂ

GHEORGHE BEATRICE – DANIELA

Grădinița cu P.P. Valea Călugărească

Lucrarea de față vizează problematica modului în care activitățile de povestire din grădiniță contribuie la îmbogățirea limbajului preșcolarilor, în contextul diversificării felului în care aceștia se pot exprima cu privire la ei înșiși, la mediul extern, la sentimentele personale, nevoi sau dorințe, la felul în care acest tip de activitate îi poate ajuta să se adapteze mai repede și mai bine la cerințele mediului școlar și nu numai. Într-o lume a imaginilor, în care activitățile principale sunt vizionatul și ascultatul, povestirea vine să ceară și un feed-back care să solicite și exprimatul. În felul acesta, informațiile sunt sedimentate, iar copiii sunt activați.

Comunicarea reprezintă fundamentul relaționării umane, felul în care oamenii se pot exprima și își pot transmite unul altuia idei, nevoi, gânduri, sentimente. Este forma prin care se urmărește maximizarea valențelor psiho-sociale. Acest proces începe încă de la naștere, conturat prin forme neșlefuite, urmând să evolueze în funcție de zestrea nativă, și mai ales de condițiile de mediu, care pot fi mai mult sau mai puțin favorabile. Această dezvoltare duce, în timp, la crearea unor note diferențiatorie între oameni, și mai ales, la definirea, în ansamblu, al profilului psihologic al omului.

În ceea ce privește vârsta preșcolarității, limbajul, implicit comunicarea, ajută individul să atragă atenția celor din jur asupra a ceea ce îl interesează, să se facă auzit și să își dezvolte cât mai bine sinele. Impregnată de egocentrism, această perioadă își găsește notele definitorii în „eu”. În felul acesta, prin limbaj, copilul are grijă să evidențieze ceea ce face, ceea ce vrea sau ceea ce simte.

Grădinița reprezintă primul mediu organizat, structurat după reguli și norme, cu care copilul ia contact, după familie. Rigoarea ei și faptul că preșcolarul trebuie să se adapteze acestui mediu, determină schimbări majore în conduita lui.

Activitățile organizate în grădiniță au rolul major de pregăti individul pentru societate, prin stimularea creativității. Însă, la temelia creativității se află limbajul, așadar, un individ apt pentru cerințele societății este individul care are un limbaj dezvoltat.

Activitatea de educare a limbajului trebuie să se plieze pe particularitățile limbajului preșcolarilor, care se caracterizează printr-o serie de elemente a căror cunoaștere este fundamentală. La această vârstă, copilul se află între egocentrism și socializare, între individual și general, iar această activitate trebuie să fie gândite în așa fel încât să determine copilul să comunice, să se adapteze, să se exprime.

Considerat „instrument esențial al adaptării sociale” (Jean Piaget, Inhelder, 1966), limbajul capătă valori speciale, care sunt clasificate de către psihologul Jean Piaget în două direcții: „egocentrică” și „socializa(n)tă” (Angelica Hobjilă, „Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului”, pag. 31).

Limbajul egocentric este reprezentat prin echolalie (repetiția silabelor sau cuvintelor), monolog (copilul vorbește pentru el, fără a se adresa cuiva, ca și cum ar gândi cu voce tare), monolog în doi sau colectiv (copilul se adresează și asociază cu altă acțiune sa, fără a avea intenția de a fi auzit sau înțeles).

Limbajul socializant implică informație adaptată (copilul poate influența comportamentul interlocutorului prin ceea ce transmite; se vorbește despre „informație adaptată” în cazul monologului

colectiv), critică (remarcile copilului asupra celui alt, acțiunii acestuia), ordine, rugăminți și amenințări (acțiunea copilului asupra altui copil), întrebări (în limbajul socializant, copilul așteaptă un răspuns la întrebările propuse), răspunsuri (apar ca replică la întrebări care nu sunt formulate).

Valorificarea limbajului, alături de gândire, imaginație și influența acțiunii generează trei „stadii de dezvoltare la nivelul abilității de a utiliza limbajul pentru direcționarea comportamentului lor” (Angelica Hobjilă, „Elemente de didactică a activităților de educare a limbajului”, pag. 32):

- până la 3 ani- ceea ce pune o paltă persoană poate declanșa o acțiune, dar nu o poate inhiba;
- între 3 și 5 ani- răspunsul la acțiuni este impulsiv;
- după 5 ani- copiii își declanșează sau inhibă acțiuni prin prisma îndrumărilor verbale primite;

În această etapă găsim și **limbajul-desen**, mijloc de comunicare al copilului. Realismul desenului trece prin diferite faze: realism frotuit (faza mângăliturilor- 2/3 ani), realism neizbutit (3/4 ani), realism intelectual (5/6 ani), realism vizual (7/8 ani).

Spre deosebire de alte etape ale școlarității, în cadrul preșcolarității conținuturile nu sunt vizate în anumite programe, ele fiind selectate de către cadrul didactic, în funcție de nivelul de vârstă al copiilor cu care lucrează, dar și particularitățile acestora. Ele sunt structurate pe teme mari, ce aparțin, de obicei, temelor anuale ori proiectelor tematice, sau în teme independente, fiind studiate pe o perioadă mai scurtă de timp.

O altă direcție pe care o vizează conținuturile activităților de educare a limbajului este aceea a organizării acestora. Cum volumul informațiilor este cu mult mai mare de la an la an, se dorește predarea prin prisma punctelor comune, astfel încât, în aceeași perioadă de timp să fie acumulate informații din mai multe arii. În felul acesta, se economisește și timp, și energie, iar copiii sunt mai atrași de felul de prezentare. Perspectivile de organizare a conținuturilor sunt: unidisciplinar, multidisciplinar, intradisciplinar, pluridisciplinar, interdisciplinar, transdisciplinar.

În ceea ce privește conținuturile de limbă română, la nivel preșcolar întâlnim:

- nivel fonetic/fonologic: sunetul (în poziție inițială, mediană, finală), litera, corespondența sunet-literă, silaba, numărul de silabe;
- nivel sintactic: propoziția (simplă, dezvoltată), locul unui cuvânt în propoziție.

Un mijloc instructiv-educativ cu eficiență în grădinița de copii îl constituie povestirile. Ele contribuie la lărgirea orizontului copiilor, la dezvoltarea proceselor lor psihice, a limbajului sub toate aspectele sale, la educația morală și estetică a preșcolarilor.

Povestirea este metoda didactică ce constă în prezentarea, prin narare, a unei succesiuni de episoade. În practica învățământului preșcolar din țara noastră, activitățile de povestire au fost grupate în două mari categorii: povestirile educatoarei și povestirile copiilor. Ele sunt valorificate ca variante precum: povestire propriu-zisă, repovestire, povestire cu început dat sau repovestire cu modificarea uneia dintre perspectivele povestirii inițiale. Poate fi realizată la persoana I, a II-a sau a III-a, iar în ceea ce privește expunerea, povestirea se diferențiază de alte metode prin prezentarea unor informații într-o manieră impresionistă, așadar, reflectă subiectivitatea povestitorului.

Prin varietatea, bogăția și noutatea ideilor pe care le cuprind, dar mai ales prin felul în care scriitorul și apoi povestitorul le prezintă și reușesc să îl emoționeze pe ascultător, povestirile contribuie la cunoașterea mai adâncă a vieții.

În procesul ascultării unei povestiri este antrenată întreaga activitate psihică a copilului. El iese din pasivitate, urmărește, compară și analizează materialul furnizat. Astfel, gândirea copilului este viu stimulată.

Un rol deosebit îl au povestirile în dezvoltarea limbajului. Pe lângă faptul că oferă posibilitatea de a învăța să înțeleagă gândurile și sentimentele oamenilor, povestirile, prin folosirea cuvântului și a imaginii artistice, îl familiarizează cu structura limbii, cu bogăția formelor sale gramaticale, cu frumusețea și expresivitatea limbii. Copiii, ascultând povestiri sau basme, întâlnesc noi și noi expresii care, odată cunoscute, devin un bun al lor.

Povestirile au o deosebită valoare etică. Ele contribuie la formarea conștiinței morale, a unor trăsături pozitive de voință și caracter. Prin ascultarea povestirilor și apoi prin reproducerea lor, copilul preșcolar are prilejul să-și însușească expresiile frumoase, artistice, îmbinarea armonioasă a cuvintelor, precum și diferite figuri de stil.

Copiilor le sunt accesibile, încă de la 3 ani, atât povestirile realiste, cât și cele fantastice, respectiv poveștile și basmele. Tematica acestor povestiri prevăzute de programe este variată. O bună parte dintre ele au ca temă centrală copilul, lumea copilăriei sau confruntarea dintre bine și rău. Orientarea acestor acțiuni preponderent în lumea animalelor face aceste povestiri atractive și pe înțelesul lor.

La 3/4 ani, povestirile prezentate sunt scurte, cu intrigă plasată în lumea cunoscută, care trezesc emoții plăcute și educă atitudinea pozitivă. La 4/5 ani, copiii sunt familiarizați cu diferite aspecte de viață și domenii de activitate. Iar la 5/6 ani, prin povestirile educatoarei se vor familiariza copiii cu aspecte mai complexe din natura și viața înconjurătoare, cu expresii poetice și trăiri de valoare etică.

Povestirile preșcolarilor au rolul de a deprinde pe aceștia cu libera exprimare. Sunt fundamentul unei bune comunicări și baza manifestării artistice în planul logosului.

Primele narațiuni libere sunt repovestirile. Prin acestea ei sunt solicitați să expună, într-o formă mai simplă sau mai dezvoltată, conținutul unui text literar. Chiar dacă contribuția copiilor este restrânsă, ei fiind puși să reproducă textul, aceste activități sunt exercițiile pentru comunicarea elaborată de mai târziu.

Repovestirile au ca scop principal formarea deprinderii copiilor de a expune cursiv și logic firul poveștii, povestirii sau al basmului și exercitarea vorbirii sub toate aspectele ei. Reușita acestor activități este în strânsă legătură cu gradul de însușire al poveștii de către preșcolari.

Compunerea povestirii de către copii constituie o verigă principală a acestui tip de activitate. Ea urmărește valorificare și interpretare de către copii a datelor observate, închegarea pe baza acestora a unor povești proprii.

Povestirea reprezintă una dintre cele mai valoroase tipuri de activități, prin prisma valențelor multiple. Ea acționează pe mai multe planuri, de la cel verbal la cel moral, determinând schimbări ample în comportamentul preșcolarului. Este cea care, prin diverse acțiuni, reușește să pătrundă în universul copilului, determinându-l în același timp, pe acesta, să creeze un alt univers în care să se regăsească elemente din povestire.

Bibliografie:

1. Bulc, M., *Metodica activităților de educare a limbajului în grădina de copii*, Beiuș, Editura Buna Vestire, 2005;
2. Culea, L., 2016, *Domeniul Limbă și Comunicare, Pitești*, Editura Diana, 2016;
3. Egan, K., *Predarea ca o poveste*, București, Didactica Press, 2007;
4. Hobijă, A., *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*, Iași, Institutul European, 2008;
5. Mitu, F., Antonovici., Ș., *Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar*, Ediția a 2-a revizuită, București, Humanitas Educațional, 2005;
6. Vasile, C., *Elemente de psihologia dezvoltării*, Editura Universității Petrol- Gaze Ploiești, 2014;

CEI 7 ANI DE ACASĂ

Prof. Înv. Preșcolar GHEORGHE CARMEN FLORENTINA
G.P.N. Cioranii de Sus

Rolul familiei pentru copil, este preocuparea față de nevoile lui și crearea unui mediu cât mai prielnic dezvoltării sale fizice și psihologice. Importanța funcției psihologice și biologice a familiei, sunt orientate către sănătatea și echilibrul individului, începând de la nașterea sa, până la integrarea lui în societate. O familie trebuie să îndeplinească trei condiții, pentru ca aceasta să fie considerată o familie normală și anume, să existe un mediu afectiv, ocrotitor și eterogen, aceste trei medii fiind considerate în psihologia actuală, primele cerințe ale unei vieți noi care abia începe. În mediul familial, caracterul afectiv, are cea mai mare pondere și este o forță a sa, dar totodată și punctul său slab. O tulburare cât de mică în echilibrul afectiv al părinților, provoacă tulburări foarte mari în psihicul copilului lor. Structura familiei normale corespunde trebuințelor afective ale copilului, în mijlocul familiei acesta găsește terenul cel mai prielnic pentru dezvoltarea personalității sale. Pe lângă trebuințele pasiv-receptive, copilul, are și nevoi active: el trebuie să acționeze, să experimenteze, să se miște, iar în aceste momente, unele dintre ele pot deveni primejdioase, atunci, el are nevoie de ocrotire, comparativ cu realitatea lumii înconjurătoare. Mediul familial, se pare că este creat pentru a reduce primele șocuri dintre copil și societate, pentru că un copil este în imposibilitatea stabilirii unei relații propriu-zise cu semenii săi înainte de o anumită vârstă, de aceea experiența socială a grădiniței, trebuie să fie întodeauna precedată de o experiență familială, care, de altfel este indicat ca educația să fie continuată în paralel, încă o perioadă de timp. Pe de altă parte, dezvoltarea și evoluția unui copil într-un mediu familial eterogen, este foarte important, întru-cât copilul mic are nevoie de un model/adult pentru a se identifica pe sine. Părinții reprezintă pentru copil o imagine, care-l îmbogățește și îl învață să se stimeze în această lume, conform sexului care îi aparține, cât și cel al căruia nu-i aparține. Prin urmare, echilibrul psihic și sănătatea copilului depind într-o mare măsură de mediul familial în care acesta se dezvoltă.

Familia este una dintre cele mai vechi și mai stabile forme de comunitate umană care asigură evoluția și continuitatea vieții sociale. Familia reprezintă locul în care copilul își petrece o mare parte din timp și se dezvoltă devenind astfel o ființă socială. Indiferent de identitatea sa etnică, organizarea religioasă sau politică, familia este un sistem dinamic prin care membrii ei se dezvoltă, evoluează și cunoaște transformări permanente. Familia constituie factorul principal în formarea și socializarea copilului în cadrul căruia sunt satisfăcute nevoile sale sociale și psihologice, în care sunt împlinite etapele de creștere și dezvoltare. Inițierea copilului în viața umană, încă din perioada copilăriei, se realizează cu mama, ea fiind primul model de la care își însușește anumite deprinderi și cunoștințe. Din punct de vedere psihologic și social, o dezvoltare pozitivă se întâlnește la copii atunci când ei fac parte din familii cu ambii părinți.

Comportamentele elementare sunt achiziționate de copil prin observare și imitare a modelelor de conduită, imitația fiind la copilul mic una dintre cele mai importante modalități de acumulare a experienței sociale, de însușire a comportamentelor și adaptare la diferite acțiuni și împrejurări ale vieții.

M. Voinea ne spune că, cel mai important agent al socializării este familia, iar funcția sa socializatoare este realizată de patru situații specifice și anume: situația de „comunicare psihologică”, prin care se dezvoltă afectivitatea, care este importantă dobândirii unui echilibru psihologic și moral; situația de ”învățare cognitivă”, prin care copilul însușește cunoștințe, își formează atitudini și deprinderi necesare conviețuirii în societate; situația de ”educație morală”, prin care copilului i se transmit reguli morale, primele noțiuni cu privire la responsabilitate sau interdicție, marcând dezvoltarea unei conștiințe morale; situația ce angajează imaginația, dezvoltând gândirea participativă și capacitățile creatoare ale copilului.(Voinea, 1993, p. 61-63)

Ca prim factor educativ familia oferă copilului aproximativ 90 % din cunoștințele uzuale (despre animale, plante, ocupațiile oamenilor, obiecte casnice), în cadrul familial copilul își dezvoltă spiritul de observație, memoria și gândirea. Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament cum sunt: politețea, respectul, cinstea, sinceritatea, ordinea și grija de ceea ce îi aparține.

Funcția de părinte vine în întâmpinarea nevoilor copilului pentru o dezvoltare normală, cu câteva *abilități* de care părintele are nevoie pentru a fi un părinte bun:

Abilitatea de a da prioritate satisfacerii nevoilor de bază ale copilului. Aceasta presupune cunoașterea nevoilor de bază ale copilului și apoi disponibilitatea părinților de a le satisface. Dacă părinții nu știu cât de important este să îi vorbească copilului, să-i lase timp pentru a răspunde, de a-l stimula tactil, de a-l lua în brațe, sau să-i vorbească cu blândețe, se poate spune că aceștia vor eșua în misiunea lor parentală.

Abilitatea de a-l stimula cognitiv și afectiv, de a-i oferi copilului experiențe noi. Dezvoltarea cognitivă a copilului are nevoie de experiențe care să-l stimuleze în acțiunea sa de învățare. Datoria părintelui este aceea de a-și stăpâni propria anxietate și a de a asista cu răbdare copilul în experiențele și descoperirile lui, atâta timp cât aceste activități nu sunt periculoase pentru copii.

Abilitatea de a avea o relație empatică cu copilul. Empatia este cea care îl ajută pe părinte să identifice nevoile nerostite ale copilului, iar pentru aceasta, fiecare părinte trebuie să-și cunoască copilul dincolo de cuvinte. O bună capacitate empatică îl va face pe părinte să fie părtaș la bucuria, tristețea, jocul sau descoperirile copilului său.

Abilitatea de a avea așteptări realiste față de comportamentul copilului. Părintele care nu-și percepe copilul în mod realist și își proiectează asupra lui propriile dorințe neîmplinite, va avea față de copilul său așteptări prea mari, negative și nerealiste.

Dacă așteptările părinților sunt realiste, ele pot stimula copilul, favorizând dezvoltarea acelor trăsături pe care le așteaptă părintele în evoluția copilului. În momentul în care așteptările părinților sunt prea mari, atunci, copilului i se va dezvolta teama de eșec.

Abilitatea de a pune limite copilului. Din punctul de vedere al socializării copilului, se poate spune că limitele și regulile îl ajută pe acesta să se adapteze grupului din care face parte și mediului. Această stabilitate reprezintă o provocare pentru funcția parentală, construind în mintea copilului autoritatea părintelui. Un copil care nu își poate construi respectul pentru autoritatea părintelui este un copil care nu trăiește sentimentul de a fi protejat de un părinte.

Abilitatea de a răsplăti / valoriza copilul. Copiii au nevoie de încurajări și aprecieri din partea părinților. Copiii care sunt stimulați adecvat fac progrese uimitoare, într-o perioadă scurtă de timp, mai ales la copiii mici. În momentul în care copilul este încurajat, acesta capătă și mai multă încredere în sine.

Abilitatea de a-și înfrânge propriile dureri și porniri agresive fără a le proiecta în relația cu copilul. Pentru rolul de părinte este necesar un anumit grad de toleranță la frustrare și conflict. Părintele trebuie să fie calm în relația cu copilul și să-i explice de ce nu a făcut bine un lucru, ce i s-ar fi putut întâmpla, în nici un caz nu trebuie să reacționeze agresiv. Se poate astfel concluziona că importanța familiei în primii ani de viață este covârșitoare, integrarea este în bună măsură determinată de achizițiile făcute în copilărie prin socializare, în urma cărora copilul va construi, din perspectiva celor învățate, realitatea pe care o cunoaște.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Voinea, M.** *Psihologia familiei*. Universitatea București, (1993).
2. **Harvey-Zahra, L.** *Educația copiilor în familie*. Enivers Enciclopedic, București, (2015).

„CEI ȘAPTE ANI DE ACASĂ” FUNDAMENTUL EDUCAȚIEI COPILULUI

**Profesor învățământ preșcolar GHEORGHE GABRIELA
Grădinița cu P. N. Valea Dulce**

„Copiii nu sunt singurii care cresc. Și părinții cresc. Tot așa cum noi ne privim copiii, să vedem ce fac cu viețile lor, tot așa ne privesc ei pe noi, să vadă ce facem noi cu ale noastre. Nu le pot spune copiilor mei să ajungă la stele. Tot ce pot face este ca eu să mă întind spre ele.” (Joyce Maynard)

Încă de la naștere, fiecare etapă din viața copilului își pune amprenta asupra dezvoltării sale afective, motrice și intelectuale. Chiar dacă, aparent, lucrurile decurg „de la sine”, există factori care pot influența această dezvoltare, pe toate palierele sale, iar o parte din acești factori țin strict de mediul familial și de felul în care cei care intră în contact cu copilul se raportează la lumea din jur. Atașamentul copilului față de familie și în special față de mama sa, este indiscutabil. Dar, în același timp, oricât ar părea de ciudat, dragostea și atașamentul, comportamentul și manifestările față de mamă trebuie formate. Aici, acasă, în sânul familiei începe educația „puiului de om”. Aici copilul se naște și iubește, iubește binele și frumosul, aici cunoaște primele emoții, aici începe educația. Din perspectivă proprie, anii pe care îi petreci alături de părinții tăi sunt cei mai importanți, mai ales primii, când înveți ce este viața de fapt și cum trebuie să treci prin ea.

În primul rând, orice părinte trebuie să învețe să-i acorde copilului, încă din primele zile de viață, o atenție sporită. Când acesta începe să priceapă și să aibă rațiune, părintele este cel responsabil pentru a-i explica diverse lucruri ființei nou născute.

Astfel, primul pas în dezvoltarea bună a copilului, imediat după naștere, este satisfacerea nevoilor imediate ale copilului. Această satisfacere a nevoilor celui mic, în special de către mamă, constituie baza unei bune relații ulterioare între cei doi. Copilul are nevoie de explorare și părinții sunt cei mai buni primi dascăli. În brațele lor copilul ia cele dintâi cunoștințe, în brațele lor copilul începe a judeca binele de rău, în brațele lor copilul își petrece pruncia. Faptele și cuvintele părinților sunt inițieri în drumul pe care va merge copilul, viitorul adult de mâine.

„Cei șapte ani de acasă” ar trebui să fie anii în care copilul capătă deprinderile și educația necesară vieții în lume. E foarte firesc pentru părinți să-și dorească să aibă copii frumoși, sănătoși, bine educați. Dacă frumusețea și sănătatea sunt daruri de la Dumnezeu, în educația copiilor, părinții sunt rânduiți de Dumnezeu să dețină rolul principal. Copilul are mai întâi ca modele două persoane care îl ajută să facă primii pași în viață: părinții. Ar fi bine dacă părinții și-ar da seama cât de mult înseamnă pilda proprie pentru copiii lor. Se știe că orice copil are tendința să copieze anumite manifestări pe care le vede la părinții săi. S-a observat cât de mult modelează exemplul părinților caracterul copiilor, chiar dacă lucrul acesta devine evident abia când copiii sunt adulți. Este o cruce destul de grea pentru părinți să fie modele pentru copii, pentru că aceasta nu durează doar o zi, o săptămână sau un an. Sunt ani și ani de zile în care trebuie să înfrunți tot felul de probleme, de necazuri, de provocări ale vieții și la multe dintre ele copilul se află în preajmă, înregistrând aproape tot, cu lux de amănunte!

În „cei șapte ani de acasă” e bine să fie susținute micile pasiuni ale lor și să le fie încurajate aptitudinile: de a cânta, de a picta, de a colecționa diferite obiecte, de a face sport. Dar este și mai bine să li se solicite ajutorul în treburile mai ușoare ale casei, chiar începând cu vârste mici, de 4-5 ani! Munca făcută cu măsură („Să pregătim masa”; „Să măturăm și să ștergem praful împreună”; „Să sortăm fructele/legumele”; „Să adunăm și să distribuim la locul lor: jucăriile, cărțile, hăinuțele”

„Să facem împreună gogoși/plăcinte!”) va învăța copilul să ajute, activitățile acestea vor fi pentru ei, lucruri firești, normale, nu o corvoadă.

Când vorbim despre „cei șapte ani de acasă ani de acasă” ne gândim la educația pe care copilul o primește de la părinți, la formarea personalității și comportamentului copilului până merge la școală. Ne gândim la un copil bine crescut, un copil care știe să salute, să spună mulțumesc, te rog, care se comportă cuviincios cu cei de vârsta lui și cu adulții. Educația, bunele maniere, regulile morale sunt cheia către adaptarea copilului în societate. Un copil manierat se va descurca mult mai bine în relațiile cu cei din jur decât unul căruia îi lipsesc „cei șapte ani de acasă”. Dar educația primită în acești șapte ani de acasă depinde de câțiva factori: relația afectivă dintre copil și părinți, specificul de dezvoltare a copilului, valorile pe care se bazează familia și pe care le transmite copilului. Baza formării unui comportament corespunzător al copilului este relația afectivă cu părinții. Dragostea cu care părinții își înconjoară copilul îi permite acestuia să se dezvolte, să aibă încredere în propriile forțe. Copilul iubit de părinți se simte protejat, îngrijit, iar această idee de siguranță îi creează deschiderea spre învățarea și asumarea regulilor de comportament. Copilul care se simte apreciat de părinți percepe în mod pozitiv regulile transmise de aceștia. Ba chiar el realizează că părinții îi acordă atenție, că sunt preocupați de ceea ce face. Totodată, educarea copilului într-o atmosferă deschisă, bazată pe iubire și încredere, face ca regulile să nu fie percepute ca disciplină de fier. Părinții sunt modele pentru copil, acesta învață, la început prin imitație, reguli de politețe. Sunt lucruri care se învață implicit, copilul va copia comportamentul adulților din universul său.

La început copilul nu realizează ce e bine și ce e rău. Dar chiar dacă copilul nu este suficient de matur pentru a ști ce e bine și ce e rău, asta nu înseamnă că îi facem toate poftele sau că îl lăsăm să facă orice. Este necesar să fixăm limite, întrucât copilul trebuie să învețe ce înseamnă așteptarea, amânarea dorințelor. La această vârstă îl putem învăța formulele de politețe. Îi arătăm cum și când se spune bună ziua, te rog, mulțumesc, la revedere, iar copilul învață prin imitație. Cei „șapte ani de acasă” reprezintă o oglindă a educației pe care părinții o oferă copiilor în prima parte a copilăriei.

Până la 6 – 7 ani, un copil trebuie să aibă dezvoltate – în principal prin educația primită „acasă”, un anumit grad de autonomie (să se îmbrace singur, să se spele, să fie ordonat), un nivel rezonabil de politețe, învățată din regulile impuse de familie, un limbaj dezvoltat care să-i permită să comunice eficient, un grad de dezvoltare emoțională care să-i dea posibilitatea de a-și controla fricile și emoțiile și capacitatea de relaționare social.

Numai cu multă străduință și cu ajutorul lui Dumnezeu putem fi bune modele, putem cunoaște bucuria de a avea niște copii buni, iubitori și apreciați de cei din jur. Numai în urma unui bun exemplu putem spune cu mândrie: „Iată, eu și copilul meu!”

Ar trebui ca fiecare părinte să aibă timp pentru propriul copil, dar zilele și săptămânile trec cu repeziciune și mulți părinți uită că, printre multiplele lor ocupații, copilul ar trebui să reprezinte ceva cu totul aparte. Copilul iubește binele tot așa cum iubește dulciurile și jucăriile frumoase, deci să-l ajutăm. Numai că de multe ori uităm să-i dăruim bucuriile, lucrurile bune. Un proverb spune: „O vorbă bună, rostită la timp potrivit, înviorează sufletul copilului, precum și ploaia bună, căzută la timp potrivit, înviorează timpul.”

Dacă mă gândesc la perioada de școală online, pot să spun că am observat o mare implicare a părinților în educația copiilor, o implicare masivă în activitățile instructiv-educative pentru copii și în colaborarea cât mai strânsă cu educatoarea. Fiecare părinte a fost implicat în participarea la activitățile online sincron, în realizarea activităților asincron și trimiterea rezultatelor pe platformă sau pe grupul de WhatsApp. Au fost implicați în realizarea și finalizarea unor proiecte susținute cu cei mici.

Astfel, am realizat proiectul transnațional „Ursulețul de pluș”, proiect în care părinții au fost implicați mai mult decât mă așteptam, mai ales că proiectul a debutat în momentul în care am mers fizic la grădiniță și s-a finalizat în online, deci a fost nevoie de ajutorul acestora. În prezent suntem implicați în proiectul „Citește-mi o sută de povești”, proiect la care părinții au fost receptivi, au participat la activitățile demonstrative de citit, dar și la prezentările realizate de către cei de la Asociația Ovidiu.

Școala online ne-a făcut să înțelegem un lucru: dacă suntem uniți și facem echipă, putem depăși orice. La început toată lumea era panicată că nu se descurcă, că nu au tehnologie, am pornit la drum schiopătând, am primit niște provocări, dar ne-am mobilizat și ușor, ușor am învățat unii de la alții și am reușit să realizăm activități minunate. Părinții au învățat că dacă nu pot identifica punctele forte ale unui copil, atunci este mai bine să-i lase slăbiciunile deoparte, să nu-l mai compare cu altcineva. Fiecare este unic și are talentele sale, talente care trebuie apreciate și evidențiate.

Și, oricâte expectative și pretenții am avea de la copii, să nu uităm nici o clipă că și ei, la rândul lor, au dorințe și așteptări. Iar gândurile lor sunt oglinzile reale și ideale în care se poate regăsi familia. Nu trebuie decât privite.

În continuare o să scriu câteva din gândurile exprimate de copiii de la grupa mea, pentru mamele lor: Să aibă multă sănătate; îi doresc o inimă mare, să fie deșteaptă, că mai uită câteodată; să fie fericită și să mă învețe tot ce știe; mama mea este o minune și o iubesc din toată inima; să aibă bani ca să nu se supere niciodată; să-mi mai aducă un frățior; să nu strige și să nu se supere pe mine când fac prostioare.

În concluzie, educația este cea mai de calitate haină pe care un om o poate îmbrăca, iar haina a fost cumpărată din banii strânși în „cei șapte ani de acasă”!

„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini, în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!”

(din Child's Appeal)

Bibliografie:

1. Vărășmaș Ecaterina Adina, Consilierea și educația părinților, București, Editura Aramis, 2002

MODEL DE ACTIVITATE ÎN COLABORARE CU PĂRINȚII

Prof. GHEORGHIEU ANDREEA

Prof. PETRE MIHAELA

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipeștii de Târg

În dubla mea calitate, atât de părinte cât și de cadru didactic, am căutat cele mai bune opțiuni pentru integrarea propriului copil în mediul educațional. Am vizitat și o grădiniță cu specific finlandez, fondată de specialiști în domeniul educației finlandeze. Ceea ce am reținut, mi-a plăcut extrem de mult și promovez cu toată sinceritatea și încrederea mea, a fost includerea în orarul activităților copiilor, "Ora de lucru cu părinții". Am primit și explicațiile : este vorba de o oră în care pe rând, părinții copiilor dintr-o grupă mică participă activ la un atelier, o activitate desfășurată în grădiniță.

Am plecat cu această idee și am aplicat-o, sub o formă puțin schimbată, în centrul școlar unde îmi desfășor activitatea (Centrul Școlar de Educație Incluzivă Comuna Filipeștii de Târg).

Iată, pe scurt, descrierea acestui proiect:

Elevi: atât din comunitate, din învățământul de masă, cât și elevi din cadrul școlii noastre, care au în comun anumite nevoi de intervenție și de dezvoltare (tulburări de echilibru, motricitate afectată, coordonare oculo-motorie deficitară, etc)

Participanți: cadre didactice din Centrul școlar, elevii și părinții acestora

Perioada de desfășurare: vacanțe școlare

Loc de desfășurare: Centrul Școlar de Educație Incluzivă Comuna Filipeștii de Târg, sala de sport, curtea școlii

Activități propuse: exerciții fizice simple, parcurgere trasee provocatoare din punct de vedere fizic, jocuri de coordonare

Desfășurare: având în vedere necesarul de stimulare al elevilor participanți, activitățile nu se puteau desfășura fără ca fiecare elev să beneficieze de asistent personal pe tot parcursul execuției. Astfel, părinții au devenit ajutoarele copiilor în timpul exercițiilor. Înainte de începerea fiecărei sesiuni, instructorul (specialist din cadrul centrului școlar) a prezentat părinților ceea ce va urma, ce au de făcut, cum pot desfășura activitatea, timpul alocat și rezultatele urmărite. În a doua etapă a activității, instructorul a prezentat tuturor exercițiul, iar elevii au executat cu ajutorul părinților fiecare pas, mișcare și exercițiu în parte. În timpul desfășurării jocurilor și activităților, cadrele didactice au ajutat părinții și i-au susținut pentru a deprinde cum să-și ajute copilul cât mai bine, corect, eficient.

Rezultate obținute: elevii au fost de la început încântați de prezența părinților și au participat cu plăcere la exercițiile propuse, chiar dacă unele au fost dificile.

Toți elevii au înregistrat progrese la nivelul competențelor urmărite prin aceasta activitate. Cadrele didactice au relaționat cu părinții într-un mediu mai puțin formal și mai apropiat, creând premisele unei bune colaborări în echipă. Părinții au avut ocazia să observe și să descopere noi activități utile în dezvoltarea copilului (unii au realizat și acasă, cu regularitate, unele dintre traseele și jocurile exersate).

De asemenea, părinții au putut observa cum se comportă copilul în cadrul grupului, a activităților didactice. Au putut face observații directe asupra timpului maxim de concentrare, asupra modalității de execuție, a potențialului și a limitelor copilului, acest lucru întărind relația părinte-

copil. Părinții au deprins, în mod direct, modele de comportament, de limbaj și de atitudine din partea cadrelor didactice, recomandabile în cadrul activităților cu scop terapeutic, corectiv, didactic și de dezvoltare pe care le desfășoară cu copiii în cadrul familial.

Deși au fost descriși elevii ca beneficiari direcți și toate activitățile au fost proiectate în vederea dezvoltării lor, atât cadrele didactice cât mai ales părinții au avut de învățat despre colaborare, relaționare, importanța implicării fiecăruia în dezvoltarea copilului, și prin aceste activități au avut ocazia să își exerseze rolul, primind feed-back, ajutor și încurajare permanente, pe întreaga durată a sesiunilor.

Relaționarea copil - cadru didactic – părinte este foarte utilă, mai ales în cadrul preșcolarității și a școlarității primare, când atât elevul, cât și părintele fac primii pași, dar unii dintre cei mai importanți, în acomodarea, deprinderea și formarea abilităților de viață școlară. Copiii sunt mai motivați de prezența părinților, cadrele didactice au ocazia să observe și alte modalități de relaționare și comunicare ale elevilor, iar părinții învață și exersează bune practici de organizare și conducere cu succes a activităților cu proprii copii.

PĂRINTELE MODERN ȘI TIMPUL

Profesor învățământ preșcolar GHITĂ MARINELA
Grădinița cu P.P și P.N Step by Step *Rază de Soare*, Ploiești

Venirea pe lume a unui copil aduce cu sine o avalanșă întreagă de emoții unice pentru cei care primesc privilegiul de a deveni...*părinți* ! Nimic din ce am citit până atunci, sfaturile primite din abundență sau experiențele prietenilor nu ne vor putea descifra, pe deplin, nevoile propriului copil. Pentru că, în frumusețea sa, copilul este unic!

Părintele modern are la dispoziție o multitudine de informații, specialiști și profesori dedicați, dar ceea ce face diferența între copii, va fi timpul pe care acesta este dispus să îl aloce relației cu copilul său. Aceasta este cea mai importantă și mai valoroasă investiție pe care un părinte o poate face pentru viitor, (deși tinde să devină o resursă tot mai limitată, deci...,cu atât mai valoroasă!). Timpul petrecut cu copilul se traduce în dragoste, cunoaștere reciprocă și conferă copilului încredere în lume și în sine.

Se spune că, un copil este oglinda familiei sale. O familie care poate rămâne cu principii specifice unei anumite epoci, crescând un copil ce va aparține, la maturitate, unei alte perioade. Astfel, dacă lumea în care trăim este în continuă schimbare, noi, ca și părinți, încercăm să educăm copilul pentru a face față oricăror provocări, fără a rămâne datori, însă, valorilor morale perene.

Punem accent, de multe ori, pe dezvoltarea cognitivă, pe informații și competențe, pe implicarea copilului în tot felul de activități menite să îi „asigure” dezvoltarea fizică și psihică. Copilului i se cere să învețe comportamente bune, chiar cu prețul unor experiențe neplăcute la nivel emoțional de tipul vinovăției, nemulțumirii sau frustrării. Inițial, controlul asupra comportamentului este exercitat de societate, prin intermediul părinților, simultan cu teama de pedeapsă resimțită de copil atunci când încalcă cerințele sau regulile impuse de adult (părinți, profesori).

Fără a neglija celelalte aspecte, deosebit de importantă este, după părerea mea, dezvoltarea socio-emoțională a copilului. Când pruncul face primii pași, caută aprobarea, susținerea părinților, iar încrederea în forțele proprii este susținută tot de către aceștia.

Lumea în care trăim este plină de exemple negative, de tentații ce pot distra copilul de la parcursul așteptat de părinți, iar tendința este de a „păzi” vigilenți fiecare mișcare a copilului, pentru a ne asigura că acesta nu greșește. Pe de altă parte, intervine dilema dacă, într-un astfel de mediu (negativ) este bine să creștem un copil bun; dacă nu cumva, acesta devine victima sigură a celor lipsiți de scrupule sau educație, egoiști asumați.

Părintele realist și echilibrat își va lăsa copilul să încerce, să greșească și apoi să reușească, oferindu-i acestuia „ echipamentul” potrivit cu care să pornească pe drumul cunoașterii, al vieții. (*Să pregătim copilul pentru drum, nu drumul pentru copil* - cum spune un vechi proverb).

Descoperindu-și capacitatea de a face față provocărilor sau momentelor dificile, copiii se vor bucura de un echilibru fizic și psihic mai bun, îmbunătățindu-și performanțele școlare și continuând interacțiunile pozitive cu ceilalți, cu încredere (fără a presupune și naivitatea).

Educația copilului în familie este despre iubire, susținere, iar...uneori, trebuie să știm să ne dăm un pas în spate și să ne lăsăm copiii să își „ ia zborul”.

Nu știm ce va fi în viitor, așa că, flexibilitatea, modelul părinților și încrederea în forțele proprii vor face din micuții noștri- oameni de calitate, de succes.

Drumul copilului spre maturitate este unul - adesea dificil, dar pe care trebuie să îl străbată fiecare copil având alături familia. Este o misiune dificilă, dar cea mai importantă din viața unui părinte și care implică atenție, înțelepciune, răbdare și multă dragoste!

Bibliografie:

- Zig Ziglar, „*Putem crește copii buni într-o lume negativă*”, București, Editura Curtea Veche, 2013.
- Gabriel Albu, „*Repere pentru o concepție umanistă asupra educației*”, Editura Paralela 45, 2005.
- Elisa Medhus, „*Învață-ți copilul să gândească singur!*”, București, Editura Aramis, 2017.

EDUCAȚIA PARENTALĂ - O NECESITATE ÎN CONTEXTUL UNEI SOCIETĂȚI ÎNTR-O PERMANENTĂ ȘI NESIGURĂ SCHIMBARE

Prof. GABRIELA GIUMBA
Grădinița P.P., „Mugurel”, Constanța

În ultimii ani auzim tot mai des noțiunea de „educație parentală”, care la prima strigare ne duce cu gândul la o formă organizată, eficientă și verificată în a ne educa copii, viitori adulți ai unei societăți aflată într-o permanentă schimbare. S-au dezvoltat numeroase programe care vin în sprijinul părinților, educatorilor în dezvoltarea abilităților, cunoștințelor de îngrijire și protecție a copiilor, care par a fi promițătoare și deschizătoare de noi orizonturi. Tindem mereu să fructificăm potențialul nativ al copiilor sub toate aspectele sale, să-l îmbunătățim și să-l pregătim pentru școală, apoi pentru integrarea în societate. Aparent pare o goană după acumulare de informații, metode, tehnici care să ne ajute să fim buni părinți. Pentru că, da, în sens larg „educația parentală” se referă la calitatea de a fi „un bun părinte”.

Conceptul de „educație parentală” este văzut de anumiți specialiști ai domeniului ca un tot armonios cuprinzând trei dimensiuni care sunt strâns legate una de alta.

Prima, dimensiunea resonsabilității parentale, se referă la faptul că a fi părinte nu este ceva intermitent, este ceva pentru toată viața, ce te obligă la grijă, supraveghere și protecție.

Cea de-a doua, dimensiunea experienței parentale cuprinde dimensiunea cognitivă, regăsindu-se în atitudini, credințe și valori parentale, satisfacție parentală, sentimentul eficienței parentale, stres și greutăți parentale, gânduri etc. Această dimensiune include o componentă foarte importantă, cea afectivă (sentimentele care pun stăpânire pe o persoană atunci când își exercită rolul de părinte), care evocă, în mod direct, o experiență subiectivă: conexiunea părinte-copil este, deseori, una dintre cele mai intense legături pe care un adult le poate avea. Aceasta are puterea de a trezi emoții uitate. Dimensiunea experienței subiective vizează domeniile psihologic și emoțional, conștient și inconștient, acela al relației intime pe care îl au părinții între ei și cu ei înșiși. Este un domeniu caracterizat de impulsuri, fantezii, vise, dorințe, speranță, așteptări și respingeri pe care părintele le proiectează asupra copilului. *Componenta afectivă* nu trebuie deloc neglijată, relațiile afective care planează în interacțiunea copil- părinte, ar trebui să genereze securitate, iubire, grijă, înțelegerea și conștientizarea propriilor nevoi ale copilului, interes accentuat pentru dezvoltarea ulterioară etc.

A treia dimensiune cea a practicilor parentale, vizează toate activitățile de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului.

Aceste activități pot fi grupate în următoarele 5 tipuri de activități: - activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor ...), - activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...), - activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...), - activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...), - activități educative și de socializare (dobândirea unor comportamente sociale, stimularea învățării...). Toate acestea pot fi urmate și exersate de la vârste fragede, din familie, respectiv din ciclul preprimar.

De educația copiilor nu sunt resonsabili doar părinții, ci și cadrele didactice implicate în procesul educativ de-a lungul perioadei de școlarizare, respectiv comunitatea în ansamblul ei. Unindu-și eforturile, toți acești actori pot să favorizeze copilului o dezvoltare armonioasă și durabilă, care să contribuie ulterior la transmiterea unui set de valori, credințe, atitudini ce pot fi constitui temelia formării personalității copilului.

Mijloacele de informare oferă o multitudine de metode și instrumente privind educația parentală. De interesul și disponibilitate adulților ține punerea eficientă în practică a acestora, copilul așteptând curios, dornic și motivat interacțiunea cu adultul, într-un cuvânt, sprijinul acestuia.

Ciclul preprimar pune bazele conturării unor deprinderi, atitudini pe care copilul le ia în bagajul său în școală, mediul familial și în societate. Părinții pot fi susținuți în acest sens, prin intermediul orelor de consiliere oferite de cadrele didactice care manageriză activitatea cu preșcolarii, de consilierul școlar, și alte persoane abilitate să facă acest lucru. De un real folos, îl reprezintă atelierele de educație parentală organizate cu sprijinul specialiștilor care pun accentul pe nevoile imediate în educarea și creșterea copiilor.

Părinții trebuie să fie susținuți în a cere ajutor atunci când întâmpină dificultăți, să recunoască stadiul de creștere și evoluție al copilului, în acest mod putând să-i ofere suportul și sprijinul adecvat. Copilul are nevoie de încredere, de dragoste, de implicare în activități alături de adult, are nevoie de libertate, de joc și nu în ultimul rând de comunicare.

Dacă ești adult, fii RESPONSABIL!

De creșterea și educarea copilului de lângă tine depinde și viitorul tău!

Bibliografie:

1. Compendium Erasmus + „BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ, INSTRUMENTE PENTRU SPECIALIȘTI”
2. Janet Lansbury (2021), „Cum să educăm copiii mici cu respect și blândețe”, Editura Univers

A FII PĂRINTE CHIAAR ESTE O ARTĂ-TU ȘTII CUM SĂ-ȚI EDUCI COPILUL

GRIGORE ELENA OANA
Grădinița cu P.P. nr. 28 Ploiești

Marea artă de a fi părinte este chiar buna cunoaștere a propriului copil, a propriei persoane. Eu promovez parentingul personalizat, deoarece cred cu tărie că fiecare om este diferit și nu toți pot fi “tratați” după o metodă sau tehnică anume. Îmi place să plec de la practică, de la acea conștientizare a temperamentului copilului, și să ajung la teorie, la propria noastră rețetă de parenting, în funcție de caracteristicile familiei noastre și a fiecărui membru al familiei în parte. Așadar, eu am împărțit temperamentele copiilor în trei:

-adaptabil, flexibil;

-energic, activ;

-precaut, privat.

Am făcut această clasare pentru a ne fi mai ușor să alegem elemente din fiecare, pentru o mai bună gestionare. Ideal este să preluăm însușiri din fiecare grupă și să nu-i considerăm privilegiați doar pe cei care însumează mai multe elemente din grupa “de foc”.

Copiii adaptabili, flexibili

Sunt plăcuți de toată lumea, sunt extrem de sociabili, fac față bine schimbărilor, nu-i sperie situațiile noi, activitățile sau persoanele noi. Copilul flexibil este un copil care respectă programul de somn, de masă, zâmbește mereu. Părinții îl caracterizează drept un copil înțelegător, ușor de crescut. De obicei, după ce fac această caracterizare și vreau să trec și la dezavantaje, mai toți părinții reacționează: “Wow! Se poate mai mult de atât? Cred că sunteți perfecționistă!”. Vor să mă opresc acolo, dar tocmai aceasta este capcana, mulți dintre noi ne oprim într-o zonă de confort. Ideea nu este să schimbăm ce este deja bun, ci trebuie să privim în spatele “cortinei”, în sufletul copiilor noștri. Pentru că da, și acești copiii-minune au trăiri variate. Părinții se lasă, de multe ori, prinși în această capcană. Cred că, dacă stau singuri, copiii lor se joacă singuri, stau cu oricine, nu au plâns la integrarea în colectivitate, sunt foarte norocoși. De fapt, este chiar dezavantajul acestei grupe, faptul că nu-și exprimă foarte bine emoțiile.

Acești copii își aud des părinții spunând că ei se adaptează ușor, stau cu oricine, nu plâng și vor să se ridice mereu la același nivel, să îndeplinească mereu așteptările părinților, chiar dacă nu se simt confortabil întotdeauna. Provocarea părinților cu astfel de copii ar fi să petreacă mai mult timp cu micuții, să îi îndemne spre discuții despre viața lor emoțională.

Copiii activi, cu multă energie

Ei sunt, cu adevărat, o provocare pentru părinții lor, dacă aceștia nu iau în considerare caracteristicile lor unice, care-i pot conduce către succes. Acești copii își exprimă cel mai bine sentimentele, plâng, fac crize, râd mult. Important este să profităm de posibilitatea lor reală de a-și pune trăirile pe tava înțelegerii noastre, pentru a-i ajuta. Dacă începem să-i etichetăm ca fiind neastâmpărați, obraznici, plângăcioși, aceștia se vor închide în ei și nu-și vor mai exprima verbal sentimentele, ci vor face doar crizele de plâns sau de furie, fără nicio șansă reală de a mai fi înțeleși, vindecați.

Copiii din această categorie nu oboresc ușor și atunci îi putem suprasolicita, ducându-i la odihnă sau la culcare prea târziu. Cel mai bine ar fi să le canalizăm atenția către un sport sau către activități ce le solicită forța fizică și energia, să îi ascultăm mult.

Copiii precauți, privați

Aceștia sunt de cele mai multe ori cunoscuți ca fiind “timizi”. Auzim, de multe ori, părinți spunând: “Așa e ea/el...timid/ă.” Și vedem, în spate, un copil dezolat, pentru că părintele nu îl înțelege. Acestor copii le ia mult timp să se adapteze la situații noi, la activități noi, să socializeze cu persoane noi, sunt copiii care suferă cel mai tare de anxietatea de separare, mai ales la integrarea în colectivitate. Dar, dacă noi, părinții, i-am privi ca pe niște persoane cu un temperament precaut, privat, de fapt, am realiza că nu este nimic în neregulă cu ei.

Este firesc să fii așa, să analizezi locurile sau persoanele cu care intri în contact, pentru a preveni anumite situații neplăcute sau pentru a-ți salva viața, în unele cazuri. Dacă le dăm timp de adaptare acestor copii, vom avea surpriza să descoperim copii sociabili, activi, plini de viață.

Fiecare grupă în parte, fiecare individ în parte poate fi mai bun, dacă are parte de înțelegerea necesară, iar asta este responsabilitatea noastră, a părinților, doar noi ne putem cunoaște cu adevărat copiii, doar noi le putem crea mediul propice pentru o dezvoltare armonioasă.

Generația actuală de părinți a vrut cumva să compenseze lipsurile copilăriei lor și a încercat să dea copiilor ce aveau mai bun: cele mai frumoase jucării, haine, plimbări, școli, televizor și calculator. Alții le-au umplut timpul copiilor cu multe activități educative ca învățarea limbilor străine, informatica, muzica. Intenția este excelentă, însă părinții nu au înțeles că televizorul, jucăriile cumpărate, internetul și excesul de activități blochează copilăria, în care copilul are nevoie să inventeze, să înfrunte riscuri, să sufere decepții, să aibă timp de joacă și să se bucure de viață. Acest lucru se întâmplă pentru că inteligența lor a fost blocată, noi ne-am transformat în mașini de muncit iar pe ei îi transformăm în mașini de învățat.

Sistemul educațional actual aduce foarte multă informație, de cele mai multe ori inutilă. Copiii și tinerii învață cum să opereze cu fapte logice, dar nu știu cum să abordeze eșecurile. Învață să rezolve probleme de matematică, dar nu știu să-și rezolve conflictele existențiale. Sunt antrenați să facă calcule fără să greșească, dar viața este plină de contradicții și probleme care nu pot fi calculate. Acest lucru se întâmplă pentru că inteligența lor a fost blocată, noi ne-am transformat în mașini de muncit iar pe ei îi transformăm în mașini de învățat.

Dr. Augusto Cury ne spune că în ziua de azi nu ajunge să fim părinți buni, ci trebuie să devenim părinți inteligenți. Pentru aceasta ne vorbește despre șapte deprinderi ale „părinților buni” și cum trebuie transformate ele de către „părinții inteligenți”. Iată prima dintre ele:

Părinții buni dau cadouri, părinții inteligenți dăruiesc propria lor ființă

Părinții buni au grijă să satisfacă, în măsura posibilităților lor economice, dorințele copiilor lor. Fac petreceri pentru aniversări, le cumpără pantofi, haine, produse electronice, organizează excursii. Părinții inteligenți dau copiilor ceva incomparabil mai valoros. Ceva ce nu se poate cumpăra cu toți banii din lume: ființa lor, povestea vieții lor, experiențele lor, lacrimile lor, timpul lor. Părinții care le fac în permanență daruri copiilor lor sunt păstrați în amintire doar pentru un moment. Părinții care se preocupă să le dăruiască copiilor exemple și povestiri din viața lor rămân de neuitat. Părinții buni alimentează corpul, părinții inteligenți alimentează personalitatea.

Astăzi, părinții buni cresc copii zbuciumați, înstrăinați, autoritari și angoasați, pentru că societatea s-a transformat într-o fabrică de stres. Părinții care nu-și învață copiii să aibă o viziune critică asupra publicității, a emisiunilor de televiziune și a discriminării sociale îi transformă într-o pradă ușoară pentru sistemul acaparator. Pentru acest sistem, copilul vostru nu este o ființă umană, ci un consumator. Pregătiți copilul pentru „a fi”, căci lumea îl va pregăti pentru „a avea”. Ajutați-vă copiii să nu fie sclavii problemelor lor. Alimentați amfiteatrul gândurilor și teritoriul emoțiilor cu curaj și îndrăzneală. Nu le acceptați timiditatea și nesiguranța. Dacă problemele se pot rezolva, vor fi rezolvate, iar dacă nu, trebuie să ne acceptăm limitele. Părinții buni corectează greșelile, părinții inteligenți își învață copiii cum să gândească. Vechile corecții și binecunoscutele predici nu mai funcționează. Când deschideți gura să repetați același lucru, declanșați un resort din subconștient care deschide anumite arhive ale memoriei, ce conțin critici mai vechi. 99% din criticile și corecțiile părinților sunt inutile în influențarea personalității tinerilor.

A-ți surprinde copilul înseamnă a spune lucruri la care ei nu se așteaptă. De exemplu: copilul a ridicat glasul la voi. Se așteaptă să țipați și să-l pedepsiți. Dar puteți începe prin a tăcea și a vă relaxa, apoi puteți spune: „Nu mă așteptam să mă superi în felul acesta. În ciuda durerii pe care mi-ai provocat-o, eu te iubesc și te respect mult”. Apoi copilul trebuie lăsat să se gândească. Părinții buni spun: „Greșești”; părinții inteligenți spun: „Ce parere ai despre comportamentul tău?” „Gândește înainte să reacționezi”. Părinții buni își pregătesc copiii pentru aplauze, părinții inteligenți își pregătesc copiii pentru eșecuri.

Părinții buni educă inteligența copiilor lor, părinții inteligenți le educă sensibilitatea.

Stimulați-i pe copii să aibă obiective, să caute succesul în studiu, în muncă, în relațiile sociale, dar nu vă opriți aici. Ajutați-i să nu le fie teamă de insuccese. Nu există podium fără înfrângeri. Multi nu strălucesc în munca lor pentru că au renunțat în fața primelor obstacole, pentru că nu au avut răbdare să suporte un „nu”, pentru că nu au avut îndrăzneala de a înfrunta unele critici, nici umilința de a-și recunoaște greșeala. Perseverența este la fel de importantă ca și capacitățile intelectuale. Pentru părinții inteligenți, a avea succes nu înseamnă a avea o viață fără greșeli. De aceea sunt în stare să spună copiilor lor: „Am greșit”, „Scuză-mă”, „Am nevoie de tine”. Părinții care nu-și cer scuze nu-și vor învăța copiii cum să abordeze aroganța.

Părinții buni vorbesc, părinții inteligenți dialoghează ca niște prieteni

A sta de vorbă înseamnă a vorbi despre lumea care ne înconjoară, a dialoga înseamnă a vorbi despre lumea în care suntem: a relata experiențe, a împărtăși ceea ce se află ascuns în inima fiecăruia, a pătrunde dincolo de cortina comportamentelor. Peste 50% din părinți n-au avut curajul de a dialoga cu copiii lor despre temerile, pierderile și frustrările personale. Nu trebuie să deveniți o jucărie în mâna copilului, ci un prieten foarte bun. Adevărata autoritate și respectul solid se nasc din dialog. Dialogul este o perla ascunsă în inimă. Ea este scumpă, pentru că aurul și argintul n-o pot cumpăra.

Părinții buni dau informații, părinții inteligenți povestesc istorioare

Captați-vă copiii prin inteligența voastră, nu prin autoritate, bani sau putere. Știți care este termometrul care indică dacă sunteți agreabil? Imaginea pe care o au despre voi copiii și prietenii acestora. Dacă le face plăcere să fie în preajma voastră, ați trecut testul.

Părinții inteligenți își stimulează copiii să-și învingă temerile și să aibă atitudini blânde.

Părinții buni oferă oportunități, părinții inteligenți nu renunță niciodată.

Părinții inteligenți sunt semănători de idei și nu controlează viața copiilor lor. Ei seamănă și așteaptă ca semințele să germineze. Pe timpul așteptării poate să apară mâhnire, dar, dacă semințele sunt bune, vor încolți. Nimeni nu-și ia diploma în misiunea de a educa. Înainte, părinții erau autoritari; astăzi sunt copiii. Invatati sa spuneti „nu” fara teama. Daca ei nu aud „nu” de la d-voastra, nu vor fi pregătiți să audă „nu” de la viață. Părinții nu trebuie să cedeze în fața santajelor și presiunii copiilor. În caz contrar, emoția copiilor va deveni un balansoar: astăzi sunt docili, mâine explozivi. Trebuie stabilite clar ce aspecte pot fi negociabile. De exemplu, a merge la culcare noaptea târziu în cursul săptămânii și a se trezi devreme pentru a învăța este inacceptabil și prin urmare ne-negociabil. Trăim vremuri grele. Părinții din toata lumea se simt pierduți.

Bibliografie:

- "Despre parinti inteligenti": A.S.C.O.R. Iasi prin grupul Yahoo - <http://groups.yahoo.com/group/ascoriasi2002/Publicat> de Pr. Iulian Naroș
- Joan Slater „Arta de a crește copii- a fi mama cu sufletul”, Editura Univers enciclopedic junior & triade, ianuarie 2015
- Isabelle Filliozat-„Nu există părinte perfect”, Editura Univers, 2018

IMPLICAREA MAMEI VS. IMPLICAREA TATĂLUI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

GRIGORE MĂDĂLINA GABRIELA
Grădinița cu Program Prelungit nr. 5, Mizil

Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor.

A.S. Makarenko

Pregătirea omului pentru viață începe încă de la naștere, iar primele persoane datorate să inițieze această pregătire sunt părinții, astfel încât, în familie, copilul își face ucenicia pentru viață.

Mama este prima persoană care îi asigură copilului suportul necesar creșterii și dezvoltării încă din perioada intrauterină. Ulterior, imediat după naștere, mama devine instrumentul prin care copilul se acomodează cu mediul înconjurător, întrucât mama este cea care îi satisface copilului nevoile biologice precum senzația de foame prin alăptare, dar și nevoi emoționale.

De modul în care mama răspunde nevoilor copilului depinde atât nivelul de dezvoltare intelectuală și emoțională a copilului, cât și reușita sa viitoare în ceea ce privește evoluția școlară, sau integrarea sa socială. Deoarece dragostea maternă este prima formă de afectivitate pe care o percepe copilul încă din perioada intrauterină, aceasta devine un mijloc prin care mama îl modelează, îl educă. Copilul este gata să respecte regulile impuse de mamă doar din dorința de a nu o supăra.

Mult timp, s-a accentuat rolul mamei în viața copilului, în timp ce relația stabilită între acesta și tată avea un rol secundar. În timp însă, numeroși specialiști s-au ocupat cu evidențierea importanței pe care o are tatăl în creșterea și educarea copilului, ținând cont de faptul că acestuia îi revin multiple sarcini, în special asigurarea condițiilor necesare dezvoltării celui mic, cu precădere cele materiale.

După nașterea copilului, majoritatea părinților doresc fericirea acestuia, sperând să-i asigure tot ce este frumos și bun, străduindu-se să creeze în mediul familial o ambianță prielnică unei dezvoltări sănătoase a copilului. Din ce în ce mai mulți părinți sunt preocupați de buna educație a copiilor lor și în acest sens colaborează permanent cu grădinița și școala. Prin intermediul acestei colaborări, influența favorabilă exercitată de educatori asupra copiilor este continuată acasă de către părinți.

Un factor important ce influențează întreaga evoluție a copilului este reprezentat de sistemul de relații dintre soți. În funcție de relațiile ce se stabilesc între mamă și tată, copilul poate avea parte de o educație corespunzătoare, sau nu. Sunt cunoscute cazuri multiple de familii dezorganizate care nu își îndeplinesc nici măcar responsabilitatea de a asigura condiții de trai decente copiilor.

Se consideră că implicarea părinților în educația copiilor aduce beneficii tuturor factorilor implicați, părinți, școală, elevi, comunitate. Meseria de părinte presupune, cel puțin, un rol dublu în dezvoltarea acestora. Creionarea unui comportament acasă, asigurarea unui mediu de încredere, respect și suport reprezintă primul pas în crearea unui mediu oportun care sprijină învățarea – atât în clasă, cât și în afara acesteia.

În concluzie, apreciez valoarea educativă a ambilor părinți, sugerând ca implicarea în creștere și educarea unui copil optim dezvoltat fizic și psihic să fie realizată de ambii părinți în egală măsură, fiindcă numai având modele comportamentale constructive copilul poate deveni o personalitate echilibrată. De asemenea, sugerăm părinților să cultive preșcolarilor interesul pentru învățare prin efectuarea zilnică a cel puțin unei activități educative, fie chiar și un moment scurt de povestire liberă, fiindcă numai îndrumați și dirijați de familie, copiii pot avea o evoluție cognitivă de succes.

BIBLIOGRAFIE:

1. Albu, G. (2008). *Comunicarea interpersonală*. Iași:Editura Institutul European.
2. Chipea, F. (2001). *Familia contemporană. Tendințe globale și configurații locale*. București: Editura Expert.
3. Ciofu., C. (1998). *Interacțiunea părinți-copii*. București: Editura Medicală Amaltea.
4. Mitrofan, I. Mitrofan, N., (1997). *Familia de la A...la Z. Mic dicționar al vieții de familie*. București; Editura Științifică.
5. Vrășmaș, A. (2002). *Consilierea și educația părinților*. București;Editura Aramis

TELEVIZIUNEA - PRIETENUL SAU DUȘMANUL COPIILOR?

Prof. învă. preșcolar IANCU ADELA ROXANA GABRIELA
Grădinița cu P.N. Brazi

Televiziunea reprezintă pentru majoritatea dintre noi un mod plăcut de relaxare, de petrecere a timpului liber, dar și un sprijin deosebit în momentele de plictiseală. Astfel, rolul televiziunii în viața noastră este extrem de important, ajungând de la un simplu mod de a te relaxa, la o dependență de neînviș, care ia amploare din ce în ce mai mare. Iar copiii sunt primele victime, întrucât părinții, ocupați cu serviciul sau încercând să găsească puțin timp liber pentru a rezolva problemele vieții cotidiene, nu mai au timp să se ocupe îndeaproape de educația lor. Televiziunea devine, în acest caz, o bună baby-sitter, de care părinții nu ezită să facă uz frecvent. Oare este greșeala televiziunii, a sistemului educațional sau a societății că nu există o altă ofertă pentru a petrece un timp liber în care copilul să fie supravegheat de ”cineva”?

Să luăm ca exemplu televiziunea pentru copii. La ora actuală există cel puțin trei canale de desen animat pe care copiii le butonează cât e ziua de lungă. Ceea ce la prima vedere nu este rău, dar ce văd, ce aud și cu ce rămân în urma vizionării acestora, devine un motiv de îngrijorare pentru cei mai mulți părinți. S-a constatat că desenele animate actuale sunt pline de violență și nu mai au nimic din frumoasele povești cu care noi am crescut și ne-am format. ”Tâmpitule, idiotule, să-ți rup mâinile și picioarele, am să mă răzbun” sunt expresii pe care copiii le aud zilnic la televizor, în timpul emisiunilor lor preferate: desenele animate. Imaginile și limbajul folosit pe posturile televiziunilor pentru copii îi îngrijorează pe părinți, dar și pe specialiști prin modul în care pot influența comportamentul copiilor.

Urmărind un canal de desen animat, ceea ce pare ”inofensiv”, copilul de azi trăiește într-o lume imaginară plină de violență, asistă la crime și distrugere, cunoaște eroi fabuloși și monștri. Deși se regăsesc la vârsta în care ar trebui să fie ghidați spăre plimbări în parc și locuri de joacă, spre cărți formative și jocuri constructive, ei nu doresc decât să cucerească lumea asemeni personajelor de la televizor. Mihaela, Sandy Belle, Broscuțele Ninja, desenele animate cu prințele Disney, cu Popeye, cu Mickey Mouse, cu Tom și Jerry, cu Donald Duck sunt desene animate care simbolizau pentru copiii de altădată povești pline de morală și de trăiri pozitive. În schimb, locul lor a fost luat de Dexter, Johnny Bravo, Fetele Winx, X-man, Spiderman ce reprezintă pe de o parte un motiv de îngrijorare pentru părinți. Ce au toate în comun? Răspunsul îl oferă chiar cei mici: ”Sunt cu bătaie”, ”Cu roboți”, ”Cu mutanți”, ”Cu monștrii și cu lupte pentru salvarea universului”. Televiziunea poate avea o serie de efecte negative asupra unui copil, ea poate diminua somnul nocturn al unui copil, îi poate provoca oboseală, mai ales vizuală, tulburări de atenție, scăderea forței și a performanțelor fizice. Ea furnizează o imagine negativă asupra lumii sau, dimpotrivă, o imagine idealizată.

Din studiile efectuate de-a lungul timpului s-a constatat că desenele animate au o foarte mare concentrare de violență ce are ca rezultat efecte negative: reacții, atitudini, credințe și devieri comportamentale care duc la apariția și intensificarea sentimentului de frică, nesiguranță sau agresivitate. La o vârstă fragedă, psihicul caută modele pe care să le imite. Și, de cele mai multe ori, aceste modele, transpuse de mass-media, sunt periculoase. În general, mesajele transmise sunt încărcate de agresivitate și violență. De nenumărate ori, copiii s-au luat la bătaie între ei, încercând să imite o anumită scenă sau anumite personaje întâlnite în desenele animate vizionate. Copiii nu fac întotdeauna deosebirea dintre real și imaginar și au tendința să ia drept adevărat tot ceea ce văd la televizor.

Aceste modele sunt percepute de copil, sunt însușite prin imitație și învățare, ca ulterior să fie reproduse, iar prin repetare să se transforme în deprinderi comportamentale sau atitudini. Iată de ce este necesară o mare atenție din partea părinților față de comportamentele și atitudinile pe care le manifestă pentru că în funcție de acestea se constituie personalități fragile, labile sau personalități organizate și echilibrate.

Cum trebuie să acționăm în fața efectelor negative din desenele animate? Să fie interzicerea desenelor animate o soluție? Răspunsul este “nu”, pentru că, așa cum și noi vrem să ne relaxăm în fața unui program preferat, așa au și cei mici nevoie de distracție. O soluție ar fi să supervizăm alegerea desenelor animate de copil, să fim foarte atenți ce vizionează, astfel încât ceea ce vede la televizor să nu-i influențeze în rău comportamentul. O altă soluție este să

comunicăm cu copilul și să comentăm împreună ce vede el la desene animate. Astfel îl putem face să devină conștient de efectele negative ale desenelor animate și să discearnă mai ușor răul de bine. Comentând împreună cu copilul ceea ce trăiește, vede și aude, îl ajutăm să-și formeze un comportament normal, fără influența negativă a personajelor din desenele animate.

Totuși, rolul televiziunii în educația copilului nu trebuie ignorat: este o sursă de informații, oferă modele și dezvoltă vocabularul copiilor. Incorecte sunt deciziile legate de folosirea televizorului, timpul petrecut în fața lui și alegerea emisiunilor pe care copilul le vizionează.

Se pune problema, ce fel de mesaje transmit acestea; emisiunile ar trebui să fie educative și nu distructive. De altfel, responsabilitatea pentru dezvoltarea normală a copiilor revine tuturor, de la părinți, la educatori, învățători sau profesori.

Bibliografie:

1. Asociația pentru Apărarea Familiei și Copilului, *Efectele micului ecran asupra minții copilului*. Ed. Prodromos, 2007
2. *Revista Didactica Nova*, nr 13-14, Ed. Didactica Nova, 2008
3. Vrașmaș, E., *Consilierea și educația părinților*, București, Ed. Aramis, 2002

MESERIA DE PĂRINTE

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. învă. preșcolar ION GABRIELA SANDA
Grădinița cu P.P. nr. 3 Tulcea

Orice părinte își dorește să audă despre copilul său, că este bine educat. Este recunoașterea unei sarcini dificile, pe care părinții trebuie să o înceapă foarte devreme. Inspirându-i unui copil reguli de comportament, îl va ajuta în viitor, în procesul de socializare și îi va permite să asimileze valori și aptitudini necesare în relaționarea cu cei din jur. Răbdarea și puterea exemplului sunt „uneltele” principale folosite pentru obținerea unor bune rezultate.

Când un copil folosește: „te rog” și „mulțumesc”, nu este un lucru la întâmplare, ci în spatele acestui rezultat este o muncă asiduă din partea părinților.

Bunele maniere nu se limitează doar la acești doi termeni: „te rog” și „mulțumesc”. Ele implică un ansamblu de modele de comportament, care aplicate în viața de zi cu zi, constituie o bază solidă în educația copilului.

Atitudini ca: mulțumirea, recunoștința, respectul, amabilitatea se reflectă într-o bună educație.

Sociologul Salvador Cardus afirmă în opera sa, „Confuzia în învățământ”, că „nu este nevoie a se impune norme stricte, comportamentul învățându-se ca un stil de viață”.

Bunele maniere trebuie să fie prezente în fiecare moment, atât în casă cât și în afara ei. Nu este de ajuns să le arătăm copiilor un comportament exemplar în societate, dacă în casă, cu ceilalți membrii ai familiei, acesta nu se repetă.

Jose Fernando Calderero afirmă în cartea sa, „Bunele maniere ale copiilor mici”, că „nimic nu ajută mai mult un copil, decât mulțumirea din partea părinților și a educatorului”.

Bazele discernământului dintre „bine” și „rău” se învață încă din copilărie, în funcție de reacțiile pozitive sau negative ale persoanelor importante din viața copilului, la adresa comportamentului acestuia. Expresia de pe chipul mamei este uneori mai mult decât suficientă pentru ca cel mic să înțeleagă ce a făcut. Mai târziu vin pedepsele și laudele. În acel moment este nevoie de multă precauție.

Supunerea oarbă a copilului nu este în mod obligatoriu o trăsătură pozitivă în evoluția acestuia. Oare copilul care la școală e liniștit și ascultător, ordonat, harnic, bun coleg și care are cele mai îngrijite cărți și caiete este un copil fericit?

Nu cumva ceea ce vedem la exterior, în cazul unui copil cu un comportament impecabil, este doar o fațadă frumoasă, în timp ce în sufletul lui sulfă un vânt pustiitor?

Copilul nu este totuși o păpușă de porțelan, pregătită să fie expusă într-o vitrină. El este un întreg univers involburat, plin de gânduri și sentimente zbuciumate, fiind adesea capricios și îndărătnic, zăpăcit și neîndemânatic.

De aceea, pe lângă învățătura obligatorie, trebuie să-i ascultăm cu atenție bătaile inimii, să-i fim alături când se împiedică, dar și să fim pregătiți când trebuie să-i dăm drumul să-și ia zborul.

Să-i spui copilui tău cum să se comporte, înseamnă să-i arăți cum s-o facă, și adeseori trebuie să fii tu însuși un exemplu. Învățarea după model este foarte importantă, având în vedere faptul că un copil imită cu plăcere atitudinea și comportamentul părinților săi.

Vremurile noi aduc reguli noi de comportament.

Există însă reguli generale, care sunt valabile oriunde și oricând.

Folosirea cuvintelor magice „te rog” și „mulțumesc”- în acest caz „repetiția este mama învățării”. Adultul trebuie să le utilizeze atunci când i se adresează copilului și să insiste ca și acesta din urmă să le folosească, ca pe o formulă magică, pentru a fi favorizat în anumite situații.

Salutul. Copilul trebuie să învețe progresiv, că la sosirea sau plecarea dintr-un loc, trebuie să salute.

Ordinea și igiena. Aspectul exterior al unui copil reflectă modul său de a fii, de aceea trebuie învățat să se îngrijească înainte de a ieși din casă.

Este foarte important să insistăm asupra importanței ordinii, să îi învățăm să aibă grijă de obiectele lor și să nu își însușească niciodată un bun care nu le aparține.

La masă. Masa este unul dintre momentele în care părinții trebuie să utilizeze cele mai bune „arme”, pentru a oferi un bun model de comportament.

Este fundamental să le arătăm copiilor câteva reguli: spălatul mâinilor, aranjarea și strângerea mesei etc.

Copilul care a asimilat un comportament adecvat, politicos va putea depăși mai ușor neînțelegerile survenite între el și ceilalți semenii.

Bibliografie:

Frâncu Nicolae - „Comportare civilizată în familie și societate. Reguli de protocol” - Editura Garamond, București, 2002.

Gâgă Michiela - „Cei șapte ani de acasă – Codul bunelor maniere pentru copii” - Editura Coresi, București, 2003.

Marinescu Aurelia - „Codul bunelor maniere astăzi” – Editura Humanitas, București, 2002.

Penes Marcela - „Ghid de comportare civilizată” – Editura ANA, București, 2000.

AUTOCONTROLUL EMOȚIILOR ȘI MANAGEMENTUL STRESULUI

Prof. ION GEORGIANA

Prof. VÎLCEA MIHAELA

Școala Gimnazială Drăgănești, Prahova

Rolul emoțiilor, al afectivității, în general, în viața oamenilor este fundamental.

Ele energizează, stimulează și direcționează activitatea cognitivă și practică, atitudinile și comportamentul omului. Acțiunea lor poate fi pozitivă (de mobilizare, susținere energetică etc.) sau negativă (demoralizare, apatie, dezangajare etc.). ***Indiferent de rolul lor, emoțiile pot fi controlate, iar acțiunea lor transformată într-un factor adaptativ și de dezvoltare personală a individului.*** Controlul propriilor emoții și trăiri afective presupune, în esență, controlul modului de relaționare cu mediul, de comunicare și interacțiune cu ceilalți, de explorare a resurselor fiziologice și psihologice proprii în scopul adaptării la realitate, al dezvoltării personale și al obținerii de satisfacții, în organizarea și menținerea unui confort psihologic adecvat.

Gestionarea energiei trăirilor emoționale în sensul valorificării ei în direcția dezvoltării persoanei este un indiciu al inteligenței emoționale a acesteia. Autocontrolul emoțiilor se poate realiza în două planuri:

- în plan individual: controlul comportamentului verbal-viscero-motoriu; constituirea mecanismelor de apărare a Eu-lui;
- în plan social: învățarea unor reguli de relaționare afectivă (feeling rules), adeziunea la un anumit ethos afectiv.

Autocontrolul individual al emoțiilor

Ideea potrivit căreia personalitatea umană este o unitate integrativă a trei planuri: cognitiv (gândire), afectiv (simțire) și comportamental (fapte, acte, reacții) nu este nouă. Astfel, J.B. Watson formula încă în 1926 opinia conform căreia: comportamentul este organizarea integ-rală a trei nivele/planuri: planul manual/motricitatea, planul visce-ral/variații electrodermale, reflexul psihogalvanic etc. și planul verbal/ modul de comunicare.

Mecanismele de autocontrol individual al emoțiilor, mai frecvent valorificate sunt:

- mecanisme de descărcare: vorbirea tare, repede, eventual, țipete;
- mecanisme represive: efort de stăpânire a vocii, a gesturilor, de utilizare adecvată a cuvintelor; – mecanisme cognitive, de decentrare-recentrare pe alte gânduri prin raționalizare, justificare, anticiparea unor soluții eficiente;
- mecanisme relaționale: suport social, împărtășirea emoțiilor, empatizare, fapt care are efecte securizante asupra persoanei.

În procesul socializării individului, realizat în special de familie și de școală, se transmit și codurile emoționale ale comunității, adică acele norme culturale ce reglementează manifestarea emoțională a membrilor săi.

În concluzie, consilierea preventivă a părinților are un *scop educațional de formare și cultivare a adulților în direcția organizării și menținerii unui climat familial favorabil educației optime a copiilor*. Evident că aceste competențe țin de dirijarea rațională a modului de viață și educație a copiilor în cadrul familiei, inclusiv, de învățare a modalităților de care presupun: coping autodirijare, autoeducație și autocontrol.

Bibliografie:

Consilierea Parentală, Ghid Metodologic, 2013.

BUNE PRACTICI ÎN PREDAREA LA NIVEL PREȘCOLAR

Prof. învățământ preșcolar IONIȚĂ IRINA

G.P.N. STREJNICU

Procesul formativ-educativ pe care îl desfășoară în activitatea cu preșcolarii permite fiecărei educatoare să-și valorifice propria experiență didactică, originalitatea și creativitatea prin realizarea activităților cu caracter integrat și cu o abordare complexă a conținuturilor.

Învățarea reprezintă un ansamblu de acțiuni cu caracter planificat, sistematic, metodic, intensiv, organizate și conduse de cadrul didactic, în scopul atingerii finalităților prevăzute în curriculum.

Îndelung analizată de psihologi, pedagogi sau sociologi, învățarea însoțește individul pe toată durata existenței sale, valorificându-i capacitatea de adaptare în cerințele mediului. După cum știm societatea informatizată a ultimilor ani a impus utilizarea calculatorului în procesul didactic.

Instruirea asistată de calculator a devenit una dintre metodele de învățământ de bază în procesul didactic modern. Legatura între procesului de învățământ și calculatorul presupune: predarea unor lecții de comunicare de noi cunoștințe, aplicarea, consolidarea, sistematizarea noilor cunoștințe, verificarea automată a unei lecții sau a unui grup de lecții, verificarea automată a unei discipline școlare sau a unei anumite programe școlare.

Procesul instructiv - educativ atât de complex, devine scena a trei actori: educatorul, elevul și calculatorul, care împreună caută să asigure succesul demersului didactic.

Educatorul are rolul schimbat, el nemaifiind actorul principal care dirijează întregul proces didactic.

Putem spune în acest context ca educatorul devine un consultant, un coordonator și un verficator al procesului didactic, el nemaifiind principala sursă de transmitere de cunoștințe și nu doar educatorul își pierde rolul principal ci și manualul, care nu mai este sursa informațională de bază, el devenind un mijloc de start care se completează cu informațiile obținute cu ajutorul calculatorului. Elevul este un adept al utilizării calculatorului în procesul didactic, mai ales în contextul ultimilor ani.

Jocurile sunt predominante de activități de simulare; copilul este pus în fața unor situații problemă pe care trebuie să le rezolve cu ajutorul unor reguli și prin diferite modalități de acțiune care să vizeze atingerea scopurilor.

În derularea jocului copilul trebuie să aibă posibilitatea să se corecteze atunci când greșește, atenționat fiind că a greșit.

Calculatorul nu poate înlocui cadrul didactic, care rămâne o prezență activă, vie, în comunicarea cu copii, iar relația aceasta nu poate fi substituită de lecțiile interactive.

Metodele învățământului tradițional nu pot face față avalanșei de cunoștințe și acestei dispersii accentuate a calificărilor, meseriilor și domeniilor de activitate, care devin tot mai specializate și mai interconectate.

Astfel, în sprijinul educației intervin noile tehnologii ale societății informaționale.

Introducerea tehnologiei informației în toate domeniile de activitate a influențat și sistemul de învățământ. Utilizarea calculatorului în procesul de predare – învățare – evaluare reprezintă o metodă modernă de activitate didactică, interactivă și dirijată.

Tehnologia, prin ea însăși, nu schimbă și nu îmbunătățește predarea și învățarea.

Cheia pentru introducerea cu succes a tehnologiei în predare și în învățare, constă în acordarea unei atenții sporite, managementului proceselor, strategiei, structurii și mai ales rolurilor și deprinderilor. Tehnologia este doar vârful icebergului în procesul de planificare a instruirii, servind doar ca vehicul util, printre altele vitale.

Instruirea cu ajutorul instrumentelor digitale reprezintă o metodă didactică / de învățământ, care valorifică principiile de modelare și de analiză cibernetică a activității de instruire în contextul noilor tehnologii informaționale și comunicaționale, caracteristice societății de tip postindustrial.

Instruirea asistată de calculator reprezintă o nouă cale de învățare eficientă, valabilă la toate nivelurile, treptele și disciplinele preșcolare, școlare și universitare.

Resursele sale interactive angajează practic „o modalitate de articulare a diferitelor categorii de valori, teorii și cunoștințe existente în planurile și programele școlare de astăzi și de mâine”

În fiecare zi vedem tot mai mulți preșcolari din grădiniță care sunt atrași și receptivi de acele activități educaționale în care educatoarea utilizează soft-urile educaționale, calculatorul, ceea ce reprezintă o nouă viziune de învățare eficientă, prin utilizarea metodei instruirea asistată de calculator, fără însă a minimaliza importanța folosirii metodelor didactice tradiționale, clasice, sau activ-participative.

Învățământul românesc, respectiv educația timpurie la vârsta preșcolară, a înregistrat o continuă transformare și dezvoltare sub aspectul conținutului, metodologiei și strategiilor didactice folosite în procesul instructiv-educativ.

Procesul de predare-învățare-evaluare la vârsta preșcolară a cunoscut noi dimensiuni, utilizarea noilor tehnologii în educație reprezentând un plus de experiență dobândit de preșcolari, o specifică legătură mai strânsă cu practica, pentru că ei și acționează în același timp, ceea ce îi va conduce pe viitor la o pregătire eficientă în concordanță cu cerințele unei societăți tot mai digitalizate.

Știut fiind faptul că toate activitățile din grădiniță au la bază jocul, acesta fiind principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ.

Bibliografie:

Liliana Stan, Dezvoltarea copilului și educația timpurie, Iași/București, editura Polirom, 2016.

Webografie:

- 1.<http://www.isj.gl.edu.ro/RED/PRESCOLAR/NOIEMBRIE%202018/auxiliare%20curriculare/Ghid%20de%20bune%20practici%20-%20Competen%C5%A3e%20cheie%20prin%20jocuri%20virtuale.pdf>
- 2.<https://www.didactic.ro/materiale-didactice/referatexemple-de-bune-practici>
- 3.<https://tribunainvatamantului.ro/modele-de-bune-practici-in-gradinita-floare-albastra-prin-programul-erasmus-from-teacher-to-teacher/>

PROVOCĂRI ÎN PANDEMIE FLIPPED LEARNING/ FLIPPED CLASSROOM

Profesor pentru învățământul primar IORDACHE LAURA
Școala Gimnazială Centrală Câmpina

Elevii din ziua de astăzi sunt diferiți de generația părinților și a bunicilor lor. Majoritatea au deja ca rutină folosirea internetului și a email-ului, a sms-urilor sau a rețelelor de socializare de tip Yahoo sau Facebook. Acest mod de comunicare se face simțit și în modul lor de a învăța.

Accesând internetul, găsim foarte multe tehnologii, metode moderne pe care le putem folosi în cadrul orelor de curs. Una din metodele relativ noi este Flipped classroom – clasa oglindă, sau mai bine zis, clasa răsturnată – o metodă foarte interesantă de predare, utilizată acum de foarte mulți profesori din diferite țări.

Flipped Classroom vs. Flipped Learning: Care este diferența?

O Clasă răsturnată (denumită deseori clasă în oglindă) nu furnizează neapărat o adevărată învățare răsturnată***. În învățarea răsturnată ceea ce contează cu adevărat este ceea ce se întâmplă în clasă. Adevărata învățare răsturnată transformă sala de clasă într-o experiență mult mai individualizată. În locul unui profesor / instructor care se adresează tuturor elevilor ca grup, învățăceii se mișcă în ritmul propriu sau în grupuri mici, aplicându-și cunoașterea în moduri practice; iar asta permite în general o experiență individualizată.

Flipped Classroom (prescurtat FC) – presupune inversarea, „răsturnarea” ordinii tradiționale care presupune: predarea lecției în clasă și apoi temele, acasă. Prin urmare, elevul câștigă controlul asupra procesului de învățare prin studierea materialelor de curs în afara clasei, folosind lecturi, cursuri video pre-înregistrate sau emisiuni de cercetare și apoi, în clasă, îndrumat de profesor și interacționând cu colegii își clarifică neînțelegerile, pune în practică informațiile dobândite, discută cu ceilalți elevi propria viziune. Elevul are un rol principal în acest tip de lecție, profesorul având rolul de moderator, de ghid.

În timp ce este definită deseori ca ”munca școlii făcută acasă și munca de acasă făcută la școală” flipped learning este un concept care permite profesorilor să implementeze în clasele lor o metodologie, sau metodologii variate.

Datorită unor neînțelegeri promovate de unii profesori, de media și câteodată de cercetători, liderii care au decis să ofere o definiție explicită a conceptului au dorit să facă și diferența între Flipped Classroom (clasa răsturnată) și Flipped Learning (învățarea răsturnată).

Când orele noastre devin prea liniare, este ok să răsturnăm situații și să facem lucrurile cu susul în jos:)

FLIPPED CLASSROOM este un demers invers, prin care copiii se familiarizează cu un conținut nou acasă, îl exersează și pun în practică la școală. Rolurile se inversează, mediul de învățare se schimbă, elevul devine elementul central al procesului instructiv – educativ, fiind propriul ghid în interacțiunea cu materialul nou.

Avantajele metodei Flipped Classroom:

Pentru elevi:

- alegerea timpului de învățare și parcurgerea conținuturilor, proiectului ori de câte ori este necesar
- libertatea de revenire la conținuturile teoretice și explicațiile audio și după ce acestea au fost discutate în activitatea din sala de clasă pentru a compara și consolida înțelegerea
- posibilitatea de autoevaluare și feedback privind progresul prin rezolvarea sarcinilor de lucru

- Încurajarea interacțiunii sociale și munca în echipă

Pentru profesor:

- facilitează învățarea centrată pe elev și învățarea reciprocă între elevi cu nivele și capacități diferite de atenție, concentrare / receptare, înțelegere, oportunitatea de utilizare a blended learning-lui
- posibilitatea de partajare în secvențe / lecții online a conținuturilor teoretice care trebuie predate – învățate conform programei într-o oră de curs, în funcție de caracteristicile colectivului de elevi
- promovarea învățării reciproce între elevi cu stiluri diferite de învățare, prin valorizarea și încurajarea elevilor de a-și împărtăși în
- toți elevii sunt implicați în procesul de învățare
- folosește tehnologia – devine un profesor cum o cere elevul zilei de azi

Dezavantaje ar putea fi considerate următoarele:

- Nu toți elevii au calculatoare sau acces la internet;
- Mulți părinți nu sunt de accord cu folosirea mult timp a calculatorului și a internetului;
- Lipsa motivării elevilor în rezolvarea temelor;
- Rezistența la nou a cadrelor didactice;
- Lipsa unor strategii de evaluare adecvate pentru această metodă;
- Încărcarea timpului cadrelor didactice.

Metode Flipped Classroom

Caracteristici

- ”Tema” de acasă a elevilor constă în angajarea lor motivată, cu eforturi proprii creative, în procesul cunoașterii, iar temele date clasic pentru aplicarea și consolidarea conținuturilor se efectuează în activitatea colaborativă din sala de clasă.
- Mediu flexibil – perechi, grup, individual.
- Cultura învățării – axată pe elev, colaborare, explorare

Ora de curs: Metoda Flipped classroom

Înainte de lecție (acasă): elevii vor avea ca sarcină să urmărească un material video ce introduce noul concept de învățare cu o temă integrată. Ulterior, aceștia vor putea schimba idei online.

În timpul lecției: • 15 minute: Profesorul și elevii revăd tema. • 35 minute: workshop: elevii consolidează și aprofundează noul concept, colaborare; feedback - colegi, profesor .

După lecție se pot aplica următoarele metode:

- Chestionare
- Prezentări PPT ale elevilor și discuții
- Chestionare individuale sau în pereche
- Studiu de caz
- Investigația
- Scenarii creative și simulări

Consider util și interesant că pentru abordarea unei singure teme se pot utiliza mai multe metode din cele prezentate mai sus. De exemplu, pentru o temă numită „Fenomenul de evaporare” elevii vizionează un scurt filmuleț de prezentare; ei pot fi grupați astfel încât fiecare grup să primească sarcini diferite: joc de rol în ce privește acest fenomen, crearea unei poezii pe această temă sau crearea unui poster folosind o aplicație online.

În concluzie, disciplina pedagogică trebuie modificată în conformitate cu noul context în care trăim. Folosirea gadgeturilor în școală face parte din evoluția naturală a învățării, o soluție eficientă și necesară la provocările moderne adresate învățării și nevoilor elevilor.

Bibliografie:

Bergmann, J., & Sams, A., Flip your classroom: Reach every student in every class every day. Eugene, Or: International Society for Technology in Education, 2012

O STARE EMOȚIONALĂ ECHILIBRATĂ ÎN RELAȚIA PĂRINTE-COPIL

Prof. Țârlea Liliana

Prof. Iordache Marcela

Grădinița cu P.P. "Sfântul Mc. Mina" Ploiești

Educația copiilor este unul dintre cele mai controversate și disputate subiecte de-a lungul timpului. Trăim într-o epocă în care bombardamentul informațiilor, al stimulilor de orice tip, este la maximum, fapt care se regăsește înscris atât în moștenirea genetică pe care o are organismul uman, dar mai ales în dezvoltarea psiho-emoțională.

Potrivit Virginiei Satir (Satir, 2010, p.19), există patru aspecte ale vieții de familie care apar în mod constant:

Sentimentele și ideile pe care le are fiecare despre propria persoană – pe care le numește *stimă de sine*.

Căile pe care oamenii le folosesc pentru a-și transmite sensuri unul altuia, pe care le numește *comunicare*.

Regulile despre cum ar trebui să simtă și să acționeze oamenii, reguli care mai apoi se transformă în ceea ce ea numește *sistemul familial*.

Modul în care oamenii interacționează cu alți oameni și cu instituțiile din exteriorul familiei, pe care îl numește *legătura cu societatea*.

Famiiliile din întreaga lume se confruntă cu aceleași probleme.

Pare că, în marea majoritate a familiilor,

Fiecare membru al familiei are un sentiment al valorii proprii persoane, pozitiv sau negativ; întrebarea este "Ce părere are despre propria persoană?"

Fiecare persoană comunică; întrebarea este "Cum comunică și ce rezultate obține?"

Fiecare persoană respectă niște reguli; întrebarea este "Ce reguli anume respectă și cât de adaptate sunt aceste reguli pentru el/ea?"

Fiecare persoană este conectată la societate; întrebarea este "Cum anume este conectată și care sunt rezultatele?"

Ținând cont de toate aceste aspecte, se observă că dezvoltarea unei familii este cel mai dificil și mai complicat lucru din lume.

Privită ca nucleu social, familia este prima care influențează dezvoltarea copilului, deoarece își pune amprenta pe întreaga sa personalitate, iar trăinicia edificiului depinde de calitatea temeliei.

Familia reprezintă pentru copil structura socio-afectivă securizantă, principala structură protectoare, oricând și întotdeauna primitoare absolut necesară existenței lui.

În familie, copilul are parte de primele lecții de viață, părinții sunt cei care îi oferă un prim model de învățare. Familia își exercită influența educativă în mai multe moduri și vizează dezvoltarea plinară a ființei în formare, care este copilul. În prima copilărie se remarcă, de exemplu, relația dintre mediul familial și dezvoltarea limbajului și astfel, calitatea modelului lingvistic oferit copilului de către toți membrii familiei în special de către mamă, care reprezintă un prim model pentru copii-influențează și susține dezvoltarea gândirii copilului.

Educația în cadrul familiei reprezintă baza pe care se vor suprapune toate celelalte influențe educative. Caracterul ei este spontan, neorganizat, iar influența este continuă, permanentă, exercitându-se în cadrul activităților curente de viață.

Impactul educației primite în familie este atât de mare datorită faptului că ea se bazează pe afectivitate profundă pe care copilul i-o poartă părintelui. Din acest motiv, educația în familie determină caracteristicile personalității copilului, orientează, direcționează preocupările, interesele acestuia.

Trăsăturile și coordonatele personalității se cristalizează în raport cu modelul și natura situațională trăită în mod direct, nemijlocit, de copil, în mediul familial, iar atitudinile părinților au consecințe durabile asupra personalității în formarea acestuia. În general, cei doi părinți deși implicați egal în procesul de educație, dețin roluri diferite. În principiu, mama asigură căldură afectivă, iar tatăl reprezintă autoritatea. Mama are o “funcție interioară”, pe când tatăl o “funcție exterioară” - prima referindu-se la atmosfera intrafamilială și la asigurarea securității afective, iar cea de-a doua, la comunicarea socio-familială și respectarea normelor. Dar sunt și familii unde mama este autoritară, și tatăl îngăduitor.

Ambii asigură sentimentul de confort și de securitate. Amândoi sunt răspunzători de situația copilului în cadrul familiei, de optimizarea vieții de familie, îmbinând sau încercând să îmbine cele două aspecte: atitudinea afectuoasă a mamei cu autoritatea sau exigența rațională a tatălui. În sens contrar, o viață de familie în care există mari diferențe de opinii în ceea privește creșterea și educarea copilului, în care nu există unitate de cerințe și consecvența în atitudini, o viață de familie frământată de tensiuni, lipsită de afecțiune, cu conflicte ce pot genera acte de opoziție sau chiar de violență, va duce inevitabil la reacții de inadaptare, frustrări, la stări de dezechilibru afectiv ale copilului.

Părinții trebuie să le stimuleze copiilor efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine și asumarea riscului creator.

Formele educative trebuie să fie simple, multiple, corespunzătoare, pentru a forma copii calmi într-o viață zbuciumată, copii fericiți în plină mișcare.

Metoda cea mai adecvată este dialogul cu copilul, care poate avea loc în orice împrejurare: la plimbare, în excursie, la spectacol.

Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. Un rol important îl au anturajele în care, pe lângă joacă, se destăinuie, își spune părerile, vorbește despre el.

O ființă care este vizibil iubită și apreciată va învăța mai ușor noi lecții (Satir, 2010, p.61).

În familie se constituie sentimentul de apartenență socială (la grădiniță doar e pus la încercare), pentru că familia este, în primul rând, o instituție socială fundamentală, este un grup social în care membrii sunt legați prin anumite relații biologice, dar și psiho-morale, economice și juridice, răspunzând unul pentru altul în fața societății.

În societatea actuală însă, în familie se doresc relații la baza cărora stau respectul, egalitatea, toleranța și un climat familial cu valențe educative superioare. Ultimii ani au adus chiar o nouă percepție în privința influenței pe care o are familia asupra formării personalității, care este chiar mai mare decât s-a considerat. Familiile sunt sisteme sociale dinamice ce au legi și reguli care determină o anumită filosofie de viață: valoarea acordată vieții individului în raport cu bunurile materiale, modul de a-i privi pe ceilalți (ca prieteni sau drept competitori), căile acceptate de afirmare în societate și de procurare a celor necesare traiului. Viața în familie, valorile care sunt respectate și deci experiențele pe care copilul le realizează în colectivul familial depind de felul în care părinții își execută rolul de educator. Pentru copii, părintele reprezintă sursa securității și încurajării în fața oricărei situații noi, neobișnuite. Apropiindu-se de sufletul copiilor, pătrunzând în felul propriu de a simți și a gândi al lor, părinții devin confidentul și sfătuitorul propriului copil. Legătura copilului cu familia este, din această cauză, extrem de puternică și – din multe puncte de vedere – de neînlocuit (Ezechil și Păiși Lăzărescu, 2004, p. 200).

Relația educativă părinte – copil este direct influențată de pretențiile manifestate față de copii: acestea nu trebuie să îi plaseze pe copii într-un rol cu prea multe constrângeri și foarte puține situații de a se desfășura liber, activ, opțional, cu inițiative proprii.

Copilul este deosebit de sensibil la aprecierile făcute în legătură cu posibilitățile sale intelectuale. Aprecierile părinților se răsfrâng în conștiința și conduita copilului, motiv pentru care părinții trebuie să se ferească de a face aprecieri sumare și rigide sau de a da calificative categorice.

Este suficientă o singură carență a familiei pentru ca întregul plan al vieții psihoafective a copilului să aibă de suferit și să determine apariția unor forme negative ale raporturilor dintre membrii ei. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară, pe care o familie o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

Consider că activitatea educativă din familie ar trebui să urmărească într-o mai mare măsură adaptarea și totodată raționalizarea exigențelor, a cerințelor familiale la posibilitățile de înțelegere a copiilor.

Deci, acțiunea educativă a familiei făcută cu responsabilitate, seriozitate, exigență și afecțiune este cea mai bună cale de urmat în formarea personalității copilului, în procesul de însușire a unui comportament pozitiv și a unor stări afective sănătoase.

BIBLIOGRAFIE:

- Satir Virginia - *Arta de a făuri oameni*, București, Editura Trei, 2010;
- Ezechil Liliana, Păiși Lăzărescu Mihaela - *Laborator preșcolar - ghid metodologic*, București, Editura V&I Integral, 2004.

ROLUL DECISIV AL FAMILIEI ÎN EDUCAȚIA CENTRATĂ PE COPIL

Prof. inv. preșcolar IOVU MIHAELA MĂDĂLINA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT “CLOPOȚICA” URLAȚI

Bazele educației copilului se pun de la nașterea acestuia, familia fiind răspunzătoare de ceea ce învață acesta până la intrarea în mediul preșcolar. Atunci când se integrează în colectivitate, rolul educației timpurii este decisiv în formarea personalității copilului mic. Printre notele distinctive ale educației timpurii se numără și considerarea părintelui ca și un partener-cheie în educația copilului, unde relația familie – grădiniță - comunitate este decisivă în dezvoltarea personalității copilului.

Colaborarea între grădiniță și familie ar trebui să fie una armonioasă, ambele medii urmărind același obiectiv - dezvoltarea completă a preșcolarului. Familia aduce în sprijinul educatoarei toate eforturile sale, iar cadrul didactic urmărește copilul întotdeauna în contextul familial. Parteneriatul grădiniță-familie nu ar trebui să fie un simplu document semnat de ambele părinți, ci să se concretizeze în acțiuni evidente în folosul dezvoltării copilului. Prin întâlniri periodice, vizite la domiciliu, consiliere parentală, activități desfășurate cu copiii și părinții se solidifică relația părinte-educatoare, dar și aceea dintre părinte și copil sau copil-educatoare.

Tot ce se realizează în grădiniță și sunt implicați și părinții ar trebui să aibă ca punct comun copiii preșcolari și stimularea acestora în procesul educativ. Educatoarea recunoaște rolul deosebit de important pe care îl are familia, fiind primul mediu care formează și instruește copilul. Acesta achiziționează primele deprinderi și abilități, urmând ca apoi, la intrarea în mediul instituționalizat numit grădinița de copii, să aprofundeze ceea ce a învățat în familie.

Educația timpurie din grădiniță continuă demersurile întreprinse de părinți în vederea dezvoltării copilului. **Educația centrată pe copil presupune anumite ținte:**

- ***Familia trebuie să se implice activ și să fie implicată în educație.*** Nu este suficientă cunoașterea unor aspecte din viața de familie a copilului, ci chiar atragerea părinților care provin din medii defavorizate sau care au copii cu cerințe educaționale speciale și sprijinirea lor. Prin numeroasele proiecte și parteneriate pe care instituțiile de învățământ preșcolar le pun la dispoziția părinților se urmărește stabilirea unei relații emoționale strânse între părinte și copil.
- ***Învățământul preșcolar modern pune accent pe incluziune, pe interculturalitate și pe oferirea de șanse la educație tuturor copiilor, indiferent de cultură sau etnie.*** Astfel că spațiul din grădiniță va susține toleranța, respectul reciproc, și nu inegalități și discriminări. E necesar ca preșcolarii, de la cele mai mici vârste, să ia cunoștință de diferențele între ei și ceilalți, de culturile diverse din care fac parte și pe care le reprezintă. În primii ani din viață, copiii trebuie responsabilizați și învățați să își dezvolte atitudini și comportamente pozitive față de cei care sunt diferiți de ei, pentru ca identitatea personală a fiecăruia în parte să se formeze. Practicile europene la care se raportează învățământul modern urmăresc valorificarea tuturor copiilor, indiferent de religie, sex, nevoi speciale, iar cadrele didactice implicate în procesul de învățământ preșcolar stimulează progresul individual și integrează metode noi pentru ca fiecare copil să se simtă unic și valoros.

Fiecare etapă din dezvoltarea unui copil trebuie monitorizată cu cea mai mare atenție, pentru ca apoi rezultatele să fie comunicate părinților. Dialogul cu familia copilului și găsirea unor soluții în colaborare cu aceasta sunt prioritare în învățământul preșcolar.

Nu de puține ori s-a reliefat rolul decisiv al familiei în educarea copiilor. Accentul pus pe acest aspect în întocmirea noului curriculum susține ideea că familia este un partener, că părinții trebuie să cunoască și să susțină activitatea educatoarei în grădiniță. Prin participarea la activitățile educative desfășurate în grădiniță, părinții înțeleg rolul important al educației timpurii, dar mai ales, copiii văd că părinții sunt alături de ei și se simt apreciați și iubiți. Implicarea familiei în viața copilului în grădiniță nu ar trebui să se limiteze la susținerea materială prin donații și sponsorizări, ci să fie prezenți la activitățile propuse de educatoare, să țină seama de sfaturile și de îndrumările educatoarei pentru o educație de calitate.

Educația centrată pe copil și pe ce acesta reușește să învețe prin propriile forțe și interese reprezintă o actualitate în învățământul preșcolar. Este necesar ca cei mici să fie implicați în procesul educațional și să fie responsabili de ceea ce învață, devenind astfel motivați. Prin lucrul în grupuri mici și individual, prin utilizarea unor metode interactive de grup și inspirându-ne din bunele practici europene, vom reuși să activizăm copilul, să îl așezăm în centrul educației și să îi dezvoltăm personalitatea.

De-a lungul activității didactice mi-am propus să abordez diverse metode și practici care să îi implice pe cei mici, iar aprecierea părinților cu referire la experimentele inițiate la grupă, prin desfășurarea unor activități inspirate din practicile europene m-au bucurat. Părinții au fost anunțați de la începutul anului școlar de ceea ce urmează să lucrăm pe parcurs, au fost invitați să participe alături de copii, au procurat anumite materiale de care am avut nevoie, iar în fiecare zi așteptau cu nerăbdare să vadă rezultatele muncii copiilor.

Consider că aplicarea bunele practici au un impact decisiv în dezvoltarea plenară a copilului. Menționez câteva dintre cele mai importante concluzii:

- Activitățile desfășurate prin care am adus ceva nou în educația copiilor au avut succes atât pentru copii, cât și pentru părinți. Părinții au comunicat mai mult cu mine, au dorit mai multe informații cu privire la bunele practici în educația copilului.
- Părinții au confirmat, în mare parte, că este important ca nevoile și interesele copilului să primeze în educația lui și că trebuie respectat ritmul propriu de dezvoltare al fiecărui copil în parte.
- Mediul ce ne înconjoară oferă o multitudine de provocări prin care copiii învață, explorează, experimentează și nimic nu e mai frumos și bun să o respectăm.
- Lucrul în grupuri mici îi responsabilizează pe copii, îi motivează, activează și le oferă posibilitatea de a își spune părerea și de a respecta și opiniile altora.

Îmi doresc să cred că am reușit să schimb puțin mentalitatea părinților și ideile preconcepute despre educație, oferindu-le sprijinul meu și modalități despre cum ar trebui să respectăm fiecare copil și, mai ales, să nu îl comparăm cu alții, ci doar cu ce poate el să reușească, prin iubire necondiționată.

BIBLIOGRAFIE:

Bocoș, M.D. *Instruirea interactivă*. Iași, Polirom, 2013

Dumitrana, M. *Copilul, familia și grădinița*. București, Editura Compania, 2000

Vrăjmaș, E. *Educație timpurie și grădiniță adaptată*. București, Asociația RENINCO, 2008

ROLUL FAMILIEI ÎN DEZVOLTAREA SOCIALĂ A COPILULUI

IRIMIA GABRIELA
MIHĂILĂ VASILICA

Grădinița Step By Step cu Program Prelungit *DUMBRAVA MINUNATĂ* Ploiești

După cum am arătat mai sus, copiii învață comportamentele privindu-i sau observându-i pe ceilalți. Familia este un astfel de mediu în care copilul învață. Mediul familial este determinat de condițiile economice, materiale, de nivelul de cultură și comportamental, dar și de nivelul de integrare socială al familiei respective. Toate acestea își pun amprenta pe existența și dezvoltarea copilului (Consilierea în grădiniță... start pentru viață, modul 6, Proiect pentru Reforma Educației Timpurii, pag. 40).

Factorii de ordin psihopedagogic sunt mulți și uneori greu de surprins la nivelul efectelor pe care le au asupra evoluției copilului. Pentru identificarea factorilor de risc, trebuie să ne concentrăm pe climatul familial, pe de o parte, și pe structura și funcționalitatea familiei, pe de altă parte.

În privința climatului, fiecare familie are o anumită tonalitate, armonie, echilibru, continuitate, toate acestea având, ca notă comună, afectivitatea. Carența afectivă – cu categoriile ei: carența completă (separarea de părinți sau absența lor), relativă (relațiile cu părinții sunt intermitente, rare sau rupte provizoriu), latentă (părinții sunt prezenți fizic, dar nu oferă dragostea de care copilul are nevoie) – este cauza fenomenelor de devianță, inadaptare socială și chiar a patologiilor.

În diversitatea familiilor, din punct de vedere al structurii și funcționalității, putem constata variații în privința următorilor factori (apud, pag. 40):

- **Autoritate:** familii autoritare, care dezvoltă inițiativele copilului, fermitatea în acțiune, curiozitatea, spiritul obiectiv de autoevaluare sau familii reprimatoare, care nu încurajează spiritul de independență a copilului, îi restricționează acțiunile, îl împiedică să se autoevalueze obiectiv, să-și formeze o imagine de sine, o conștiință de sine adecvată.
- **Integrarea socială:** familii integrate social, sigure pe ele, cu grad ridicat de receptivitate socială sau familii la limita integrării, nesigure, închistate, refractare la nou pe plan social.
- **Activ/ pasiv:** familii active care au ca principiu autoafirmarea, depășirea dificultăților, care încurajează copiii la dinamism, motivație a învățării și a muncii, a încrederii în sine sau familii pasive, care sunt indiferente, generează sentimentul de eșec, de neîncredere în forțele proprii, descurajare.
- **Completitudine/ incompletitudine:** familii în care părinții formează “miezul familiei”, familii în care unul dintre membrii lipsește definitiv sau temporar (deces, divorț, separare), familii reconstituite, familii în care bunicii sau alte persoane își fac simțită prezența prin influența asupra copilului.

- Acord/ dezacord conjugal generat de situații precum: adopția unui copil de părinți mai vârstnici, familii reconstituite din familii divorțate cu copii din căsătorii anterioare, implicarea în exercitarea rolurilor parentale și a altor adulți (bunici, mătuși, unchi), prezența mai multor copii și constituirea grupurilor fraterne cu interese diferite, conflicte între frați, poziția copilului pe scara vârstei, copilul unic și atitudini contrare ale părinților față de el.
- Așteptările față de copil: familii cu așteptări exagerate care favorizează eșecurile școlare, provoacă “intoxicații intelectuale”, care generează irascibilitate și agresivitate în raport cu sarcinile de învățare; familii care au cerințe obiective în raport cu particularitățile individuale ale copilului, îl motivează, îl apreciază și îl susțin în activitățile pe care le desfășoară, fără să ridice la rang de catastrofă nereușitele copilului și familii care subapreciază competențele copilului, nu acordă atenție disponibilităților lui, nu-l încurajează și valorizează.

BIBLIOGRAFIE:

- VRĂȘMAȘ, A., E., (1999) *Educația copilului preșcolar*, Ed. Pro Humanitate, București
- KUZMA, K., (2003), *Înțelege-ți copilul*, Casa de Editură Viață și Sănătate, București

ÎMPREUNĂ PENTRU COPIII NOȘTRI!

Prof. înv. preșcolar LEPĂDATU MARIA
Școala Gimnazială „Sfântul Vasile”, Ploiești

Școala Online și cerințele copiilor „actori” pe scena educațională, pretind dascălilor o schimbare radicală a modului de abordare a activității didactice, de utilizare a strategiilor digitale și, alături de metodele didactice tradiționale, a unor metode care reprezintă un început, o schimbare, o noutate.

Am utilizat în Școala Online, în cadrul proiectului „Primăvara”, Jurnalul grafic, o metodă interactivă de grup, prin care copiii identifică caracteristicile unor noțiuni care le individualizează și diferențiază de celelalte din aceeași categorie.

Această metodă am utilizat-o la grupa mare, pentru de fixarea, consolidarea și evaluarea cunoștințelor despre primăvară, ca un joc de cooperare, distractiv, nu de concentrare.

Obiectiv:

- Identificarea elementelor specifice noțiunii studiate;
- Compararea și alegerea celor mai semnificative elemente.

Copiii și-au însușit tehnica completării unui jurnal, au învățat acest lucru când au „scris” în jurnalul grupei și când au completat calendarul naturii, utilizând simboluri. De aceea, le-am explicat copiilor, pe Google Classroom, că, pe perioada parcurgerii proiectului „Primăvara”, ne vom juca un joc care se numește „Descoperă diferențele!”, completând un alt tip de jurnal, pe calculator, prin desen, imagini sau fotografii care se numește Jurnalul grafic.

Jurnalul grafic I-am creat cu aplicația Book Creator (aplicația este disponibilă pentru iOS/iPad sau de pe alte device-uri (laptop, desktop) utilizând un browser Google Chrome pe următoarea pagină Web: <https://bookcreator.com/>). Am utilizat această aplicație deoarece permite crearea de cărți în format electronic, (Jurnalul grafic), personalizate, chiar de către preșcolarii mari. Aceștia pot adăuga fotografii, imagini, videoclipuri, muzică și desene realizate chiar de către copii. Copiii au avut acces liber pentru completarea lui.

Componenta jurnalului.

Jurnalul este alcătuit din mai multe file, fiecare filă este împărțită în 9 pătrate (căsuțe egale ca dimensiune).

Denumirea Jurnalului PRIMĂVARA și un simbol care sugerează denumirea proiectului derulat.

Descrierea metodei:

1. Comunicarea sarcinii de lucru: le-am spus copiilor că acest jurnal se completează pe parcursul perioadei în care vor studia și parcurge proiectul „Primăvara”. Fiecare copil va desena sau va căuta pe internet o imagine, fotografie a unui element specific numai anotimpului primăvara, care o diferențiază de celelalte anotimpuri. Aceste desene, imagini, fotografii vor fi amplasate în câte o căsuță (pătrat) unde copiii care știu să scrie își vor scrie numele, iar cei care nu știu folosesc semnele individuale. Când se finalizează proiectul, căsuțele care rămân goale, se vor colora sau rămân albe. Pentru a oferi posibilitatea copiilor cu interes mare pentru subiect să-și valorifice potențialul și cunoștințele, i-am lăsat să completeze mai multe căsuțe, însă am specificat numărul minim de căsuțe, cel puțin una.

2. Completarea Jurnalului grafic: s-a făcut în familie, în limita timpului liber al părinților, pe măsură ce proiectul a fost parcurs sau în urma propriilor „cercetări”, descoperiri din alte surse informative.

3. Evaluarea, pe Google Classroom: fiecare copil a vizualizat jurnalul, am reamintit sarcina de lucru, criteriul după care am analizat fiecare element înscris în pătrat (să fie specific numai anotimpului primăvara). Semnul de întrebare din interiorul unui pătrat indică greșeala celui care a completat.

Evaluarea rezultatelor copiilor s-a făcut de către educatoare și de către un grup de copii cu rezultate foarte bune obținute în cadrul proiectului și s-a ținut cont de criteriile și cerințele specificate la începutul completării jurnalului grafic.

Am urmărit modul de completare al jurnalului grafic, astfel încât să se respecte sarcinile de lucru. Dacă am constatat că elementele identificate de copii și completate în jurnal se repetă, pentru a-i ajuta pe copii să înțeleagă metoda de completare a jurnalului, am organizat pe Google Classroom, cu grupuri mici sau individual, jocuri, exerciții (de ex.: „Pătratele curioase”, „Au aflat, au desenat!” etc.)

Ce a făcut educatoarea?

- a utilizat strategii și a desfășurat activități care i-au condus pe copii la identificarea caracteristicilor individuale ale noțiunilor;
- evaluarea rezultatelor copiilor s-a făcut flexibil de către educatoare și copii.

Ce au făcut copiii?

- au identificat, analizat, comparat și selectat informațiile, au reprezentat grafic, au căutat pe internet imagini, fotografii, au memorat, au evaluat.

Beneficiile metodei:

- Exersează operațiile gândirii, dezvoltă gândirea critică, dezvoltă încrederea în sine;
- Încurajează munca independentă.

Metoda Jurnalul grafic în Școala Online este accesibilă și la vârsta preșcolară, dacă avem încredere în „minunea ” acestei lumi care este - COPILUL, dacă avem sprijinul părinților și dacă nu dorim să dezamăgim „minunea” care așteaptă de la noi, zilnic, noutăți, ne vrea pe placul lui.

MANAGEMENTUL CLASEI DE ELEVI, DISCIPLINA ȘI ROLURILE MANAGERIALE ALE CADRULUI DIDACTIC

Profesor învățământ primar MARINESCU DANA-IOANA
Școala Primară, comuna Drăgănești

Există multe puncte de vedere care consideră managementul clasei de elevi sinonim cu abordarea teoretică și practică a disciplinei în clasa de elevi.

Semnificațiile conceptului de disciplină sunt următoarele:

- din punct de vedere social – acceptare și supunere la regulile de conviețuire socială stabilite potrivit cu cerințele de organizare și ordonare a muncii și vieții sociale;
- din punct de vedere școlar – formarea elevilor în vederea respectării cu strictețe a cerințelor învățământului și a regulilor de conduită în școală și în afara școlii.

În literatura de specialitate s-au identificat *două teorii relativ distincte privind disciplina*:

- a) **Teoria disciplinei permisive (liberale)** își are originea în concepția lui J. J. Rousseau, conform căreia constrângerea exterioară prin dispoziții, ordine, interdicții, pedepse înăbușă manifestările spontane ale copilului, potrivit tendințelor și trebuințelor sale naturale, și, implicit, constituirea personalității sale. Reprezentanții acestei teorii resping constrângerile întemeiate pe teamă și exercitate prin amenințări care conduc la deformarea vieții interioare, prin instaurarea sentimentului de culpabilitate, a complexului de inferioritate.
- b) **Teoria disciplinei autoritare** consideră că natura umană este, prin natura ei, predispusă la manifestări negative și, pentru atenuarea și frânarea lor, sunt necesare măsuri severe de constrângere.

Privind în ansamblu cele două teorii, observăm că atât una, cât și cealaltă, nu oferă soluții clare și precise, viabile în rezolvarea unor disfuncționalități ivite în relația profesor-elev. În esență, autoritatea și libertatea sunt două laturi complementare ale disciplinei, iar menținerea echilibrului dintre ele este un indiciu al funcționalității optime a acesteia.

„Intervenția managementului clasei de elevi se justifică atunci când problematica echilibrării celor două subcomponente ale disciplinei traversează situații de criză, iar impunerea unei decizii raționale constituie rezultatul scontat pentru un climat sănătos în clasa de elevi”. (Ullich D., Intercțiune pedagogică, 1995).

Pentru educator, cunoașterea și stăpânirea artei manageriale este esențială.

Majoritatea analizelor care s-au circumscris problemelor anterioare au evidențiat o serie de multiplicări ale planurilor de referință implicate în acțiunea educativă. Sinteza logică a materialelor investigate ne permite să relevăm următoarele roluri (comportamente fundamentale) ale cadrului didactic în activitatea instructiv-educativă cu clasa de elevi.

- **Planificare:**

activitățile cu caracter instructiv și educativ, determină sarcinile și obiectivele pe variate niveluri, își structurează conținuturile esențiale și alcătuiește orarul clasei, etc.;

- **Organizare:**

activitățile clasei, fixează programul muncii instructiv-educative, structurile și formele de organizare. Cousinet a atribuit educatorului sarcina de a constitui și determina climatul și mediul pedagogic;

- **Comunicare:**

informațiile științifice, seturile axiologice sub forma mesajelor, stabilește canalele de comunicare și repertoriile comune. Activitatea educativă implica de altfel și un dialog perpetuu cu elevii ilustrat prin arta formulării întrebărilor dar și prin libertatea acordată elevilor în structurarea răspunsurilor (merită să subliniem de asemenea și stimularea elevilor în facilitarea procesului de punere a întrebărilor). Dialogul elev-profesor necesită un climat educațional stabil, deschis și constructiv;

- **Conducere:**

activitatea desfășurată în clasă direcționând procesul asimilării dar și al formării elevilor prin apelul la Normativitatea educațională. Durkheim definește conduita psiho-pedagogică a educatorului prin intermediul noțiunii de "dirijare" care facilitează construcția sentimentelor și a ideilor comune;

- **Coordonare:**

în globalitatea lor activitățile instructiv-educative ale clasei, urmărind în permanență realizarea unei sincronizări între obiectivele individuale ale elevilor cu cele comune ale clasei, evitând suprapunerile ori risipa și contribuind la întărirea solidarității grupului;

- **Îndrumare:**

elevii pe drumul cunoașterii prin intervenții punctuale adaptate situațiilor respective, prin sfaturi și recomandări care să susțină comportamentele și reacțiile elevilor;

- **Motivare:**

activitatea elevilor prin formele de întăriri pozitive și negative; utilizează aprecierile verbale și reacțiile nonverbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive; orientează valoric prin serii de intervenții cu caracter umanist tendințele negative identificate în conduitele elevilor; încurajează și manifestă solidaritate cu unele momente sufletești ale clasei;

- **Consiliere:**

elevii în activitățile școlare dar și în cele extrașcolare, prin ajutorare, prin sfaturi, prin orientarea culturală și axiologică a acestora. Un aport deosebit îl are intervenția educatorului în orientarea școlară și profesională dar și în cazurile de patologie școlară

- **Control:**

elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor precum și nivelele de performanță ale acestora. Controlul nu are decât un rol reglator și de ajustare a activității și atitudinii elevilor

- **Evaluare:**

măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă, prin prelucrări statistice ale datelor recoltate și prin elaborarea sintezei aprecierilor finale. Judecățile valorice pe care le va emite vor constitui o bază temeinică a procesului de caracterizare a elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Nicola, Ioan, „*Microsociologia colectivului de elevi*”, București, E.D.P., 1974.
2. Ullrich, Dieter, „*Padagogische interaktion*”, Beltz Verlag, Weinheim und Basel, 1995.
3. Vlasceanu, Mihaela, „*Psihosociologia educației și învățământului*”, București, Editura Paideia, 1993.
4. Wallen, J.Karl, Wallen, L. LaDonna, „*Effective classroom management*”, Allyn & Bacon, Inc., Boston, 1989.

EVITAREA REPETĂRII GREȘELILOR PĂRINȚILOR ÎN RAPORT CU COPIII NOȘTRI

Prof. învă. preșcolar MARINOF CRISTINA
Grădinița cu Program Normal Olarii Vechi, Prahova

Multi părinți sunt surprinși adeseori de propriile reacții sau comportamente față de copiii lor. De multe ori suntem tentați să ne întrebăm dacă comitem aceleași greșeli pe care și părinții noștri le-au făcut. Cercetările efectuate în domeniu arată că experiențele din copilăria noastră influențează stilul nostru de parenting. Ideal ar fi ca părintele să înțeleagă mai bine propria lui poveste de viață și să indentifice experiențele care l-au marcat în copilărie, reușind în acest mod să crească un copil rezilient, plin de compasiune și empatic. Înțelegând și integrând experiențele din propria copilărie, părintele va reuși să răspundă potrivit solicitărilor, nevoilor și comportamentelor copilului și va fi mai conectat la emoțiile și trăirile acestuia.

Părinților le este frică de cele mai multe ori că vor repea greșelile păriților lor, că nu sunt suficient de buni, că lumea este prea dură și aceasta le va lua prea repede inocenta copiilor lor, că vor trece și copiii prin aceleași dureri prin care au trecut și ei. În cadrul ședințelor de consiliere cu părinții, noi am comunicat acestora că un copil poate fi educat și altfel decât în comparație cu frații sau colegii lui, altfel decât prin pedepse, amenințări și severitate, altfel decât prin recompense și negocieri.

Părinții pot fi mai buni zi de zi prin faptul că vor conștientiza niște greșeli din trecut, așa cum au fost transmise din generațiile anterioare. Colaborarea, comunicarea verbală și nonverbală, atașamentul sănătos, regulile clar stabilite și respectate de către toți membri familiei, explicații și discuții libere, reconectarea, împăcarea- pot să ajute pe copii să fie responsabili și să fie puternici atunci când se ivesc unele situații problemă.

Părinții nu înțeleg un adevăr destul de ușor de observat: nu poți să îți educi copiii, ei doar te imită. Problemele emoționale și de relaționare ale părinților vor deveni problemele emoționale și de relaționare ale copiilor. Dacă vrem să dăm o șansă la o viață fericită copilului, trebuie să renunțăm la aparențe și să ne preocupăm să avem o viață plină de sens și relații pline de confort și recunoștință - pentru că viața noastră va fi exemplul de urmat pentru copilul nostru și relațiile noastre vor constitui un prototip pentru relațiile sale de la maturitate.

Metodele clasice de parenting mai sunt valabile? Ce s-a schimbat sau ar trebui sa se schimbe? Exista o serie de indivizi și organizații care profită de vinovăția părinților (vinovăție față de faptul că nu fac o treabă suficient de bună) pentru a le vinde metode complicate și jucării educative.

Aceasta adevărată industrie generează frica și angoasa legată de viitorul copiilor (pe care îi punem în pericol dacă nu cumpărăm cărțile și produsele lor, bineînțeles), întreținând vinovăția și preocuparea cu proiectarea unei imagini de "părinte perfect". Desigur ca acest perfecționism duce la comparații, orgolii și competiții cu ceilalți părinți - pentru cine are copilul "mai perfect" și care părinte se "sacrifică" mai mult.

Toate aceste preocupări cu imaginea îl învață pe copil să facă același lucru și astfel ei devin la rândul lor victime pentru marketingul care le validează orgoliile și pretențiile de superioritate, pentru a le vinde produse de care nu au nevoie, de fapt.

Pentru a fi exemple de urmat pentru copiii nostri, ar trebui să devenim oamenii care ne dorim ca ei să ajungă. Ar trebui să renunțăm la competiții, superiorități, orgolii și comparații și să ne preocupăm cu a ne face o viață mai plăcută, alături de oameni compatibili, în relații pline de libertate și recunoștință.

Aceasta este viața pe care ar trebui să le-o dorim tuturor copiilor și pentru care ar trebui să fim un exemplu prin deciziile conștiente pe care le luăm - adică prin ceea ce suntem, nu prin morală pe care le-o facem. Să nu uităm niciodată că părinții sunt un model pentru copii, iar ceea ce ei observă zi de zi alături de părinți va avea un rol extrem de important în **formarea** lor.

Bibliografie:

- Faber, A., Mazlish, E., *Cum să vorbim copiilor dacă vrem să ne asculte și cum să-i ascultăm pentru ca ei să ne vorbească*, București, Editura Teora, 2008
- Pantley, Elizabeth, *Părintele perfect*, Bussinestech International 1999

NEVOILE DE BAZĂ ALE COPIILOR

Prof. MĂRĂȘESCU ALINA
Școala Primară Drăgănești, județ Prahova

„Nevoile esențiale” reprezintă experiențele și tipurile de îngrijire la care orice copil are dreptul. Aceste nevoi asigură cărămizile fundamentale pentru capacitățile noastre emoționale, sociale și intelectuale de nivel înalt.

Suntem conștienți de faptul că pe parcursul vieții noastre a crescut și stresul de un anumit tip asupra familiilor tinere. Din acest motiv, mamelor și taților li se pare greu să satisfacă nevoile copiilor lor. Părinții își pun tot mai des întrebări. Vor să știe cum pot să crească copii fericiți, siguri de ei, creativi, inteligenți și sănătoși din punct de vedere emoțional. Vor ca la rândul lor, aceștia să ajungă adulți care să poată să își crească și să își educe proprii copii și care să fie îndeajunși de cumpătați încât să ghideze spre viitor o lume diversă și complexă.

Autori precum Berry Brazelton și Stanley Greenspan au împărțit aceste nevoi în mai multe categorii, iar în cele ce urmează voi încerca să explic succint ce presupune fiecare dintre ele din perspectiva implicațiilor pe care le au pentru viața de familie, îngrijirea copilului, educație.

1. Nevoia de relații de îngrijiri permanente

Studii recente au arătat că tiparele familiale care neglijează îngrijirea iubitoare pot să ducă la o compromitere importantă atât a capacităților cognitive, cât și a celor emoționale. Interacțiunile emoționale, suportive, afectuoase cu bebelușii și copiii mici ajută la dezvoltarea sistemului nervos central. Schimbul de gesturi afective îi ajută pe bebeluși să sesizeze și să răspundă la indicațiile emoționale și să își formeze un sentiment al sinelui.

În timpul perioadei preșcolare, copiii au nevoie de relații afectuoase, de îngrijire și educație iubitoare cu părinții lor, așa cum au nevoie și în perioada când sunt bebeluși sau copii mici. În această etapă va exista mai mult timp de joacă alături de cei de o seamă cu ei și alte relații care le pot îmbogăți viața.

Pot exista scurte perioade în care copiii să se afle în altă încăpere decât părinții lor, jucându-se, uitându-se într-o carte sau relaxându-se. Totuși, chiar și în această perioadă, cel mai bine este să avem copilul suficient de aproape încât să-l auzim și să-l vedem.

În perioada anilor de școală primară, copilul este, în mare parte, capabil să petreacă mai mult timp nefiind în prezența imediată a persoanei care îl îngrijește, deși este bine ca aceasta să fie suficient de aproape, încât să-l audă și să fi disponibilă pentru el. Acest lucru nu numai că sporește sentimentul de siguranță, dar reduce și probabilitatea comportamentului periculos.

Ar trebui să existe minimum trei ore de timp disponibil cu familia, împărțit în timp independent, timp disponibil pentru facilitare și timp pentru interacțiunea directă. Asta poate să însemne joc simbolic interactiv direct, pentru școlarii foarte mici și jocuri și activități interactive, pentru școlarii mai mari. De asemenea, conversația din timpul cinei este un alt mod minunat de a stabili o legătură.

2. Nevoia de protecție fizică, siguranță și ordine

În multe țări ale lumii, din cauza războaielor, foametei sau sărăciei, multor copii nu le sunt asigurate hrana, locuința și îngrijirea medicală corespunzătoare.

Rata crescândă de abuz și neglijare timpurie face ca mulți bebeluși să fie expuși riscului de vătămare a sistemului nervos central. Expunerea prenatală și postnatală la tutun, alcool, mercur și alte substanțe toxice, precum și consumul de droguri în copilărie și adolescență periclitizează funcționarea sănătoasă a sistemului nervos central. Și violența tot mai mare între copii și adolescenți și între aceștia compromise siguranța și protecția fizică. Totodată, stresul emoțional și social precum și impactul încă nestudiat al utilizării în exces a jocurilor video în locul interacțiunii umane reprezintă un risc suplimentar pentru sănătatea copiilor.

Primul pas în garantarea protecției și îngrijirii fizice ale unui copil este sprijinirea mamei în timpul sarcinii, în timpul procesului nașterii și pe parcursul primilor ani de viață ai copilului. Sprijin semnificativ înseamnă înțelegerea nevoilor fiecărei familii și colaborarea cu acestea în direcția, de exemplu, creșterea capacității de a găsi ajutor și satisfacere în îngrijirea prenatală, în procesul nașterii și îngrijirea bebelușului sănătos.

3. Nevoia de experiențe adaptate diferențelor individuale

Așteptările pe care le avem de la copii de a se socializa, de a învăța să-și înfrâneze agresivitatea și de a fi empatici și buni cu alții sunt foarte importante. Gradul în care reușim să adaptăm experiențele la calitățile unice ale fiecărui copil crește probabilitatea ca acel copil să se dezvolte sănătos din punct de vedere fizic, emoțional și intelectual și astfel, să fie capabil să îndeplinească așteptările familiei și societății.

Nevoia de a adapta experiența la diferențele individuale este deosebit de importantă în educația timpurie. De exemplu, există copii care au dificultăți de a învăța să citească și care apoi sunt expuși riscului de eșecuri de învățare asociate, la disciplinele care necesită lectură, cum ar fi istoria și științele sociale și care apoi se descurajează, căpătând probleme de comportament, fiind expuși riscului de a renunța la școală.

Când ne concentrăm asupra diferențelor individuale în educație, ne focalizăm pe procesele esențiale, cum ar fi procesarea auditivă și limbajul, gândirea vizual-spațială, planificarea și ordonarea motorie, precum și asupra unor niveluri diferite ale gândirii abstracte, pe care copiii trebuie să o stăpânească bine pentru a avea succes școlar, social și emoțional.

4. Nevoia de experiențe adecvate din punctul de vedere al dezvoltării

Pe măsură ce cresc, copiii stăpânesc diferite etape de dezvoltare. Fiecare etapă oferă elemente componente de bază pentru inteligență, moralitate, sănătate emoțională și abilități școlare. De pildă, în timpul unei etape copiii învață să relaționeze cu alții cu compasiune și empatie; în timpul altei etape, ei învață să descifreze indiciile sociale, iar în alta, să gândească imaginativ și logic.

Pentru a învăța să relaționeze cu alții cu compasiune e nevoie de persoane de îngrijire care oferă creștere, educație și interacțiuni empatică. Învățarea descifrării indicilor sociale necesită ca persoanele de îngrijire să li se alăture copiilor în joc interactiv și negocieri.

Gândirea creativă și logică necesită ca persoanele de îngrijire să devină parteneri în jocul simbolic, în discuții centrate pe opinii și în dezbateri.

5. *Nevoia de stabilire a limitelor, de structură și de așteptări*

Învățarea, chiar și cea a limitelor și a structurii începe cu îngrijirea și educarea, din care copiii învață încrederea, afecțiunea, apropierea, empatia și atașamentul față de cei din jurul lor. Limitele și ordinea încep cu îngrijirea și educarea deoarece 90% din sarcina de a-i învăța pe copii să internalizeze limitele se bazează pe dorința acestora de a-i mulțumi pe cei din jur. Copiii vor să facă pe plac din câteva motive: pentru că iubesc persoanele care au grijă de ei și vor aprobarea și respectul lor sau pentru că se tem.

Copiii care își limitează agresivitatea și „comportamentul urât” doar din teamă este probabil să se comporte frumos în situațiile în care este prezentă o figură de autoritate, deoarece aceasta va aplica pedeapsa. Dacă frica este excesivă, ea poate duce la o stare de anxietate și inhibiție a copilului, chiar până acolo încât să inhibe tipurile sănătoase de exprimare a asertivității, ceea ce de asemenea, nu constituie un rezultat dorit.

Când disciplina este considerată metodă pedagogică și este exprimată cu multă empatie și grijă, copiii se simt bine când se conformează. Este un sentiment cald, încurajator să simți că ești mândria cuiva.

6. *Nevoia de comunități stabile și suportive și de continuitate culturală*

Cum putem să le insuflăm copiilor noștri respectul pentru unicitatea lor culturală și, de asemenea, să îi ajutăm să desprindă instrumentele englezei, matematicii, istoriei și altor asemenea discipline care le vor fi necesare pentru a activa în societate? Este nevoie ca toți copiii să stăpânească anumite forme ale limbii scrise care caracterizează societatea în care trăiesc. Întrebarea este dacă limba vorbită acasă este considerată ca un punct forte care îi ajută să înțeleagă concepte noi sau este ignorată și văzută ca un competitor cu noua învățare.

Pe măsură ce un individ se străduiește să stăpânească noi concepte, cum ar fi conceptele de dreptate, devotament și responsabilitate, el ar trebui să caute limbajul folosit în diferite grupuri culturale care fac parte din discuție, pentru a se ajuta să înțeleagă și adesea pentru a îmbogăți aceste cocepte. De exemplu, culturile asiatice s-ar putea să aibă un set mai dezvoltat de concepte pentru înțelegerea responsabilității familiale și loialității decât culturile europene sau cea americană.

În concluzie, toate aceste nevoi sunt la fel de importante pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și dacă nu satisfacem aceste nevoi s-ar putea să compromitem capacitatea generațiilor viitoare de a clădi familii trainice și de a asigura stabilitate economică și politică.

Bibliografie:

- D.W. Winnicott, *Familia, copilul și lumea exterioară*, București, Editura Trei, 2009
- T. Berry Brazelton, Stanley Greenspan, *Nevoile esențiale ale copiilor*, București, Editura Trei, 2013

COMPETENȚE PARENTALE

Prof. învă. preșcolar MEGELEA ADRIANA
Educatoare BĂLĂNICĂ ADRIANA
Grădinița cu P.P. și P.N. Nr. 2 Comarnic

„Eu sunt copilul tău. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă voi reuși sau voi eșua! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume!”

Schimbări ale potențialului educativ al familiei s-au produs continuu, în funcție de schimbările economice, culturale, politice și sociale. Aceste schimbări se constată, în special, la copiii care încep un ciclu de educație instituționalizat.

Calitatea educației este un aspect vital al vieții individului cât și al vieții societății în ansamblu. Sub acest aspect, grădinița îi dezvoltă copilului competențe în sensul manifestării interesului și curiozității pentru lucruri noi, al înțelegerii informației primite, al muncii independente și al exprimării libere de opinii și stări sufletești.

Mediul familiei este primul mediu educativ și socializator pe care îl cunoaște copilul și a cărui influență îi marchează esențial dezvoltarea ca individ. Legătura copilului cu familia este, din această cauză, extrem de puternică și din multe puncte de vedere de neînlocuit.

După opinia populară, un părinte bun posedă abilități umane adaptate rolului său. El este capabil să construiască o relație corectă cu copilul său, știe să răspundă nevoilor acestuia și să îi favorizeze dezvoltarea în condiții convenabile. Pentru a fi un părinte bun este necesar să se adopte atitudini și abilități care să răspundă cât mai adecvat cu putință nevoilor care caracterizează fiecare vârstă a copilului.

Este cunoscut principiul conform căruia, cu cât un adult acordă mai multă valoare rolului său de părinte, cu atât obține mai multe succese în dezvoltarea copilului său și competența sa parentală crește proporțional cu satisfacția personală.

Sunt necesare o serie de premise pentru achiziția competenței parentale, cum ar fi: maturitate afectivă și funcționalitate intelectuală, așteptări realiste în raport cu rolul parental.

Sentimentul de competență parentală se sprijină pe istoria personală a părintelui, care produce un ansamblu de atitudini, așteptări, sentimente, conflicte și valori ieșite din trecut (din propria sa experiență), dar și din prezent. Sprijinindu-se pe reprezentările de ieri și de azi, adultul dezvoltă un sentiment de apartenență parentală care devine baza de la care învață să ia decizii, își evaluează atitudinile și comportamentul, se afirmă ca părinte.

Două atitudini fundamentale generează sentimentul de competență parentală și competență reală: capacitatea de atașament și empatia.

Atașamentul este cea mai mare bogăție pe care o putem dărua copilului, prin a ceea ce „suntem îndrăgostiți de el” (Duclos, 2004, p. 222). Această atitudine stabilește legături puternice și necondiționate, viscereale între copil și părinți. Este demonstrat faptul că, pentru copilul mic, calitatea relației de atașament cu părintele este punctul de plecare în acceptarea cerințelor părinților, în autocontrol și în armonia relațiilor părinte - copil. Empatia este o altă atitudine esențială ca răspuns adecvat la nevoile copilului și în achiziția sentimentului de părinte competent. Doctorul Lemay (apud Duclos, 2004, p.223) definește empatia ca o luare la cunoștință intuitivă din partea părintelui, în legătură cu primele chemări, în conforturi sau capacități emergente ale copilului, fie că e dată de semnele gestuale, tonice, emoționale, sonore, olfactive sau preverbale.

Iată de ce se presupune că părintele este real disponibil să asculte aceste semnale, să se deconcentreze de pe sine și să decodeze / să înțeleagă nevoile copilului în copilărie și adolescență. Prea mulți părinți doresc să fie perfecți în educația pe care o oferă copilului lor. Or, copilul nu are nevoie de un părinte perfect ci de un părinte acceptabil. Copilul are nevoie să se identifice cu o persoană adevărată, cu forță, dar și cu slăbiciuni sau limite, și care mai face și greșeli.

Nimeni nu se naște părinte, ci se formează ca atare prin organizarea și structurarea unei imagini clare a ceea ce înseamnă locul și rolul său în dezvoltarea copilului. Dinamica dintre imagine și realitate joacă un rol însemnat în dezvoltarea fiecărui părinte. Devine tot mai clar faptul că părinții au nevoie de sprijin și de informații care să îi ajute să se dezvolte.

Înțelegerea faptului că părinții cresc și se dezvoltă în rolul de părinți deschide poarta spre alte întrebări interesante: când începe această creștere și dezvoltare și ce factori contribuie predilect la ea. Practic, cum se face trecerea de la un stadiu la altul și cum am putea interveni pentru a sprijini acest proces, cu rezultate directe asupra copilului.

Este interesant și de definit faptul că stadiile parentale nu sunt corespondente cu cele cronologice sau ale dezvoltării psihologice, pentru că fiecare părinte trece prin această construcție la vârste diferite, dar pot să existe confluențe și coincidențe în aceste tipuri de stadii ale dezvoltării umane.

Părinții au imagini diferite despre ce înseamnă calitatea de părinte. Aceste imagini aduc cu ele responsabilități și așteptări. Istoria dezvoltării calității de părinte este, după Galinsky, o adevărată saga, personală și impregnată de imagini ce exprimă reușite și eșecuri.

Sunt delimitate următoarele stadii (Galinsky, Ellen, 1987, p.7):

1. Stadiul construirii imaginii – înainte de naștere
2. Stadiul desăvârșirii – de la naștere la 2 ani
3. Stadiul autorității – de la 2 la 4/5 ani
4. Stadiul interpretativ – preșcolaritatea și școlaritatea mică
5. Stadiul interdependenței – adolescența
6. Stadiul plecării de acasă – tinerețea

Creșterea calităților parentale poate veni în oricare dintre stadiile menționate legat de relația dintre imagine și realitate. De aceea este foarte important cum se construiește imaginea de părinte și cum se menține și se adaptează (schimbă) pe parcursul evenimentelor determinate de creșterea și dezvoltarea copiilor.

Realizăm că în perioada educației timpurii, părinții se găsesc într-o continuă dezvoltare și formare în dezvoltarea competențelor lor parentale. Se evidențiază astfel foarte clar valoarea/importanța unei colaborări eficiente cu familia, precum și funcția formativă a acestei relații. Mai mult, sprijinind părinții, educatorii au posibilitatea de a interveni direct asupra modului în care copilul va fi sprijinit de familia sa pe tot parcursul vieții, pentru că aceste prime stadii sunt decisive în formarea părinților.

A fi părinte constituie o experiență extrem de complexă, cu nenumărate variabile. A concepe rolul parental ca un rol care se dezvoltă și care urmează anumite stadii, determinate clar de interacțiunile cu copilul, dar și de experiența de zi cu zi, este o idee interesantă și apreciată la nivelul literaturii de specialitate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Duclos, Germanim, L'estime de soi, un passport pour la vie, Ed.de L'Hopital Sainte Justine, Montreal, 2004
2. Revista Învățământului primar și preșcolar, București, Ed. Arlequin, 2014.

...ÎMPREUNĂ CU PĂRINȚII. PENTRU CUNOAȘTERE, ÎN ON-LINE!

Prof. înv. preșcolar MEREU NICOLETA
Grădinița cu P.N. Drăgănești

- ✓ Nivel II: Grupa mijlocie
- ✓ În timpul pandemiei
- ✓ Activitate desfășurată on-line prin intermediul ZOOM

ARGUMENT ALEGERE PLATFORMĂ

Am ales interacțiunea cu preșcolarii grupei mijlocii din grădinița Drăgănești prin intermediul platformei ZOOM. De ce?

Unul dintre motivele determinante a fost faptul că în familiile cu 2-3 copii școlari, părinții aveau deja instalată această aplicație și conform sondajului realizat în momentul Zero, am analizat răspunsurile dumnealor care erau în măsură de 80% pro ZOOM, și anume "ne este destul de greu să navigăm pe două platforme diferite, cunoștințele în mediul on-line fiind limitate".

Menționez și al doilea motiv: majoritatea dintre părinți nu aveau o adresă de e-mail și nici nu și-au exprimat dorința, susținerea de a o realiza.

În cele ce urmează, am gândit o sinteză, o **analiză SWOT**, a provocărilor întâlnite în timpul pandemiei, astfel:

PUNCTE TARI:

Părinți

- Implicarea părinților în procesul educațional.
- Empatia.

(ne sprijinim emoțional unii pe alții și încercăm să fim pozitivi, să sprijinim comunitatea cu mesaje pozitive, să asigurăm părinții și elevii că nu sunt singuri și că împreună putem trece peste această perioadă)

- Disponibilitatea părinților de a comunica on-line, se sprijină reciproc, se susțin emoțional.

Cadre didactice

- Alegerea metodelor de predare-învățare adecvate obiectivelor activității, tipului de activitate și resurselor disponibile.

(când și cum este bine să aplici diverse metode de abordare a predării - activarea copiilor, explicare, exerciții, reflectarea la cele învățate, revizuirea cunoștințelor)

PUNCTE SLABE:

Părinți

- Lipsa / performanța unui terminal (desktop/ laptop/ smartphone/ tabletă).
- Prezența unui adult care să medieze interacțiunea și lucrul on-line.
- Lipsa unei culturi tehnologice care ar regla conduita on-line.

Mediul

Lipsa mediului stimulativ al grădiniței și experiența de comunicare:

1. Desfășurarea activităților pe centre. Învățarea prin cooperare la nivel *copil-copil* este mai eficientă decât învățarea individuală.

(Sub diverse forme de organizare: grupuri, echipe, perechi, aceasta îi ajută pe copii să învețe să fie mai prietenoși, mai sociabili, mai comunicativi, mai toleranți față de ceilalți și dependenți de colegi în

ceea ce privește dezvoltarea emoțională, cognitivă prin interacțiunea creată. Astfel, învățarea se bazează pe interrelaționare și integrare).

2. Interacțiunea directă copil-educatoare

(Cuvintele, după cum bine știm sunt limitate la intonație, glas, ritm. Dar, exprimarea corporală, ochii, respirația, mâinile mai ales, sunt mijloace prin care noi transmitem nonverbal un mesaj copilului)

OPORTUNITĂȚI:

- Derularea programului Euro 200 pentru acordarea unui ajutor financiar elevilor în vederea achiziționării de calculatoare.
- Crearea unei comunități de sprijin.

(care chiar dacă suntem toți la casele noastre, avem posibilitatea și responsabilitatea să încheiem comunitatea în jurul școlii, mai mult ca niciodată)

AMENINȚĂRI:

- Dificultățile tehnice care pot afecta funcționarea conexiunilor Internet.
- Designul unei structuri de învățare on-line. Cum transmitem?

(Profesorii, mare majoritate dintre ei, acum descoperă multitudinea de resurse și instrumente disponibile on-line)

Așadar, cum transmitem, dragi copii, părinți și colegi?

Voi prezenta în continuare modul de desfășurare a unei activități matematice în săptămâna de evaluare finală.

Fiecare comportament așteptat din partea copiilor, a fost susținut de către o imagine pe care am realizat-o ținând cont de particularitățile grupei, inclusiv tratarea diferențiată, după caz.

TEMA ACTIVITĂȚII: "MEDIUL ÎL CURĂȚĂM, MATEMATICĂ ÎNVĂȚĂM!"

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Reprezentări matematice elementare, pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat.

COMPORTAMENTE AȘTEPTATE:

Imaginea 1

Descoperă care cifră lipsește într-un șir dat (1-5/1-10, după caz).

Numără corect aceste obiecte (căsuțe) în ordine crescătoare și descrescătoare.

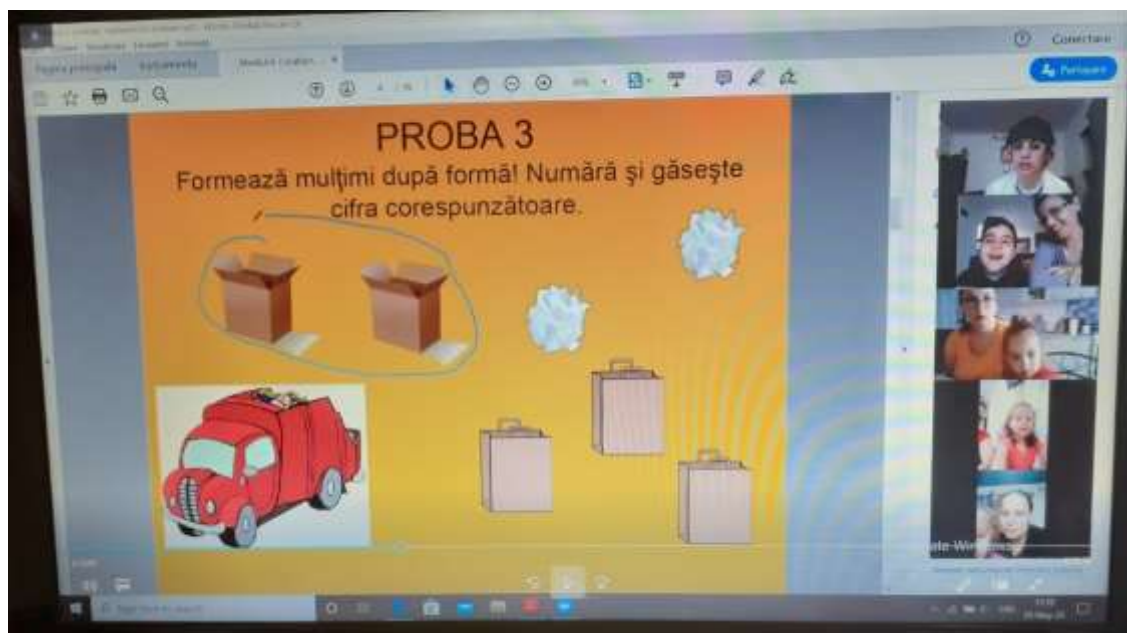

Imaginea 2

Clasifică obiecte după criteriul formă.

Compară grupele formate, apreciind global unde sunt "mai multe", "mai puține"

Recunoaște unele cantități ale unor obiecte (ex.: *două cutii, trei sacoșe* etc.).

Imaginea 3

Construiește grupe de obiecte prin corespondență biunivocă (de la unu la unu).

Compară grupele de obiecte prin punere în corespondență (formare de perechi).

Realizează corespondența de la unu la unu pentru a arăta că o grupă are mai multe sau mai puține elemente decât o alta (grupa/mulțimea copiilor, respectiv grupa/mulțimea pomilor).

Aprecierea globală a cantității și apreciere prin punere în perechi în limitele 1-5/1-10, după caz (multe, puține, mai mult decât..., mai puțin decât, tot atâtea).

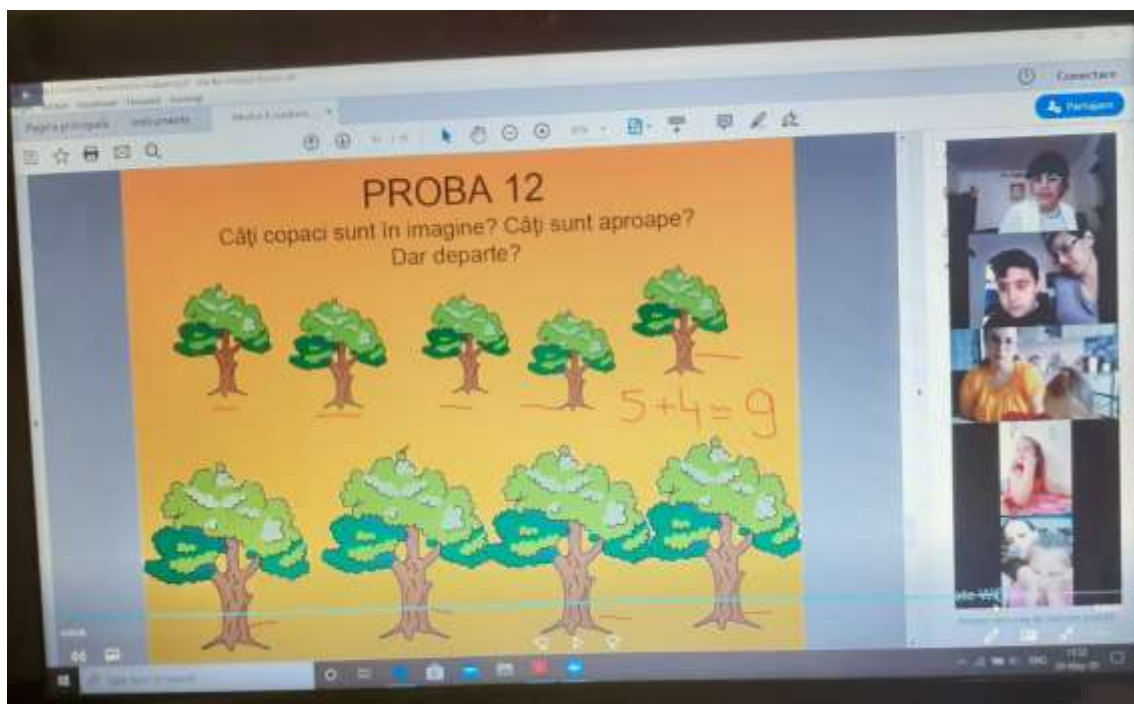
Efectuează operații de scădere cu 1-2 unități, în limitele 1-10.

Imaginea 4

Identifică prin comparare, mărimea (*mare - mic*) sau cantitatea (*mult/-e - puțin/-e*) obiectelor de același tip.

Efectuează operații de adunare cu 1-2 unități, în limitele 1-10.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educația timpurie 2019/Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019.
- Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani), 2008.

IMPLICAREA FAMILIEI ÎN EDUCAȚIE A FI SAU A NU FI PĂRINTE MODEL

Prof. învă. preșcolar MIHAI ALINA MARIA
Grădiniță cu P.P. și P.N. „Crai Nou”, Mun. Ploiești

„Omul este rodul educației pe care o primește” *Helvetius*

În această lume în permanentă schimbare- aflată sub presiunea competițiilor de orice fel- părinții, educatorii, oamenii de afaceri, comunitățile locale, statele și guvernele naționale se străduiesc împreună să încurajeze sistemele de îmbunătățire a educației, pentru a-i ajuta pe copii să se dezvolte. Unul dintre mijloacele de îndeplinire a acestui scop-implicarea familiei în educație a existat de generații.

Educația făcută de părinți în familie constituie una dintre componentele deosebit de importante ale sistemului social educațional. Nivelul de adaptare și înțelegere al individului uman adult în viața și activitatea socială este în mare măsură determinat de achizițiile psihologice și comportamentale realizate ca urmare a educației în familie, mai ales în primii ani de viață. De aceea, în cadrul fiecărei familii trebuie să sporească continuu calitatea îndeplinirii sarcinilor ce revin „profesiunii de părinte”.

Este greu sa crești un copil. Dar și mai dificil să-l educi.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită astăzi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie, cu cele ale slujbei. Într-o vreme în care părinții se află sub presiuni fantastice, care îi fac mai puțin capabili să participe la viața copiilor lor, există o nevoie și mai mare de a se implica în educație.

„Profesiunea de părinte „, presupune roluri și competențe aparte pentru care mai ales cei tineri nu sunt pregătiți. Ambii părinți trebuie să acționeze în mod unitar asupra copilului și, înainte de toate, trebuie să evite adoptarea unor strategii educaționale care pot să influențeze negativ comportamentul copilului și formarea armonioasă a personalității sale.

„Ce înseamnă de fapt „implicarea familiei în educație?”

Răspunsul la întrebare poate fi asociat cu elaborarea unui program zilnic care să fie respectat, citire de basme, povești, relatarea unor întâmplări, aspecte care deschide căi nebanuite pentru viitor. De asemenea familia poate impune folosirea cu înțelepciune a mijloacelor media. Păstrarea legăturii cu grădinița este un parteneriat cu un efect mare asupra dezvoltării atitudinilor și aptitudinilor copilului preșcolar. Parteneriatul dintre părinți și educatori reprezintă cheia creării unui climat favorabil pregătirii pentru școală a copilului preșcolar.

Părinții joacă un rol dominant în influențarea încrederii și motivației copilului de a deveni un individ de succes. Ar trebui să-i încurajeze în ceea ce fac, să le asculte părerile, opiniile, deschizându-le drum de valorificare a aptitudinilor, a talentului.

Copiii și părinții pot învăța multe unii despre alții doar printr-o simplă acțiune de comunicare. Adulții ar trebui să le prezinte deschis valorile lor. Discutând despre importanța unor, precum: onestitate, încredere în sine, responsabilitate, părinții își ajută copiii să decidă singuri și să adopte cele mai bune soluții.

Pe drept cuvânt se spune că cea mai grea „meserie” este cea de părinte. Îngrijirea și creșterea unui copil este o sarcină foarte dificilă care cere o maturitate și o responsabilitate deplină. Și totuși, ceea ce garantează o bună relație părinte-copil este să nu uităm nicicând că am fost, odată copii...

În literatura psihopedagogică au fost conturate o serie de profiluri ale părinților în funcție de modul în care ei procedează la educare copiilor lor. De la părinții rigizi care impun copiilor ideile, modul de a trăi și a vedea lumea, la părinți boemi care lasă copiii mai mult în seama altor persoane, de la părinți anxioși la părinți infantili, de la părinți prea indulgenți la părinți prea tandri. Desigur, nu se poate oferi o „rețetă” comportamentală care să fie aplicată în mod nediferențiat de către fiecare părinte. În educația copiilor trebuie să existe între părinți înțelegere și acord în diferite probleme.

Imaginea secolului XXI depinde de modul în care ne formăm copiii, astfel, granița dintre bine și rău, adevărat și fals, educație și abandon școlar poate fi susținută numai printr-o bună educație a părintelui. Educatorul poate fi lumina deasupra formării tinerei generații, prin consilierea permanentă a părinților.

„Părinții care-i cunosc pe educatorii copiilor lor, care îi ajută pe cei mici să deosebească binele de rău, acești părinți sunt cei care pot realiza schimbări reale în viața propriilor copii”

BIBLIOGRAFIE:

- Revista cadrelor didactice din învățământul prahavean „Cuvântul educatoarelor”, Ploiești, Editura Cuvântul Info, 2010
- Simpozion interjudețean „Jocul și educația pentru starea de bine a copilului, Ploiești, Editura Lumea Cărților, mai 2019

GRĂDINIȚA ÎN PANDEMIE

Prof. MIHĂILESCU IRINA-FLORENȚA

Director Grădinița cu Program Prolungit nr. 40 Ploiești

Grădinița a fost și este primul loc în care majoritatea copiilor se confruntă cu prima mare provocare a vieții lor: despărțirea de familie și integrarea într-un grup social nou. Deși frecventarea creșei este obișnuită în mediul urban, în special în familiile în care ambii părinți sunt implicați în diverse activități, sunt destul de mulți copii care iau contact cu colectivitatea și grupul social din cadrul grădiniței pentru prima oară la vârsta de 3 ani.

Integrarea copiilor în grup și adaptarea lui la programul grădiniței a fost și rămâne una din provocările majore pentru educatori și părinți. **Contextul pandemic din ultimii doi ani școlari a adus pentru actorii implicați în procesul de educare a copiilor noi aspecte.** Suspendarea cursurilor în martie 2020 a fost surprinzătoare pentru educatori și părinți. Este posibilă continuarea demersului educațional la distanță? Reușim să rămânem conectați toți cei implicați: educatori, părinți, copii? Ce resurse utilizăm? Cum transmitem copiilor materialele

e și mai ales cine lucrează cu ei, având în vedere faptul că activitatea cu copiii implică contact permanent? Toate aceste întrebări au frământat comunitatea de educatoare.

Soluțiile au fost diverse și adaptate specificului fiecărei mici "comunități" create la nivelul fiecărei grupe. Educatoarele au adaptat conținuturi și modalități de lucru, au utilizat diverse instrumente digitale pentru a transmite părinților fișe de lucru, idei de activități și explicații privind realizarea acestora. Au programat pe diverse platforme de comunicare online întâlniri cu copiii, au citit povești și au păstrat contactul cu copiii și părinții. Părinții au devenit "doamnele" de acasă, au planificat și lucrat cu copiii în timpul disponibil, au solicitat educatoarelor sugestii și materiale relevante.

Începutul anului școlar a venit cu speranța că vom reuși să ne reluăm activitatea din punctul din care a fost întreruptă. Provocările au continuat: măsurile împotriva răspândirii virusului Sars Cov2! Cea mai grea a fost păstrarea distanței între copii și limitarea contactului. Au înțeles importanța dezinfectării, cu spălarea mâinilor cât mai des erau obișnuiți, dar au urmat întrebările "grele": "de ce nu pot să mă joc cu toți prietenii mei?", "De ce nu pot să iau jucăria lui?", "Aș putea să o îmbrățișez pe prietena mea?" și cea mai complicată pentru fiecare educatoare care își iubește meseria: "Doamna, nu văd când zâmbești, poți să dai jos masca?".

Răbdarea, tactul și grija de a păstra un climat sigur din punct de vedere al sănătății copiilor au fost punctele forte care ne-au ajutat să trecem cu bine peste aceste situații. Am reușit să păstrăm grădinița un loc "al jocului și al învățării", locul de care copiii le-a fost dor.

Comunicarea cu părinții a trecut și ea în modul "online". Interzicerea accesului acestora în grădiniță a fost considerată greu de acceptat de către unii părinți. Sincronizarea programului, despărțirea de copil la ușă, fără a comunica direct cu educatoarea au fost provocările anului pentru părinți.

Pentru părinții copiilor de grupă mică a fost importantă legătura cu educatoarea chiar și pe canalele de comunicare online. Educatoarele au oferit feedback și suport părinților, au planificat întâlniri unul la unul cu părinții care au solicitat consiliere și suport pentru adaptarea celor mici.

Educația continuă indiferent de ce ne aduce vremea și vremurile! Mari și mici, am reușit să integrăm învățarea online în rutina noastră, ne-am reîntâlnit cu bucurie la grădiniță după fiecare întrerupere, ne-am "revăzut" cu emoție prin intermediul camerei web, ne-am "îmbrățișat" cu gândul. Am creat o mică comunitate care învață împreună din toate provocările.

CONSIDERAȚII PRIVIND CONSILIEREA ÎN GRĂDINIȚĂ

Profesor consilier școlar psiholog GABRIELA MISTREANU

C.J.R.A.E. Prahova

Consilierea în grădiniță este o activitate care, la modul intuitiv, a fost realizată dintotdeauna de cadrele didactice educatoare, sub forma consultațiilor cu părinții sau a discuțiilor informale dintre părinți și educatoare. În ultimii ani, de când au fost înființate cabinete de asistență psihopedagogică în cadrul unor grădinițe (sub coordonarea Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională), astfel de activități de consiliere s-au desfășurat constant și organizat, în beneficiul celor trei categorii de „actori” din actul educațional:

1. Preșcolarii – activități individuale și de grup care vizează dezvoltarea unor abilități necesare parcursului școlar:
 - a. *abilități socio-emoționale*: exprimarea și gestionarea propriilor emoții, comunicarea nevoilor și dorințelor, interacțiuni adecvate în joc, așteptarea rândului și respectarea regulilor etc;
 - b. *abilități cognitive*: abilități perceptive, memoria de lucru, capacitatea de procesarea informațiilor, operarea cu noțiuni și categorii de elemente, controlul inhibiției, comutarea și concentrarea atenției, exprimarea corectă și coerentă;
 - c. *trăsături de voință și caracter* (răbdare, bunătate, perseverență, curaj, grija pentru celălalt etc.).
2. Cadrele didactice – activități de asistență psihopedagogică în vederea susținerii integrării copiilor cu cerințe educaționale speciale, a gestionării cu succes a relației părinte-cadru didactic sau cadru didactic-preșcolar și a comportamentelor dezadaptative, susținerea de lectorate pe diferite teme de interes;
3. Părinții – activități de consiliere în vederea adaptării la grădiniță, atitudini potrivite în relația părinte-copil, gestionarea situațiilor dificile etc.

În ceea ce privește consilierea părinților, pot face câteva observații. Dacă la începutul activității de consiliere predominau cazurile legate de conflicte părinți-copii, atitudini nepotrivite, dificultăți de gestionare a conflictelor, pe parcursul trecerii timpului am observat o creștere a situațiilor care implică, mai mult sau mai puțin, elemente din sfera patologiei – cazuri de dezvoltare atipică, chiar de întârzierea în dezvoltarea cognitivă/ de limbaj, cazuri de anxietate de separare sau socială, tulburări de alimentație, de atașament. De asemenea, s-au înmulțit cazurile de copii părăsiți (de unul sau ambii părinți), lăsați în grija bunicilor, a rudelor sau chiar abandonați în instituțiile

statului. Toate acestea sunt influențate, în mare măsură și de schimbările majore din plan social, nesiguranța și contextul social incert.

Marile dificultăți care apar în relația părinte – copil țin de mai mulți factori, dintre care cel mai semnificativ este imaturitatea psiho-relațională a părinților – faptul că părinții sunt nepregătiți pentru rolul de părinte, au o imagine idilică a ceea ce înseamnă calitatea de copil, respectiv părinte, se mențin, cu voie sau fără voie într-o stare de egocentrism sau chiar egoism și comoditate, neasumându-și cu adevărat responsabilitatea de a fi părinte printr-o disciplinare corectă. Un psiholog canadian afirmă despre disciplinarea unui copil că este *„un act de responsabilitate. Nu este o reacție la furie la un comportament nepotrivit. Nu este răzbunarea unei greșeli. În schimb, este o combinație atentă între compasiune și judecată pe termen lung”* (Peterson, 2018, p. 158).

Cred că este inutil de menționat impactul covârșitor al tehnologiei în viața copiilor, impact amplificat și de dificultățile părinților înșiși de a face față dependenței de smartphone, tabletă și alte dispozitive nelipsite din lumea copiilor, la care se adugă lipsa unor modele cu adevărat benefice în propria familie de origine, a unor viziuni clare asupra ceea ce înseamnă cu adevărat părintele, dincolo de cel care oferă hrană, securitate, confort material.

Avalanșa/ explozia de informații în ceea ce privește domeniul parenting în ultimii ani este și ea de natură să creeze confuzie – părinții sunt cu adevărat bombardați de informații, deseori contradictorii, neștiind ce să aleagă, ce e cu adevărat bine sau rău pentru copiii lor. Iar dacă totuși realizează greșelile copiilor, se tem că nu vor mai fi iubiți sau ascultați dacă iau măsuri de disciplinare, sau se tem de „oprobiul” public. Părinții devin mai degrabă amicii copiilor lor, aliații lor care-și pierd autoritatea naturală și necesară copiilor ca punct de sprijin în dezvoltare, căutând mereu să placă copiilor, să-i facă să se simtă bine, să-i distreze.

Așa cum există părinți care aleg să nu țină cont de sugestiile și cadrelor didactice și ale consilierului școlar, există și alți părinți care, depășindu-și reținerile, solicită și primesc cu onestitate părerile și recomandările specialiștilor, implicându-se cu succes în programe de consiliere de care beneficiază atât copiii, părinții, cât și familia în întregime.

Bibliografie:

Peterson, J.B. (2018) – *12 reguli de viață. Un antidot la haosul din jurul nostru*. București: Ed. TREI

EDUCAȚIA DIGITALĂ ÎN VIAȚA PREȘCOLARILOR

Prof. învă. preșcolar MOCANU GEORGIANA
GRĂDINIȚA STEP BY STEP „RAZĂ DE SOARE”, PLOIEȘTI

Motto:

Școala nu poate avea decât două scopuri. Primul e să dăm copilului cunoștințele generale de care, bineînțeles, va avea nevoie să se servească: aceasta este instrucția. Cealaltă e să pregătim copilul de azi pentru omul de mâine, și aceasta este educația.

Trecem printr-o perioadă agitată și noi, cadrele didactice, trebuie să găsim metode cât mai bune și cât mai eficiente pentru a nu pierde legătura cu părinții, dar mai ales cu copiii. Faptul că vin zilnic cu bucurie la locul de muncă și cu dragul de copii, acest lucru este cea mai puternică motivație care mă inspiră să fac tot ceea ce-mi stă în putere. Le respect pe colegile mele, îi iubesc pe copii și lucrul acesta îmi dă energie, îmi dă și inițiativă, dar mai ales îmi dă și creativitate. Aceasta este suportul principal cu care îmi desfășor activitatea, motiv pentru care nu voi renunța și nu mă voi da bătută. Învățarea online îi ajută pe elevi să progreseze, însă este important să se ajungă la un echilibru între inovație și convenționalitate.

Multe dintre avantajele educației digitale aduc și dezavantaje care trebuie să fie cât mai puține, sau, dacă se poate, să fie minimalizate. Chiar dacă nu se mai consumă timp și bani pentru drumul spre grădiniță, copiii nu mai fac efort fizic îndelungat și riscant (mai ales în cazul unor copii din mediul rural, din comunități mici, unde se merge la mare distanță la grădiniță, adesea pe jos), nu se mai face naveta nici măcar în interiorul localităților. Copiii se obișnuiesc mai bine cu tehnologia, descoperă programe utile, totul este mai interactiv, preșcolarii erau obișnuiți mai degrabă cu jocurile pe smartphone și pe tabletă, mai puțin cu programele, și chiar utilizarea laptopului sau a computerului desktop, dar acum trebuie să le folosească constructiv.

Atât părinții cât și noi, cadrele didactice am fi dorit să nu expunem copiii la tehnologie, dar am învățat să transformăm acest dezavantaj într-un program strict pentru a învăța, astfel încât preșcolarii să folosească tehnologia numai pentru activități, iar restul timpului să îl petreacă în familie.

Preferăm educația în clasă în care există o interacțiune față în față reală între educatoare și preșcolar, dar ne vom adapta cât putem de mult dacă vom folosi tehnologia. Învățarea online oferă un tip intens de învățare, în timp ce educația în clasă vine cu interacțiunea umană. Numai prin interacțiunile față în față, profesorii pot ajuta elevii să-și construiască respectul de sine, încrederea și maturitatea emoțională.

Folosirea internetului și a altor instrumente digitale au adăugat noi cerințe în viața profesorilor și au crescut dramatic gama de conținut și abilități pe care aceștia trebuie să le cunoască, astfel a crescut și volumul lor de muncă. Învățământul e un proces de lungă durată și rezultatele nu le vezi mâine. Reușita este să-l conduc pe acel copil pe făgașul lui și să aibă satisfacția a ceea ce face după și să aibă mulțumire de sine, încredere de sine și stimă de sine că se poate dezvolta. Eu cred că învățarea vizibilă înseamnă și reușită la școală, dar înseamnă și ca acel copil, așa cum am spus, să plece cu potențialul cu care este înzestrat nativ actualizat, dezvoltat la dimensiunea maximă. Și atunci când el pleacă de la grădiniță cu această lumină și cu această încredere în sine, zic eu că își va găsi drumul și se va descurca absolut oriunde.

Pentru că fiecare zi ne aduce noi provocări, eu voi fi mereu deschisă la schimbări și voi căuta soluții pe care să le voi împărtăși cu părinții pentru a trece împreună peste fiecare problemă care se ivește în ceea ce privește educarea digitală a preșcolarilor.

EDUCAȚIA PARENTALĂ - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. Înv. Preșcolar MOLDOVEANU ANDREEA CLAUDIA
Grădinița cu Program Prelungit și Program Normal “Crai Nou” Ploiești

Educația în termeni foarte generali, este un proces al cărui scop esențial este de a ușura o anumită modificare de comportament. Părinții sunt primii profesori ai copilului, cu ei începe educarea lui în mediul familial. Împreună cu părinții, școala își are rolul ei bine definit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea copiilor, după principii științifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Părinților le revine misiunea de a-i crește pe copii, asigurându-le nu numai existența materială, cât și un climat afectiv și moral. În general comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive, cât și negative, pe parcursul mai multor generații.

Părintele trebuie să îi asigure copilului toate condițiile prin care, odată trecut prin școală el va fi capabil să se descurce singur și să își pună în valoare toate cunoștințele, abilitățile și deprinderile pe care și le-a dobândit.

A fi un părinte responsabil în zilele noastre, nu este doar o formalitate și o responsabilitate enormă, ce poate propulsa viitorul unui copil sau îl poate închide.

Familia din societatea actuală are nevoie din ce în ce mai mult de un sprijin extern pentru a se adapta acestor cerințe, în condițiile în care părinții reclamă fie o incapacitate de gestionare a relațiilor cu proprii copii, fie rămân atașați valorilor care s-au transmis tradițional și pe care le consideră ca fundamentând modele valide de relaționare intrafamilială. Această din urmă atitudine, care în domeniul educației parentale reprezintă și o formă de manifestare a reticenței părinților în ceea ce privește participarea la cursuri de educație parentală, este prezentă uneori și în discursul profesioniștilor, care idealizează familia tradițională, pe care o consideră drept o formă perfectă de organizare.

În sfera competenței parentale ar trebui să intre activitățile și comportamentele din sfera îngrijirii primare, realizate cu scopul de a crea autonomie copiilor. O serie de lucrări britanice recente consideră că scopul activităților parentale este acela de a facilita dezvoltarea optimă a copilului, într-un mediu sigur, aceste activități având mai multe dimensiuni:

- a) dimensiunea de îngrijire,
- b) dimensiunea de control,
- c) dimensiunea de dezvoltare
- d) iar pentru realizarea acestui scop părinții au nevoie de o serie de resurse în categoria cărora intră: cunoștințe (legate de nevoile copiilor și de modul în care acestea pot fi întâmpinate, cum poate fi dezvoltat potențialul copilului etc.), motivație, pentru a investi timp, energie, resurse, resurse materiale și nemateriale, și oportunități.

Afirmarea parentalității ca o meserie implică mutații importante în ceea ce privește abordarea parentalității: părintele trebuie să se informeze, să se instruiască, să se califice, să învețe secretele acestei experiențe, să se adapteze noilor așteptări etc

Programele de educație parentală își propun, în general, să dezvolte la părinți comportamente noi, pozitive, pe de o parte și să elimine o serie de comportamente care afectează nefavorabil dezvoltarea copilului, pe de altă parte.

Scopul programelor de educație parentală este acela de Educația parentală în România susținere a parentalității, văzut ca un ansamblu de atitudini și practici educative, care actualizează competențele părinților (cu sensul de a le acorda la sistemul de valori promovat în societate). Educația parentală urmărește nu doar dezvoltarea competențelor practice, ci și a celor reflexive. Exercițiul practic al parentalității este definit mai degrabă ca un proces al unei practici reflexive și nu doar un set de îndelețniciri sau sarcini practice care trebuie învățate și care definesc rigid rolurile de mamă și de tată.

Programele de educație parentală analizate se concentrează preponderent pe relația părinte-copil, mai puțin pe dezvoltarea competenței părintelui de a reprezenta interesele copilului în diverse arene sociale.

Educația parentală reprezintă un set de activități și metode care permit familiilor să își dezvolte abilitățile și cunoștințele, despre îngrijirea, alimentația și protecția copilului. Acestea au în vedere copiii de la 0 la 18 ani, fiind adaptate atât nevoilor speciale ale acestora, cât și ale părinților sau ale persoanelor care au grijă de ei.

Îmbunătățim competențele parentale pentru a stimula:

- interacțiuni pline de respect și afecțiune între părinți și copii;
- sprijinul și oportunități de învățare pentru părinți și copii;
- schimbul de experiență între părinți și susținerea reciprocă;
- protecția împotriva pericolelor fizice;
- nutriție și îngrijire medicală corespunzătoare.

De asemenea, copiii vor fi ajutați să devină independenți, să își asume responsabilități și să facă alegeri inteligente.

Prin programele de educație parentală nu se urmărește crearea unui mit despre părintele perfect, ci se promovează imaginea realistă despre provocarea și bucuria de a fi părinte, oferind părinților posibilitatea de a se redescoperi pe ei înșiși, de a-și îmbunătăți comunicarea și de a-și dezvolta abilitățile necesare îndeplinirii rolului de a fi părinte. Activitățile organizate în cadrul programelor se înscriu într-o logică a prevenirii situațiilor problematice, se focalizează, în special, pe prevenire, și abea apoi – pe intervenție.

Tipuri de programe de educație parentală:

1. Ateliere de școală

Copiii și părinții participă la o activitate comună, în care pot avea diferite roluri, pot participa la jocuri în echipe formate din alți copii și părinți, scopul acestora fiind facilitarea socializării dintre copii și părinți. Părinții vor avea o atitudine deschisă, se va renunța la protocolul clasicelor ședințe, pot avea loc în anumite zile - prima zi de grădiniță, Ziua mamei, sau diferite tematici precum petrecerea bobocilor sau de Crăciun.

2. Atelier - Cât de bine îți cunoști copilul?

Părinții participă sub îndrumarea unui educator parental la o activitate în care trebuie să răspundă la mai multe întrebări legate de propriul copil sub forma unui chestionar cu întrebări despre dezvoltarea fizică, psihică, morală și socială a copilului. Acest chestionar va fi centralizat și rezultatele sale vor fi interpretate împreună cu educatorul parental, într-un mod obiectiv fără a exista reproșuri la adresa părinților.

3. Atelier - Bariera comunicării

Un alt exercițiu de educație parentală îl reprezintă identificarea, comunicarea și depășirea acelor obstacole sau bariere în dialogul copil-părinte. De la sursa problemei, modul de interpretare, dar și soluțiile eficiente pentru ambele părți de a depăși această barieră în comunicarea asertivă a acestora. Și cel mai bine este să scriem pe hârtie aceste situații și probleme pentru a le vizualiza, a și ale ține cu ușurință minte și mai târziu.

Se va realiza un brainstorming al tuturor problemelor ce apar și stârnesc conflicte în familie.

4. Un părinte prezent și conștient va respecta următoarele reguli de bază în educația parentală:

- Fii prezent - Un copil are nevoie de afecțiune și protecție;
- Ascultă-ți copilul - O parte a respectului este ascultarea celorlalte persoane. Când îți asculți copilul este mai probabil să te asculte și el înapoi;
- Fii hotărât atunci când îți exprimi cerințele - Nu te ruga de copilul tău să te asculte, el trebuie să știe că nu glumești. Limbajul nonverbal (tonul vocii, atitudinea, expresia feței, gesturile) trebuie să arate seriozitate și să-l facă imediat să acționeze. E bine ca o cerință să fie repetată de cel mult două ori, având ca urmare consecințe;
- Renunță la critică - Părinții excesiv de critici, îl conduc pe copil spre a fi rebel și certăreț. Apreciază comportamentul bun al copilului și concentrează-te mai mult asupra procesului decât rezultatul final.
- Respectă-ți promisiunile - Atât față de el, cât și de ceilalți membri ai familiei. Nu promite din avans dacă nu ești sigură ca vei putea face.
- Continuă să evoluezi pentru copilul tău în permanență. Aceasta ar trebui să fie una din preocupările permanente din viața unui părinte.

Părinții sunt așadar responsabili pentru prezentul și viitorul propriilor copii. A fi părinte nu se învață, dar se educă prin comunicare, prin comportamente pozitive, prin dialog permanent cu copiii, prin abilitățile sociale ale acestora prin modelul de viață pe care aceștia îl oferă copiilor lor.

O comunicare eficientă copil-părinte-cadru didactic are rolul suprem de a șlefui atât minți cât și suflete, de a modela copilul pentru ca acesta să devină adultul responsabil de mâine.

Bibliografie:

1. Baci Amelia și colaboratori, Educația parentală, București, Editura MarLink, 2006
2. Cojocaru Ștefan, Cojocaru Daniela, Educația parentală în România, București, Editura Alpha Media Print, 2011
3. Dima Angela, Perivan Viorica, Curriculum de educație parentală și metodologia de organizare și realizare a programelor de educație parentală, Chișinău, Editura CNETIF, 2018
4. Roșculeț Georgiana, Implicarea și responsabilitatea instituțională pentru siguranța online a copiilor, Cursul de formare - Profesorul real într-o școală virtuală, Ora de Net, Salvați Copiii, 2020

PROIECT DE PARTENERIAT INSTITUȚIONAL „ALĂTURI DE COPIII NOȘTRII!”

**Profesor învățământ preșcolar MORTOIU ALICE-GRĂȚIELA
G.P.N., Voinicel” Valea Călugărească, județul Prahova**

Proiectul „Alături de copiii noștri” s-a născut din necesitatea de a aduce un plus de culoare și frumusețe în grădinița noastră.

Acest proiect aduce laolaltă copii, cadre didactice și părinți, adică se realizează acea unitate și colaborare strânsă care te impulsionează spre a face mereu un pas mai departe.

Privind în ochii unui copil simțim bucuria inocenței, fericirea unei imaginații debordante și mai mult, găsim acolo ceea ce noi, cei mari, uităm adesea : o parte din micul univers al propriei noastre copilării. Să încercăm să ne simțim din nou copii, să re trăim miracolul ce nu are timp și spațiu.

Haideți să pătrundem împreună în această lume minunată, să uităm pentru o clipă că noi suntem cei mari, iar ei sunt cei mici, pentru ca începutul de drum să le fie temelie solidă pentru când vor deveni oameni mari. Să le dăruim dragoste, să ne facem iubiți, să găsim calea către inima lor și vom fi cei mai fericiți adulți (educatori, părinți, frați, bunici)!

În cadrul proiectului am desfășurat diverse activități printre care și activități de protejare a mediului înconjurător, care au avut un impact pozitiv, atât pentru copii cât și pentru părinți.

TITLUL ACTIVITĂȚILOR:

- **„SĂ AVEM GRIJĂ DE NATURĂ!”**
- **„ COSTUME ECO, CONFEȚIONATE DE MĂMICI PENTRU PITICI!”**

OBIECTIVE:

- formarea unei atitudini ecologice responsabile prin exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a mediului, aplicând cunoștințele însușite;
 - formarea și identificarea unor abilități practice și artistice;
 - găsirea unor noi întrebări deșeurilor;
 - formarea unei atitudini de lucru în echipă;
- prezentarea costumului expresiv în cadrul activității „Costume ECO, confecționate de mămici pentru pitici!”, pe ritmul muzicii, asociat cu mișcări specifice.

GRUP ȚINTĂ:

- preșcolarii grădiniței, educatoare, părinți.

LOC DE DESFĂȘURARE:

- sala de grupă și curtea grădiniței.

RESURSE UMANE:

- 18 preșcolari și părinții acestora, 1 cadru didactic

TIMP: 2 zile- 2 ore pe zi

MATERIALE:

Videoproiector, saci menajeri, mănuși, ambalaje flori, ziare, sfoara, cartoane, foarfeci, aracet, ac, ața, capsator .

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII:

Dragostea pentru mediu se învață de mic, iar noi adulții suntem obligați să îi îndrumăm pe aceștia în spiritul civic de a proteja mediul ce-i înconjoară. Copiii sunt curioși de lumea înconjurătoare și nerăbdători să primească un imbold, cât de mic, pentru a o cunoaște. Nu trebuie să uităm că nu natura ne aparține nouă, ci noi aparținem naturii. De aceea trebuie să ținem seama de nevoile ei și să nu stricăm starea de echilibru atât de necesară supraviețuirii noastre.

Prima activitatea a debutat cu întâlnirea prescolarilor cu părinții. A fost anunțat programul, temele și scopul activităților propuse. Au fost prezentate prescolarilor într-o manieră clară, potrivit vârstei, obiectivele activității.

Preșcolarii și părinții au vizionat scurte filmulețe educative despre ecologie, poluare, protecția mediului, pe baza cărora au avut loc dezbateri, pentru o cât mai bună înțelegere și pentru a dezvolta un comportament ECO. Au fost purtate conversații cu copiii despre importanța ecologiei și a protejării naturii, despre ce fel de activități pot ei desfășura pentru a îngriji mediul înconjurător și despre importanța reciclării deșeurilor.

Activitatea a continuat cu realizarea unor panouri promoționale pentru păstrarea zonelor curate, care au fost puse în curtea grădiniței. Panourile au avut următoarele slogane: "Protejați natura!"; "Nu călcați iarba!"; "Nu aruncați gunoiul!". Preșcolarii au făcut perechi cu părinții și echipați corespunzător cu mănuși și saci menajeri au participat la strângerea gunoaielor din curtea grădiniței. Perechile formate au fost într-o permanentă competiție, urmărind să strângă cât mai multe gunoaie. Cei care au avut sacul plin, au fost declarați câștigători.

La cea de a doua activitate, fiecare pereche copil - părinte au realizat în cadrul unor ateliere, costume din materiale reciclabile. Pentru realizarea costumelor au folosit ziare, ambalaje de la buchetele de flori, pungi din hartie, etc. Costumele au fost confecționate de părinți, iar preșcolarii au fost modelele. Aceștia au realizat palarii, fuste, rochii, bluze, pelerine. Au dat dovadă de multă creativitate spre încântarea preșcolarilor.

Activitatea s-a încheiat cu „Parada costumelor ECO”, unde creatorul și modelul și-au prezentat costumul realizat. Prezentarea costumelor s-a realizat pe ritmul muzicii, cu mișcări specifice.

REZULTATE AȘTEPTATE: Participarea activă și cu plăcere prin rezolvare de sarcini pe tema propusă. O atmosferă plăcută și amintiri memorabile față de acest moment.

IMPACT: Însușirea și respectarea unor reguli de comportament ECO, ecologizarea spațiului verde, realizarea de costume, fotografii realizate în timpul activităților.

PRODUSE: panouri promoționale, costume.

FEEDBACK: Fiecare preșcolar a primit o coală de hârtie pe care a trebuit să deseneze ceva din activitățile desfășurate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Curriculum Pentru Educația Timpurie -2019-
2. Vrăsmaș, E., Consilierea și educația părinților, Editura Aramis, București, 2002

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ

Prof. învă. primar NAE GEORGETA ELENA
Școala Gimnazială „Andrei Mureșanu”, Ploiești

A fi părinte înseamnă o mare bucurie. Zâmbetul copilului te face să uiți de toate grijile și să înțelegi care este menirea ta pe acest pământ. Însă, pe lângă această bucurie, apar nenumărate responsabilități cărora suntem nevoiți să le facem față.

Un copil implică foarte multă responsabilitate și seriozitate. El nu este asemenea unei plante care are nevoie doar de apă, lumină și căldură. Pe lângă faptul că are nevoie de un adăpost sigur, hrană și apă pentru a crește și a se dezvolta, el are nevoie de afecțiune, iubire, comunicare și implicare din partea părinților.

Copiii au nevoie de timp petrecut alături de părinți, de momente în care să se joace alături de ei. De asemenea, ei au nevoie de compania altor copii pentru a comunica și pentru a trăi într-un mediu sănătos, echilibrat.

Din punct de vedere etimologic, termenul educație provine din latinescul *educare* ce semnifică a alimenta, a crește, a îngriji.

„A educa” înseamnă să cultivi curățenia sufletească și buna cuviință copiilor și tinerilor, a-l crește pe copil moral și cu credință, a-i îngriji sufletul, a-i modela inteligența.

Educația implică disciplinarea, cultivarea, civilizarea omului, iar scopul ei este de a dezvolta în individ toată perfecțiunea de care este susceptibil, afirma Kant, 1992.

În sens larg, noțiunea de „educație parentală” se referă la calitatea de a „fi părinte”. Această noțiune se pare că își are originea în antropologie (1930), fiind corelat cu Bronislaw Malinowski.

Prin crearea termenului *parenthood* (creșterea copiilor), antropologul, etnologul și sociologul polonez (1884 -1942), abordează această problemă din perspectiva funcțiilor pe care le dețin părinții în raport cu copiii lor (procreare, hrănire, educație, atribuirea unei identități, acces la statutul de adult etc.). Mai târziu, în anii 1960, abordarea psihanalitică definea creșterea copiilor ca fiind un construct de poziții parentale în relație cu procesul psihic de „a deveni părinte”.

Educarea părinților este un mod de a le veni în ajutor acestora în educația copiilor lor. Acest lucru presupune o serie de măsuri educative și de sprijin care îndrumă părinții pe următoarele dimensiuni:

- Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- Construirea punții de legare între părinți și copii.

Educația parentală reprezintă educația prin care se pregătește tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construirea modelelor și stilurilor parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Părintele trebuie să fie conștient de faptul că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. Copiii au nevoie de multă iubire, afecțiune, grijă și atenție. Ei se simt în siguranță atunci când sunt ascultați fără să fie certați. Altfel riscăm să își ascundă sentimentele.

Autoritatea părintească nu trebuie să se realizeze prin forță și brutalitate. Ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Autoritatea părintească trebuie să fie suplă, fermă și să se adapteze vârstei. Ea trebuie să se bazeze pe afecțiune și dreptate, stăpânire de sine, înțelegere și spirit de colaborare între copil și părinte.

Greșeli educative ale părinților:

- grija excesivă
- severitate excesivă
- indiferență

În familiile cu părinți excesiv de protector, copiii sunt neliniștiți, temători, dependenți, greu adaptabili. În cazul părinților inconsecvenți, oscilanți, care trec de la asprime exagerată, la exces de protecție, îngăduință și răsfăț, copiii au dificultăți în comportare, tulburări de echilibru emoțional și afectiv. Dezinteresul față de educația copilului în cazul în care tatăl este prea exigent, iar mama prea indulgentă nu se poate realiza educația, în subconștientul copilului născându-se opoziția tată-mamă. Atunci când ambii părinți sunt exagerat de severi climatul educativ va fi aspru, copilul va avea stări de neîncredere în forțele proprii, va fi impulsiv, gata de apărare sau, dimpotrivă, se va lăsa pedepsit pentru orice.

De aceea, trebuie să existe un echilibru în toate. Copilul trebuie să se simtă în siguranță în propria familie. Să simtă că acasă este locul în care este mereu „auzit”, ascultat și iubit.

Bibliografie:

1. Mocanu Liuba, Carabet Natalia - Educația parentală, Chișinău, Editura Universitatea Ped. de stat din Chișinău, 2020;
2. Constantin Cucoș, Pedagogie, Iași, Editura Polirom, 2006;

COLABORAREA ȘCOALĂ – PĂRINȚI IMPORTANTĂ PENTRU DEZVOLTAREA ELEVULUI

**Prof. înv. primar LAURA NEGULESCU,
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Ploiești**

Orice discuție despre rolul și rostul școlii sfârșește prin a susține că, dincolo de aspectele instruirii, ale dobândirii de competențe tehnice într-un domeniu sau altul, se ridică mult mai dificil și mai important imperativul dobândirii deprinderilor, comportamentelor și al însușirii valorilor comunității.

Rolul școlii este acela de formare a viitorilor adulți capabili să folosească o bază de informații tot mai largă, să se adapteze flexibil la noile medii și condiții, să lucreze în mod efectiv în echipă, să aibă o atitudine empatică față de alte grupuri și culturi și să rezoneze moral în mod responsabil la noile provocări și influențe distructive.

Oricât de bine ar fi pregătit un elev, nu se va integra în viața socială dacă nu are un comportament civic - activ, liber, responsabil, deschis, tolerant, comunicativ, reflexiv, - unele atitudini și valori morale - cinstea, corectitudinea, sinceritatea, respectul față de prieteni, părinți, oameni în general, față de școală, muncă.

Majoritatea oamenilor este de acord că o comunicare deschisă dintre un părinte și copilul său reprezintă una dintre cele mai importante ingrediente în construirea unei legături afective și intime. Atunci când copiii se simt înțeleși și sunt îndrumați cu încredere de către părinți, ei dobândesc un sentiment de securitate și de încredere în sine, care formează baza sentimentului propriei valori. Părinții care găsesc o cale de a comunica eficient cu copiii lor, îi vor ajuta pe aceștia să ajungă niște tineri care vor fi bine adaptați și care vor suferi mai puțin de pe urma vastelor probleme emoționale și relaționale care îi afectează pe cei mai mulți dintre adulți.

Necesitatea colaborării între cadrele didactice și părinți este cu atât mai mare cu cât, în condițiile vieții actuale, timpul acordat de către părinți copiilor este tot mai scurt. Aceasta face ca, în unele cazuri, părinții să nu-și cunoască suficient de bine copiii. Pentru că nu le cunosc potențialul, de multe ori cerințele părinților depășesc posibilitățile copiilor, lucru ce duce la suprasolicitare și, în final, la eșec școlar.

În condițiile în care părintele nu și-a observat copilul în timpul desfășurării unor activități pentru a-și da seama care sunt posibilitățile sale, cu alte cuvinte, care sunt talentele sale, spre ce fel de activități este atras și unde excelează, este foarte posibil să-l orienteze spre domenii pentru care copilul nu are niciun fel de înclinație. Acest lucru va avea ca finalitate performanțe reduse, copilul trăind un sentiment de insatisfacție și, în cele din urmă, de ratare, de inutilitate.

Pentru a se evita astfel de erori în educație și pentru obținerea unor adevărate performanțe școlare, colaborarea cu părinții este bine să înceapă încă de la clasa pregătitoare.

Fiind zi de zi alături de copil, urmărindu-i comportamentul în clasă din timpul orelor, în timpul pauzelor în raport cu ceilalți colegi, vorbind cu părinții în cadrul orelor de consultații, profesorul își poate forma o imagine asupra problemelor fiecărui copil.

Atunci când observă că apar probleme de disciplină sau rezultate slabe la învățătură, profesorul are obligația să ia legătura cu familia, să informeze despre aspectele constatate și, împreună cu părinții, să găsească pârghiile cele mai adecvate pentru depășirea situației. Acest lucru trebuie făcut cu mult tact deoarece profesorul nu trebuie să dea impresia vreodată că se erijează într-un judecător sau evaluator al modului în care fiecare și-a îndeplinit rolul de părinte. Dacă acest lucru nu este respectat pot apărea distorsionări în ceea ce privește o benefică și reală colaborare.

Problemele relației școală-familie pot fi de ordin comportamental, întâlnite atât între părinți, cât și la profesori și administratori școlari sau de ordin material, știut fiind faptul că relația școală-familie cere un surplus de efort material și de timp. Dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor; libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului; impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului; randamentul pedagogic și datoria parentală; participarea părinților la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară.

În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale, juridice etc. Sunt cunoscute, pe plan internațional, o serie de forme de organizare a educației părinților și a colaborării școală-familie: asociații ale părinților (și profesorilor) care au o largă libertate de inițiativă, școli ale părinților și școli ale mamelor, consilii de administrație școlară formate (exclusiv sau în majoritate) din părinți, cu rol informațional, consultativ și decizional (care funcționează în Belgia, Danemarca, Olanda și în alte țări occidentale); comitete de părinți pe clase și școli, fără rol decizional, care sprijină școala în rezolvarea unor probleme. Analizând legislația și proiectele legislative din domeniul educației în România, putem observa că autonomia școlilor și participarea părinților la gestiunea lor se afla în centrul dezbaterilor.

Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial, afectiv și moral. Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare de tipul hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice, ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență.

Acasă trebuie să creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit iar în relația cu școala pot colabora cu alți membrii ai comunității școlare pentru a crea un climat care sprijină învățarea, atât în școală cât și în afara ei.

Gradul de implicare al părinților în viața școlară a copiilor lor influențează și rezultatele acestora, în sens pozitiv: cu cât părinții colaborează mai bine cu școala, cu atât notele copiilor sunt mai mari. Educația nu este un proces de care este responsabilă în mod exclusiv școala, dar nici părinții. Este un proces al cărui succes depinde de colaborarea dintre cele două părți implicate.

Bibliografie:

- Shapiron Lawrence E., *Limbajul secret al copiilor: cum să-ți înțelegi mai bine copilul*, București, Ed. Trei, 2011
- Stan Emil, *Managementul clasei*, București, Ed. Aramis, 2006
- Sincan E., Alexandru Gheorghe, *Școala și familia*, Craiova, Ed. Gh-Cartu Alexandru, 1993
- Iliescu Georgeta, Liceul teoretic Tudor Vladimirescu, București, *Parteneriatele școală - Familie - comunitate în vederea formării tinerilor*
- <http://orizontdidactic.net/2012/08/11/studiu-de-specialitate-colaborare-familie-scoala/>
- Ceseran Ana, Liceul teoretic Ana Ipătescu, Gherla, *Lectoratele cu părinții*, în *Învățământul primar*, Revistă dedicată cadrelor didactice, 1-4/2008, București, Ed. Minipad

PROFESOR ÎN ERA DIGITALĂ

Prof. înv. preșcolar Sîrbu Loredana Cătălina
Director Prof. Nicolai Cristina - Grădinița cu P.P. „Clopotica” Urlați, Prahova

„Dacă părinții și profesorii doresc să dea copiilor un cadou, cel mai bun lucru pe care îl pot face este să-i învețe pe copiii/ elevii lor să-și iubească provocările, să fie intrigati de greșeli, să se bucure de efort și să continue să învețe. Astfel, copiii lor nu vor deveni sclavi ai laudelor. Ei vor avea o cale de-a lungul vieții pentru a-și construi și a-și repara încrederea în ei înșiși.”

Psih. Dr. Carol Dweck

Învățarea socio-emoțională a fost întotdeauna importantă, dar pandemia ne-a arătat mai clar că nu poate fi trecută cu vederea. Și nu putem uita asta în mediile de învățare post-Covid. Relațiile interumane au fost întotdeauna pulsul învățării. Ceea ce am învățat este că, atunci când nu suntem în persoană unii în fața altora, aceste relații sunt mai greu de construit și ele sunt mai necesare pentru ca învățarea să aibă loc.

Pandemia a aruncat o lumină asupra faptului că un curriculum nu poate fi un document static care se revizuieste o dată la 5-7 ani. El trebuie să fie adaptabil și să funcționeze într-o varietate de medii de învățare. El trebuie să deservească și să funcționeze pentru toți cei care învață. Manualele, resursele și alte planuri de instruire și învățare trebuie să fie flexibile.

Și atunci, ce putem face? Alegem un număr mic de strategii pe care copiii să le poată folosi pe parcursul unor arii de conținut care îi ajută pe aceștia să se concentreze la conceptele pe care le învață. Atunci când profesorii își pregătesc lecțiile, deseori încorporează în ele și strategii noi în speranța că varietatea va atrage și va menține interesul copiilor. Cu toate acestea, noutatea poate avea și un impact negativ asupra învățării, deoarece copiii vor petrece mai mult timp încercând să-și dea seama cum să utilizeze acele strategii în loc de a-și petrece timpul pentru a învăța conceptele și ideile generale pe care le au de învățat.

Pentru a vedea ce strategii să utilizăm ca piloni ai instruirii, consider că noi, profesorii ar trebui să ne gândim la următoarele întrebări:

- Cum pot copiii utiliza această strategie la toate disciplinele?
- Cum îi angajează strategia pe copii să fie participanți activi în propria învățare?
- Cum pot copiii să utilizeze această strategie, independent de profesor?
- Este această strategie suficient de flexibilă pentru a putea fi utilizată în toate mediile de învățare (nu numai în clasă)?

Alteori, un profesor care-și creează propriile materiale de instruire în format video și audio utilizează această muncă ca pe o trambulină, pentru a explora exprimarea creativă a elevilor săi, obișnuiți cu media socială. Astfel, ne putem formula un set de principii după care să ne ghidăm atunci când ne confruntăm cu învățarea on-line:

1. Să-i înțelegi mai profund pe copii: Crearea și împărtășirea de conținut favorizează o mai deplină înțelegere a copiilor noștri – experimentarea lumii lor ajută la înțelegerea modului în care ei gândesc despre valoarea creației de conținut.

2. Îi ajuți pe copii să-și atingă obiectivele: În 1996, Bill Gates a spus că viitorul internetului va fi determinat de conținut, adăugând „Nici o companie nu este prea mică pentru a participa”.

De fapt, nici o persoană nu este prea mică. Copiii noștri nu se simt intimidati de ideea de a-și crea și promova propriul conținut. Nici noi nu ar trebui să fim. Copiii sunt lideri ai viitorului, iar noi putem să-i ajutăm să înțeleagă puterea propriei voci.

3. Cultivarea unor abilități de comunicare mai bune: Să experimentezi ce înseamnă să avem un conținut care este împărtășit înseamnă să înțelegi ce vor să realizeze copiii noștri cu creațiile lor. Și noi îi putem ajuta să învețe despre impactul pe care conținutul lor îl are asupra celorlalți, inclusiv cum se simte atunci când un filmuleț, un like nu este perceput așa cum era intenția. Îi putem ajuta pe copiii noștri să-și construiască conștiința modurilor în care cuvintele lor pot răni sau vindeca.

4. Îi ajuți pe copii să-și construiască o mai largă varietate de stiluri: Atunci când profesorii creează conținut, asta îi ajută să înțeleagă mai bine modul în care pot adânci legăturile dintre domeniile din curriculum și cum să antreneze abilitățile de comunicare, abilitățile digitale, cele sociale și emoționale ale copiilor. Noi deja facem asta și fără a crea conținut, dar din experiența mea, făcând această muncă am descoperit mai multe conexiuni decât mi-aș fi putut imagina. Înțelegerea mea asupra suitei de abilități, atât teoretice cât și practice, necesare pentru a crea un simplu film video este acum mai robustă și nuanțată, iar asta a îmbunătățit și modurile în care îi susțin pe copii atunci când își fac propriile filme video.

Atunci când am început să-mi creez propriul conținut, primele mele încercări au fost niște filme video stângace și plicticoase. Am revăzut materiale plăcute din media socială și am ales câteva idei pe care le-am aplicat. Pe urmă, i-am rugat pe elevii mei să-mi dea un feedback pentru aceste filme, iar asta mi-a dat idei în plus, care au dus la și mai multe schimbări pentru a face filmele accesibile pentru toți elevii. Este o adevărată artă să crezi un conținut cum sunt filmele video sau alte produse media, chiar și pentru o audiență captivă (cum sunt preșcolarii). Atunci când am creat împreună cu colega o înregistrare audio, a trebuit să mă gândesc la audiența noastră într-un mod foarte specific. Am luat cu grijă decizii despre ce anume să împărtășim pe platformă și ne-am gândit la întrebările și comentariile ascultătorilor.

Luând în considerare lucrurile pe care le-am învățat, putem continua să facem schimbări ca întotdeauna. Putem schimba practicile de instruire, bazându-ne pe ceea ce funcționează. Putem scrie un curriculum care funcționează "ca ferestre, oglinzi și uși", deoarece de acesta am avut întotdeauna nevoie, fie că l-am făcut așa sau nu. Putem să ne concentrăm pe "copilul întreg" și pe "profesorul întreg" ca priorități, nu ca pe un răspuns întârziat. Nu suntem în momentul în care să visăm la idei despre cum ar putea fi grădinița, suntem într-o realitate și o situație în care avem nevoie ca toată atenția să se îndrepte spre a face grădinița să funcționeze pentru toți copiii care sunt în acest moment în unități, utilizând uneltele, resursele și informația pe care o avem deja la dispoziție în acest moment.

Bibliografie:

<https://innovatingclassrooms.org/> - Innovating Classrooms

<https://www.edutopia.org/article/strategy-exploring-student-creativity-collaboratively>

<https://creeracord.com/2021/03/23/lectiile-din-curriculum-ca-ferestre-oglinzi-si-usi-glisante/>

<http://ajjuliani.com/you-dont-have-to-reimagine-school-right-now>

RELAȚIA TATĂ-COPIL. IMPORTANȚA TATĂLUI ÎN VIAȚA COPILULUI

Prof. învă. preșcolar NISTOR CRISTINA
Grădinița cu P.P. nr. 23, Ploiești

Prezența triumghiului tată-mamă-copil are un rol esențial în învățarea vorbirii, vorbirea fiind primul tip de socializare a copilului. Copilul crede că tatăl său stăpânește lumea exterioară și asta îi dă un sentiment de siguranță. El îi insuflă copilului dorința de a fi ca el. Un tată dominator cu membrii familiei, va avea un copil sfios și supus sau dimpotrivă îi va semăna. **Tatăl-prieten** comunică liber cu copilul său, dar nu trebuie să fie părtaș la nesocotirea regulilor. A-l percepe pe cel mic nu înseamnă a-i aproba orice. „Copiii crescuți fără restricții nu vor suferi nicio frustrare și vor fi mofturoși și mereu supărați.”

Tatăl-absent, cel care este mereu plecat, nu se simte avizat să exercite un control asupra copiilor riscă să aibă copii ignoranți să se supună unor autorități școlare, sociale sau morale. Pentru băieți, tatăl are un rol esențial în confirmarea propriei bărbății, de aceea este important ca tatăl să își stimuleze fiul să își dezvolte înclinațiile personale și nu să le confrunte cu ale sale. Este esențial ca tatăl să se implice în legătura cu fiul său și să-l călăuzească în activități masculine, fără a percepe performanțe deosebite, ci încurajându-l și găsimd ceea ce place fiecăruia să facă mai mult. Dacă tatăl este violent față de mamă este posibil ca și cel mic să devină abuziv.

Ca tată, prin conduita sa față de copil, joacă un rol important în evoluția gândirii lui, a judecății și a interesului acestuia pentru anumite îndeletniciri, cum ar fi fotbalul, tenisul, folosirea calculatorului. „Tatăl va fi întotdeauna în fața copilului său o poartă către noi experimente și către creșterea libertății, cel mic încercând să-și imite tatăl.”

Tății pot spune că sunt foarte ocupați cu serviciul, dar el poate să se joace cu copilul, îl poate învăța cum merge o mașină, un calculator, să joace fotbal, să danseze, să-i citească înainte de a dormi, să meargă la școală pentru a vedea situația la învățătură sau să organizeze escapade cu familia. Când ajunge acasă tatăl trebuie să aibă și el grijă de copii pentru ca ei să-l perceapă ca pe un tată și nu ca pe un invitat. Așadar tatăl trebuie să se joace mult cu copiii săi, această activitate poate fi cea mai benefică pentru evoluția acestora, consolidându-le încrederea în părinți și iubirea reciprocă.

„Esențială pentru dezvoltarea sănătoasă a copiilor este buna înțelegere dintre părinți. Este important să existe o legătură strânsă între tată și copii, să aibă mici glume, jocuri și mama să susțină evoluția acestei legături.”

Rolul tatălui este să stabilească o legătură între limite și aspirația copilului. Tatăl, ca mandatar al autorității are un rol considerabil în crearea înțelegerii morale, a supraeului copilului. Dat fiind faptul că puterea se exercită prin stabilirea de principii, care are ca țel stabilirea restricțiilor și că la vârsta școlară mică, regula devine un fenomen important, un indicator ce-l ajută în aclimatizare, am sesizat că depravarea paternă formează inconveniente în alcătuirea unei imagini pozitive despre putere.

Absentând din cadrul familiei și nefiind substituit de o altă persoană de sex masculin care să exercite calitatea de tată, copiii din aceste familii dezaproba autoritatea sau încearcă să o sfideze.

Felul în care părinții au fost educați la rândul lor de familiile lor de proveniență își pune amprenta asupra personalității lor. Chiar dacă fiecare părinte face tot posibilul să învețe din erorile copilăriei sale, sunt momente când acestea sigur se vor petrece. Tatăl cu toată educația primită de la familia lui și cu șabloanele parentale, instinctiv aspiră să-și educe copilul așa cum a fost el educat, deși conștient caută să își regândească ipostazele copilăriei prin intermediul propriului copil.

„În raportul părinte-copil, rolul tatălui în educația și formarea celui mic ca adult este unul esențial. Stabilirea de restricții și înfrânarea unei legături fuzionale între mamă și copil revine, tatălui ca garant al principiilor în mediul familiei. Pentru a crește armonios copilul necesită indicatoare, nu doar satisfacerea tuturor dorințelor.”

Tatăl este conștient de însemnătatea implicării lui în educația copilului. „Nepăsarea tatălui față de copilul său este mai traumatizantă decât absența propriu-zisă, tatăl are un rol ocrotitor prin însăși impunerea de restricții. Indiferent de cauzele care stau la baza lipsei tatălui din familie, este vorba despre o despărțire părinte-copil. La începutul procesului de creștere părinții au avantajul de a fi modele de identificare pentru copilul lor, prezența tatălui în mediul familial dezvoltă gradul de valorificare a sa de către copii, dându-le acestora sentimentul de protecție. Prin lipsa sa, frustrează copii de satisfacerea acestei recunoașteri, deranjează evoluția acestora. Tatăl este extrem de important pentru evoluția personalității. Prin restricțiile pe care le impune tatăl încetinește evoluția legăturii spre o relație mamă-copil fuzională. Aceste restricții funcționează ca indicatoare pentru o dezvoltare sănătoasă a personalității copilului.”

„Temporizarea satisfacerii dorințelor îi va prilejui copilului să treacă de la principiul plăcerii la principiul veridicității, potrivit căruia copilul trebuie să-și evalueze dorințele în raport cu dispozițiile și preceptele existente în societatea în care trăiește. Pentru a impune aceste restricții tatăl trebuie să fie prezent atât fizic, cât și în discuțiile mamei. Mama trebuie să le vorbească copiilor despre tatăl lor, astfel el va fi prezent în mintea lor. Rolul fundamental al autorității paterne este de a proteja și de a responsabiliza. Astfel i se dă copilului șansa de a capătă încredere în sine. În momentul în care mama știe foarte bine ce simte pentru persoana de sex opus cu care trăiește și ce poate să facă pentru acesta, ea este capabilă și plauzibilă în fața celor mici în a defini rolul tatălui, poziția lui în familie.”

Lacan spune că „tatăl este cel pe care-l autorizează mama să fie”. Lipsa tatălui privează copilul de sentimente de protecție și de tipul de identificare, stârnind la stadiul personalității acestuia o diminuare a încrederii în sine și o micșorare a posibilității de acclimatizare și relaționare.

„Rolul tatălui, prin exersarea calității paterne este să determine o armonie între restricții și aspirația copilului. Autoritatea se exercită prin stabilirea unor norme care au ca țintă impunerea restricțiilor. Putem afirma că lipsa tatălui dezechilibrează atât evoluția personalității copilului, dar și întreaga funcționare a familiei. În aceste situații, familia care reprezintă originea psiho-socială în care evoluează copilul, își irosește calitățile educative și nu mai poate dărui un șablon relațional pe care copilul să și-l introiecteze.”

**„Nu-mi pot închipui o nevoie mai puternică în copilărie ca nevoia de protecție paternă”
(Sigmund Freud)**

Bibliografie:

- Cojocaru Daniela, *Copilăria și construcția parentalității. Asistența maternală în România*, Iași, Editura Polirom, 2008.
- Ian Bruce, *Cum să fii un tată minunat*, București, Editura Litera, 2013.

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

NISTOR GABRIELA

Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”, Ploiești

„Spune-mi și o să uit. Arată-mi și poate n-o să-mi amintesc. Implică-mă și o să înțeleg.”
(proverb american)

Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existența materială, cât și un climat familial afectiv și moral. Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice etc.), ignorând importanța unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenență. În general, comportamentul parental este inspirat din propria experiență de viață a acestora, astfel perpetuând atât aspecte pozitive, cât și negative, pe parcursul mai multor generații.

A fi părinte este cel mai frumos, cel mai greu, dar și cel mai important lucru din lume. Nimic nu poate să îți aducă atata bucurie și împlinire câtă îți aduce un copil. Este cel mai greu pentru că niciodată nu stii dacă iei decizia cea mai bună și nimeni nu te poate învăța cum să faci să nu greșești.

Copiii din generația actuală sunt educați de părinți crescuți predominant într-un stil autoritar. Lucrurile s-au schimbat în prezent, dar nu întotdeauna în bine, mulți părinți adoptând mai degrabă un model de parenting permisiv sau un non-stil, caracterizat prin indiferență față de copil.

Dacă părinții sunt prea severi, cu autoritate dură permanent, copiii trăiesc cu teamă, suferă și, la rândul lor, vor deveni plini de asprime cu cei din jur. Alți părinți greșesc în educarea copilului prin schimbarea frecventă a atitudinii, fiind când prea severi, când prea îngăduitori. Această situație este cauzată mai ales de diferența de atitudine dintre părinți și bunici. Astfel copilul va deveni nehotărât, nelămurit cu privire la ce e bine și ce e rău, cu un comportament oscilant.

De multe ori, am constatat că unii părinți prea grijulii, au căutat să-și protejeze, să-și răsfețe prea mult copilul, aceștia devenind astfel fricoși, lipsiți de inițiativă sau tot timpul cerând ajutor celor apropiați (de obicei, mama), dar în același timp pot deveni neascultători, greu de adaptat la regulile vieții școlare.

Cel mai potrivit ar fi ca părinții să îmbine disciplina cu indulgența. Acest model de educație are în vedere ca întotdeauna să fie respectate drepturile copilului. Părintele stabilește reguli pe care le aplică cu consecvență. Este indulgent, flexibil, deschis, dar autoritar pentru a-l învăța pe copil să respecte reguli și să îndeplinească eficient sarcinile care i se dau. Părintele încurajează copilul să fie independent și să respecte opiniile,

Modelarea comportamentului socio-afectiv al copiilor de vârstă școlară constituie un aspect esențial al activităților educative realizate în școală, dar reprezintă și o preocupare constantă a educației pe care părinții o fac copiilor. Dacă vrem ca lucrurile să funcționeze bine, relația părinte – copil – profesor trebuie să fie armonioasă.

Pentru a realiza ceea ce ne propunem trebuie să începem prin a ne cunoaște copiii. Prin investigația psihică a elevilor săi, învățătorul va descoperi imensul lor potențial și apoi ajungem la „obligăția” de a-l valorifica în opera de formare a personalității.

Pentru aceasta se cere găsirea celor mai bune metode de cunoaștere. Cu cât pătrundem mai adânc în viața copilului, vom cunoaște stările, slăbiciunile, strădaniile, năzuințele lui.

Relația învățător-elev este valabilă numai dacă este instalat climatul de învățare participativă a stilului democrat. Succesul activității educative este determinat în cea mai mare măsură de natura și calitatea relațiilor sale cu elevii clasei. Trebuie eliminată rigiditatea, „distanța” care ne separă de elevi, exigența sporită. Este bine să putem spune că între educator și elevii clasei are loc un permanent dialog, schimb de informații și mesaje, discuții, dezbateri, o comunicare continuă, într-o atmosferă caldă. În felul acesta îi putem ajuta să treacă peste rețineri, să-și spună în mod liber opiniile personale, să vorbească despre evenimentele la care participă, despre calitățile și defectele lor.

Întotdeauna, educatorul va fi omul care se apropie cu înțelegere și căldură de problemele lor. În felul acesta elevii dobândesc curaj, respect pentru părerile lor, pentru colegii lor și pentru părinți. Sunt puși în situația de a-și defini personalitatea, devenind în felul acesta colaboratori în educație, participanți activi la procesul instructiv-educativ.

Relația învățător-elev este complexă și are o importanță foarte mare. Un contact pozitiv cu elevii favorizează procesul instructiv-educativ, având drept rezultat oameni formați pentru o integrare eficientă în viața socială. Școala are rol primordial în educația copiilor. Colaborarea dintre toți factorii educaționali, dar mai ales colaborarea școală-familie, este importantă. Părinții nu pot cunoaște psihologia copilului, dacă nu cunosc comportarea lor în școală. Activitatea de acasă este o continuare a activității de la școală și invers.

Rolul familiei nu încetează la vârsta școlarității. Este eficientă educația când între cei doi factori există o conlucrare în interesul comun educării copilului. Comunicarea eficientă dintre profesori și părinți se reflectă în dezvoltarea copiilor. Responsabilitatea educației și dezvoltării copiilor trebuie asumată în echipă: școală – familie. Implicarea părinților ar putea aduce următoarele beneficii: crește stima de sine a copiilor, îmbunătățește relația părinte – copil. părinții înțeleg mai bine ce se întâmplă la școală. elevii au note mai mari.

De aceea, trebuie să păstrăm legătura cu familia prin toate mijloacele pe care le avem la dispoziție. Ședințe, consultații, lectorate cu părinții. Vorbim despre modul în care își pot ajuta copiii la învățătură, dar mai ales la controlul temelor de casă. Fiindcă elevul nu trebuie să vină cu temele nefăcute, părintele trebuie să știe cum să-l ajute când are greutăți în realizarea lor. De asemenea și comportamentul față de învățătoare, colegi, purtarea lui pe stradă. Pentru ca relația dintre școală și familie să fie cât mai apropiată și să-l ajute pe micul școlar, și să se încadreze în procesul instructiv-educativ, este bine să implicăm părinții în activitățile de consiliere și extracurriculare desfășurate în afara orelor. Părinții vin de multe ori cu idei în realizarea unor activități extrașcolare reușite, sprijină aceste activități.

Educația este un demers sistematic, intenționat pentru a sprijini devenirea cognitivă, socio-afectivă și culturală a copilului în contexte diferite, sub influența persoanelor adulte, competențe în acest sens. Școala constituie sistemul cel mai organizat de educație a copiilor, însă familia poate genera contexte de învățare la fel de importante, mai ales dacă va colabora cu profesorul. În ultimul timp, școala este deseori completată cu alte situații de învățare puternice, cu influențe educaționale remarcabile: cercuri de artă, practicarea unui sport, a cânta la un instrument muzical, participarea la activități de voluntariat, cercuri de cercetăși, turism și turism montan, activități propuse de organizații nonguvernamentale cu activități în domeniul educației, tineretului și voluntariatului.

ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE - LIANT ÎNTRE FAMILIE ȘI FORMAREA PERSONALITĂȚII COPIILOR

**Prof. inv. preșcolar OLARIU FLORINA-LILIANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT "CLOPOTICA" URLAȚI**

Școala are menirea de a forma cel mai valoros produs, omul. Nimeni nu poate contesta faptul că un produs prețios este greu de obținut, cerând o cunoaștere profundă a materiei prime, a metodelor și a mijloacelor de prelucrare a ei. Grădinița și școala sunt, alături de familie, cele dintâi care asigură dezvoltarea armonioasă a copilului din punct de vedere moral, intelectual și fizic.

În toate domeniile vieții sociale au loc schimbări fără precedent, iar educația în societatea contemporană dobândește noi conotații. Dacă până demult accentul în cadrul activităților desfășurate în școală se punea pe informativ, acum o pondere deosebită o au activitățile cu rol formativ.

Pentru o educație eficientă este necesar ca elevul să fie pregătit pentru a putea participa la dezvoltarea de sine și pentru a deveni un adult de succes în viitor. De aceea, învățământul are rolul de a-i forma pe copii atât pe plan intelectual, cât și fizic și socio-afectiv.

Schimbările frecvente din societatea actuală și mai ales multitudinea de medii de comunicare au lărgit sfera educației școlare prin completarea ei cu educația informală și nonformală, ce se doresc a fi integrate, dându-le elevilor posibilitatea de a selecționa, sistematiza, interpreta și utiliza informația obținută.

Procesul instructiv-educativ din ciclul preșcolar și nu numai presupune și diverse forme de activități complementare celor obligatorii. Acestea se desfășoară în cadrul grădiniței sau în exteriorul acesteia, în afara activităților obligatorii și sunt cunoscute sub denumirea de activități extracurriculare.

În învățământul actual, educația extracurriculară deține un rol bine stabilit în formarea personalității celor mici. Într-o societate dominată de mass-media (televizor, calculator, internet), care contribuie în mod negativ la transformarea copiilor în niște persoane incapabile a se dezvolta intelectual, emoțional și comportamental, activitățile extracurriculare au o însemnătate deosebită. Contactul direct al preșcolarilor și elevilor cu lumea înconjurătoare le dezvoltă acestora și le lărgeste universul de cunoaștere având o deosebită influență formativă. Preșcolarul percepe activ și se confruntă cu realitatea, interacționând direct cu obiectele, fenomenele pe care le întâlnește în mediul înconjurător.

Orice cadru didactic, începând chiar de la ciclul preșcolar, trebuie să ofere gradat, în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor, cunoștințe științifice, prin organizarea unor activități extracurriculare educative: drumeții, excursii, activități educative privind protejarea mediului înconjurător, spectacole de teatru, serbări școlare, etc.

Fără activitățile extracurriculare, procesul educativ ar fi mai sărac. Aceste activități vin să completeze întreaga muncă desfășurată de cadrul didactic, în timpul programului școlar. De obicei, suntem nevoiți să transmitem cunoștințe, iar elevii le înmagazinează așa cum le primesc. Nu avem timp și spațiu pentru a pune copiii în contact direct cu realitatea, pentru ca aceștia să descopere singuri, să experimenteze. Activitățile extracurriculare stimulează dorința de cunoaștere a elevului, oferindu-i ocazia de a aplica cu succes noțiunile teoretice în practică, într-un mediu relaxant, în care se simte în siguranță.

Copiii învață mai ușor prin jocuri, prin interacțiunea cu persoane adulte sau copii, care vin să le prezinte noțiunile noi într-o formă atractivă. Pentru a produce schimbări, trebuie să aduci modele. Aceste modele, care să îi educe, să îi instruiască, să le povestească, le poți integra în cadrul activităților extracurriculare.

Putem, prin intermediul activităților extracurriculare, să conducem elevii și preșcolarii printr-o varietate de teme, care să ajute la dezvoltarea armonioasă a personalității elevului: de la activități ce vizează educația ecologică, la educație pentru sănătate, educație rutieră, spectacole, vizite, excursii, serbări, activități comune cu părinții. Fiecare activitate desfășurată are impactul ei pozitiv, provocând schimbări benefice în sufletul și mintea copiilor.

Prin toate activitățile extracurriculare desfășurate, se produc modificări pozitive în comportamentul celor mici: de la deprinderi elementare la comportamente complexe, care îi vor ajuta să se integreze în societate mai ușor.

Rolul lor în dezvoltarea elevilor este cunoscut și acceptat de toți participanții la procesul educativ: cadre didactice, părinți, copii. Copiii iubesc aceste activități, participă cu plăcere la ele, iar efectele lor nu se lasă așteptate. Prin activități plăcute, se îndeplinesc obiective greu de realizat în alte condiții.

Dincolo de creșterea randamentului școlar, apariția unor schimbări comportamentale pozitive, dezvoltarea armonioasă a personalității, creșterea motivației în învățare constituie una dintre cele mai semnificative urmări ale participării elevilor la activitățile extracurriculare.

Desfășurarea și organizarea cu succes a activităților extracurriculare trebuie să reprezinte o preocupare constantă a cadrelor didactice, pentru a reuși astfel să inducem elevilor setea de cunoaștere și dragostea față de învățatură. Ele vin să întregască activitățile școlare și să conducă la îndeplinirea obiectivelor pe care ni le propunem. Ele ne ajută pe noi, cadre didactice, să-i ajutăm pe copii să se formeze, să-și dezvolte personalitatea, să le dezvolte curiozitatea, motivația pentru învățare și cunoaștere. Cunoscând toate aspectele pozitive care derivă din desfășurarea activităților extracurriculare, trebuie să le folosim cât mai des, pentru a atrage elevii către școală, către educație.

Cunoscând că activitățile extracurriculare își ating obiectivele doar dacă elevii sunt implicați total, majoritatea cadrelor didactice țin cont, în planificarea lor, de dorințele și aptitudinile elevilor. Cadrul didactic, cunoscându-și foarte bine colectivul de elevi, trebuie să găsească acele activități care să îi activeze, să le trezească curiozitatea și dorința de cunoaștere.

Atât învățătorii/educatorii, cât și părinții au observat că elevii participă activ, cu drag la aceste activități, manifestând atitudini de încântare, interes, bucurie, nerăbdare. Având în vedere că aceste activități sunt planificate și anunțate elevilor cu o perioadă de timp în avans, elevii le așteaptă cu nerăbdare. Ei povestesc părinților, își fac planuri, discută, cer sfaturi celor din jur.

Dacă educatoarea ține cont de interesele și dorințele copiilor, nerăbdarea acestora față de activitățile desfășurate va crește. Majoritatea elevilor își continuă activitatea de învățare și după finalizarea activității extracurriculare. Modul în care activitatea este organizată are puterea de a-l motiva pe elev în învățare și de a-l face să continue procesul de însușire al cunoștințelor singur, fără a fi îndrumat sau constrâns. Se recunoaște astfel puterea activităților extracurriculare, care stimulează dorința, motivația elevilor pentru învățare. Atât cadrele didactice, cât și părinții au observat că, în urma participării elevilor la activitățile extrașcolare, randamentul școlar al acestora s-a îmbunătățit. Participarea la aceste activități motivează elevul, îi stimulează pentru învățare, ceea ce contribuie la însușirea temeinică a cunoștințelor, aprofundarea lor.

În urma participării la activitățile extracurriculare, apar în comportamentul copiilor o serie de schimbări pozitive, fapt observat atât de cadrele didactice, cât și de părinți. Conștientizarea acestor modificări conduce la înțelegerea importanței pe care aceste activități le au în dezvoltarea personalității elevilor. Dintre cele mai des enumerate schimbări comportamentale, pot enumera: copiii devin mai comunicativi, toleranți, cooperanți, interesați de activitatea școlară, sociabili, prietenoși, încrezători în propriile puteri.

Se observă că elevii devin mai comunicativi și față de familia lor. Datorită participării la activitățile extrașcolare, ei împărtășesc mai ușor experiențele prin care trec, ca școlari. Deși despre activitățile desfășurate în mediul școlar povestesc rar, fără interes, despre activitățile desfășurate în afara acestuia dau detalii fără a fi întrebați. Părinții au observat că elevii sunt dornici de a împărtăși informațiile noi.

Participarea la activitățile extracurriculare a ajutat părinții să identifice la copiii lor aptitudini deosebite: scris, matematică, aptitudini sportive, cântat, desenat. Părinții trebuie îndrumați să susțină și să dezvolte talentul copiilor, prin participarea la cursuri de profil.

Participarea părinților alături de elevi la activitățile extracurriculare, creează o legătură strânsă între ei, contribuind la dezvoltarea comunicării între mamă și copil, dar și a unei legături strânse între școală și familie.

PROIECT EDUCAȚIONAL REGIONAL „ÎMPREUNĂ PENTRU EDUCAȚIE”

Prof. învă. preșcolar PANAIT IOANA
Grădinița cu Program Normal Nr. 1, Orașul Vălenii de Munte prin – C.R.E.D

Implementarea proiectului va avea un efect pozitiv asupra calității procesului de învățământ general și implicit asupra grupurilor țintă participante.

Activitățile organizate pe grupe vor duce la corectarea pronunției la copii înscriși sau nu în terapia logopedică.

ARGUMENT:

Ca o rezultată a existenței numeroaselor probleme care apar datorită dinamicii cu care evoluează astăzi societatea, educația este chemată să găsească într-un ritm rapid soluții optime și de perspectivă. De aceea, rolul ei trebuie reconsiderat și forța ei trebuie regăsită.

Cetățeanul de mâine trebuie să fie o persoană capabilă de autoperfecționare și adaptare continuă la provocările impuse de societate și dezvoltarea ei.

Azi, copiii noștri au acces foarte ușor la informații. Nu este încă suficient. Cunoștințele acumulate trebuie să își găsească aplicabilitate în viața de zi cu zi.

Principiul intervenției precoce sau timpurii susține că orice tulburare de limbaj trebuie abordată înainte ca aceasta să se dezvolte și să se consolideze sub forma unor deprinderi stabile, întreținute prin exercițiu și rezistente la schimbare. Intervenția logopedică trebuie să coincidă cu debutul tulburării de limbaj – și nu mai târziu – pentru a se evita dezvoltarea defectuoasă a limbajului. Neglijarea prevenției și a intervenției timpurii din întreg procesul logopedic reprezintă cauza a numeroase tulburări de limbaj grave sub aspectul rezistenței la corectare, prelungind foarte mult acest proces, uneori făcând chiar inutile eforturile colectiv-recuperatorii.

Creșterea numărului de unități arondate și a numărului de logopați în ultimii ani arată că există o nevoie acută de un program de intervenție timpurie realizat în cât mai multe unități de învățământ din țară. De asemenea, este importantă extinderea intervenției logopedice la preșcolarii din grupele mijlocii, deoarece conform Regulamentului de funcționare a Centrelor Logopedice Interșcolare, profesorii logopezi au obligația de a cuprinde în terapia logopedică preșcolarii din grupele mari.

Activitățile metodice organizate în cadrul grădinițelor pe parcursul întregului an școlar arată că educatoarele apreciază oportunitatea schimbului de experiență cu colegii din alte unități și cu logopezii din cabinetele interșcolare, dar solicită și o formare personală pentru dobândirea unor abilități specifice de intervenție timpurie în vederea realizării unei comunicări verbale expresive, corecte și eficiente.

Astfel, a fost identificată nevoia de a organiza activități specifice pentru prevenirea apariției tulburărilor de limbaj, respectiv pentru corectarea unor deprinderi defectuoase care determină dificultăți de comunicare la preșcolarii foarte mici.

Ca urmare, am inițiat acest proiect educațional, deoarece numai acționând împreună și cu profesionalism să venim în sprijinul copiilor.

SCOPUL PROIECTULUI:

- Formarea și dezvoltarea în rândul cadrelor didactice a competențelor necesare intervenției timpurii la preșcolari pentru prevenirea tulburărilor de limbaj și al deficitului de atenție.
- Cunoașterea etapelor de dezvoltare ale copilului.
- Dezvoltarea abilităților de comunicare și artistico-plastice.

OBIECTIVE:

- Promovarea proiectului în minim 15 unități de învățământ din județ;

- Desfășurarea a minim 2 activități cu preșcolarii și educatoarele de la grupa mijlocie/mică din toate unitățile participante;
- Realizarea a minim 50 de creații plastice pentru participarea la concursul „Împreună pentru educație”;
- Selectarea a 25 de lucrări artistico-plastice, care vor fi premiate conform regulamentului concursului;
- Realizarea și prezentarea de către cadrele didactice din învățământului preșcolar a unor PPT care ilustrează activitățile desfășurate în cadrul proiectului prin participarea la simpozion;
- Diseminarea proiectului la nivelul grădinițelor participante din județ, în termen de o lună de la finalizarea concursului.

GRUPUL ȚINTĂ:

Proiectul educațional se adresează tuturor cadrelor didactice și beneficiarilor direcți și indirecti ai educației din învățământul preșcolar, care realizează activități de prevenire a tulburărilor de limbaj.

ETAPELE PROIECTULUI:

- Întocmirea proiectului;
- Prezentarea proiectului în ședințele de consiliu profesoral, comisie metodică, C.R.E.D.;
- Inițierea parteneriatului cu celelalte unități școlare.

DURATA PROIECTULUI:

Decembrie 2019 – Mai 2020

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR:

1. „Anunțarea și promovarea proiectului în județ”

Data/Perioada de desfășurare: 1 decembrie - 30 decembrie 2019

Locul desfășurării: Sala C.R.E.D. – Orașul Vălenii de Munte

Participanți: Coordonatorii de proiect, parteneri, cadrele didactice, președinții comitetelor de părinți.

Descrierea pe scurt a activității: Coordonatorii proiectului educațional „Împreună pentru educație” vor lansa invitația de participare către unitățile din județ, prin intermediul unui e-mail, împreună cu fișa de înscriere, acordul de parteneriat și regulamentul concursului.

2. „Înscrierea în proiect a participanților”

Data/Perioada de desfășurare: 1 decembrie - 30 decembrie 2019

Locul desfășurării: online prin e-mail la adresa: *impreunapentrueducatie@yahoo.com*

Participanți: logopezi, cadre didactice

Descrierea pe scurt a activității: Participanții vor trimite acordurile de parteneriat și fișa de înscriere în concurs pe adresa de e-mail: *impreunapentrueducatie@yahoo.com*

3. „Dezvoltarea limbajului la preșcolar”

Data/Perioada de desfășurare: ianuarie 2020

Locul desfășurării: sala C.R.E.D. - Orașul Vălenii de Munte

Participanți: logopezi, cadre didactice, reprezentanți ai comitetelor de părinți de la fiecare grupă de preșcolari, medic pediatru, preot.

Descrierea pe scurt a activității: Se va realiza o activitate de formare a cadrelor didactice, activitate specifică de intervenție timpurie privind tulburările în dezvoltarea limbajului la preșcolari. Aceasta activitate va fi coordonată de logoped și organizată de prof. Panait Ioana, derulată prin CRED, în parteneriat cu Centrul Cultural Vălenii de Munte, Prahova.

4. „Deficitul de atenție la copii”

Data/Perioada de desfășurare: februarie 2020

Locul desfășurării: sala C.R.E.D. - Orașul Vălenii de Munte

Participanți: logopezi, cadre didactice, reprezentanți ai comitetelor de părinți de la fiecare grupă de preșcolari.

Descrierea pe scurt a activității: Se va realiza o activitate de formare a cadrelor didactice, activitate specifică de intervenție timpurie privind tulburările în dezvoltarea limbajului la preșcolari. Aceasta activitate va fi coordonată de logoped și organizată de prof. Panait Ioana, derulată prin CRED, în parteneriat cu Centrul Cultural Vălenii de Munte, Prahova.

Toate aceste activități propuse s-au desfășurat cu succes.

Deschiderea către acest proiect a fost una extraordinară, bucurându-ne de sprijinul comunității locale cât și de cel al specialiștilor, cadrelor didactice, părinților. Am reușit să ne atingem scopul și obiectivele propuse, astfel sperăm să putem relua acest proiect educațional și să îl dezvoltăm așa cum ne-am propus în prima etapă, în afara contextului pandemic.

ACTIVITĂȚILE ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. înv. preșcolar PĂUNA MARIA RAMONA

Grădinița cu P.N. sat Strejnicu

Trăim într-o perioadă în care apar schimbări peste schimbări, o perioadă în care părinții, copiii și educatoarele s-au adaptat rapid la învățământul online.

Cu răbdare, compasiune și susținere, timpul petrecut acasă cât și conceptul de grădiniță online pot fi o oportunitate de a întări relația familie-școală de care e atâtă nevoie pentru viitorul copiilor.

Copiii resimt în mod diferit schimbarea în online. Printre cele mai mari provocări pe care le-au întâmpinat se numără:

- Scăderea nivelului de interacțiune și comunicare dintre educatoare -preșcolar sau dintre preșcolari
- Pot dezvolta un program neregulat de odihnă
- Trebuie să învețe să utilizeze tehnologia nu doar pentru distracție, ci pentru studiu
- Evaluarea online poate fi subiectivă
- Sunt distrași și nu pot să se concentreze la fel de bine ca la grădiniță
- Sunt izolați de colegi și de prieteni
- Nu mai fac activitate fizică și nici activități sociale
- Au nevoie de o perioadă de adaptare și de reguli potrivite.

Problemele cu care s-au confruntat și încă se confruntă cadrele didactice sunt:

- Lipsa metodologiilor în situații de urgență precum pandemia
- Lipsa infrastructurii pentru a facilita predarea online (tehnologii)
- Lipsa de experiență cu metodele de lucru online și cu pedagogia digitală
- Schimbarea mediului de predare și adaptarea la predarea experiențială
- Schimbarea programului de ore

Marea provocare a organizării și desfășurării învățământului on-line la vârsta preșcolară a fost identificarea unor mijloace de învățare adecvate situației, dar, cel mai important, adecvate vârstei.

Ca educatoare, am încercat să mă adaptez acestei perioade și să mă reinventez. Am încercat să vin în sprijinul colegelor mele cu câteva **resurse care să le ajute în activitatea online cu preșcolarii și care să le facă munca mai ușoară în educația din perioada pandemiei.**

Pas cu pas, am încercat să construiesc o bibliotecă virtuală cu materiale educative, videoclipuri, transformând criza într-o oportunitate de creștere și adaptare la nevoile copiilor, ale educatoarelor și ale părinților.

Mai departe vă prezint câteva dintre aplicațiile și instrumentele digitale pe care le-am utilizat în facilitarea învățării on-line și în susținerea grădiniței de acasă.

RESURSE EDUCATIONALE:

YOUTUBE - este un Site Web unde utilizatorii pot încărca și viziona materiale audio-video.

Pentru a veni în ajutorul cadrelor didactice din învățământul preșcolar am încărcat materialele video create de mine, pe canalul meu de youtube.

<https://www.youtube.com/channel/UCjTf317eFV2S6HF0MR64CzA>

Aceste materiale pot fi folosite atât în predarea online cât și în activitățile de zi cu zi de la grupă.

FACEBOOK - este un site web de tip rețea de socializare din Internet. Pe acest site am creat o pagină [@PaunaRamona83](#) unde veți găsi videoclipuri, fișe și imagini care pot fi folosite cadrele didactice în activitățile desfășurate cu preșcolarii.

ZOOM - Este platforma de ore on-line cea mai utilizată de către cadrele didactice din România. Se creează conturi gratuite pentru profesori (preșcolarilor și părinților acestora le trimiteți link-ul). Pe white board se poate desena, colora, face operații matematice sau ad notări pe ecran; se pot împărtăși ecranul și documentele aflate în calculator/laptop. <https://zoom.us/>

GOOGLE MEET - Este o aplicație din suita Google for Education pe care o puteți accesa doar dacă aveți un cont de gmail. Meet este o platformă de comunicare instant prin video și chat, unde puteți crea un link de întâlnire, iar participanții trebuie doar să-l acceseze, fără să aibă vreun cont, pentru a putea intra în sesiunea online. <https://meet.google.com/>

JOCURI ON-LINE – sunt aplicații plăcute de către copii și de cadrele didactice deoarece își păstrează simțul ludic.

JINGSAWPLANET- puzzle online. Este o aplicație gratuită și nu necesită crearea de cont de utilizator. Se poate accesa de aici: www.jingsawplanet.com

CREATOARE ON-LINE- sunt aplicații ușor de folosit, foarte vizibile ne ajută în crearea de colaje, slide-showuri, filmulețe, animații. Cele mai cunoscute sunt: Pizap, Pixl, Kizoa, Animoto.

PIZAP- este un editor on-line cu ajutorul căruia putem edita imagini, crea colaje de fotografii, afișe în format digital etc. Este foarte ușor de utilizat, este gratuit și nu necesită crearea unui cont. Se poate accesa de aici: <https://www.pizap.com/>

JOCURI DIDACTICE - instrumente care facilitează munca în sincron în cadrul conferințelor on-line. Worldwall sau Learningapps.

WORLDWALL - este o aplicație utilă pentru cadrele didactice deoarece se pot crea jocuri interactive pentru susținerea învățării. <https://wordwall.net>

LEARNINGAPPS- este o platformă care oferă modele de aplicații, precum și posibilitatea creării de conținut – <https://learningapps.org/>

Alte resurse educationale:

- *Twinkle*
- *Pinterest*

Bibliografie:

- <https://www.stepbystep.ro/wp-content/uploads/2020/05/Repere-metodice-privind-activitatea-didactica-ONLINE-invataman-prescolar.pdf>
- <https://www.youtube.com/channel/UCjTf317eFV2S6HF0MR64CzA>
- <https://www.logiscool.com/ro/blog/ghid/educatia-copiilor>

ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. învă. preșcolar PÂRVU EUGENIA DANA

Prof. învă. preșcolar COJOCARU MARIANA

Grădinița cu P. P. Nr. 47, Municipiul Ploiești

Dezvoltarea rapidă a vieții sociale de astăzi, schimbarea statutului familial și creșterea responsabilităților femeilor au făcut ca rolul grădiniței nu numai în educația copiilor, ci și în educația părinților să devină foarte importantă. Grădinița este o punte către familie și își propune, de asemenea, să ofere părinților un ajutor special, să îi informeze cu privire la stadiul de creștere al copiilor lor și să ofere sprijin celor care au dificultăți în înțelegerea rolului părinților și finalizează cu succes educația copiilor lor. Chiar dacă activitățile educaționale din grup au succes, activitatea educatoarei trebuie continuată de familie.

„Copilul ajunge pentru părinții săi, după educația care o capătă: răsplată sau pedeapsă.”

Jean Jacques Rousseau

Educatoarele trebuie să-i convingă pe părinți să respecte cerințele preșcolare stabilite de grădiniță. Întâlnim multe situații în care părinții trimit copii nedisciplinați la grădinițe pentru a primi educația pe care o merită acasă. În acest caz, este evident că părinții trebuie să fie sprijiniți pentru a fi în concordanță cu obiectivele educaționale, ceea ce conduce la formarea personalității copiilor.

Sprijinul parental acoperă trei domenii de acțiune:

- **Sprijin emoțional** (oferind părinților posibilitatea de a-și exprima sentimentele fără critici sau condamnări);
- **Suport informațional** (pentru a oferi părinților posibilitatea de a înțelege propria situație și educația copiilor lor);
- **Suport instrumental** (asigurați-le mijloacele și tehnicile pentru rezolvarea problemelor legate de educația copiilor).

Dorința exagerată a părinților pentru dezvoltarea și realizările copiilor lor în comparație cu copiii de aceeași vârstă a dus la dezacorduri între copii și familiile lor.

Informarea și educarea părinților despre comportamentul în aer liber al copilului lor este un element esențial în conturarea atitudinii sale corecte și poate preveni multe conflicte care uneori duc la situații ireversibile. Referirea la influența generală a familiei asupra caracterului copiilor îi va ajuta să înțeleagă că părerile părinților despre „viață” și „satisfacția vieții” vor determina modul în care vor educa copiii prin contribuții, formând astfel un concept de bază al copiilor despre ei înșiși. Scopul educației și informației preventive are în vedere realizarea unei bune relații între părinți și copiii, prevenirea unor greșeli de educație și a consecințelor manifestate în comportamentul copiilor, însușirea de către părinți a abilităților de bază prin care pot influența comportamentul copilului, evidențierea unor procedee eficiente de educație constând în atenție pozitivă din partea părinților, mai multe aprecieri pozitive, recompense, restricționarea pedepselor fizice.

Plecând de la condițiile pentru succesul comportamentului educațional și dezvoltarea multilaterală a copiilor, existența cooperării grădiniță-familie și a sprijinului reciproc, am dezvoltat un proiect cu tema **”Împreună educăm frumos!”**. Motivul pentru care acest proiect a fost gândit și propus este și faptul că părinții și copiii sunt „punctul de plecare al drumului” (grupul de copii de 3 ani).

Prin lansarea acestui proiect de cooperare, ne propunem să oferim părinților sugestii pentru a-și schimba atitudinea față de educația copiilor și a îmbunătăți relațiile părinte-copil.

Obiectivele proiectului:

- Folosirea metodelor și tehnicilor adecvate de consiliere a părinților;
- Asigurarea unui cadru adecvat pentru participarea părinților la activități educaționale;
- Îmbunătățirea relației părinte-copil prin însușirea abilităților de bază pentru a înțelege și a influența comportamentul copiilor;
- Înțelegerea activității unice ale grădiniței și importanța lor în educarea copiilor și îmbunătățirea stimei de sine;
- Înregistrarea și monitorizarea rezultatelor obținute după activitățile de consultanță.
- Părinții sunt foarte interesați și acceptă mesajele trimise de acest proiect și participă regulat la activități lunare.

Temele activităților sunt diferite prin conținut și organizare.

În calendar, activități precum „Bine ați venit la frumoasa grădiniță!”, „Pomul de Crăciun este gata!” (Părinții participă la activități demonstrative pentru realizarea de decorațiuni pentru pomul de Crăciun),

La sfârșitul proiectului, datele colectate au fost explicate prin aplicarea chestionarelor și a dezbaterilor individuale și colective cu părinții, care au confirmat că proiectul a atins cu succes obiectivele propuse.

Prin succesul participării la proiect, părinții au obținut informații eficiente și sprijin educațional în formarea copiilor lor, înțelegând că:

- Pot influența și controla comportamentul copiilor și dobândi abilități de bază în acest domeniu;
- Trebuie să aibă răbdare, nu pentru a forța copilul să îndeplinească anumite sarcini, ci pentru a-l lăsa să dorească să participe la realizările lor;
- Nu menționați abilitățile practice ale copiilor de aceeași vârstă sau mai mici în fața copiilor în stadiul de dezvoltare, deoarece acestea vor exacerba starea de neputință a copilului și îi vor insufla neîncredere și depresie;
- Acordați în mod constant atenție pozitivă, feedback pozitiv și mai multe recompense;
- Nu cedați la tentația de a vă lovi copilul;
- Nu lăsați copiii să înțeleagă că totul poate fi „cumpărat” printr-o negociere favorabilă ci totul poate fi obținut prin muncă;
- Încurajați copiii să se joace cu colegi de aceeași vârstă. În această relație, ei, părinții lor, sunt de asemenea, parteneri de joc care simpatizează cu copiii;
- Îmbunătățiți relația mamă-copil oferind timp și mai multă înțelegere;
- Ajutați copiii să găsească soluții la probleme și să își planifice propriile soluții în conformitate cu pași specifici în direcțiile lor;
- Chiar dacă copilul nu are succes complet, recunoașteți eforturile sale;
- Încurajați copiii să mențină comunicarea deschisă pentru totdeauna.

Deci, copilul trebuie să simtă că și familia este alături de el, că aici găsește înțelegere și ajutor în înlăturarea și soluționarea problemelor apărute în calea propriei dezvoltări.

BIBLIOGRAFIE:

1. *** Curriculum pentru învățământul preșcolar, 2008
2. Băban, Adriana, Consiliere educațională, Imprimeria „Ardealul” Cluj, 2001
3. Glava, Adina, colaboratorii, Educația timpurie, Editura Paralela 45, Pitești, 2009

ROLUL DE PĂRINTE

Prof. Înv. Primar PETCU AURELIA
Prof. Înv. Primar PETRUC MĂDĂLINA
Școala Gimnazială Drăgănești, județ Prahova

„Tratează copiii ca și cum sunt deja ceea ce ar putea fi și ajută-i să devină ceea ce sunt capabili să fie!,,

(Goethe)

Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte. De multe ori părinții au întrebări la care nu au răspunsuri sau observă la copil comportamente la care nu știu cum să reacționeze. În societatea modernă, familiile se confruntă tot mai des cu solicitări ridicate, cu poveri economice care determină tot mai mulți părinți să lucreze foarte multe ore pe zi, limitând în felul acesta timpul pe care îl petrec cu copiii lor. În familia modernă se constată un declin al paternității deoarece autoritatea de control și cea de decizie aparține, în general, tot mamei. Apare tendința de afirmare a unui nou statut al femeii, cel al femeii de carieră, alături de cel de mamă și soție, și dorința de confirmare a posibilității de transfer către tată a unor roluri de îngrijire a copilului.

A fi părinte, este și va rămâne cea mai dificilă și solicitantă „meserie,,, dar, în același timp, și cea mai spectaculoasă, plină de bucurii și împliniri. Într-una din catehezele sale, Papa Ioan Paul al II-lea apreciază educația copiilor ca fiind o artă dificilă, o misiune grea pentru părinți căci „pentru a aduce un om pe lume sunt suficiente câteva luni, însă pentru a-l face să crească în bine și în virtute nu e de ajuns o viață întreagă,,.

Arta creșterii și educației copiilor reprezintă pentru părinți o adevărată aventură. Nu există rețete pentru a putea fi un părinte bun sau perfect, rețete care să garanteze fericirea unui copil. S-a demonstrat faptul că pentru copil este mai bine să aibă părinți destul de buni, decât părinți perfecți care să aplice tehnici precise în educația copilului, dar să uite să fie afectuoși și umani, consideră psihanalistul american, Bruno Bettelheim.

Ar fi bine ca fiecare părinte să cunoască caracteristicile etapelor pe care le traversează copilul, concentrându-și demersurile în primul rând, asupra nevoilor de bază ale acestuia și anume: nevoile fizice, nevoia de a fi protejat, nevoia de iubire, nevoia de a fi încurajat și respectat, nevoia de relaționare.

Un copil este...

- de cele mai multe ori , o sursă de uimire pentru părinți;
- uneori, un rebel care îi face să-și iasă din fire;
- un făuritor al viitorului;
- un mare maestru al vieții.

Părinții sunt...

- niște foști copii care uită, câteodată, ce înseamnă copilăria;
- învățăcei care descoperă zi de zi rolul de părinți;
- sceptici care se întreabă deseori dacă acționează corect;
- ghizi, sursă de dragoste, modele;
- și mai ales, cele mai importante persoane din viața copiilor lor.

(Fr. Ferland, 2011, p. 15)

Părinții au rolul primordial în creșterea copilului, asigurând nu numai resursele financiare, cât mai ales climatul familial afectiv și moral corespunzător dezvoltării normale și armonioase a copilului. Sunt primii și cei mai importanți profesori ai acestuia, având cea mai mare influență asupra formării și educării lui.

De aceea:

- *Nu uitați că fiecare copil este o ființă unică!*
- *Nu oferiți copilului dumneavoastră educația pe care a-ți primit-o, pentru că nevoile lor s-ar putea să fie diferite!*

Pentru a veni în sprijinul părinților, Francine Ferland a formulat principalele *reguli de aur* care să-i ghideze pe aceștia în această minunată aventură.

- *Nu vă fie teamă să vă îndrăgostiți nebunește de copilul dumneavoastră*
- *Nu ezitați să mergeți împreună la ,, pescuit de pupici și la vânătoare de mângâieri,,.*
- *Dați-i o șansă să-și trăiască din plin copilăria.*
- *Oferiți-vă ocazia de a profita de momentul prezent împreună cu copilul: copilăria este o etapă de viață minunată, care trece atât de repede!*
- *Învățați să vă placă să fiți părinți!*

De asemenea, pentru ca acest demers să fie o reușită, Francine Ferland propune să se reflecteze asupra următoarelor principii:

- Fiecare copil se dezvoltă în ritm propriu.
- Dezvoltarea unui copil urmează o ordine previzibilă.
- Dezvoltarea se face într-o manieră logică iar copilul dezvoltă mai întâi abilități simple și apoi abilități complexe.
- Dezvoltarea are caracter cumulativ.
- Orice copil manifestă preferințe și caracteristici individuale care se reflectă în comportamentul său.
- Dezvoltarea copilului nu este liniară, în sensul că pot fi perioade în care copilul învață mai puțin și perioade în care avansează într-un mod accelerat.

BIBLIOGRAFIE:

- Francine Ferland, „Copilul nostru de zi cu zi,, Editura Minerva, 2011
- Coordonator: Conf. Univ. Dr. Vasile Molan, *Ghidul părinților pentru succesul copiilor la școală*, Editura Diana, Pitești

„TATA-EROUL MEU” – EXEMPLU DE BUNE PRACTICI ÎN EFICIENTIZAREA RELAȚIEI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Prof. PETRE MIHAELA CRISTINA
Prof. DRĂGHICI MELANIA
Grădinița Marshmallow Ploiești

Așa cum orice început de drum care are la bază „o fundație solidă” rezistă în timp, și o relație stabilă cu familia, bazată pe o implicare activă (în care părinții să se simtă responsabili, utili și valorizați), pe o comunicare eficientă și sinceră, pe stabilirea unor preocupări comune, pe încredere și respect, pe sprijinirea și pe găsirea celor mai benefice modalități de acțiune asupra dezvoltării personalității copilului.

Având în vedere că atunci când suntem la început de drum luăm o nouă generație de copii, consider că tema ”Familia în grădinița mea” este o temă potrivită parteneriatul educațional. Trebuie să fim conștienți că implicându-i activ în cadrul activităților vom reuși să îi facem pe părinți să aibă încă de la început o atitudine pozitivă față de grădiniță și îi vom determina să interacționeze mai bine cu copilul, iar copiii se vor adapta mai ușor la grădiniță.

Astfel, am propus o temă săptămânală în care tema a fost „**Tata-eroul meu!**”.

Prin această abordare am încercat să aducem în sala de grupă tăticii copiilor, aceștia s-au implicat în diferite activități: prezentarea meseriilor ce sunt practicate de aceștia, confecționarea de jucării împreună cu copiii și participarea la jocuri în curtea grădiniței. La sfârșitul săptămânii am observat o apropiere mai mare a părinților față de activitățile desfășurate în grădiniță și o implicare în diferite jocuri cu copiii.

TEMA DE STUDIU: CU CE SI CUM EXPRIM CEEA CE SIMT?

TEMA: „TATĂL MEU-EROUL MEU!”

NIVEL I

ZIUA/DATA	ACTIVITATI DESFASURATE
LUNI	ADP ID: „Acesta este tatal meu” ALA1Biblioteca: „Album de familie”; Arta: „Acesta este tatăl meu”-desen; Joc de masa: „Caută perechea!”; ADE: DS1: „Eu și tata”-lectura după imagini
MARTI	ADP ID: „Multumesc tata!” ALA1.Joc de masa: „Împreună cu tata”-puzzle Constructii: „Cutie pentru cadouri”, dif. materiale; Arta: „Inima din palma mea/Astăzi tie ti-o voi da”, desen și decupare pe contur ADE DOS2+DS2-act. integrată: „Cravată pentru tatal meu” Colaj/exercițiu cu material individual

MIERCURI	ADP ID „Tatăl meu-eroul meu!” ALA1 Biblioteca:„Cautam rime pentru cuvântul tata” ,joc exercitiu; Joc de masa:„Ajuta-l pe tata sa ajunga acasa”,labirint; Știința :„Jocurile mele preferate cu tata”,discutii tematice cu si fara suport intuitiv DLC:memorizare- „Tatal meu” DEC1:amprenta picioruselor pe sortul cadou;
JOI	ADP+ALA-act. integrata:„Mesaj pentru tata” ALA1 Arta:„Placintă cu răvaș pentru tata”-modelaj; Biblioteca:„O poveste cu tata”-poveste creată; Joc de masa:„Papion pentru tata”-încăstră; ADE DEC – „Tatăl meu-eroul meu!”-pictură cu amprentarea mâinii
VINERI	ADP ID.„Cum îi arăt tatalui meu ca-l iubesc” ALA1Știința:„Meseria tatalui meu”-lectura dupa imagini; Joc de rol;„De-a tata” Nisip și apă:„Inimioare,inimioare” ADE DEC2„Vreau să fiu ca tata”învățare cântec

AMPRENTARE CU PALMA

DESEN:„TATĂL MEU”

PICTURA: „CRAVATĂ PENTRU TATA”

TATĂL MEU

*Tata e eroul meu,
Cu mine e atent mereu.
E corect, puternic, tare,
E prietenul cel mare.*

*Uneori tata mă ceartă,
El nu uită, dar mă iartă.
Tati, tare TE IUBESC,
Pentru tot, **MULȚUMESC!***

CUM SĂ NE EDUCĂM COPIII

Prof. învă. preșcolar Pîtiu Georgeta
Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. Rază de Soare Ploiești

Dezvoltarea și comportamentul copiilor trebuie să fie abordate într-o manieră constructivă, fără a-l răni, fără a folosi violența în educarea lor. La baza educației și îngrijirii copiilor stau comunicarea și atenția îndreptată asupra nevoilor lor.

Copiii din generația actuală sunt educați de părinți crescuți predominant într-un stil autoritar. Câți dintre părinții de azi nu au fost puși la colț când greșeau.

Lucrurile s-au schimbat în prezent, dar nu întotdeauna în bine, mulți părinți adoptând mai degrabă un model de parenting permisiv sau un non-stil, caracterizat prin indiferență față de copil.

Practicarea unui stil autoritar se manifestă prin afectivitate scăzută față de copil, dar control ridicat. Părintele îi cere să respecte cu strictețe, fără să comenteze, regulile impuse. *„Acele reguli au valoare absolută, iar cea mai mică greșală este urmată de pedeapsă. Părintele nu se simte obligat să răspundă întrebărilor suplimentare.*

Acest stil autoritar îl învață pe copil să devină ordonat, disciplinat, respectuos față de cei de care îi este frică, îi dezvoltă simțul critic, îi induce să devină perfecționist. Acest stil parental poate avea un impact puternic asupra copilului. Un copil crescut de părinți autoritari va învăța foarte greu să devină maleabil, sensibil la dorințele altora, va fi neiertător cu cei care greșesc, va întâmpina dificultăți în realizarea unei comunicări eficiente, va fi lipsit de inițiativă, de curaj, veșnic nemulțumit, se va teme permanent să nu greșească.

Așa cum modelul părintelui autoritar influențează negativ dezvoltarea emoțională a copilului și modelul părinților permisivi își au consecințele sale. În lipsa unor reguli și limite, copiii crescuți după acest model pot dezvolta un comportament narcisist.

Părinții pot modifica modul de adaptare a stilului parental mutând practicile de la stilul autoritar (dominant) spre stilul competent. Acest model de educație are în vedere ca întotdeauna să fie respectate drepturile copilului. Părintele stabilește reguli pe care le aplică cu consecvență, este indulgent, flexibil, deschis spre nou pentru a accepta tot ce ar putea ameliora viața copilului și a familiei. Cu toate acestea, este suficient de autoritar pentru a impune o disciplină riguroasă, pentru a-l învăța pe copil să respecte reguli și să îndeplinească eficient sarcinile care i se dau. Părintele încurajează copilul să fie independent, respectându-i opiniile, interesele și personalitatea. Totodată, manifestă căldură față de copil, îl apreciază, îl consideră membru responsabil al familiei. Stilul competent este cel mai productiv atât pentru copii, cât și pentru părinți, pe termen lung.

Problemele nu sunt excluse, dar important este să li se găsească rezolvare. *Situațiile de criză ale copiilor, deși par că pun la îndoială stilul parental, pot fi soluționate eficient înțelegând diferența între ceea ce este normal pentru o anumită vârstă (crize tipice) sau ceea ce poate fi un semnal de alarmă. Totodată, cu multă comunicare, negociere și răbdare, dificultățile pot fi depășite. Cunoașterea bună a copilului, a stării lui afective, dar și a stării de sănătate sunt condiții pentru a părinții să poată răspunde eficient și fără prejudicii majore în cazul situațiilor cu probleme.*

O relație în care sunt funcționale reguli, obiceiuri sau rutine în familie, cum ar fi luarea mesei, luarea deciziilor, rezolvarea conflictelor, modalități de comunicare, activități comune, în care părinții sunt interesați de cum se simt copiii acasă, la școală, la joacă împreună cu părinții lor, cum se simt cu ei înșiși, în care părinții alocă timp și disponibilitate pentru activități recreative, jocuri, activități artistice este o relație armonioasă.

Părinții ar trebui să înțeleagă că **există diferențe între „a crește” și „a educa” un copil**. Ambele aspecte sunt importante și este bine să se îndeplinească armonios.

***Creșterea copiilor** implică în principiu grijă pentru starea biologică, fiziologică, privind funcționarea normală a corpului fizic al copilului, implică bunăstarea din punct de vedere fizic și emoțional, respectiv deprinderi de îngrijire și asigurarea sănătății, asigurarea alimentației sănătoase și a condițiilor normale de somn și odihnă, recreație, conexiune afectivă autentică.*

***Educația este un demers sistematic**, intenționat pentru a sprijini devenirea cognitivă, socio-afectivă și culturală a copilului în contexte diferite, sub influența persoanelor adulte, competențe în acest sens.*

Nu există o rețetă universală care să ne spună cum trebuie să ne educăm copiii. Aceasta este decizia fiecărui părinte, dar părinții trebuie să conștientizeze că indiferent de metoda aplicată, își asumă anumite consecințe ale tehnicilor aplicate.

A fi părinte este mai ușor atunci când nevoile de intimitate și relaxare ale cuplului sunt împlinite. A fi părinte bun nu înseamnă să ai o viață dominată de copilul tău. Dacă nevoile tale ca adult sunt satisfăcute, cresc șansele de a fi un părinte răbdător, calm, consecvent și disponibil pentru copil.

Bibliografie:

- Filliozat Isabelle, Nu există părinte perfect, Ed. Univers, 2018;
- Gibson C. Lindsoy, Copiii adulți ai părinților imaturi emoțional, Ed. Herald, 2020;
- Șoitu Laurențiu, Împreună creștere, Iași, Ed. Junimea, 2019.

CONSTRUIREA UNEI FAMILII DE CARACTER - DOBÂNDIREA SUCESULUI ADEVĂRAT

Prof. învă. preșcolar POPA ROXANA
Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. "Rază de Soare" Ploiești

"Mama iubește duios, iar tatăl cu înțelepciune" spune un proverb italian.

Familia reprezintă pentru copil Universul său, lumea care îl înconjoară și care îl definește. Meseria de părinte s-a dovedit a fi o provocare a zilelor noastre în condițiile în care fiecare părinte încearcă să ofere copilului său modelul părintesc perfect. Părintele care își tratează copilul cu respect îi va cultiva și acestuia respectul pentru propria persoană în primul rând dar și pentru cei din jur. Copilul va imita comportamentul și atitudinile pe care le vede în jurul său, exemplul părintelui fiind foarte important. Familia a cărei prioritate o reprezintă nevoile copilului este familia în care demnitatea, egalitatea și respectul sunt valori pe care părinții le transmit zilnic copiilor prin acțiunile lor.

Familia reprezintă "un grup de persoane legate direct prin relații de rudenie, ai cărei adulți își asumă responsabilitatea pentru creșterea copiilor. Legăturile de rudenie sunt relații între indivizi, stabilite fie prin căsătorie, fie prin descendență, care întemeiază legături de sânge (mamă, tată, copii, bunici etc)" afirma Giddens A., însă răspunderea pentru creșterea și educația copilului revine exclusiv părinților. Familia extinsă îl va ajuta pe copil să-și cunoască rădăcinile, să-și întrească experiențele de viață și familie, să dezvolte relații personale multiple și complexe, ea este principalul suport pentru părinți, un adevărat sprijin.

Și totuși se pare că ceva din interiorul nostru ne spune ce este bine și ce este rău, ce este potrivit și ce este greșit în toate relațiile pe care le avem cu cei din jurul nostru. Acesta este caracterul. Caracterul este motivația interioară de a face bine, indiferent cât te-ar costa. Atunci când deciziile zilnice au la bază trăsături precum loialitatea, corectitudinea și răbdarea atunci se vor crea relații practice și durabile.

O familie de caracter este acea familie care s-a confruntat cu probleme și cu provocări, cu conflicte și eșecuri periodice, însă aceasta a hotărât să învețe că armonia și prețuirea reciprocă autentică este cheia dobândirii succesului. **Cum putem construi o familie de caracter?**

- ✓ Prin loialitate. Loialitatea în cămin presupune încredere și întărirea legăturilor în perioade dificile;
- ✓ Prin ascultare. Copiii să înțeleagă scopul îndrumărilor și să respingă faptele rele iar părinții să fie modele pentru copiii lor ascultându-și proprii părinți;
- ✓ Prin atenție. Membrii familiei să se asculte unii pe alții și să-și respecte ideile;
- ✓ Prin autocontrol. Membrii familiei să-și controleze temperamentul și să rezolve orice supărare;
- ✓ Prin blândețe. Atunci când membrii familiei cedează unii în fața altora.
- ✓ Prin bunătate. Când manifestă altruism unii față de alții.
- ✓ Prin cinstire. Atunci când vorbesc de bine despre ei.
- ✓ Prin compasiune. Când își înțeleg frământările și se ajută reciproc.

- ✓ Prin conștiințiozitate. Când sunt responsabili de faptele lor.
- ✓ Prin creativitate. Când descoperă moduri plăcute de a petrece timpul împreună.
- ✓ Prin credință. Atunci când știu că un pas mic va determina unul mai mare.
- ✓ Prin cumpătare. Când își investesc timpul și banii eficient.
- ✓ Prin curaj. Atunci când nu se tem să spună adevărul, să-și mențină poziția și să vorbească cu smerenie.
- ✓ Prin discernământ. Atunci când membrii familiei înțeleg că supărările nerezolvate pot provoca tragedii iar egoismul duce la ruperea relațiilor.
- ✓ Prin chibzuială. Când membrii familiei se țin deoparte de lucruri care îi pot influența negativ.
- ✓ Prin disponibilitate. Atunci când membrii familiei petrec timp de calitate împreună.
- ✓ Prin elocvență. Când membrii familiei sunt exemple demne de urmat prin deciziile pe care le iau.
- ✓ Prin entuziasm. Atunci când membrii familiei manifestă bună dispoziție la treburile casnice și interes autentic față de jocurile și activitățile care le fac plăcere celorlați membri ai familiei.

Și exemplele pot continua. Familia contemporană este familia modernă, adaptată timpului în care trăim, mereu în mișcare și transformare. Ea reprezintă principala instituție socializatoare, prima instituție în care reperele colective îi permit copilului să înțeleagă funcționarea universului social.

Modelul parental (permisiv, autoritar și autorizat) reprezintă în continuare modelul după care copiii se ghidează în viață iar prin definirea clară a valorilor se pot forma familii de caracter. Disciplina pozitivă a copilului (recompensele și lauda, corectarea și îndreptarea, admonestarea) este un alt atu al familiilor de caracter care duc la succes pe toate planurile în viața copilului.

Să nu uităm așadar că oglinda părinților sunt copiii. Iar copiii învață ceea ce trăiesc și trăiesc după cum învață. Formarea familiilor de caracter trebuie să devină un cod de viață pentru că orice schimbare socială, pozitivă, de durată, se realizează la nivelul familiei.

Bibliografie:

- ✓ Mariana Ilie, Lili Soare, Cornelia Dragomir, *Meseria de părinte*, Ploiești, Editura LVS Crepuscul, 2012
- ✓ Internațional Association of Character Cities, 2000, Oklahoma City
- ✓ Zoe Dogaru, Adriana Manolache – *Consilierea părinților*, Ploiești, Editura Cuvântul Info, 2009.

ROLUL BUNICILOR ÎN CREȘTEREA ȘI EDUCAREA COPIILOR

Prof. Înv. Preșcolar POTOCEA DANIELA VERONICA
Grădinița Step by Step „Rază de Soare” Ploiești

Cu toții știm cât de important este rolul părinților în creșterea și educarea copiilor, iar atunci când părinții oferă o creștere bună, copilul are toate șansele să devină un adult capabil și responsabil.

Atunci când părinții sunt prea ocupați sau plecați în străinătate, rolul lor este preluat de către bunici, în cel mai fericit caz. Creșterea și educarea copiilor implică o mare responsabilitate și atunci când părinții simt că au nevoie de ajutor, apelează de cele mai multe ori la bunici. Bunicii devin extrem de implicați iar relațiile care se dezvoltă între copii, bunici și părinți sunt unele benefice pentru toate părțile implicate. Astfel, părinții au parte de un repaus, copiii învață lucruri noi, pline de înțelepciune de la bunici, iar bunicii se vor simți utili și iubiți.

Ajunși la vârsta pensionării, mulți bunici se simt inutili, iar implicarea lor în creșterea nepoților le aduce o alinare și o stare de bine. Bunicii știu cum e să fi părinte, au trecut prin așa ceva și de aceea ei intuiesc anumite situații și pot preîntâmpina anumite conflicte. Dacă la toate acestea se adaugă timpul și răbdarea de care dispun, succesul în creșterea copilului este garantat. Un studiu realizat de cercetătorii de la Oxford, a arătat că un nivel mare al implicării bunicilor în creșterea nepoților este benefică pentru starea de bine a copiilor. Studiul s-a realizat pe un eșantion de 1500 de copii și s-a constatat că acei copii care au beneficiat de implicarea bunicilor, s-au confruntat cu mai puține probleme emoționale și comportamentale. Echipa de cercetători a analizat și rolul bunicii și a bunicului în creșterea nepoților și au constatat că dacă bunica este preocupată mai mult de alimentația copilului, bunicul este preocupat mai mult de activități pe care să le desfășoare cu nepotul.

Nu putem să trecem cu vederea diferențele de opinii dintre părinți și bunici în ceea ce privește creșterea și educarea copiilor, cu limitele și regulile pe care le implică, diferențe care uneori pot fi foarte mari. O comunicare deschisă poate fi eficientă, părinții vorbind bunicilor despre principiile pe care ar dori să le urmeze copiii lor, regulile și limitele pe care ar trebui să le respecte și împreună să cadă de acord asupra lor. În relația cu nepotul, bunicii sunt mai permisivi, mai îngăduitori iar acest lucru uneori nu este pe placul părinților. Cât ar trebui să se implice bunicii în creșterea și educarea copiilor este un subiect delicat la care contribuie numeroși factori. În ultimii ani există un interes al bunicilor de a se informa despre noile tendințe în parenting, dorind astfel să le fie aproape copiilor. În SUA există cursuri dedicate bunicilor. Ei își pot îmbunătăți abilitățile de comunicare cu familia, cum să asculte fără să judece opiniile tinerilor părinți și cum să le ofere timp de calitate.

Există programe pentru „bunicii vitregi” .aceștia pot oferi îngrijire și companie copiilor și tinerilor cu risc, din spitale, adăposturi și centre de îngrijire.

Toate studiile efectuate duc la o concluzie clară și anume, relațiile emoționale dintre bunici și nepoți pot influența pe termen lung dezvoltarea socio-emoțională a copiilor.

Atunci când relațiile dintre nepoți și bunici sunt armonioase, beneficiile pentru copii sunt semnificative:

- dezvoltarea identității și apartenenței
- transmiterea valorilor și a moștenirii culturale specifice fiecărei familii
- oferirea unor modele de conduită morală
- resurse de timp nelimitate pentru citit, jocuri, plimbări

Un vechi proverb spune „**Cine nu are bătrâni, să-și cumpere!**”.

Această expresie denotă un profil idealist al persoanei vârstnice care este un exemplu de conduită, de verticalitate și de răbdare, care poate face față oricărei provocări cu înțelepciune. Acest proverb devenise demodat dar în vremurile pe care le trăim și care ne solicită din ce în ce mai mult, a devenit de actualitate.

Trebuie să fim recunoscători bunicilor pentru grija și afecțiunea pe care o manifestă, pentru sfaturile pline de înțelepciune transmise Bunicii susțin continuitatea spirituală a familiei, transmit valorile acesteia și îi conservă specificul, în ciuda schimbărilor ce apar de la o generație la alta.

Bibliografie:

Aldo Naduri, „Cum să ne educăm copiii”, Editura Trei, 2010

Jim Taylor, , „Părinții au cuvântul”, Editura Philobia, 2014

<https://mamisicopilul.ro/bunicii-si-rolul-in-dezvoltarea-copiilor/>

<https://mamaplus.md/familie-si-societate/rolul-bunicilor-cresterea-si-educarea-copiilor>

COLABORAREA GRĂDINIȚĂ – FAMILIE – FACTOR ESENȚIAL ÎN REUȘITA ACTULUI EDUCAȚIONAL

Prof. învă. preșcolar MIHAELA PREDEA

Grădinița cu P.P. și P.N. „IULIA HAȘDEU”, Municipiul Câmpina

La vârsta preșcolară un factor important este grădinița care desfășoară un amplu proces instructiv-educativ aplicând metode și procedee științifice. Pentru reușita actului educațional munca depusă de cadrele didactice în grădiniță trebuie continuată, susținută și întărită de familie.

Unitatea de acțiune a celor doi factori (grădiniță-familie) în opera de formare a copilului este condiționată de unitatea de vederi, de un mod comun de lucru și o bună cunoaștere reciprocă. Interesul comun al celor doua instituții trebuie să determine o mișcare cu dublu sens, familie-grădiniță, grădiniță-familie, în vederea unei suficiente cunoașteri a ambelor părți.

În procesul educației rolul coordonator îl are grădinița, iar mai apoi școala, însă familia este aceea care contribuie prin susținerea și continuarea a ceea ce unitățile de învățământ se străduiesc să facă.

Din punct de vedere pedagogic coordonarea presupune, pe de o parte, selectarea și valorificarea influențelor pozitive ce se exercită în familie, iar pe de alta, îndrumarea familiei în vederea exercitării unor acțiuni educative care să fie în concordanță cu idealul educativ. Ca instituție care dispune de cadre pregătite în acest sens, grădinița poate asigura această coordonare. O prima consecință ce rezultă de aici se referă la necesitatea cunoașterii de către educatoare a trăsăturilor și potențialului educativ al familiei. De un real folos pentru valorificarea influențelor familiei și îndrumarea ei sunt informațiile ce se referă la încadrarea părinților în procesul muncii, la structura și tipul familiei, la relațiile interpersonale dintre membrii săi (între părinți, între părinți și copii, între copii și bunici, etc.), la climatul educativ din familie, la responsabilitățile pe care copilul le îndeplinește în familie, la autoritatea părinților și metodele educative pe care aceștia le folosesc etc. Cunoscând asemenea aspecte, educatoarea poate trece la stabilirea unui program comun de educație, în care acțiunile ce se întreprind să se completeze reciproc. Numai în acest fel se poate contura un sistem unitar de cerințe. Odată stabilite aceste lucruri, urmează aplicarea lor. Și în acest proces educatoarei îi revine sarcina să îndrume și să orienteze modalitățile de aplicare și mai ales să urmărească rezultatele. În acest sens, ea trebuie să-i familiarizeze pe părinți cu anumite cunoștințe psihopedagogice și să-i inițieze în folosirea unor metode și procedee de educație în concordanță cu particularitățile de vârstă și individuale ale copilului.

Principalele aspecte asupra cărora educatoarea trebuie să insiste se referă la regimul zilnic din familie, la relațiile dintre părinți și la unitatea de cerințe dintre ei, la importanța climatului afectiv pentru dezvoltarea personalității copilului, la necesitatea cunoașterii copilului, la semnificația stilului de viață care trebuie să domine în familie, la jocurile și jucăriile copilului, într-un cuvânt la tot ceea ce s-ar putea repercuta, într-un fel sau altul , asupra dezvoltării copilului..

Familia reprezintă un element cheie în dezvoltarea sănătății, competenței și activității copilului, însă ea nu poate exercita această funcție fără colaborarea cu grădinița, care asigură resurse suplimentare. Pentru a realiza un parteneriat eficient grădiniță-familie, educatoarea poate implica familia în anumite activități instructive-educative. Astfel, părinții trebuie sprijiniți să își cunoască copiii, să le identifice nevoile și să sprijine dezvoltarea și creșterea lor armonioasă. Parteneriatul familie-grădiniță, cu tot ceea ce presupune el, prezintă avantaje pentru toți factorii implicați: educatoare, părinți, copii. Părinții pot fi parteneri în diferite proiecte educaționale, cum ar fi : „Singurel mă îngrijesc”, „Ruti te învață lecții despre viață”, „Să mâncăm sănătos” etc

În privința formelor concrete de colaborare dintre grădiniță și familie, trebuie spus că ele se deosebesc în funcție de scopul urmărit și modul concret de realizare. Un exemplu ar fi referatele prezentate în fața părinților cu anumite prilejuri. În cadrul acestora am abordat teme pe bază de fapte și date concrete. Ex: „Despre noi și copiii nostri”, „Cum să contribuim la dezvoltarea limbajului copiilor noștri”, „Sănătatea noastră și a copiilor noștri”, „Mai multă joacă, mai puțin televizor”etc.

De asemenea, organizarea unor expoziții cu lucrări executate de copii, prin care părinții au posibilitatea să-și cunoască copilul prin prisma rezultatelor muncii sale. Participarea părinților la anumite activități demonstrative îi ajută să cunoască metodele și procedeele folosite, le sugerează anumite modalități concrete de îndrumare a jocurilor, de folosire a jucăriilor, etc. În cadrul acestor participări, părinții observă modul de comportare al copilului în colectivitate, precum și modul și gradul de implicare al preșcolarului în activități. Părinții pot fi invitați să lucreze împreună cu copiii podoabe de Crăciun sau măștișoare.

Un alt mijloc eficient de colaborare între grădiniță și familie sunt convorbirile cu familia. Asemenea convorbiri au loc spontan, ori de câte ori se ivește prilejul, sau organizat, din inițiativa educatoarei sau a părinților. Avantajul lor consta în posibilitățile pe care ni le oferă de a analiza diferite situații concrete și de a ajunge la un consens asupra măsurilor ce se vor întreprinde în continuare. Educatoarea are prilejul să cunoască mai bine copilul prin intermediul părinților, să-i cunoască pe aceștia din perspectiva calității pe care o au. O variantă a acestor convorbiri îmbracă forma consultațiilor individuale. Cu acest prilej sunt analizate unele manifestări concrete mai dificile sau ieșite din comun, cauzele care le generează, și în colaborare se ajunge la inițierea unor măsuri concrete. Convorbirile și consultațiile presupun mult tact din partea educatoarei.

Vizitele constituie o altă formă de colaborare. Includem aici ambele variante, vizitarea familiei de către educatoare și vizitarea grădiniței de către părinți. Cu acest prilej educatoarea are posibilitatea să cunoască structura și climatul educativ din familie, relațiile și valorile morale ale acestui microgrup, locul pe care copilul îl ocupă în interiorul său. Vizitând grădinița, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copilul și să-și vadă propriile rezultate, observând și informându-se asupra atitudinii și comportării copilului.

O altă formă de colaborare între grădiniță și familie sunt activitățile extrașcolare : serbările copiilor, un prilej de cunoaștere reciprocă, dar și de satisfacție reciprocă pentru realizările copiilor, vizite organizate la muzee, la biserică, la grădina zoologică, astfel încât copiii să aibă parte de o educație culturală solidă . În vederea eficienței parteneriatului grădiniță-familie, educatoarea trebuie să mobilizeze părinții în participarea la aceste acțiuni.

În cadrul formelor de colaborare mai sus menționate educatoarele vor observa ”pe viu” relația dintre copii și părinți, vor putea observa anumite hobby-uri, preferințe sau talente ale familiei, precum și modul în care părinții își cunosc copiii. Adevărații beneficiari ai acestui parteneriat sunt copiii, ei simt dragostea și apropierea părinților, nu numai prin bunăvoința și bucuriile ce li se oferă acasă, ci și din interesul pe care părinții îl acordă în realizarea activităților din grădiniță; copiii sunt mai siguri pe sine, sentimentul de siguranță fiindu-le atât de necesar dezvoltării și echilibrului interior; totodata ei trăiesc mândria de a-și vedea părinții în situații apropiate lor și de a-i aprecia și mai mult . Părinții au șansa de a deveni participanți la educație, prin implicarea afectivă și prin emoțiile trăite alături de copiii lor ; au prilejul de a sta foarte aproape de copii, de a-i înțelege mai bine, au posibilitatea de a-i observa, de a vedea cum se comportă aceștia în colectiv. Participând afectiv și efectiv la viața grădiniței, părinții nu vor mai vedea decât funcția socială a acesteia, de supraveghere a copiilor atunci când ei lipsesc de acasă, ci vor conștientiza că ea desfășoară un proces instructiv-educativ bine fundamentat și organizat.

În concluzie, dezvoltarea psihică și fizică a copilului la această vârstă depinde, în mare măsură și de cadrele didactice, dar și de părinți și de aceea e nevoie stringentă de un parteneriat educațional în favoarea creșterii adecvate a copiilor.

Bibliografie:

ELENA BONCHIS, *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Iași, Editura Polirom, 2011

LILIANA STAN, *Educație timpurie*, Iași, Editura Polirom, 2016

MODUL DE DESCURAJARE ȘI DISTRUGERE A CREATIVITĂȚII COPILOR

Prof. învă. preșcolar FLORENTINA ALINA PURICE
Grădinița PP/PN „Crai Nou”, Ploiești

Referindu-se la modul în care poate fi distrusă creativitatea elevilor, Teresa Amabile identifică patru factori, numiți de autoare „asasini ai creativității”: **evaluarea, recompensa, competiția și restrângerea capacității de alegere.**

Evaluarea

Dincolo de orice îndoială, așteptarea evaluării poate submina creativitatea unui copil, îl poate înhiba sau descuraja. S-ar putea ca el să nu se mai concentreze asupra conținutului activității lui, adică să dorească să spună tot ceea ce are de spus sau să facă așa cum crede el că se poate face un anumit lucru, ci asupra a ceea ce ar putea zice ceilalți despre activitatea lui, cum va fi ea receptată, înțeleasă, sau acceptată.

Recompensa

În general, în societatea noastră există credința că recompensa reprezintă o forță pozitivă.

Majoritatea oamenilor cred că recompensa unui comportament va duce la ameliorarea acelui comportament. Există însă multe „prețuri ascunse” pe care le presupune recompensa.

Unul este înăbușirea motivației intrinseci; celălalt, care apare drept consecință, este reducerea creativității. În urma cercetărilor, s-a descoperit că în cazul sarcinilor care presupun o intuiție adâncă și rezolvarea unor probleme complexe, recompensa stă în calea realizării acestora.

Competiția

Competiția este mai complexă decât evaluarea și recompensa luate separat, întrucât le conține pe amândouă. Cel mai adesea, competiția apare atunci când oamenii simt că performanțele lor vor fi evaluate în raport cu performanțele altora și cel mai bun va primi o recompensă. Este un fapt cotidian și care, din păcate, le poate înăbuși multor indivizi creativitatea.

Restrângerea a capacității de alegere

Constrângerile pot avea un efect adevărat în cazul copiilor cu niveluri obișnuite de motivație intrinsecă. Nu înseamnă însă că ar trebui să dispară constrângerile. „Putem și trebuie să stabilim unele reguli, unele limite în comportamentul copiilor. Totul este să stabilim aceste limite astfel încât să se păstreze motivația intrinsecă a copiilor”.

„Asasinii creativității” pot fi întâlniți în școala tradițională, chiar și astăzi, și chiar printre educatorii care doresc din tot sufletul să dezvolte creativitatea copiilor.

Pe lângă evaluare, competiție, recompensă și forme de restrângere a posibilității de alegere, există și alți factori care ar putea aduce la distrugerea creativității copiilor în școală: atitudinea educatorului, învățatul pe de rost, eșecul, presiunea conformismului și sistemul.

- Atitudinea educatorului

Tendința profesorului de a controla poate avea un impact semnificativ asupra motivației intrinseci a copiilor

- Învățatul pe de rost

Se pare că este posibilă înăbușirea creativității datorită cunoștințelor acumulate pe căi greșite. Memorarea mecanică a faptelor, ideilor, cunoștințelor, fără înțelegerea legăturilor dintre ele este o cale greșită de acumulare a acestora

- Eșecul

Pe perioada școlarității, elevii ajung la un eșec, iar frecvența eșecului și felul în care este interpretat pot avea un impact semnificativ asupra motivației lor intrinseci și asupra creativității

- Presiunea conformismului

Elevii își pot submina unul altuia creativitatea prin presiunea conformismului. Și în grupurile școlare efectele presiunii egalizatoare sunt evidente, dacă avem în vedere stilurile vestimentare, limbajul, distracțiile copiilor și timpul petrecut în interacțiunea directă

- Sistemul școlar

Este locul și momentul să amintim că mulți oameni creativi celebri au detestat școala, ori s-au descurcat foarte greu în perioada de școlarizare. Aceste nu exclude faptul că alții s-au descurcat excelent și că au iubit școala (Isaac Asinov, Ernest Hemingway). Totuși un număr foarte mare de adulți cu un grad înalt de creativitate au avut numeroase experiențe nefericite în școală. În unele cazuri, dificultățile au apărut din cauză că le lipseau anumite deprinderi tradiționale ale „reușitei școlare”. „Pentru un copil cu interese intrinseci foarte specifice și cu deprinderi creative de înalt nivel (prin urmare, cu o capacitate de a privi lucrurile altfel), școala poate fi îngrozitor de plicticoasă”, scrie T. Amabile (1997, p.124)

Într-o asemenea situație, s-ar putea încerca schimbarea sistemului de învățământ, astfel încât să permită o cât mai mare varietate de stiluri de învățare și satisfacerea unor interese mai diverse.

Bibliografie:

Amabile T.M., *Creativitatea ca mod de viață. Ghid pentru părinți și profesori*, Editura Științifică și Tehnică, București, 1997

CONSILIEREA PĂRINȚILOR: PRINCIPII, STILURI, DIRECȚII DE ACȚIUNE

Prof. RĂDUCANU CĂTĂLINA

Școala Primară Bărăitaru, Drăgănești, județul Prahova

Încurajarea familiei pentru a-și exercita cu succes funcția educativă se realizează atât prin consiliere, cât și prin educație. Intervenția în ambele forme este de tip socio-educational.

Intervenția socio-educatională constă într-un complex de măsuri care sprijină familia și intervine în mecanismele care favorizează relațiile intrafamiliale, în favoarea educației familiei și a educării copiilor. Între aceste forme, un loc deosebit de important îl ocupă **consilierea educativă a familiei sau consilierea familială**.

Consilierea este o achiziție relativ recentă în domeniul profesiilor, orientată spre serviciile umane astfel încât înțelesul termenului suportă încă modificări.

Consilierea este un proces prin care o persoană ajunge la un stadiu mai înalt al competenței personale implicând întotdeauna schimbarea. Sintetizând afirmațiile de până acum, putem concluziona că un demers de consiliere poate fi de lungă sau de scurtă durată, se poate desfășura în cadru organizat sau privat (și în paralel cu practica medicală), constituindu-se într-o activitate distinctă ce asigură confidențialitate și disciplină, reducând stigmatizarea, beneficiind de abordări diverse care se pot adecva unor situații multiple de viață. **Consilierea educațională** este o relație specială, dezvoltată între cadrul didactic și persoana aflată în nevoie, în scopul declarat de a-l ajuta. Consilierea este un instrument de lucru în mână, inimă și mintea cadrului didactic, alături de alte instrumente ce trebuie identificate pentru demersurile educaționale.

Etapele consilierii:

Clasificarea – este faza primară în care cadrul didactic abordează persoana (elevul, părintele etc.) fie că a fost provocat, fie că provoacă demersul de consiliere, în scopul rezolvării unei situații de criză pe care o identifică.

Formularea – presupune analiza situației. Cadrul didactic definește problema, încercând să o înțeleagă cu detaliu.

Intervenția – coincide de foarte multe ori cu etapa de formulare, având însă și particularitățile ei specifice. Întrebarea firească, ivită, în calea cadrului didactic este referitoare la limitele sale de cunoștințe, abilitate, autoritate, timp.

Încheierea – etapă în care cadrul didactic și elevul / părintele constată finalizarea procesului și reluarea relațiilor normale (S. Coney, 1994, p.2).

Consilierea educațională se realizează în cadrul orelor de consiliere și orientare, având drept obiective:

- dezvoltarea personală;
- prevenția.

Consolidarea trebuie să reprezinte pentru cadrul didactic o preocupare teoretică și practică, bazată pe constanță și seriozitate. De obicei, acesta evaluează consilierea numai dintr-o perspectivă conexă, ca preocupare a personalului specializat din școli pentru intervenții în situațiile de criză. Recomandăm ca această percepție să se corecteze, în sensul formării inițiale a cadrului didactic și pentru activități manageriale complexe, care solicită preocupări teoretice și practice de consiliere.

Consilierea familială se referă la un set de acțiuni preventive și directe de sprijinire a membrilor familiei pentru creșterea, îngrijirea și educarea adecvată a urmașilor. **Consilierea parentală** se adresează în principal părinților și prevede întărirea rolului acestora în acțiunile ce favorizează educația și păstrarea coeziunii familiei.

Ea se deosebește de consilierea cuplului, care se referă la păstrarea relațiilor maritale și rezolvarea diferitelor situații de criză între parteneri. *Consilierea familiei și consilierea parentală* se adresează în principal familiilor cu copii. Preocupările sunt cu predilecție în sfera îndeplinirii funcției educative, în formarea deprinderilor, atitudinilor, capacităților și competențelor familiale și parentale. *Consilierea familiei și consilierea parentală* sunt acțiuni socio-educative, ținute, profesionale, realizate de specialiști, care își propun să sprijine familia. Menționăm că deși domeniile celor două tipuri de acțiuni se întâlnesc, nu se suprapun perfect (E. A. Vrăjmaș, 2002, p.31).

Consilierea educațională a părinților este o forță de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor. Consilierea educațională a părinților se poate constitui într-un set de măsuri educative care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- înțelegerea propriilor lor nevoi;
- cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- construiește punți de legătură între părinți și copiii lor.

Scopul ei nu vizează schimbarea de comportament particular sau schimbarea unei structuri definite, ci ea încearcă să crească, *abilitățile și competențele educative* ale părinților elevilor unei clase, unei școli, ai unei comunități. Scopul consilierii educaționale este de a sprijini părinții, de a dezvolta priceperile parentale, încrederea în forțele proprii, de a îmbunătăți capacitățile părinților în îngrijirea și sprijinirea proprii. Evidențiem faptul că deși, consilierea poate fi înțeleasă ca activitate psihopedagogică, ea antrenează și cunoștințe de sociologie și din alte domenii necesare informării și formării părinților / familiei. Ca activitate formală, organizată și planificată în urma apariției unor probleme, consilierea părinților presupune activități exercitate cu precădere de profesioniști (consilieri psihopedagogici, consilieri educaționali, psihologi educaționali).

Educația părinților se referă în general la susținerea parentalității deja manifestate. De aceea trebuie să facem distincție între educația părinților și educația parentală. *Educația parentală* este și educația prin care pregătim tână generație în vederea preluării modelelor de parentalitate. Educația parentală este un câmp de cercetare și acțiune interdisciplinar și relativ recent. *Educația parentală*, care poate fi mai bine exprimată în termenul de formare parentală, desemnează o tentativă formală de creștere a conștiinței părinților și de utilizare a practicilor parentale.

Argumente în consilierea educațională a părinților

În literatura de specialitate există preocupări de a găsi acele argumente care să sprijine existența programelor de consiliere a părinților. Aceste argumente pornesc de la perceperea părintelui ca fiind principalul responsabil de creșterea și dezvoltarea inițială a copilului, precum și de la cerințele sociale crescute în favoarea unei conștientizări și Consilierea școlară ca și componentă a curriculum-ului poate fi abordată detașat de rigorile metodologiei de desfășurare a unei lecții, dacă avem în vedere că în aceste activități se încearcă rezolvarea unor probleme ale elevului și nu predarea - învățarea unor cunoștințe. Consilierea în școală prin diversitatea posibilităților sale de abordare ar trebui să se constituie într-o punte între consilierea școlară ca asistență specializată și curriculum-ul școlar.

Principiile consilierii părinților

Unicitatea soluțiilor la problemele educaționale ale familiei poate fi sesizată și pornind de la unicitatea acestei instituții umane. Fiecare părinte este unic așa cum fiecare copil este unic. De aceea este imposibil să faci recomandări precise de soluții în situațiile de viață cu care se confruntă părinții și copiii. Comun poate fi setul de principii pe care trebuie să se construiască activitatea de consiliere a părinților. Din multitudinea abordărilor în educația părinților, menționăm drept cele mai acceptat următoarele principii (prelucrate după Pugh, G. Erica De Ath și Celia Smith, 1994):

- *Dezvoltarea copilului este dependentă de calitatea relațiilor dintre el și părinții lui. Prima grijă a părinților trebuie să fie cunoașterea nevoilor copiilor lor. Este de remarcat faptul că nu*

există numai un mod absolut bun de a crește copiii și nu există o familie perfectă, de aceea este important să se cunoască și să se respecte modele diferite de familii și de părinți.

- *Abilitățile parentale reflectă nivelul individual de încredere în propriile forțe, cunoștințe, abilități. Consilierea părinților cere profunde cunoștințe, valori și construirea pe fundamentul propriilor deprinderi, experiențe și abilități pentru a nu induce dependență și sentimentul de vinovăție.*
- *Toți părinții au nevoie de sprijin și ajutor în anumite perioade, nevoile lor fiind diferite în perioade diferite, de aceea identificarea și rezolvarea problemelor educaționale necesită căi diferite.*

Direcții de acțiune ale consilierilor școlari asupra comportamentului copilului

Introducerea ariei curriculare **Consiliere și orientare** răspunde unor cerințe sociale și economice noi, care dorește să atenționeze asupra importanței asumării de către școală a unei sarcini sociale suplimentare, aceea de a asigura și buna inserție socio-profesională a elevilor pregătiți în instituțiile de educație.

Noua arie curriculară trebuie să se constituie drept o instanță de comunicare cu o intenționalitate precisă, realizată prin informare, exercițiu, simularea situațiilor cotidiene, un mijloc de învățare a flexibilității, mobilității intelectuale, adaptabilității continue etc.

Aria curriculară Consiliere și Orientare reprezintă una din modalitățile esențiale prin care școala trebuie să-și urmeze scopul - de proces formative centrat pe elev, capabilă să valorifice tipuri diverse de elevi și abilități, să răspundă nevoilor comune și să ofere societății personalități competente pentru viața privată, profesională și publică.

Bibliografie:

- Berge, A., **Profesiunea de părinte. De la căsătoria părinților la căsătoria copiilor**. București, Editura Didactică și Pedagogică. 1977
- Doise, W., Deschamps, J. C., Mugny, G., **Psihologie socială experimentală**, Iași, Editura Polirom, 1999
- Jigău, M. (coord.), **Consiliere și orientare - ghid metodologie**, București, Consiliul Național pentru Curriculum. 2001
- Jinga, I., Negreț, I., **Familia, acest miracol înșelător**, București, Editura Didactică și Pedagogică. 1999
- Osterrieth, Paul. , **Copilul și familia**, București, Editura Didactică și Pedagogică. 1973
- Stănciulescu, Elisabeta, **Sociologia educației familiale**, Iași, Editura Polirom. 1997
- Văjmaș, Ecaterina - Adina, **Consilierea și educația părinților**, București, Editura Aramis. 2002

MESERIA DE A FI PĂRINTE SE ÎNVAȚĂ ÎN FIECARE ZI

Prof. învă. preșcolar PETRONELA ROSENAUER
Grădinița cu P.P. și P.N. „Iulia Hasdeu” Câmpina

„Totul educă: oamenii, lucrurile, fenomenele, dar în primul rând și în cea mai mare măsură, oamenii. Între aceștia primul loc îl ocupă părinții și educatorii”

S. Makarenko

Orice **parteneriat grădiniță-familie** își propune identificarea dificultăților comportamentale, sociale emoționale de învățare ale copiilor, dar și schimbarea mentalității părinților, a atitudinilor și comportamentelor acestora, pentru adaptarea mai ușoară a copiilor la cerințele grădiniței, în vederea pregătirii pentru școală și viață, prin dezvoltarea unor programe educaționale de prevenție și intervenție timpurie. Parteneriatul educațional devine tot mai prezent în relațiile de colaborare ce se stabilesc între unitățile de învățământ și diferitele segmente ale societății, reprezentând modalitatea formală sau informală prin care cele două părți, sau mai multe decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun.

Un educator care recunoaște când este în dificultate, care caută și pentru el resursele necesare pentru a traversa lin perioada de adaptare la un nou an școlar, la o nouă generație de copii, de la un specialist, terapeut, de la un alt educator cu mai multă experiență, este un educator responsabil. Nimeni nu deține răspunsurile, uneori ce scrie la carte nu funcționează nici pentru educator, nici pentru părinte. O vorbă blândă, o îmbrățișare strânsă fără cuvinte, un ținut de mână un pic mai mult, un cântecel repetat de mai multe ori, cu emoție și empatie, toate aceste lucruri îl ajuta foarte mult pe cel mic. Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. O educație sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit.

Credem că putem ajunge la aceste finalități prin educarea integrată, parteneriat educațional, motivare individualizată și pregătirea continuă a preșcolarului pentru școală și viață. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia. Ei trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Când copilul dorește să comunice ceva, părintele trebuie să întrerupă orice activitate, acordându-i atenția cuvenită, renunțând la atitudinea dominatoare. O slabă comunicare poate crea probleme emoționale, copilul pierzându-și încrederea în adulți și retrăgându-se într-o lume a sa. Familia trebuie să îl sprijine în continuare chiar dacă petrece majoritatea timpului la grădiniță, departe de casă.

Pentru o formare cât mai armonioasă și benefică propriului copil părintele trebuie să-și exercite dreptul de părinte și la grădiniță. Sunt multe familii care spun că sunt mult prea ocupate pentru asemenea lucruri, bucurându-se știind că, copilul lor este într-un mediu sigur, hrănit și îngrijit. Aici intervine educatoarea care trebuie să aducă la cunoștință părintelui că e mai mult de atât, și că misiunea lui de a-l forma pe preșcolar nu s-a încheiat fiind preluată de grădiniță. Rolul grădiniței este de fapt în a-i ajuta pe părinți în formarea și educarea propriilor copii. Rolul principal rămânând tot familia. Timpul petrecut cu copilul este într-adevăr lucrul cel mai prețios pe care noi, părinții, îl putem oferi. Să nu uităm că nici jucăriile, nici cadourile, ci petrecerea timpului de calitate este cu adevărat valoroasă pentru copil, a petrece timp cu el înseamnă a-i acorda interes, afecțiune, stabilitate.

Toate aceste motivații ne-au condus către necesitatea unui parteneriat real, activ, cu implicarea susținută a familiei, cu un program educativ cunoscut și înțeles de către părinți și realizat printr-o colaborare strânsă între instituția familială și cea preșcolară. În acest sens, în anul școlar precedent am susținut acest parteneriat grădiniță-familie, care s-a bucurat de un real succes:

”Meseria de părinte se învață în fiecare zi”.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR CUPRINSE ÎN PROGRAM

Nr. crt.	ACTIVITATEA	Perioada de desfășurare	Coordonatori de activitate	Locul de desfășurare
1.	„Bun venit în grupa mică Albinuțelor”! – masă rotundă cu membrii familiei ♦ deschiderea anului școlar; ♦ informarea părinților asupra necesității derulării acestui proiect;	Septembrie 2018	-întâlnirea cu educatoarele; -vizitarea și prezentarea unității; -prezentarea reciprocă: copii, părinți, personalul grădiniței.	Sala de grupă
2.	“Construim familii puternice” ♦ activitate deschisă în colaborare cu părinții ♦	Octombrie 2018	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
3.	“Îmi cunosc copilul?” ♦ dezbatere, chestionare	Noiembrie 2018	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
4.	„Îl așteptăm pe Moș Crăciun” ♦ Program artistic cu prilejul Crăciunului la care participă familiile copiilor;	Decembrie 2018	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
5.	“Părinți voioși lângă copii frumoși” ♦ Plimbare în aer liber	Ianuarie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Dealul Muscel
6.	Jucăriile și sala noastră de grupă – activitate cu tăticii ♦ amenajarea sălii de grupă cu ajutorul tăticilor ♦ „Joacă-te cu mine” – jocuri cu tăticii	Februarie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
7.	Mama mea, dragă și bună!! – activitate cu mămicile ♦ realizarea unei activități cu copii și mămici (pe arii de stimulare); ♦ prezentarea unui mic program artistic de către copii, dedicat „Zilei de 8 Martie” pentru mămici;	Martie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă

8.	Sărbători creștine alături de bunici – activitate cu bunicele ♦ realizarea unor activități specifice sărbătorii „Paștelui”, după tradiții și rețetele bunicii. (vopsitul ouălor, prăjiturile, salate);	Aprilie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
9.	“Cea mai frumoasă amintire alături de copilul meu” Eu și familia mea –desene realizate de copii ♦ fotografii realizate de părinți cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei -15 mai ♦ Meseria de părinte –exemple de bune practici	15 Mai 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Expoziție -Sala de grupă Desenele copiilor Fotografiile părinților Lucrările /articolele realizate de către cadrele didactice
10.	„Astăzi este ziua mea!” – carnaval cu ocazia zilei de 1 Iunie. ♦ parada costumelor realizate de familie pentru copiii lor; (personaje din basme) ♦ jocuri și cântece pentru copii în aer liber; Cum a fost împreună?-se concluzionează tot ceea ce s-a realizat Educarea copilului în spiritul valorilor morale	Iunie 2019	Educatoare Părinții sau bunicii copiilor	Sala de grupă
11.		Permanent	Educatoare, Părinții	Prezentare impresii;
12.		Permanent	Toți participanții	Expo foto

Bibliografie:

Stănciulescu, Elisabeta, (2000), *Sociologia educației familiale*, Iași, Editura Polirom
 Vrăjmaș, Ecaterina - Adina, (2002), *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis.

PROFESOR-PĂRINTE, ÎMPREUNĂ PENTRU COPII

Prof. ROTARU RAMONA CRISTINA
Grădinița cu P.P. Ariel Ploiești

Copiii au mare nevoie de părinți, fără să-și dea seama de acest lucru. Personalitatea lor fragedă poate fi modelată discret, cu mult tact și mai ales cu argumentele cele mai raționale de care dispunem. Orice amestec brutal în sufletul copilului îi creează resentimente și-l îndepărtează de părinți sau de educator. Noi, cadrele didactice, nu putem rămâne indiferenți la dramele copiilor cu părinți conservatori, părinți „de duminică”, părinți „de concediu” sau dimpotrivă, părinți care trudes, se luptă cu greutățile vieții să-și educe copiii, părinți educați sau părinți care încearcă să se autoeduce.

Parteneriatul grădiniță – familie își propune schimbarea mentalității părinților, a atitudinilor și comportamentelor acestora. În proiectul de parteneriat cu părinții m-am axat pe tematica „Educația părinților”. Activitățile derulate s-au desfășurat în sala de clasă sub formă de „masă rotundă”, în care au avut loc dezbateri, discuții, împărtășirea experienței personale pe marginea unui suport material prezentat în fața părinților. S-au pus în discuție următoarele tematici:

1. Comunicarea părinților cu propriii copii;
2. Cunoașterea psihomotorie a copilului;
3. Educația și modul de viață al copilului;
4. Relația grădiniță – familie, factor al dezvoltării copilului;
5. Părintele – model de viață pentru copil;
6. Părintele – primul educator al propriului său copil;
7. Greșeli educative ale părinților.

O preocupare permanentă în întâlnirile cu părinții a fost identificarea dificultăților pe care le întâmpină aceștia în comunicarea cu propriii lor copii, precum și mijloace de optimizare a comunicării dintre aceștia. Părinții au fost chestionați asupra modului în care comunică cu copilul, având scopul de a identifica factorii care distorsionează comunicarea. Chestionarul cuprinde 14 itemi, după cum urmează:

1. Stați de vorbă zilnic cu copilul dumneavoastră?
2. Cât timp alocați discuțiilor?
3. Despre ce discutați?
4. Care probleme credeți că vă reduc din timpul pe care ați vrea să-l petreceți cu copilul dumneavoastră?
5. De ce credeți că uneori copilul refuză să comunice cu dumneavoastră? (dacă e cazul)
6. Ce faceți atunci când copilul greșeste?
7. Considerați că sunteți un exemplu pentru copilul dumneavoastră?
8. Cum încercați să vă apropiați de copilul dumneavoastră?
9. Ce simțiți când comunicarea cu copilul dumneavoastră este foarte bună?
10. Dar când nu este bună ce credeți că nu ați făcut?
11. Ați apelat la cineva din familie sau din afara ei pentru a rezolva o problemă de comportament? Dacă da, la cine?
12. Ce credeți că ar trebui să facă grădinița pentru a îmbunătăți comunicarea cu familia?

Chestionarul prezentat a constituit o provocare și un prilej de reflecție pentru părinți, dar și un punct de pornire pentru activitățile următoare. Prezentând rezultatele chestionarului în fața părinților fără a face nominalizări, am realizat o optimizare a relațiilor de comunicare între părinți și copii prin formularea unor concluzii care au avut menirea de a îndruma preocupările părinților în această direcție. Părinții trebuie să fie buni ascultători și să găsească timpul necesar pentru a comunica cu copilul. Poate avea loc o scădere a performanțelor școlare ca pedeapsă involuntară pe care copilul o aplică părintelui prea ocupat, manifestând tulburări de comportament, iar în unele cazuri ajungând să-și manifeste suferința în mod violent.

Observând efectele negative ale lipsei de comunicare, dar și satisfacțiile pe care le au părinții care reușesc o bună comunicare cu propriii copii, s-a concluzionat că pentru a avea un copil „bun” trebuie să depui o muncă susținută și nicidecum să-ți neglijezi copilul în favoarea altor preocupări. Cunoașterea copilului este o necesitate, părintele are obligația să cunoască temperamentul copilului, pentru că educația trebuie individualizată în funcție de temperamentul și reactivitatea lui. În perioada copilăriei, temperamentul se află în forma lui nativă, dar treptat se modelează, pe măsură ce educația din familie și grădiniță își spune cuvântul. Din experiența am constatat că educația realizată în grădiniță nu este solidă dacă copilul nu are „cei șapte ani de acasă”, ceea ce relevă că în familie trebuie să se pună bazele unei educații sănătoase pentru viață.

Este important ca părintele să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță când sunt ascultați fără să fie certați. Dacă „li se tot face morală și nu vor fi ascultați, ei vor începe să-și ascundă sentimentele, nevoia de comunicare fiind strâns legată de nevoia de dragoste. Autoritatea părintească nu se realizează prin forță și brutalitate. Ea este rezultatul firesc al unor relații echilibrate, morale și umane. O autoritate firească duce la relații de destindere și atașament, o falsă autoritate duce la o relație tensionată, la conflicte permanente. Autoritatea părintească trebuie să fie suplă, fermă și să se adapteze vârstei. Ea presupune un climat de afecțiune și dreptate, stăpânire de sine, înțelegere și spirit de colaborare între copil și părinte. „Nu putem aștepta de la copiii noștri să trăiască în limitele pe care le stabilim noi, dacă propriile noastre vieți sunt trăite în așa manieră, încât întindem coarda și tindem să încălcăm reguli. Copiii noștri trebuie să vadă că trăim și noi respectând niște limite rezonabile. Noi suntem modele pentru copiii noștri, indiferent dacă suntem conștienți sau nu de acest lucru!”

Familia are un rol important în parcurgerea cu succes de către copii a diferitelor trepte de învățare. Anumiți factori familiali duc la nereușita școlară, cum ar fi: dezorganizarea familiei, lipsa de supraveghere, interesul redus al părinților pentru pregătirea școlară a copiilor, lipsa legăturii părinților cu grădinița și starea materială precară.

Formarea personalității copilului implică și rezolvarea unor situații conflictuale și frustrante. Pentru copil este îngrozitor să audă vocile furioase ale părinților când unul e contra celuilalt. Este important să-i vadă pe părinți că își soluționează diferențele de opinie în mod ponderat. Stările conflictuale în lanț dintre copil și părinți sau dintre părinți îl fac pe copil să-i fie teamă, să mintă, să părăsească domiciliul, să vagabondeze, să fure. În aceste cazuri, părinții nu trebuie să-și reproșeze unul altuia deficiențele pe care le au copiii lor, fiindcă ambii părinți trebuie să colaboreze în educarea lor.

În cadrul familiei întâlnim coabitarea unui număr mare de membri, aparținând mai multor generații, cu temperamente și interese diferite, cu atitudini și mentalități proprii unor diverse niveluri de viață și cultură. Copilul are încredere în părinte, dar aceasta să fie susținută prin fapte și prin tinută.

Relația grădiniță-familie trebuie privită de părinți ca fiind un factor al dezvoltării copilului. Prima zi de grădiniță este cea mai importantă sărbătoare din viața copilului și a familiei. Trecerea de la mediul familial la grădiniță cere concentrare, eforturi de voință și de răbdare din partea copilului.

În ceea ce privește familia, se diferențiază trei grupe de greșeli educative ale părinților: grija excesivă, severitate excesivă și indiferență. În familiile cu părinți hiperprotectori, copiii sunt neliniștiți, fricoși, dependenți, greu adaptabili. În cazul în care avem de-a face cu părinți inconsecvenți, oscilanți, care trec de la asprime exagerată la exces de protecție, îngăduință și răsfăț, copiii au dificultăți în comportare, tulburări de echilibru emoțional și afectiv.

Unii părinți țin neapărat să-și vadă realizate prin copii propriile lor aspirații, dorind chiar să le impună o anumită profesie. Din această cauză copilul intră în conflict cu posibilitățile lui de efort, fiind supus unei supraîncărcări ce poate avea repercusiuni de natură psihică. La fel de grav este și dezinteresul față de educația copilului. În cazul în care tatăl este prea exigent, iar mama prea indulgentă, nu se poate realiza educația, în subconștientul copilului născându-se opoziția tată-mamă. Atunci când ambii părinți sunt exagerat de severi, climatul educativ va fi aspru, copilul va avea stări de neîncredere în forțele proprii, va fi impulsiv, gata de apărare sau dimpotrivă, se va lăsa pedepsit pentru orice.

Părintele este pentru copil și un bun educator, el trebuie să-i stimuleze efortul, spontaneitatea, fantezia, inițiativa, independența, încrederea în sine. Pentru aceasta părinții ar trebui:

- să-și cunoască bine copilul, observându-l și antrenându-l de mic în activități, ținând cont însă de posibilitățile lui psiho-fizice;
- să asigure copilului în casă un spațiu al lui, un loc în care să se poată odihni, juca, în care să poată experimenta, citi și visa sub supravegherea părinților;
- să-i permită să se antreneze în activitățile extrașcolare pentru a-și satisface trebuințele de activitate și de cunoaștere;
- să-l sprijine în menținerea unui echilibru între efortul depus pentru pregătirea școlară și timpul afectat pentru activitățile de tip „pasiune”;
- să-i ofere modele ale unor tineri și adulți cunoscuți care s-au afirmat prin învățătură și comportare demnă;
- să continue munca educativă sprijinind concret copilul în depășirea dificultăților.

„Prin educație întreținem omul din om: căutăm să-I dăm înălțime, exemplaritate, frământare, profunzime, gustul bucuriei, nevoia sensului, dorința de libertate. Prin educație suntem în luptă cu timpul risipit, cu improvizația și lucrul făcut doar pentru a lua ochii.”

Metoda cea mai adecvată pentru educația copilului este dialogul, care poate avea loc în orice împrejurare, la plimbare, la joacă, la spectacol, la muncă etc.

Copilului îi place să i se acorde multă atenție, astfel el putându-se afirma. O educație sănătoasă îl face pe copil să devină deschis la nou, creativ, adaptabil, comunicativ, cooperant și tolerant, responsabil, competent, demn, împlinit și fericit. Credem că putem ajunge la aceste finalități prin educarea integrată, parteneriat educațional, motivare individualizată și pregătirea continuă a elevului pentru viață. Părinții trebuie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară pe care familia o poate face pentru copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

BIBLIOGRAFIE:

- Albu Gabriel, „Repere pentru o concepție umanistă asupra educației”, Editura Paralela 45, Pitești, 2005, pag 332
- Claudia & David Arp, „Educația copilului neastâmpărat”, Editura Scriptum, Oradea, 2006, pag 110

PARTENERIATUL DE GEN ȘI EDUCAȚIA ÎN FAMILIE – PROGRAM DE FORMARE PENTRU PĂRINȚI

Educatoare SANDU CRISTINA
Grădinița cu Program Normal Drăgănești

Educația de gen presupune formarea identității și sensibilității de gen; evitarea discriminării de gen și depășirea atitudinilor tradiționale stereotipizate cu privire la socializarea de gen, promovând echitatea de gen și oferirea șanselor egale ambelor genuri, conform experților. Educația de gen reprezintă un conținut specific al activităților de formare-dezvoltare a personalității umane, un produs și o valoare socio-culturală de importanță, care ghidează existența și autoperfecționarea omului, îi asigură formarea deprinderilor de comportare civilizată cu persoane de același gen sau gen opus.

Educația de gen este unul dintre subiectele greu atinse în cadrul învățământului din România, atât în formarea copiilor, cât și în informarea părinților. Poate mulți dintre părinții copiilor din România nici nu cunosc acest concept, tocmai pentru că nu îi este acordată nicio importanță. Cadrele didactice nu sunt nici ele formate în acest sens pentru a le oferi copiilor și părinților o educație de gen.

Educația de gen a apărut încă din secolul XVI când s-a înființat în Transilvania prima școală de fete la Brașov și a continuat așa până la înființarea școlilor naționale. Școlile de băieți și fete îi pregăteau pe aceștia pentru activități specifice fiecărui gen în parte. De asemenea, părinții erau și ei formați în acest sens, având în vedere tradițiile și specificul familiilor din acele vremuri ce includeau rolul și locul atât al femeii, cât și al bărbaților.

Este de reținut că această educație nu elimină niciunul dintre genuri, ci deopotrivă, sugerează optimizarea egalității dintre feminin și masculin. Pentru a eficientiza această egalitate este nevoie de o educație a părinților în acest încă din perioada prenatală, deoarece la naștere aceștia să nu aibă anumite stereotipuri de gen: băieții poartă numai albastru și fetele numai roz etc. O altă etapă din viața copilului care le oferă părinților o resursă din care ei pot afla despre identitatea de gen este grădinița. Se cunoaște faptul că diferențele de gen se întâlnesc de la vârste foarte fragede, iar educatoarele iau contact cu ele permanent, însă toate acestea pornesc din educația oferită de părinte înainte de a intra în grădiniță. Cadrele didactice pot atinge astfel de subiecte în timpul orelor de consiliere parentală.

Carențele ce țin de pregătirea profesională a cadrelor didactice în problema educației de gen și interesul scăzut al părinților pentru sporirea nivelului culturii lor pedagogice demonstrează starea actuală a culturii generale a adulților. În contextul vizat, problemele cu care se confruntă cadrele didactice și părinții în educația de gen a preșcolarilor sunt:

Cadrele didactice:

- nu întotdeauna sunt capabile de a formula sarcini concrete și a selecta adecvat conținutul și metodele pentru organizarea ședințelor cu tematica: Educația de gen a preșcolarilor și părinților etc.;
- nu țin cont de nivelul de cultură a părinților în alegerea metodelor de colaborare;
- utilizează numai forme de lucru tradiționale și mai puțin apelează la metodele interactive;
- expun conținutul în formă de monolog/comunicare.

Părinții:

- posedă cunoștințe fragmentare despre particularitățile psihologice specifice băieților și fetițelor;
- nu sunt competenți a soluționa problemele cu care se confruntă băiatul/fata în cadrul familiei;
- nu sunt satisfăcuți de formele și metodele tradiționale de organizare a ședințelor;
- nu cunosc valorile culturii de gen.

Consider că educatoarea ar trebui să parcurgă împreună cu părinții preșcolarilor un astfel de subiect, deoarece în fiecare grupă există cazuri de diferențe și stereotipuri de gen, atât din partea copiilor, cât mai ales din partea părinților. **Pentru a preveni apariția diferențelor de gen, cadrul didactic poate începe cu un program de formare în acest sens pentru adulți, fiindcă pot apărea și în familie astfel de situații, iar adultul ar trebui să fie capabil să le îndrepte.** Desigur că educatoarea nu poate stabili un plan de educație de gen pentru părinți dacă ea nu a urmat un astfel de curs sau cel puțin nu deține informațiile potrivite pe care ea ar dori să le expună adulților.

Este necesară formarea mai întâi a profesorilor, indiferent de ciclul de studiu, fiindcă doar așa aceștia îi pot îndruma atât pe copii, cât și pe părinți.

Școala la rândul ei continuă să facă diferențe de gen, încă de la grădiniță prin intermediul imaginilor din manuale și auxiliare. Știm cu toții că în orice imagine care reprezintă o activitate desfășurată în bucătărie vom întâlni întotdeauna o fată, pe când într-o imagine ce sugerează o activitate ce presupune un efort fizic mare vom observa un băiat.

Propun mai jos următorul program de formare al părinților pe tema educației de gen, realizat sub forma consilierii parentale în grădiniță.

PROGRAM DE FORMARE

Nr. Crt.	Tema activității	Modalitate de desfășurare	Conținuturi abordate	Timp
1.	Cum să-mi educ corect fata/băiatul în familie?	Activitate introductivă	• Trăsăturile băiatului și ale fetei – diferențe și asemănări. • Diferențele de gen cognitive și motorii ale fetei și băiatului	2h O zi
		-prezentare informații-	• Familia și modele comportamentale de gen. • Greșelile, blocajele și erorile în educația de gen a preșcolarului în cadrul familiei.	1h O zi
2.	Educația de gen și educația sexuală a preșcolarilor	Sesiune de formare	• Specificul conceptului de sex și gen; • Obiectivele educației de gen în cadrul familiei. • Obiectivele educației sexuale în cadrul familiei.	1h O zi
		-ppt-	• Caracteristicile feminității și metode de dezvoltare ale acesteia. • Specificul masculinității și metode de dezvoltare a acesteia.	1h O zi
3.	Ce sunt stereotipurile de gen?	Dezbatere	• Stereotipurile de gen – caracterizare • Prevenirea stereotipurilor de gen în educația copiilor de vârstă preșcolară	2 h O zi

4.	Strategii ale educației de gen în cadrul familiei	Prezentare ppt	Modelul comportamental al părinților – metodă de bază a formării identității de gen la preșcolari	1 h O zi
		Prezentare ppt dezbateri	- Educația fetei ca viitoare femeie, mamă, soție, cetățeană și profesionistă. - Educația băiatului ca viitor bărbat, tată, soț, cetățean și profesionist.	2 h O zi
		Exercițiu aplicativ	- Metodele și procedeele de dezvoltare a feminității și masculinității în cadrul familiei. - Strategiile de diminuare a barierelor de gen în educația fetei și a băiatului.	2 h O zi
5.	Educația de gen a preșcolarului în cadrul jocului	Prezentare ppt	- Tipurile de jocuri – caracterizarea lor. - Jocul de rol – metodă de bază a formării comportamentului de gen la preșcolari.	1h O zi
		Discuții Dezbateri	Blocajele comunicării în cadrul jocului între genuri diferite (fete și băieți).	1 h O zi
6.	Modelul tatălui și al mamei	Atelier de formare a competențelor parentale	- Repartizarea rolurilor familiale și de gen în cadrul familiei. - Tata/Mama - modelul comportamental al fiului/fiicei.	2h O zi
7.	Evaluare	Chestionar Schimb de păreri	- Evaluarea cunoștințelor - Sugestii de activități specifice parteneriatului grădiniță-familie pe tema educației de gen	1h O zi

Bibliografie:

1. Bodrug-Lungu V. *Teoria și metodologia educației de gen. Teză de doctor habilitat în pedagogie*. Chișinău, 2009
2. Chiru, C., Ciupercă, C., *Stereotipurile etnice și de gen la preșcolari*. În: Sociologie Românească, 2000, nr. 3-4
3. Cuznețov, L. *Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei*. Chișinău: CEP USM, 2008.
4. Duminică, S, *Impactul culturii pedagogice a părinților asupra educației de gen a copiilor de vârstă preșcolară*. Studia Universitatis Moldaviae, 2014, nr.5
5. Grünberg, L., Miroiu, M. (ed.), *Gen și educație*, București, Ed. AnA, 1997.
6. Palos R., Sava S. *Educația adulților: baze teoretice și repere practice*. Iași: Editura „Polirom”, 2007.
7. Stănciulescu, E. *Sociologia educației familiale*. Iași: Polirom, 2002.

MESERIA DE PĂRINTE ÎN ERA DIGITALĂ

SAVU-NEDA IOANA FLORENTINA

Grădinița Step by Step cu P.P. și P.N. “Rază de Soare” Ploiești

A fi părinte este pentru orice om un vis care, atunci când se împlinește, aduce cu el cel mai puternic și pur sentiment de dragoste, diferit de toate sentimentele pe care un om le poate experimenta. Meseria de părinte vine însă cu o mare responsabilitate, aceea de a îngriji, de a oferi protecție, educație etc micului pui de om.

Fiecare părinte, cred, a simțit la un moment dat că al său copil este diferit de ce a fost el, indiferent de perioada în care s-a născut. Însă, lumea contemporană vine, poate mai mult ca oricând, cu provocări din ce în ce mai greu de asimilat. Digitalizarea a pus stăpânire pe noi, copiii născuți începând cu anii 2000 fiind considerați nativi digitali. Digitalizarea începe să ne încorseteze încet încet, devenim dependenți de ea... v-ați întrebat vreodată cum ar arăta o zi fără telefon sau internet?

Astăzi, activitățile oamenilor și relațiile dintre ei sunt legate tot mai mult de tehnologie. Tot de tehnologie se leagă și majoritatea jocurilor copiilor. “Șotronul” sau “Rațele și vânătorii” sunt aproape o necunoscută pentru copiii de azi. Jucăriile cadou primite de părinți/ bunici au devenit banale, ele fiind înlocuite de telefoane performante, tablete, jocuri digitale etc. Cu acestea însă vin și frământările părinților (Oare este bine dacă stă în fața tabletei?, Să îi dăm telefon din prima zi de școală?, Când este bine să își creeze un cont de socializare? Dacă se împrețenește cu o persoană nepotrivită?, Cum îl pot apăra? etc).

Este adevărat, există multe minusuri ale vremurilor actuale (se pierde contactul cu natura, arta socializării face tot mai puțin față, plăcerea mișcării etc), însă părinții generațiilor actuale de “copii digitali” trebuie să înțeleagă totuși că nu putem schimba acest lucru, dar nici nu trebuie să abuzăm de ea pentru a suplini lipsa de timp de care toată lumea se plânge.

De cele mai multe ori, tehnologia devine dădăcă pentru situațiile în care părinții nu pot fi alături de copii lor fizic, dar și emoțional. Primind un dispozitiv care să îi distragă atenția atunci când cel mic a vrut să fie împreună cu părintele, atunci când a vrut să se joace cu alte obiecte sau să exploreze spațiul sau atunci când i-a fost frică sau era supărat, îl determină să preia această asociere ca model și să continue să suplinească nevoile neîmplinite cu diverse activități în mediul online. Având o astfel de experiență în primii ani de viață, copilul poate înțelege tehnologia ca fiind soluția prin care poate scăpa de sentimentele pe care nu știe cum să le gestioneze, singurătatea, dorința de explorare dar fără direcție clară, plictiseala și multe altele. Într-un scenariu în care acest comportament se menține pe termen lung, cei mici ajung să se deconecteze de realitatea din interiorul lor și să nu mai știe cum să exprime adevăratele trăiri sau dorințe. Privit cu superficialitate și fără un real interes, adesea copilul poate părea în ochii adulților din jurul lui ca fiind în sine neatent, confuz, incongruent sau neglijent. Într-un mod paradoxal, mediul online este tratat adesea ca antidot pentru singurătate într-o lume în care 50 % din populație are acces la internet.

Așadar, am ajuns să înțeleg că este de maximă necesitate găsirea unui echilibru între aceste două direcții, extremele fiind dăunătoare.

Dă-i ocazia copilului tău de a explora și învăța sub o abordare care nu judecă, ci doar ghidează!!!

Bibliografie:

Gold Jodi, Părinte în era digitală, București, Ed. Trei, 2016.

NEVOIA DE A FI PĂRINȚI MAI BUNI

Prof. învă. preșcolar SECUIU LUMINIȚA
Grădinița cu P.N. Nr. 1 Mănești

„A fi un părinte bun înseamnă să creezi cel mai bun mediu pentru dezvoltarea copilului tău, inclusiv educație și stimulare, începând cu primii ani de viață. Înseamnă să te asiguri că acesta primește îngrijirea și nutriția necesară, că este protejat împotriva bolilor și accidentelor și primește un tratament adecvat atunci când este bolnav.”

(Edmond Mcloughney, Reprezentant UNICEF, România)

Educația timpurie pornește de la ideea că vârstele mici constituie baza personalității, iar pentru reușita educațională a copilului e necesar să fie antrenati toți „actorii” cu care acesta interacționează, începând cu membrii familiei, personalul din instituțiile de educație și terminând cu comunitatea. Studiile recente au demonstrat că, în general, capacitățile parentale prezic în mare măsură dezvoltarea emoțională, socială și cognitivă a copilului.

Meseria de părinte este în același timp cea mai dificilă, dar și cea mai ușoară meserie din lume. Este deosebit de greu să rezisti tot timpul ritmului antrenant impus de copil, să ai răbdare să răspunzi adecvat la întrebările adresate de copil, să reușești să vezi lumea prin ochii lui.

Rolul de părinte implică foarte multe cunoștințe și abilități necesare zi de zi, dar aceste cunoștințe și abilități nu sunt înnăscute și nici nu apar atunci când devii părinte. De multe ori părinții au întrebări la care nu au răspunsuri sau observă comportamente ale copilului lor la care nu știu cum să reacționeze. Scopul lucrului cu familia este acela de a extinde competențele acestora, nu de a se substitui responsabilitățile acesteia. Familia este cea care își asumă răspunderea membrilor ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele ei, nu o pot prelua, dar o pot susține.

Preșcolaritatea este „minutul de aur” al vieții în care se pot forma copiilor abilități importante. În educația părinților, rolul educatoarei este de a facilita contactul părintelui cu anumite cunoștințe, deprinderi necesare în educația copilului, precum și asigurarea parteneriatului în acțiunea educativă, ceea ce presupune o comunicare eficientă din partea acesteia. Educația copilului va avea succes dacă există o colaborare bună între familie și educatoare, deoarece majoritatea copiilor frecventează grădinița de la vârsta de 3 ani. Tot ceea ce învață copilul în familie se va reflecta în comportamentul lui în noul mediu al grădiniței. Aici, prin tipurile de activități și jocuri educative se vor completa sau se vor întări anumite comportamente pozitive.

Misiunea educatoarei și, în general, a cadrelor didactice este de a ajuta părinții să conștientizeze imensul impact pe care îl are atitudinea lor, comportamentul lor, modul lor de a-și trăi propria viață, în formarea și modelarea copilului. În funcție de toate acestea, copilul lor poate deveni un adult care se valorizează, care are încredere în forțele proprii, care-și asumă răspunderea deciziilor sale, care se adaptează și devine capabil să-și imagineze viitorul.

Părintele trebuie să știe că mediul de viață și educația sunt factori esențiali în dezvoltarea copilului. În orice familie, copiii au nevoie de multă iubire, grijă și atenție. Ei se simt iubiți și în siguranță atunci când sunt ascultați, când li se dă atenție. Dezvoltarea globală a personalității copilului apare atunci când el „beneficiază de dragoste și securitate, de experiențe noi, de apreciere și de stimă, de responsabilitate și autonomie”, consideră psihologul britanic Mia Kellmer Pringle. Autoarea amintită recomandă 10 comandamente legate de educarea unui copil (citată de J.P. Deschamps):

1. Oferiți copilului îngrijiri permanente, coerente, iubitoare, ceea ce este de o importanță fundamentală pentru sănătatea spiritului, la fel cum alimentația corectă este esențială pentru sănătatea copilului.

2. Oferiți copilului o „mare” din timpul și din înțelegerea dumneavoastră – jocul cu copilul, lectura cu acesta sunt mult mai importante decât un menaj bine făcut.
3. Copilul are nevoie de experiențe noi și de comunicare permanentă, ceea ce îi asigură dezvoltarea spirituală.
4. Copilul să fie stimulat să se joace, singur sau cu alți copii, ceea ce permite explorarea, imitația, construcția și creația.
5. Atunci când eforturile copilului sunt încununate de succes, el trebuie felicitat, apreciat. Copiii se hrănesc cu aprecierile și laudele părinților.
6. Părinții trebuie să-i dea copilului responsabilități, pentru a-și dezvolta imaginea de sine, simțul responsabilității dezvoltându-se doar prin activitățile practice.
7. Fiecare copil este unic! Părinții trebuie să-și adapteze comportamentul la caracteristicile acestuia.
8. Atunci când nu suntem de acord cu comportamentul copilului, manifestarea dezaprobarii trebuie să țină cont de temperamentul, vârsta și capacitatea de înțelegere a copilului.
9. Niciodată copilul nu trebuie amenințat cu pierderea dragostei părintești și abandonul; părinții pot respinge comportamentul copilului, dar nu-și pot respinge propriul copil.
10. Părinții nu trebuie să aștepte recunoștința de la acesta, deoarece copilul nu și-a solicitat nașterea (Deschamps, 1981)

Pentru o educație bine realizată, părinții trebuie să conștientizeze faptul că această „meserie” nu are pauze, nu are concediu, trebuie exercitată 24 de ore din 24; cu toate acestea însă, pe cât este de solicitantă, pe atât este de frumoasă.

JOCUL este cea mai bună psihologie inversă!

- *Legumele din farfurie:* O mămică povestește cum i-a făcut pe copii să mănânce legumele din farfurie, mereu abandonate, în ciuda rugămintelor părintești: „Le-am pus la mine în farfurie și le-am spus celor mici că toate sunt ale mele și nu au nici o șansă să mi le ia, deoarece mie îmi plac foarte mult și le mănânc cu plăcere și ele mă fac sănătoasă. În timp ce încercam să împiedic pe unul din ei să se apropie de ele, celălalt se strecura și le mânca.”
 - *Trezirea de dimineață:* „Când eram copil refuzam să mă trezesc devreme. Mama mi-a propus să-l păcălim pe tata, să-l facem să creadă că încă dorm când vine el să mă trezească. Mă puneam să mă îmbrac și să mă ascund sub pătură, să mă prefac că dorm. Tata venea să mă trezească și rămânea mereu uimit pentru că eu eram gata îmbrăcat și pregătit de plecare. Acest joc a mers pentru mine până când s-a creat reflexul de a mă trezi devreme, însă niciodată nu m-am întrebat dacă nu cumva eu eram cel păcălit și nu tata.”
 - *Lasă copilul să aleagă!* Copiilor le place să poată decide ei, acest lucru le mărește sentimentul de control. Autonomia este unul dintre factorii motivatori cei mai puternici. Dacă tot refuză tot ce este legumă din farfurie, le poți spune că au dreptul să aleagă între mazăre și morcovi, de exemplu. Dându-i această libertate, pui de fapt puterea în mâinile lor, astfel că nu vor avea de ce să riposteze.
- Lăsându-l pe copil să aleagă, îi crești sentimentul de autonomie și, în același timp, îi pui în față opțiuni care sunt acceptabile și pentru tine ca părinte.

- *Folosește competiții și premii!* Prin psihologia inversă poți transforma o activitate neplăcută pentru copii într-un concurs. Dacă cei mici nu vor să-și strângă jucăriile din cameră, spune-le că le pot lăsa acolo, dar te gândești să dai un premiu celui care umple cel mai repede un coș cu jucării. Totodată poți să participi și tu la competiție, spunând copilului: „Cred că eu strâng jucăriile mai repede decât tine!” (deși nu vei face acest lucru). Sau poți cronometra activitatea pentru a-i demonstra copilului cât a fost de rapid. În final, este răsplătit cu un mic premiu și astfel o activitate neplăcută se transformă într-un joc hazliu, iar copilul se simte valorizat.

Marea artă de „a fi părinte” constă în buna cunoaștere a propriului copil și a propriei persoane. Fiecare om este diferit și fiecare trebuie „tratat” individual. Fiecare copil, în parte, poate fi mai bun dacă beneficiază de înțelegerea necesară, iar asta este responsabilitatea noastră, a educatorilor și a părinților, doar noi ne putem cunoaște cu adevărat copiii, doar noi le putem crea mediul propice pentru o dezvoltare armonioasă.

Este nevoie de multă dragoste de sine pentru a putea oferi puilor noștri puterea ei.

„Dragostea este cea mai subtilă putere din lume!” (Gandhi)

Bibliografie:

1. Albu, Gabriel - „Repere pentru o concepție umanistă a educației”, București, Editura Paralela 45, 2005
2. Bekker, Ina; Janssen, Hans - „Educați așa!”, București, 2001
3. Cosmovici, Andrei - „Psihologie școlară”, Editura Polirom, Iași, 2000
4. Ezechi, Liliana, Păiși, Lăzărescu, Mihaela, „Laborator preșcolar”, București, 2001;
5. www.didactic.ro

FAMILIA, GRĂDINIȚA ȘI COMUNITATEA-FACTORI IMPORTANTI ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Prof. SFECLĂ CRISTINA
Școala Gimnazială Nr. 1 Manoleasa, județul Botoșani

A educa înseamnă a forma „un copil până ce ajunge om”. Educația nu-l creează pe om, ea îl ajută să se creeze.

De aceea omul nu poate fi privit doar ca „unicat”, ci și în mijlocul semenilor săi cu care întreține relații ce sunt determinate de o serie de tendințe, cum sunt cele de comunicare, asociere și colaborare pe bază de preocupări comune sau diferențiate prin nevoia de compensare.

Familia, „celula socială de bază” a devenit pentru copil primul model social. Familia și părinții constituie „unealta educativă directă a societății”.

Influența părinților este covârșitoare sub aspectul rolului lor în formarea personalității copilului, condiționată de mediul cultural în care trăiește acesta. Așadar, apare evident faptul că, până la intrarea copilului în grădiniță nu este permis ca familia să „demisioneze” de la funcția sa pedagogică, ci, dimpotrivă, s-o exercite cu cel mai deplin simț de răspundere. A fi părinte înseamnă a presta funcția de educator. Orice s-ar spune, familia constituie un „grup natural” (A. Chircev - p 215).

Familia ca factor educațional acționează în cea mai mare măsură în fazele de început ale ontogenezei, calitatea achizițiilor psihocognitive, psihoafective, psihomotorii realizate în această perioadă condiționează fundamental calitatea achizițiilor psihocomportamentale ulterioare. De modul în care familia influențează dezvoltarea copilului în primii ani de viață, depinde comportamentul socio-relațional al viitorului adult. (S. Dima, 1991, p.64)

Familia este cea dintâi școală în care copiii învață cum să se comporte în viața și societate. În procesul educativ părinții trebuie să țină seama de particularitățile de vârstă și individuale ale copilului, de faptul că fiecare etapă de vârstă se caracterizează prin trăsături definitorii care o diferențiază pe cea precedentă de cea următoare.

Ca urmare, acțiunile educative exercitate de părinți trebuie să fie raționale și continue, să se bazeze pe faptul că dezvoltarea psihică a copilului se realizează în strânsă legătură cu dezvoltarea sa fizică. (S. Dima, 1991, p.64)

În contactele cotidiene cu părinții, copilul caută în mod inconștient o concepție asupra raporturilor de autoritate, de solidaritate, de dragoste, de forță, de ajutor reciproc, de viclenie sau ipocrizie. Copilul învață mai întâi în familie iubirea de alții (frați, părinți), respectul și recunoștința. Familia creează condiții de obținere a unei identități sociale, oferă protecție, securitate, confort, condiții de creștere, educație, satisfacerea dorințelor, permite constituirea conduitelor civilizate, însușirea regulilor elementare de conduită, igienă, alimentație. Rolul părinților nu trebuie redus la meseria de educator. Părinții trebuie să fie autentici, să se arate așa cum sunt, cu nevoile lor, cu interesele lor, cu problemele personale. (V. Rose, 1972, p.140). Copilul apare ca partener al adultului, la a cărui viață trebuie să ia parte fără să fie menținut într-o lume aparte. Este mai sănătos pentru copil să fie asociat, pe măsura posibilităților, la preocupările familiei, decât să fie protejat în fața vieții. Această concepție de asociere înlătură două atitudini educative în care părinții oscilează: autoritarismul și dragostea nelimitată. (V. Rose, 1972, p.140). Convins de rolul exemplului în educație și de înclinația copilului spre imitație, Makarenko se adresa astfel părinților: „Să nu credeți că educați copilul numai atunci când vorbiți cu el, când îl povățuiți sau îi porunciți. Îl educați în fiecare moment al vieții voastre, chiar și atunci când nu sunteți acasă.

Felul cum vă îmbrăcați, cum vorbiți, cum vă bucurați sau întristați, cum vă purtați cu prietenii sau dușmanii, felul cum râdeți sau citiți ziarul, toate au pentru copil o mare însemnătate. Copilul vede sau simte cea mai mică schimbare în ton; orice subtilitate a gândurilor voastre ajunge la dânsul pe căi pe care nu le observați”.

Rolul familiei se modifică pe măsură ce copilul începe să fie influențat de alte colective, cum este colectivul de copii din creșă, din grădiniță, din școală etc.

Grădinița, cu tot efortul de a păstra specificul activității din familie, modifică totuși condițiile de reacție ale copilului, încadrându-se într-o activitate cu caracter organizat și orientată spre un anumit scop. Aceasta se deosebește de familie prin programul său progresiv-educativ, ce cuprinde intenționalități clare, prin solicitarea copilului de a se exprima, de a acționa, de a înțelege și gândi, de a percepe și simți cea ce se impune prin activitățile și materialele cu care operează educatoarea.

Copilul găsește aici o lume pe măsura sa; înconjurat de cei de-o vârstă cu el, se simte liber și mai puternic în fața adultului. În grădiniță copilul descoperă mai bine decât în familie necesitatea dreptății. Aici toată lumea are aceeași vârstă, toată lumea se aseamănă.

În procesul de educație organizată, copilului i se dezvoltă trăsăturile viitoarei personalități și unele însușiri psihice. Mediul ambiant oferă educatoarei prilejul de a exersa toate simțurile, de a le dezvolta copiilor capacitatea de percepție, spiritul de observație, de a le forma reprezentări.

În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului. Vine apoi rândul profesioniștilor din grădinițe să se ocupe de educarea și formarea copiilor printr-o metodologie și un curriculum adecvat vârstei acestora. Dar, educația copiilor, priviți ca cei mai tineri membri ai unei comunității, este responsabilitatea întregii comunități. Ea este leagănul creșterii și devenirii copiilor ca viitori adulți responsabili de menținerea lor în folosul întregii comunități. Comunitatea de oameni care trăiesc și învață împreună constituie contextul principal în care se desfășoară educația și are la bază următoarele caracteristici:

-ca ființe sociale, oamenii au, din cele mai vechi timpuri, tendința de a se organiza în comunități guvernate de o serie de norme formale și informale care asigură funcționarea și progresul comunității

-în cadrul comunității, în diverse domenii de manifestare, fiecare persoană are drepturi și obligații. Astfel, asigurarea accesului egal la educație este dreptul fiecărui membru al comunității, dar și responsabilitatea întregii comunități. Sistemul de educație devine astfel parte integrantă în viața comunității, cu toate cerințele ce decurg pentru buna lui funcționare

O comunitate care plasează educația printre prioritățile sale este o comunitate care acționează conștient în folosul tuturor membrilor săi. Atunci când părinții, copiii și ceilalți membri ai comunității se consideră parteneri în educație, se creează o comunitate de suport care începe să funcționeze în folosul unei dezvoltări corecte bio-psiho-socială a copiilor.

Bibliografie:

- Chircev A. – *Specificul dezvoltării psihice a copilului*, 1987
- Dima S. – *Contribuța familiei în dezvoltarea și educarea copilului*”, în *Revista „Învățământul preșcolar*, nr. 1, 1991
- Păun E. – *Școala – abordare sociopedagogică*, Ed. Polirom, Iași, 1999
- Rose V.– *Cunoașterea copilului*, E.D.P., București, 1972
- Nicola I.– *Tratat de pedagogie școlară*, Ed. Aramis, București, 2001

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII LA ELEVII CU CES

Prof. SIN MARIAN

Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Comuna Filipești de Târg

“Școala trebuie să urmărească tot timpul ca tânărul să părăsească băncile ei nu ca specialist, ci ca o personalitate armonioasă.” (Albert Einstein)

Idealul educațional în învățământul preuniversitar românesc vizează dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, formarea personalității autonome și creative. Un rol deosebit de important în vederea atingerii acestui ideal îl are educația non-formală. Educația non-formală completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului de învățământ, dar și în interiorul acestuia, constituind o punte între cunoștințele asimilate la lecții și informațiile acumulate informal.

Componență importantă a educației nonformale, activitățile extrașcolare (extradidactice sau extracurriculare) oferă cele mai eficiente metode de formare a caracterului copilului încă din clasele primare. Ele au un rol foarte important datorită caracterului lor activ participativ, facilitând integrarea eficientă și rapidă a elevilor în colectivitate. Această integrare facilitează la randul ei procesul de autocunoaștere. Implicându-se în acest tip de activități, elevii devin “subiecți” conștienți ai acțiunii, trăind intens succesele sau insuccesele propriei lor activități. Ei devin capabili să-și orienteze curiozitatea nu numai asupra lumii exterioare, ci și asupra propriei persoane. Se formează astfel

„imaginea de sine”, esențială în succesul școlar. Rolul terapeutic al activităților extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza mai ușor socializarea copiilor cu CES. În funcție de specificul lor, aceste activități dezvoltă la elevi priceperi, deprinderi și abilități cognitive și comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfășurându-se în afara cadrului tradițional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială.

Activitățile extracurriculare de tipul vizitelor, excursiilor și drumețiilor, permit dezvoltarea relațiilor interpersonale și o mai bună relaționare a copiilor cu societatea; sporirea interesului de cunoaștere a frumuseților naturale și de patrimoniu; formarea și dezvoltarea unor sentimente de prețuire a mediului natural, în vederea adoptării unui comportament ecologic adecvat. **Exemplific câteva activități desfășurate** cu elevii clasei a VII-a A pe care o coordonez, elevi cu deficiență mintală medie: „În vizită la Conacul Pană Filipescu din localitate”, „Plimbare la ruinele palatului postelnicului Constantin Cantacuzino”, „Drumeție la Heleșteul din localitate”, „Toamnă în parcul comunal”, „Să redescoperim frumusețea pădurii”, „O zi la Ploiești”etc.

Concursurile cu tematică diferită (sportive, artistice, pe discipline de studiu, etc.) dezvoltă la elevii cu CES, spiritul de competiție, de echipă, îi mobilizează la cooperare și le dezvoltă încrederea în forțele proprii.

Participarea copiilor cu CES la activități cultural-artistice constituie puncte de referință, jaloane care-i duc spre autocunoaștere, matricea spirituală în care un copil își descoperă treptat propria sa identitate, rostul său în lume. Serbările de Crăciun, de 8 Martie sau 1 Iunie, permit socializarea și valorizarea acestor copii.

Bibliografie:

1. Carasel, A; Lazăr, V (2008) - „Psihopedagogia activităților extracurriculare” - Editura Arves
2. Popovici, D. (1998) – Învățământul integrat sau incluziv – Editura Corint, București
3. Popescu, G; Pleșă O. (1998) - „Handicap, readaptare, integrare” Pro Humanitate, București

MOTIVAȚIA PARTICIPĂRII ELEVILOR LA ORE ȘI PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR

**Prof. înv. primar SIN MĂLINA FLORINA
Șc. Gimnazială „Grigore Moisil” Ploiești**

Lipsa motivației pentru școală a elevilor, datorată toleranței scăzute la efort intelectual, constituie una dintre cauzele abandonului școlar. Prin urmare, școala a ajuns să fie abandonată pentru că nu mai este percepută ca valoare în sine. Aceasta se corelează și cu atitudinea indiferentă, neglijentă sau ostilă a unor părinți față de actul educațional și față de evoluția propriilor copii. De asemenea, migrația circulatorie nu pare a fi un factor de risc în sine, dar există probleme importante de reintegrare a copiilor de migranți care părăsesc sistemul și apoi se reîntorc, la vârste mai mari. Specialiștii în psihologie susțin că abandonul școlar este cauzat și de factori de natură psihologică cum sunt starea psihologică a elevului și reacția acestuia la apariția insuccesului școlar și a conflictelor cu autoritățile școlare. În astfel de situații, elevii care nu au resursele intelectuale necesare pentru a se mobiliza în vederea depășirii dificultăților vor căuta să-și satisfacă nevoia de valorizare personală în afara școlii, părăsind școala într-un final.

Metode de prevenire a abandonului școlar:

- implicării părinților în reabilitarea școlară și socială a elevilor expuși riscului de abandon școlar;
- Observarea timpurie a situațiilor care conduc spre abandon școlar;
- Predarea lecțiilor într-un mod relevant, creativ, inovativ, motivant;
- Obținerea succesului educațional al elevilor printr-o monitorizare atentă a conduitei acestora, a participării la orele de curs, a rezultatelor școlare (îmbunătățirea rezultatelor);
- Cunoașterea elevilor, apoi adaptarea lecțiilor în funcție de nevoile și de nivelul acestora;
- Dezvoltarea unui plan timpuriu de combatere a abandonului școlar;
- Dezvoltarea și furnizarea unor programe educaționale care să conducă la formarea competențelor cheie la elevii expuși riscului de abandon școlar.

Actualele activități instructiv-educative sunt centrate pe individualitatea copiilor, de aici și nevoia de a utiliza metode variate de predare, selectate atent, în funcție de personalitatea și nevoile celor care urmează a fi „prelucrați”. Astfel, în activitatea didactică, este indicat să putem identifica din timp elevii cu un potențial crescut sau scăzut în diferite domenii de activitate.

În ceea ce privește interesele, trebuie subliniat că au un grad de finețe superior nevoilor, constituindu-se în forme particulare ale motivației, concretizate printr-o orientare anume a cunoașterii către anumite domenii ale realității. Interesele au o importantă încărcătură afectivă și au un rol determinant în orientarea activității umane și acumularea de noi cunoștințe.

Astfel, interesul pentru o disciplină poate îmbrăca uneori forma curiozității manifestată prin dorința de cunoaștere teoretică. Afectivitatea generează alteori dorința de a practica chiar o anumită meserie în relație cu interesele exprimate.

O atenție deosebită trebuie acordată elevilor slabi și nemotivați. În practica educatională s-a constatat că profesorii comunică puțin cu elevii slabi și nemotivați, se mulțumesc cu răspunsuri incomplete ale acestora la lecție, sunt tentați să-i critice frecvent și manifestă dispreț față de ei atunci când eșuează. În fața unor astfel de comportamente, elevii percepuți ca slabi și nemotivați nu fac nici un efort pentru a învăța, deoarece ei știu că profesorii îi solicită foarte rar și că lor li se adresează doar pentru a le face observații. Se intră atunci într-un cerc vicios: nefiind încurajați să lucreze, elevii nu sunt motivați și, nelucrând, rămân în urmă la învățătură, confirmând astfel opinia profesorului cum că nu se pot obține rezultate bune cu acești elevi.

Profesorul trebuie să se străduiască să acorde atenție în mod egal tuturor elevilor, indiferent care sunt capacitățile lor. Față de elevii considerați slabi și nemotivați, profesorul ar trebui să adopte următoarele comportamente:

- să-și exprime încrederea în capacitatea lor de a reuși;
- să le acorde aceeași atenție ca și elevilor buni;
- să evite crearea de situații competitive în care ei nu pot decât să piardă;
- să nu le facă observații în fața colegilor;
- să evite a-și exprima disprețul atunci când ei eșuează;
- să manifeste interes pentru reușitele lor;
- aprecierea verbală și scrisă;
- folosirea corectă a notării;
- dezvoltarea curiozității, a spiritului investigative, mobilizarea pentru o atitudine exploratorie.

Activitățile „de după ore” sunt foarte utile pentru majoritatea elevilor, cu atât mai mult cu cât sunt unii dintre ei care nu au cea mai bună viață de familie. În cazul unui astfel de copil, activitățile extracurriculare sunt binevenite deoarece îi pot schimba optica asupra vieții și îl pot orienta spre un drum mai bun. Dacă acasă îi lipsește „mentorul”, persoana care să îl ghideze, copilul va căuta unul afară, așa că este indicat să fie un adult responsabil, un profesor, un îndrumător.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe individ mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută copilul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul copiilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume dominată de mass-media, referindu-ne aici la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional.

Activitățile extracurriculare sunt variate, astfel încât elevii pot fi implicați, în funcție de interesele fiecăruia. Nu este necesar ca elevii să exceleze în aceste activități, atâta timp cât la sfârșit asimilează niște experiențe noi care îi vor ghida mai departe. *Activitățile extrașcolare*, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Școlarii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități. Dascălul are, prin acest tip de activitate posibilități deosebite să-și cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influențeze dezvoltarea, să realizeze mai ușor și mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viață.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, excursiile și taberele școlare, spectacolele, serbările și festivitățile, concursurile școlare constituie motivații pentru elevi, de a manifesta o frecventă participare la ore și o mai bună implicare în activitățile instructiv-educative.

Bibliografie:

- Jinga, I., Negreț, I., (1994), *Învățarea eficientă*, București, EDP;
- Neamțu, C., (2003), *Devianța școlară*, Iași, Ed. Polirom;
- Cristea, C.G., (2003) *Psihologia educației*, Ed. București

“CREȘTEM, ÎNVĂȚĂM ȘI EDUCĂM ÎMPREUNĂ!” PARTENERIAT EDUCATIV GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

**Profesor învățământ preșcolar SÎRCĂ RALUCA
Grădinița cu PN și PP Băicoi, Structura Lilieshti**

“Pentru a fi un bun părinte, ce își înțelege copilul, adultul trebuie să-și amintească de propria lui copilărie, să re trăiască sentimentele copilului de atunci ... și în loc să îndepărteze acel copil, să-l scoată la iveală și ... simțind ca un copil, să se întâlnească cu fiul sau fiica lui. Nu este o pledoarie pentru un adult care se copilărește, ci pentru un adult care privește vârsta copilăriei cu cea mai mare seriozitate, cu răspundere și afecțiune.” (Magdalena Dumitrana)

În educarea copilului, familia și grădinița sunt două instituții sociale care își aduc contribuția în mod diferit dar, în același timp, sunt doi parteneri care acționează în beneficiul acestuia. Familia este primul mediu educativ, mediu în care copilul se naște, se dezvoltă, se formează, își interiorizează principii și valori. Rolul parental este unul complex, iar părinții încep să-l învețe chiar din perioada premergătoare nașterii copilului. Pe parcursul antepreșcolarității, a preșcolarității, a școlarității mici, dar și ulterior, părinții își formează și își dezvoltă competențe parentale, desăvârșindu-și “arta de a fi părinte”. Rolul acestora trece prin numeroase etape, fiind într-o continuă transformare, motiv pentru care sunt necesare împărtășirea experienței cu alți părinți și colaborarea cu alte instituții educaționale.

Pedagogia tradițională utiliza termenul de “colaborare” între familie și școală, termen care a fost extins la “comunicarea prin cooperare și colaborare”, ulterior fiind inclus într-un nou concept, acela de “parteneriat”.

Parteneriatul educational reprezintă astfel, unul din conceptele cheie ale pedagogiei moderne. În prezent, este abordat tot mai des acest concept, fiind evident faptul că sunt necesare alte relații între partenerii educaționali, datorită schimbărilor prin care trece lumea modernă.

În general, „parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părți, care acționează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune.”

Literatura de specialitate îl definește ca “modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părți decid să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun”, parteneriatul educațional fiind o cerință a educației moderne și din ce în ce mai des încheiat între familie și unitatea de învățământ.

Odată cu intrarea copilului în primul mediu instituționalizat, grădinița, se impune implicarea permanentă a părinților, scopul comun fiind dezvoltarea unor relații pozitive între familie și grădiniță, armonizarea cerințelor educative și a sistemului de valori.

Astfel, se creează oportunitatea unei comunicări și colaborări planificate, permanente.

În acest sens, în anul școlar 2020-2021, am încheiat parteneriatul educațional **“Creștem, învățăm și educăm împreună!”**:

“Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Inițiator proiect si coordonator: Grădinița cu PN și PP Băicoi, Structura Lilieshti, PIP Sîrcă Raluca

Durata proiectului: an școlar 2020-2021

Argument

Familia reprezintă pentru copil o instituție socială, un mediu unic, natural, social, educativ, în care copilul se dezvoltă iar grădinița este prima treaptă a sistemului de învățământ, primul mediu educativ instituționalizat.

Intervenția educațională are nevoie de sprijinul și implicarea părinților, așa cum părinții au nevoie de colaborarea continuă cu unitatea de învățământ pentru informarea și consilierea lor, dar și

pentru beneficiul copilului, pentru formarea și dezvoltarea lui optimă, pentru integrarea lui educațională și socială.

Parteneriatul grădiniță-familie, activitățile pe care educatorii și părinții le desfășoară, ca parteneri pentru a asigura dezvoltarea copilului în programul educativ din grădiniță, au un efect benefic și reprezintă un start bun pentru o mai bună cunoaștere a copilului de către educator, pentru a crea părinților încredere în cadrul didactic dar și în competențele lor, pentru ca aceștia să continue activitățile derulate în grădiniță, pentru constituirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, pentru uniformizarea cerințelor și a sistemului de valori.

Motivația:

- necesitatea menținerii unității de cerințe în educația copilului
- necesitatea realizării unei legături reale între grădiniță și familie, ca parteneri egali în educarea copilului

Scopul parteneriatului educational:

- reconsiderarea problemei educaționale în termeni adecvați reformei din învățământul preșcolar
- implicarea și participarea reală a părinților în activitățile de la grupă și cele extracurriculare
- instrumentarea părinților, cu noi strategii de relaționare cu copiii lor.

Obiective:

- formarea părților în spiritul ideii de parteneri egali și responsabili în educarea copilului preșcolar
- conștientizarea de către părinți a rolului instructiv educativ al grădiniței
- convingerea părinților pentru a investi în dezvoltarea personală a copiilor și a grupei în ansamblu
- achiziționarea de către părinți a unor informații și cunoștințe despre dezvoltarea psiho-motrică a copiilor, pe care să le exerseze în mod practic în educarea propriilor copii
- participarea părinților împreună cu preșcolarii la activități practice, cultural-artistice, concursuri, vizite.

Metode/tehnici de lucru:

- întâlniri cu specialiști, consiliere, dezbateri, dialog, vizionare clipuri video, expuneri, prezentare de imagini, lectorate, lucrări ale copiilor, ateliere de lucru, activități practice și cultural-artistice, vizite, excursii.

Grupul țintă: părinți, copii

Beneficiari:

- directi – copiii, părinții, colectivul grădiniței
- indirecti – grupul familial lărgit, anturajul social al copilului, comunitatea

Locul de desfășurare: Grădinița cu P.N. Liliesti, Baicoi

Resursele proiectului:

- umane - copiii din grădiniță, educatoare, părinți, bunici, specialiști în educație
- materiale – materiale informative în domeniul educativ, reviste de specialitate, psihologia copilului, pedagogia preșcolară
- temporale: septembrie 2020 – iunie 2021

Organizarea și implementarea proiectului:

- proiectul se organizează în Grădinița cu P.N.Liliesti
- se vor desfășura activități de consiliere a părinților pe teme educative
- se va crea un centru de resurse cu scopul de a îmbunătăți cunoștințele părinților referitor la necesitatea realizării unei legături reale între grădiniță și familie ca parteneri egali în educarea copilului
- se vor organiza ateliere de lucru, asistențe la activități, vizite, excursii

Rezultate așteptate:

- o mai bună cunoaștere a copiilor de către părinți
- schimbarea atitudinii părinților față de copii
- schimbarea premiselor relației grădiniță – familie
- însușirea unor aspecte teoretice privind educarea copiilor (managementul conflictelor, activități de relaxare și recreere a copiilor, tipuri de recompense)
- implicarea părinților în activitățile educative desfășurate în grădiniță

-schimbarea atitudinii celor doi parteneri în beneficiul preșcolarilor

Evaluare:

-chestionare, expoziție foto, expozitie lucrari

Mediatizare:

-avizierul grădiniței, site-ul gradinitei, presa locală

Diseminarea rezultatelor:

-expuneri în cadrul Consiliului profesoral, schimburi de bune practici

-popularizarea parteneriatului în sesiuni de comunicări, simpozioane, publicații, concursuri

Finalizarea proiectului:

-stabilirea concluziilor

-solicitări din partea unor participanți de a se implica în proiecte similare

Calendarul de activități:

1.Septembrie 2020: **„Să ne cunoaștem!”**: Întâlnire parteneri educaționali și prezentare proiect, informarea părților despre nevoile și cauzele care au condus la inițierea acestui proiect, acordul părților referitor la activitățile și datele din calendarul de activități.

2.Septembrie 2020: **„100 de zile de grădiniță”**: Realizarea unor colecții de 100 de obiecte pentru marcarea trecerii a 100 de zile de grădiniță

3.Octombrie-Noiembrie 2020: **„Festivalul toamnei”**: Confectionarea unor lucrări practice din fructe, legume de toamnă, frunze, realizarea salatelor de fructe/legume, a conservelor, a borcanelor cu murături, carnavalul toamnei.

4.Decembrie 2020: **„La multi ani, Romania!”**: Activitate practică, conștientizarea apartenenței la spațiul românesc, cunoașterea, respectarea și transmiterea valorilor naționale.

„E vremea colindelor!”: Program cultural-artistic, interpretare colinde

5.Ianuarie 2021: **„Citește-mi 100 de povești!”**: Părinții, bunicii sunt invitați să citească preșcolarilor, conștientizarea importanței cititului cu voce tare la vârste timpurii.

6. Martie 2021: **„100 de zile de grădiniță”**: Prezentare și expunere lucrări/colecții realizate

„Mărțișorul, vestitorul primăverii!”: atelier confectionare mărțișoare.

7.Aprilie 2021: **„Ziua Pământului”**: Activități ecologice, valorificarea creativității și abilităților părinților în activitățile cu copiii, îngrijirea mediului, prin înțelegerea, respectarea și conștientizarea importanței naturii în viața oamenilor.

8.Mai 2021: **„Încondeiem ouă”**: Atelier pictură, cunoașterea și respectarea tradițiilor și obiceiurilor specifice sărbătorii Învierii Domnului.

9.Iunie 2021: **„La multi ani, copile!”**: Activități în aer liber, formarea și dezvoltarea deprinderilor motrice în vederea dezvoltării armonioase a copiilor.

„Cum a fost împreună?”: Participanții își împărtășesc impresiile cu privire la activitățile desfășurate în cadrul parteneriatului, completare de chestionare.

10.Săptămânal: Consiliere parentală, discuții de informare și consiliere a părinților pe teme conform planificării anuale.

11.Permanent: Colaborarea cu familia pentru dezvoltarea holistică a copiilor, instrumentarea grupului ținută cu metode de interrelaționare pozitivă, dialoguri individuale cu părinții, discuții colective cu părinții grupei de copii, dezbateri, referate.

Datorită contextului generat de pandemie, în acest an școlar, o mare parte a activităților educative, cât și a celor extracurriculare s-au desfășurat on-line. Implicarea părinților în sprijinirea derulării tuturor acestor activități, a crescut. Activitățile on-line au apropiat părțile implicate în procesul educațional, au îmbunătățit comunicarea între cadrele didactice și părinți, părinții s-au familiarizat cu unele strategii de predare-învățare, au participat activ și au înțeles nevoile de educare și dezvoltare ale propriilor copii. Premisele creșterii, dezvoltării și obținerii unor rezultate mai bune sunt strâns legate de implicarea părinților în educația copiilor.

Învățarea colaborativă (profesor-părinte-elev) conduce la îmbunătățirea performanțelor școlare, iar rolul părinților este unul cheie în parteneriatul cu unitatea de învățământ, în beneficiul copiilor.

PREȘCOLARITATEA ȘI EDUCAȚIA DIGITALĂ

Profesor învățământ preșcolar STAN FLORENTINA RAMONA
Grădinița cu PP și PN “Crai Nou” Ploiești

Preșcolaritatea este perioada formării inițiale a personalității copilului, el își lărgeste experiențele cognitive, își dezvoltă imaginația și limbajul. Pentru ca toate acestea să fie mult mai ușor de asimilat de către copil ele trebuie introduse treptat și centrate pe atingerea comportamentelor noului curriculum.

Metodele utilizate la preșcolari sunt atât cele clasice, cât și cele moderne, iar cadrul didactic poate face ca metoda folosită să strânească interesul copilului preșcolar și să-l determine să învețe în modul cel mai plăcut: prin joc. Jocul liber este o activitate plină de voiciune, în care copiii au prilejul să exploreze medii diferite și să îndeplinească diferite sarcini. Fiecare copil are dreptul să aleagă și să participe la activitățile care îl interesează.

Modernizarea și perfecționarea metodologiei didactice presupune sporirea caracterului activ al metodelor de învățământ, adică aplicarea acelor metode care au un pronunțat caracter formativ. Pentru a realiza o educație de calitate centrată pe copil este necesar ca activitățile de învățare să fie combinate cu activitățile de cooperare, de învățare în grup și de muncă interdependentă. Folosirea metodelor interactive de grup în activitatea cu preșcolarii mi-a permis să experimentez, să caut noi variante pentru a spori eficiența activității instructiv-educative din grădiniță, prin directă implicare a preșcolarului și mobilizarea efortului său cognitiv.

Adevărata învățare este aceea care permite transferul achizițiilor în contexte noi. Lucrul în echipă a oferit copiilor posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile, iar timpul de soluționare al problemelor a fost de cele mai multe ori mai scurt. Așadar, metodele interactive determină solicitarea mecanismelor gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității.

Noul curriculum pentru învățământul preșcolar aduce noi accente care pun în valoare dezvoltarea globală a personalității copilului. Un accent deosebit este acela al diversificării strategiilor de predare-învățare-evaluare, caracterizat prin folosirea de metode activ-participative, prin asigurarea de valențe formative ale jocului, ca activitate de bază a copilului, precum și printr-o evaluare a fiecărui copil în raport cu el însuși. Prin joc sunt încercate și exersate moduri de comportament în viață, sunt testate reacții la diferite situații și sunt formate atitudini. Copiii nu pot menține suspansul pentru un timp mai îndelungat, de aceea ei pot repeta situațiile de joc la infinit, până ce au învățat ceva din acestea. Astfel jocul devine o metodă importantă de învățare și memorare. Jocul este o metodă, care are un mare potențial de formare și dezvoltare a personalității complete.

Jocul oferă copilului numeroase ocazii de a-și combina și recombine reprezentările de care dispune. În timpul jocului nu există oameni mai serioși decât copiii mici: jucându-se ei nu numai că râd, dar trăiesc și emoții profunde, se bucură ori suferă. Copilul imaginează și creează multe lucruri: ascultând povești, basme, povestiri, el reconstruiește mental momentele narațiunii, amplifică sau diminuează structurile inițiale, multiplică sau omite numărul de elemente structurale. Acum se dezvoltă capacitatea copilului de a integra psihicul în real.

A fi profesor în învățământul preșcolar este cel mai frumos mod de a te menține tânăr și confortabil în pielea ta. A fi profesor printre cei mici, înseamnă a te transpune într-o altă lume, o lume a poveștilor, o lume nedescoperită, plină de aventuri și probe greu de trecut, dar cu multă **muncă și dorință de reușită**, copiii dovedesc perseverența și reușita lor.

Copiii sunt captivați de tot ce este nou, iar noul înseamnă modul în care noi îl prezentăm. Captivarea copiilor atunci când suntem ușor puși pe șotii, cât și întregul demers didactic decurge mult mai simplu, mai natural dacă implicăm jocul. Jocul la vârsta preșcolară este principala lor activitate, de aceea în meseria de educatoare trebuie să ne atingem toate obiectivele, dar este foarte important modul de aplicare, acela fiind jocul.

Un factor important îl reprezintă și ambianța în grădiniță, decorul folosit în sala de grupă, pe holurile grădiniței, acestea reprezentând o reală bucurie pentru cei mici, o dorință arzătoare de a reveni cu plăcere la grădiniță. Predarea la grupă este centrată pe copil, prin folosirea metodelor și strategiilor didactice specifice vârstei lor, prin derularea unor activități extrașcolare, dar totul pornind de la joacă.

Noua situație școlară a determinat ca întreaga activitate să se desfășoare chiar și în mediul online, dar aici, preșcolarul este mult prea mic pentru a-și desfășura activitatea de unul singur. Preșcolarul are nevoie de interacțiune, de colaborare, de afecțiune, de încredere acordată la fiecare eșec sau impas. Mediul online pentru preșcolari este unul greu de realizat și imposibil fără prezența unui adult. Colaborarea în permanență educatoare-părinte determină o bună desfășurare a demersului didactic, fie și el online, dar cum majoritatea părinților nu dispun de timpul necesar pentru a-l petrece în permanență cu propriul copil, preșcolarul efectua doar o parte din exercițiile propuse.

Era digitală a avut efectul unei altfel de colaborări, dar și reușita preșcolarului de a-și dezvolta o autonomie aparte, mai devreme decât este posibil în mod normal. În ceea ce privește experimentarea și exersarea diverselor joculețe pe dispozitive electronice (calculator/laptop/ tableta/ telefon), în care sunt vizate obiectivele educatoarelor, preșcolarii s-au descurcat foarte bine, rezolvând și repede și corect sarcinile din joculețe. Joculețele au fost adaptate grupei de preșcolari, au vizat aspecte din tema săptămânală și cu obiectivele activității propuse. Un preșcolar are nevoie permanentă de adult, de alți colegi, de colaborare, de interacțiune, de dialog, de multă comunicare, de multe răspunsuri care doresc a fi descoperite. Aceștia la vârsta preșcolară au o creativitate și imaginație aparte, totul este nou, multe sunt necunoscute, iar dorința de descoperire este foarte mare, fapt pentru care această interacțiune este necesară în mediul școlar fizic.

Copilul mic are etape diferite de manifestare a stărilor sufletești, se supără repede, dar atunci când educatoarea intervine, rezolvă situația rapid printr-o simplă expresie “Mai încearcă!” sau “Ai încredere, o să reușești!”, toate acestea fiind posibile doar în mediul școlar cu prezența fizică a preșcolarilor. A fi educatoare sau profesor în învățământul preșcolar este o plăcere, mai ales atunci când copiii sunt fericiți, vin cu plăcere la grădiniță, își exprimă trăirile, sentimentele, își deschid practic sufletul în fața noastră spunându-ne foarte multe lucruri, își îmbrățișează doamna, iar lucrul acesta este printre cele mai mari satisfacții ale acestei meserii.

Fericirea copiilor este recompensa noastră, a cadrelor didactice, ne optimizează în multe alte situații neașteptate ale viitorului.

Bibliografie:

- Oprea Crenguța Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2009
- Cerghit Ioan, Metode de învățământ, Iasi, Editura Polirom, 2006
- Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, Metode interactive de grup, Craiova, Editura Arves, 2002

EDUCAȚIA PARENTALĂ

Educatoare STAN MIHAELA
Grădinița cu Program Normal Drăgănești, jud. Prahova

În general, termenul de educație parentală denumește, în sens larg, ”programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii” (Carter, 1996). Într-un sens mai restrâns, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală, și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite cu copiii.

În literatura domeniului, cele mai frecvent invocate consecințe ale educației parentale sunt: îmbunătățirea cunoașterii părinților în domeniul dezvoltării copiilor, a nevoilor acestora și modului cum acestea pot fi satisfăcute, în așa fel încât să susțină sănătatea fizică și psihică a copilului; informarea părinților în legătură cu drepturile copilului și modul în care acestea trebuie respectate; îmbunătățirea abilităților părinților de a comunica cu copiii, de a-și ajusta așteptările față de aceștia în mod realist; îmbunătățirea atitudinilor responsive și suportive a părinților față de copii, a capacității lor de a sprijini autonomizarea copiilor prin disciplinarea pozitivă a lor etc. Toate aceste lucruri pot constitui soluții posibile pentru o serie de probleme sociale importante: abuzul asupra copilului, reducerea abandonului școlar, problemele sociale ale adolescenților (consum de droguri, delincvență etc.), eșecul școlar, violența tinerilor; de asemenea, ele afectează pozitiv adulții la nivelul construcției identității parentale și a demnității de părinte, la nivelul rețelelor lor sociale, pe care le dinamizează, restructurează și consolidează, la gestionarea și reducerea stresului parental (Goddard, Myers-Walls, Lee, 2004).

Terry Arendell, dezvoltând teza construcționistă a familiei, susținută de Gubrium și Holstein în lucrarea „What is family” (1990) și particularizând-o la contextul parentalității, comentează faptul că „activitățile parentale nu sunt comportamente naturale, derivate din capacitatea de reproducere, ci modurile în care copiii sunt crescuți, îngrijiți și socializați (...) sunt procese sociale dinamice, deschise și mutabile. Multidimensională și complexă, parentalitatea implică diverse comportamente, abilități și obiective, învățate prin participarea la comunitatea socială. Chiar și capacitățile de a îngriji și de a empatiza cu alții, deși intrinseci ființei umane, sunt dezvoltate prin învățare. Relațiile părinte-copil sunt formate și susținute prin interacțiuni sociale, iar relațiile și experiențele sunt interpretate și semnificate” (Arendell, 1997, p.4).

Prin urmare, parentalitatea este situată în spațiu și timp; ea nu se desfășoară într-un vid social, ci este mai degrabă „interrelaționată integral și este modelată de modificări demografice, evenimente istorice și pattern-uri, norme culturale și valori, sisteme de stratificare socială, dezvoltări și aranjamente familiale și mutații în organizarea și structura societală” (Arendell, 1997, p.4).

Programele de educație parentală sunt parte integrantă a politicilor de sprijinire a familiilor și sunt fundamentate pe două principii (Carter, 1996): - Cel mai bun mijloc pentru a influența favorabil dezvoltarea copiilor și comportamentele acestora este să acționezi asupra convingerilor, atitudinilor și comportamentelor părinților, căci aceștia sunt cei mai timpurii și mai apropiați educatori ai copiilor. - Modul cum să fii părinte se învață și se exersează și nu este înăscut sau moștenit. Deși nu există un consens absolut asupra termenului de educație parentală, în sens larg acesta denumeste „programele, serviciile și resursele destinate părinților și celor care îngrijesc copii, cu scopul de a-i sprijini pe aceștia și de a le îmbunătăți capacitatea de a-și crește copiii” (Carter, 1996). Într-un sens mai restrâns, educația parentală se referă la programele care ajută părinții să își dezvolte și să își îmbunătățească abilitățile parentale, să înțeleagă dezvoltarea copilului, să învețe să reducă stresul care poate afecta funcționalitatea parentală, și să învețe să folosească modalități alternative de abordare a situațiilor dificile întâlnite cu copiii (Small, 1990).

Bibliografie:

- Arendell, T., 1997, Contemporary parenting. Challenges and issues, Sage Publications, California
- Carter, N., 1996, See how we grow: a report on the status of parent education in the US, Philadelphia: Pew Cheritable Trusts
- Goddard, H.W., Myers-Walls, J.A., Lee, T.R. (2004). Parenting: have we arrived? Or do we continue the journey? Family and Consumer Sciences Research Journal, 33, pp. 457-474
- Gubrium, J., Holstein, J., 1990, What is family
- Holt România, 2010, Cum să devenim părinți mai buni. Ghidul părintelui, Expert Projects, Iași.
- Holt România, 2010, Cum să devenim părinți mai buni. Manualul educatorului parental, Expert Projects, Iași
- Small S.A., Eastman, G., 1991, "Rearing adolescents in contemporary society: a conceptual framework for understanding the responsibilities and needs of family parents, family relations, vol. 40, pp.455-462
- UNICEF, 2009, Educația parentală contează. Uniți pentru copii: Buletin informativ trimestrial al UNICEF România,, nr. 5, pp. 3-5
 - UNICEF România, Educație parentală în România

GÂNDURI DE PĂRINTE... PRIN OCHII UNUI DASCĂL...

STOIAN CAMELIA MARIANA

Liceul Tehnologic sat Cioranii de Jos

Grădinița cu P.N. Cioranii de Jos – structură

”Ca să-l călăuzești pe copil pe calea pe care trebuie s-o urmeze, călătorește tu mai întâi pe ea.” spune Josh Billings.

Titlul lucrării este sintagma pe care ne-am dori-o realizată fiecare dintre noi, atât în calitate de părinte cât mai ales în calitate de cadru didactic. Și nu este un lucru imposibil dacă conștientizăm menirea noastră pe pământ din prizma familiei, cel mai frumos ”nucleu al societății”.

Meseria de părinte nu se învață totdeauna din cărți, în școli de prestigiu, ci ea se formează într-o școală a vieții, din experiențele propriilor trăiri, prin șlefuirea permanentă a diamantului din sufletul de copil, prin conștientizarea permanentă a efectelor propriilor fapte.

Am ajuns la vârsta la care îmi pot permite, zic eu, să dau sfaturi, părinții copiilor pe care îi ”dăscălesc” în acest an sunt copiii pe care i-am avut la grupă odinioară și îi privesc acum prin ochii copiilor de altădată.

A fi părinte înseamnă de fapt ați îndeplini cu respect și dăruire sarcina pe care ți-ai asumat-o atunci când ai hotărât să devii părinte. Responsabilitatea care cade pe umerii părintelui este una imensă. El este modelul pe care copilul îl urmează, el îi oferă acestuia condiții de viață, securitate afectivă, educația de bază, etc. Practic, de modul în care părintele își îndeplinește rolul depinde viitorul copilului.

Personal, consider că legătura firească și logică dintre părinte și copil o face comunicarea. Stai de vorbă cu micuțul încă din timpul sarcinii este un lucru firesc și normal, mângâie-l, spune-i cuvinte dulci și dragăstoase, fă-l să se simtă membru al familiei încă din această fază. Să stai de vorbă cu copilul tău chiar și atunci când nu spui nimic este lucrul cel mai frumos care i se poate întâmpla: zâmbește-i, atinge-l, apropie-l, sărută-l, fă-i cu mâna, etc. pentru că el înțelege ceea ce tu îi transmiți și-ți va răspunde. Tratează-l așa cum ai dori să fii tu tratat dacă ai fi copilul. Tratarea de pe o poziție de egalitate nu înseamnă însă a lăsa copilul să facă ceea ce vrea el sau a ne subordona lui. E bine ca acesta să fie conștient de existența unor limite și a unei ierarhii familiale.

Nu este de ajuns să comunici, ci este esențial să comunici eficient.

Când comunicăm cu copilul nostru, este bine ca acesta să simtă că i se acordă atenție, că nu are de ce să îi fie frică fiindcă spune ceea ce simte și ceea ce își dorește. Am observat de-a lungul carierei didactice copii care strigă pentru a se face auziți și dacă am tras un semnal părintelui acesta a replicat ”că el nu are timp să asculte toate balivernele lui”. Copilului trebuie să-i răspunzi atunci când întreabă și să-l obișnuiești să întrebe când trebuie, în sensul de a nu întrerupe o discuție importantă dintre adulți.

O altă condiție care stă la baza unei comunicări eficiente o constituie **comunicarea pozitivă**, rezultat al gândirii pozitive.

De exemplu, atunci când copilul sparge un vas sau vine acasă cu o notă mai mică decât ne-am fi așteptat, un părinte care știe să comunice pozitiv va reuși întotdeauna să găsească elemente demne de apreciat. Adoptarea unor atitudini greșite – amenințarea, contrazicerea și minimalizarea problemei, critica, etichetarea, indiferența, ironia, învinuirea, nemulțumirea, reproșul și umilirea – duc la scăderea eficienței în comunicare și uneori chiar predispun la apariția conflictelor. Consecințele negative pot să apară mai devreme sau mai târziu însă, pentru a putea fi preîntâmpinate, este bine ca adultul să acorde o atenție specială comunicării.

Am auzit de-a lungul timpului de diverse tipuri de părinți: indiferenți, perfecționiști, exagerați, democratici, hiperprotectori, permisivi, autoritari, nepăsători și am aflat despre caracteristicile lor esențiale. Mi-am dat seama că fiecare dintre ei au ceva special și că este un “părinte de excepție” în felul lui. Este deosebit de greu să rezisti tot timpul ritmului antrenant impus de copilul tău, să ai răbdare să răspunzi adecvat întrebărilor puerile repetate aproape obsesiv de “n” ori, să reușești să vezi lumea prin ochii lui și să-i dovedești că l-ai înțeles întocmai.

Ne dorim cu toții să avem în mâinile noastre copii excepționali. Dar, oare ei există? Ce am întreprins pentru ei ca să îi avem așa? Copilul poate să exceleze într-un domeniu în care dacă nu este sprijinit să evolueze este posibil să se piardă pentru totdeauna. ”Problemele” copiilor noștri încep acasă și pot fi rezolvate tot acasă, deși bine ar fi ca ei să nu le aibă. Copiii au nevoie de dragoste - de o dragoste deschis manifestată - dar și de severitate. Sunt cazuri în care părinții își exprimă mai ușor severitatea; mulți însă nu-și pot stăpâni elanul de dragoste. Unii din cei mai mari pedagogi au văzut secretul succesului din educație în echilibrul ce se stabilește între dragoste și severitate. Acest echilibru se educă.

Problema principală a omenirii este aceea că astăzi, părinții au mai puțin timp ca niciodată pentru a se dedica educației. Din acest motiv, este esențial ca ei să învețe ce este cel mai important pentru copiii lor. Copiii au nevoie de compasiune și ajutor, dar și de încercările lor proprii ca să crească. Învățând să accepte și să înțeleagă limitele impuse de părinți și de lume, copiii învață deprinderi esențiale de viață ca: iertarea, capacitatea de a amâna primirea răsplății, acceptarea, cooperarea, creativitatea, compasiunea, curajul, perseverența, autocorecția, prețuirea de sine, independența și abilitatea de a se orienta singuri.

Părinții trebuie să perceapă copilul așa cum este el, în mod realist. Este bine să acceptați faptul că părintele trebuie să satisfacă nevoile copilului și nu invers. Copilul trebuie înțeles în funcție de vârsta lui cronologică și mentală pentru că ”Copilul ajunge pentru părinții săi, după educația care o capătă: răsplată sau pedeapsă.”

Jean Jacques Rousseau

Consider că încrederea, dorința, înțelegerea, puterea, voința, înțelepciunea, răbdarea, perseverența, ș.a. sunt esențiale în reușita unei educații așa cum ne-o dorim pentru copiii noștri, pentru generațiile lumii moderne.

Bibliografie:

Marinescu Aurelia - „Codul bunelor maniere astăzi” – București, Editura Humanitas, 2002.

Penes Marcela -, Ghid de comportare civilizată” – București, Editura ANA, 2000.

EDUCAȚIA PARENTALĂ POZITIVĂ

Prof. STOICA CLAUDIA-ELENA
Grădinița cu P.P. nr. 23, Ploiești

Educația pozitivă

Educația parentală pozitivă este acea formă de educație care pune accent în primul rând pe nevoile copilului. Ei ajung să se comporte într-un anumit fel din diverse motive, de asta, este important să vedem ce stă în spatele unui anumit comportament.

Educația pozitivă este despre copil și nevoile lui, nu ale părintelui.

Modalitatea prin care copiii pot fi crescuți fără apel la violență și pedepse, în acord cu respectul pentru ei ca ființe umane, cu nevoi de protecție, suport și iubire necondiționată.

Modalitatea prin care părinții își mută atenția de pe obiectivele pe termen scurt - vreau să mă asculte acum, către obiectivele pe termen lung - vreau ca, copilul meu să devină un adult autonom, responsabil și echilibrat, cu care eu să am o relație caldă și apropiată și peste 20 de ani. Această schimbare de focus îi ajută pe părinți să se gândească în fiecare moment: Ce am făcut astăzi pentru a mă apropia de copilul meu? În ce fel faptul ca l-am lovit sau am țipat la el îl învață pe copil să devină autonom, responsabil, echilibrat și apropiat de mine peste 20 de ani?

Prin această metodă, părinții promovează soluțiile care îl învață pe copil autocontrolul și autodisciplina, pe care acesta și le va însuși chiar și atunci când părintele nu este în preajmă.

Educația pozitivă este comunicarea clară a limitelor și regulilor față de copil, astfel încât acesta să înțeleagă care sunt așteptările celor din jur față de comportamentul său în diferite contexte de viață.

Educația pozitivă este cunoașterea copiilor și a ritmului lor de dezvoltare, pentru a avea așteptări realiste față de ei. A educa pozitiv copilul înseamnă a aduce în relația părinte-copil căldura, dar și structura și limite, înțelepciunea de a transforma orice situație cotidiană, cât ar fi de negativă, de provocatoare, într-o lecție de empatie, respect, înțelegere a nevoii care a creat acea situație. Orice părinte, trebuie să își pună permanent întrebarea: în ce măsură, ceea ce voi face sau voi spune acum, ne ajută, pe mine și pe copilul meu, să nu ne mai găsim într-o astfel de situație?

Abilitățile părinților

Rolul de părinte este un amestec de bucurii și frământări pentru oricine și nimeni nu poate pretinde că deține toate răspunsurile la problemele legate de creșterea copiilor. Nici un părinte sau „specialist” nu le are. În plus, fiecare părinte are identitatea și unicitatea lui, așa cum fiecare familie este unică.

Părinții trebuie să vină mereu în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale copilului, trebuie să-i permită copilului să ceară ceea ce are nevoie pentru că acesta să capete încredere în el însuși, în oameni și în viață.

Nu exista o rețetă specială pentru a fi un bun părinte. Totuși există anumite calități esențiale și indispensabile pentru părinte: Un bun părinte știe să se facă dispensabil pentru copil.

- ♣ Un bun părinte găsește timp pentru distracție.
- ♣ Un bun părinte știe cum și când să spună nu.
- ♣ Un bun părinte este un model pentru copil.
- ♣ Un bun părinte dă dovadă de o dragoste necondiționată față de copilul său.
- ♣ Un bun părinte acceptă copilul exact așa cum este el.
- ♣ Un bun părinte ați iubește copilul pentru ceea ce este și nu pentru ceea ce face.

Abilitățile pozitive de părinte nu sunt ceva înnăscut; ele se învață.

Abilități de bază pentru a fi un bun părinte:

- ♣ Abilitatea de a percepe copilul în mod realist.
- ♣ Abilitatea de a accepta responsabilitatea satisfacerii nevoilor copilului și nu invers.
- ♣ Abilitatea de a privi în mod corect colaborarea copilului.
- ♣ Abilitatea de a interacționa pozitiv cu copilul.
- ♣ Abilitatea de a răspunde nevoilor copilului.
- ♣ Abilitatea de a pune în prim-plan nevoile copilului înaintea celor personale.

Relațiile dintre părinți și copii sunt sănătoase atunci când sunt orientate de scopul de a îngriji și nu de a controla și manipula.

Cele mai bune rezultate în educația copiilor le obțin părinții care sunt optimiști în relația cu copiii lor. Educația copiilor este cea mai profitabilă investiție (în timp, atenție, înțelegere, dragoste) pe care o pot face părinții pentru ei.

Bibliografie:

Conf. dr. Ștefan Cojocaru / Lect. dr. Daniela Cojocaru , „EDUCAȚIA PARENTALĂ ÎN ROMÂNIA”, Alpha MDN, București, 2011.

CUM ÎI AJUTĂM PE COPII SĂ-ȘI IDENTIFICE ȘI SĂ-ȘI EXPRIME EMOȚIILE?

STOICAN ELENA GEORGIANA
Grădinița cu P.P. nr. 28, Ploiești

Studiile arată că preșcolarii care participă la programe de competențe social-emoționale sunt mai puțin agresivi și anxioși. Mai mult, un comportament conștient din punctul de vedere emoțional din copilăria timpurie este puternic legat de performanța academică viitoare și de sănătatea mintală. Cu alte cuvinte, atunci când copiii învață cum să se calmeze, cum să verbalizeze sentimentele și cum să-și trateze corect partenerii de joacă, ei pun bazele succesului viitor. Iată cum îi putem ajuta să-și cunoască și să-și exprime emoțiile.

- ✓ Denumiții emoțiile
- ✓ Amintiți-le mereu că și voi aveți emoții
- ✓ Oferiți-le strategii de controlare
- ✓ „Citiți” imagini

În acest sens, am conceput un proiect didactic pentru a veni în întâmpinarea necesității preșcolarilor de a identifica emoțiile și de a le exprima.

Proiect de activitate ADE

Nivel de vârstă/ Grupa: Nivel II, Grupa mare

Tema anuală de studiu: “Cine sunt/suntem?”

Tema proiectului :”Familia mea”

Domeniul experiențial: Domeniul Limbă și Comunicare

Disciplina: Educarea Limbajului

Tema activității: “Despre sentimente”

Mijloc de realizare: Lectura educatoarei – “ Nanata”- de Florin Bica

Scopul activității:

- Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă.
- Demonstrează înțelegerea unui mesaj oral, ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, semnificațiilor (comunicare expresivă).

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală

Autocontrol și expresivitate emoțională

Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)

Activare și manifestare a potențialului creativ

Mesaje orale în diverse situații de comunicare

Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă)

Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat.

Obiective operaționale:

Să identifice personajele din poveste;

Să identifice relațiile dintre membrii familiei;

Să precizeze rolul membrilor familiei din poveste;

Să utilizeze un limbaj adecvat atunci când vorbește;

Să așeze în ordine imaginile cu principalele momente ale povestirii;

Să participe la activitate atât în calitate de vorbitor cât și de ascultător.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, problematizarea, exercițiul.

Mijloace didactice: Marionete bunică, imagini din poveste, prezentare ppt.

Forma de organizare: frontal, individual.

Nr. Crt.	Etapile activităților	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare/ Metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Captarea și orientarea atenției	Apelul la curiozitatea intelectuală a copiilor și concentrarea activității psihice cognitive se realizează prin elementul surpriză- apariția marionetei bunică în sală.	Surpriza Conversația, explicația	Marioneta bunică	Observarea comportamentului copiilor
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Le voi anunța copiilor tema activității: vom asculta o poveste despre o familie frumoasă așa cum aveți și voi.	Conversația		Observarea comportamentului copiilor
3.	Reactualizare a cunoștințelor	Se realizează cu ajutorul unei conversații în urma căreia ne reamintim care sunt membrii unei familii și ce roluri îndeplinesc aceștia.	Conversația		Formularea rapidă a răspunsului
4.	Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării	Voi proiecta imaginile pe un perete și voi citi povestea: Fratele mai mic al Renatei se ține toată ziua de șotii. — Mami, Amza mi-a mângălit cartea! se plânge Renata. — E încă mic. Ai răbdare cu el! — Tati, Amza mi-a stricat păpușa!	Conversația Explicația Povestirea	Video-proiector Imagini din poveste	Observarea sistematică a comportamentului copiilor
5.	Obținerea performanței	După lectură voi provoca copiii să răspundă la următoarele întrebări:	Conversația Explicația	Jetoane cu imagini din	Formularea rapidă a

		-Cum s-a numit povestea? -Care sunt personajele? -Ce simte Renata față de fratele ei la început? -Când a apărut problema? -Prin ce emoții a trecut Renata? -Ce a simțit Renata când nu îl găsea pe frățiorul ei? -Tu cum te-ai fi simțit dacă erai în locul ei -Ce a simțit când a văzut că acesta este curajos și nu se teme de gândaci? -Ce a simțit când i-a oferit pantoful lui? -Ce a simțit când l-a găsit? -Voi vă iubiți frații/surorile, părinții și bunicii? Îi voi ruga pe copii să așeze în ordine imaginile cu momentele principale din poveste.	Exercițiul	carte	răspunsului
6.	Evaluarea	Voi face aprecieri verbale, individuale și generale asupra desfășurării activității	Explicația		Aprecieri verbale
7.	Încheierea activității	Bunica mulțumește copiilor pentru ajutor și oferă acestora recompense.	Conversația	Recompense	Aprecieri verbale

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie 2019;
- Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concept și instrumente cu care operează curriculum pentru educație timpurie, 2019;
- Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2019-2020;
- Educația este un orizont, nu o destinație- Scrisoarea metodică MEN nr. 42328 din 07,10,2008
- Activități matematice în grădiniță- ghid practic- Magdalena Dumitrana, Editura Compania, București, 2002.
- <https://totuldesprename.ro/copilul-tau/psihologie-si-comportament/cum-ajutam-copiii-sa-si-intelega-si-sa-si-exprime-emoitiile>

REGULILE DE AUR ALE MESERIEI DE PĂRINTE

Prof. SUFLARU TANȚA
Grădinița cu P.P. Nr. 33 Constanța, județul Constanța

Educația, definită în termeni generali, este un proces al cărui scop esențial este de a conduce la modificarea comportamentului. Părinții sunt primii educatori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. Colaborând cu familia, grădinița are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinților după principii științifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Responsabilitatea care cade pe umerii părintelui este una imensă. El este modelul pe care copilul îl urmează, el îi oferă acestuia condiții de viață, securitate afectivă, educația de bază, etc. Practic, de modul în care părintele își îndeplinește rolul depinde viitorul copilului. O condiție esențială în ceea ce privește relația dintre părinte și copil este comunicarea eficientă, care presupune ca inițiativa comunicării să fie atât a părintelui, cât și a copilului.

Meseria de părinte nu se învață la școală, ce-i drept, dar sfaturi din partea profesioniștilor experimentați se pot găsi oricând, în cărți de specialitate sau pe Internet. Totul este să fii cu adevărat preocupat de „cariera” ta ca părinte, cel puțin la fel de mult ca de cea profesională.

„Nu am știut, nu mi-a spus nimeni ce trebuie să fac, iar acum este prea târziu”, spun mulți părinți nemulțumiți și îngrijorați de felul în care au ajuns copiii lor la vârsta adolescenței. Family Education prezintă câteva extrase din carte „Nobody told me that !” („Nimeni nu mi-a spus asta!”) a autoarei Roni Jay, care evidențiază câteva reguli de aur ale meseriei de părinte.

Construieți o lume solidă în jurul copilului

Puține lucruri sunt atât de importante pentru un copil precum sentimentul de siguranță și încrederea în lumea care îl înconjoară. Acesta este fundamentul pe care se bazează orice altă construcție în domeniul creșterii și educării lui într-un mod sănătos. Dacă cel mic va fi convins că nu există riscul ca lumea lui, bună sau mai puțin bună, să fie dată peste cap, atunci el va fi mai încrezător în propriile puteri, iar personalitatea lui se va dezvolta frumos.

În plus, întăriți-i încrederea în sine. Învățați-i că pot face mai mult decât fac și că este la fel de important să știi să pierzi ca și să știi să câștigi.

Păstrați magia copilăriei

Orice copilărie fericită are nevoie de libertate și de o doză cât mai mare de magie și visare decât cea presupusă de istorioarele cu Moș Crăciun sau iepurașul de Paște. Pentru responsabilități va fi timp mai târziu. Stimulați imaginația celor mici, încurajați-i să creadă că pot deveni orice își doresc, că pot schimba lumea inventând Mașina Timpului sau făcând posibilă nemurirea. Păstrați cât se poate de mult timp această convingere în mintea lor.

Dați-le spațiu, cât mai mult spațiu

Una dintre nevoile de bază ale unui copil este cea de exprimare, de aceea înainte de a-i cumpăra jucării sofisticate puneți-i la dispoziție o foaie albă de hârtie și un creion. Veți fi surprins să constatați cu ce o va umple! În plus, o să fiți surprins, dar dezordinea celor mici trebuie ... încurajată. Nu îl obligați să țină jucăriile aliniate pe raft, ca să nu se strice.

Podeaua camerei poate fi transformată de copil într-un adevărat câmp de bătălie sau într-o aventură prin Amazon, dacă acest lucru i se permite de către părinți.

A umplut soldățul de „sânge” cu carioca? Nu îl certați, bucurați-vă că și-a dat frâu liber fanteziei. Și, mai ales, încurajați-l să vină în contact cu apa, cu pământul, cu natura, chiar dacă se murdărește din cap până în picioare. Va avea timp să arate impecabil când va fi adult.

Învățați-l să deosebească binele de rău

Cu toții facem greșeli, e normal, suntem oameni. Rău este că vor înțelege că așa este corect și se vor ascunde, la rândul lor, de noi ca părinți. Copiii trebuie să înțeleagă foarte clar, de la vârste mici, ce este bine și ce este rău, ce este permis și ce nu, ce este moral și ce nu. Și, în conformitate cu aceste principii bine definite, să ia deciziile cele mai potrivite.

Ajutați-l să gândească singur

A gândi nu înseamnă doar să rezolvi probleme de matematică sau fizică, ține și de modul în care ne explicăm anumite situații, în care facem apreciere, formulăm idei sau opinii personale.

Copiii învață la școală diverse moduri de raționament, dar nu este suficient. Părintele este cel care își învață copilul cum să gândească în viața de zi cu zi.

Lăsați-l să „conducă” din când în când

În mod normal mama și tata sunt cei care conduc o familie și iau deciziile importante. Mai există și celelalte decizii, mai puțin importante, în care cei mici trebuie să fie antrenați, iar uneori lăsați să le ia singuri.

Copilul trebuie să învețe că o familie este o echipă care are un conducător, dar în care fiecare își poate exprima punctul de vedere, iar atunci când acesta este cel mai potrivit situației, va fi adoptat de toți.

Asta nu înseamnă nici pe departe o lipsă de disciplină sau de respect, ci dimpotrivă, respect arătat copiilor voștri, care au propria lor personalitate, propriile preferințe sau opinii, iar acestea trebuie puse de acord într-o familie, cu înțelegere și înțelepciune.

Învățați-l valoarea reală a banilor

Un adult nu ajunge să se înglodeze în datorii dacă este bine educat în acest sens de mic. Copiii vin în contact cu risipa și cheltuielile exagerate sau fără sens de la primii ani de viață. Străduiți-vă să nu le faceți și discutați cu copiii pe această temă.

În același timp, învățați-i să fie sensibili la nevoile celorlalți și permiteți-le să cheltuiască sume mici de bani în diverse situații, apoi explicați-le dacă au greșit și unde.

Învățați-i să se joace cu ceilalți copii, să îi ajute și să îi ocrotească

Oricât de mult timp și-ar dori sau v-ați dori să petreacă cu voi, trimiteți-i și în mijlocul celor de o seamă cu ei. Aptitudinile de a socializa, atât de necesare pe tot parcursul vieții de adult, se formează în copilărie. Încurajați-i să petreacă cât mai mult timp alături de colegii de școală, de frații mai mari, de copiii din vecini și apoi să vă povestească cum s-au descurcat în aceste anturaje.

De exemplu, dacă vi se cere ajutorul pentru diverse proiecte școlare, lăsați-i să apeleze mai întâi la frații mai mari. Încercați să nu interveniți prea mult în lumea lor, a celor mici. Chiar dacă nu va fi perfect, din punctul de vedere al unui adult, dinozaurul din plastilină și carton confecționat de cei mici va fi perfect în ochii celor mici.

Și nu uitați: nu puține sunt cazurile în care relațiile din copilărie rămân la fel de puternice pe tot parcursul vieții.

Părinții buni au nevoie și de deprinderi practice, de a combina munca profesională cu viața de familie. Părinții buni sunt încrezători în copiii lor și competenți în măsurile pe care le iau în diferite situații. Laudele nu sunt niciodată prea multe, dacă e vorba de stimularea eu-lui emergent al copilului. Lauda generează simțul valorii și al demnității și e de datoria noastră de părinți să încurajăm înflorirea acestui sentiment. În concluzie, acțiunea educativă a adultului, respectiv a părintelui asupra copilului, făcută cu responsabilitate, seriozitate, exigență și afecțiune este cea mai bună cale de urmat în formarea personalității copilului, în procesul de însușire a unui comportament pozitiv.

“Familia este un factor important și de răspundere al educației. Părinții o conduc și răspund de ea în fața societății, a fericirii lor și a vieții copiilor.” (A.S. Makarenko)

BIBLIOGRAFIE:

- Ina, Bekker; Hans, Janssen, „Educați așa!”, București, 2001
- Viorica Preda, Mariana Ilie, Lili Soare, Cornelia Dragomir, Auxiliar Educațional pentru Învățământul Preșcolar „Meseria de părinte”, Ed. Crepuscul

ASPECTE POZITIVE ALE ÎNVĂȚĂRII ONLINE

Profesor învățământ primar ȘAHANSCHI MONICA MARIA
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Ploiești

Învățământul online a fost o soluție de moment, care i-a luat prin surprindere pe toți, mai ales pe cei implicați în educație. Dar nimic nu este imposibil, dacă îți dorești să faci față. În contextul actual, când suntem implicați într-o societate informațională, apare nevoia de cunoaștere mai ales prin utilizarea preponderentă a tehnologiei în educație, prin dezvoltarea unor competențe digitale.

Să luăm pentru început cadrul didactic, eu, o persoană care m-am considerat pregătită să mă prezint în fața elevilor printr-un dispozitiv. Nu mai făcusem acest lucru, dar am folosit de mulți ani încoace instrumente digitale în procesul didactic, în toate formele lui. *Din dorința de a evolua și de a transmite elevilor mei conținuturi informaționale noi, am ales să mă documentez, să particip la cursuri, conferințe și multe webinare care au dezbătut tema predării online, să creez propriile mele materiale.* Optimismul și dorința de a aduce învățarea în prezent, în era digitală mi-a creat un oarecare confort și o mulțumire, că ceea ce am învățat și am aplicat la clasă, atât în perioada online, cât și atunci când am revenit la școală, a avut rezultate. Unele se vor vedea mai târziu, pentru că acum am pus doar o parte din temelia educației bazate pe tehnologie.

Câte instrumente digitale avem la dispoziție! Câte aplicații, platforme și site-uri educaționale există și încă mai apar! Un cadru didactic nu poate spune că nu are cu ce să își desfășoare meseria online. Doar dacă nu are internet, atunci da, e o problemă...

Dar aș vrea să o ignor pentru moment și să vă povestesc câteva dintre activitățile pe care le-am desfășurat la clasa I. *Unii au spus că e foarte greu, că la clasa I copiii trebuie să învețe literele de mână, să scrie corect, caligrafic. Da, a fost greu, dar am reușit! Am folosit tableta grafică pentru a le arăta de la distanță cum se scrie fiecare literă, cum se scriu cuvintele, cum trebuie să așezăm în pagină, cum să desenăm* și lista poate continua. Wordall, Make Beliefs Comix, Animaker, WordArt, Quizziz, Kahoot, Quik, ChatterKid, LiveWorksheets au fost și sunt în continuare câteva dintre instrumentele cel mai des folosite în procesul instructiv educativ. Tutorialele realizate, cântecele înregistrate, toate acestea au făcut ca dorul de realitate să fie mai ușor de suportat, pentru că eram alături de elevii mei prin toate mijloacele pe care le aveam la îndemână.

De partea cealaltă, elevii au fost captați de tehnologie și tot ceea ce o implică. Pentru ei, întâlnirile zilnice pe ZOOM, accesarea platformelor pe care le-am utilizat (Classroom și Kinderpedia) a fost doar o acomodare. Nu au ezitat nicio clipă să descopere funcționalitatea butoanelor, a semnelor care le apăreau pe ecran. Explorarea aceasta a fost parte din actul inițiativ în învățarea online.

Ei își doreau să răspundă permanent, să aleagă răspunsuri, să scrie pe tabla virtuală, să acceseze jocurile propuse, să își autoevalueze cunoștințele prin testele care asigurau feedback direct. Astfel, elevii au fost implicați activ în procesul lor de cunoaștere. Arcademics, PowerPoint, Canva, Explore.org sunt încă utilizate în timpul liber.

Ceea ce am apreciat cel mai mult a fost implicarea părinților, mai ales a bunicilor. Chiar dacă cei mici sunt pasionați de un învățământ modern, tot au nevoie să primească sprijin din partea adulților. Ceea ce s-a întâmplat, pentru că și dumnealor au fost deschiși spre tehnologie. Nu am ezitat să le împărtășesc din cunoștințele mele, să le explic cum funcționează instrumentele și aplicațiile pe care le-am pus la dispoziție și interesul a crescut. Au observat cât de repede s-au acomodat copiii în mediul online, au câștigat încredere unii în ceilalți, au lucrat împreună la proiecte diverse (de muzică, de mișcare, de pictură sau de reciclare), au înregistrat, au realizat experimente, au făcut echipă. Acest aspect îl consider ca fiind un mare avantaj pentru învățarea online.

Atâta timp cât știm să gestionăm benefic timpul petrecut în mediul virtual, toate activitățile pot avea finalitatea dorită: profesori pregătiți și copii educați pentru o societate tehnologizată, care, cu toate că nu este bine structurată în prezent, am certitudinea că împreună o vom îmbunătăți constant.

“A fi împreună este un început, a rămâne împreună este un progress, a lucra împreună este un succes.” (Henri Ford)

SĂ EDUCĂM ÎMPREUNĂ!

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU FAMILIA

Prof. ȘERBATIUC SIMONA
Grădinița P.P. „Amicii,, Constanța, județul Constanța

MOTTO: *“Perioada copilăriei este unica și fiecare clipă pierdută ne trimite uneori mai departe de ei scapând din vedere esențialul, și anume responsabilitatea de a fi părinte”*

Proiectul a prins contur din dorința și nevoia comună a educatoarelor și a părinților de a comunica eficient în tot ceea ce privește copilul, aflat o parte din timpul său în grădiniță.

Ambele părți au manifestat interesul pentru încheierea unui parteneriat real între grădiniță și familie, care să conducă la preluarea de către părinți a unor practici corecte de cunoaștere și educație a copilului și care, să fie relevant pentru nevoile părinților legate de educația propriilor copii, abordând atât aspecte teoretice cât și practice.

Proiectul își propune educarea unor deprinderi și atitudini de comportament în grădiniță și acasă. Îmbinarea în parteneriat a informațiilor deținute de părinți cu cele ale grădiniței trebuie să fie în beneficiul copilului. Termenul de parteneriat presupune realizarea unei alianțe pentru atingerea unor obiective comune. Pentru ca parteneriatul să funcționeze este nevoie de respect, încredere reciprocă, consens cu privire la scopurile acțiunii și strategiilor de atingere a acestora și de asumarea în comun a drepturilor și responsabilităților.

După cum am amintit, parteneriatul presupune existența unui obiectiv comun. Acesta este, în cazul parteneriatului familie–grădiniță, dezvoltarea globală a copilului în raport cu particularitățile sale individuale. El se poate realiza doar printr-o mișcare de apropiere în dublu sens, în vederea unei suficiente cunoașteri de ambele părți.

1. Scopul proiectului: Dobândirea de către părinți a unor abilități de cunoaștere a copiilor, în vederea eficientizării relației familie – grădiniță – comunitate .

2. Obiectivele proiectului:

- să consiliem părinții în scopul învățării strategiilor relaționale și de comunicare cu copiii lor;
- să informăm părinții despre drepturile copilului și consecințele nerespectării lor;
- să identificăm cauzele care au generat efecte nedorite în plan comportamental;
- să valorificăm experiența pozitivă dobândită de părinți în relațiile cu copiii lor;
- să creăm oportunități. ca părinții să se împrietenească.

3. Grupul țintă de beneficiari directi: preșcolarii grupei și părinții lor; **beneficiari indirecti:** grădinița, părinții și bunicii tuturor copiilor implicați în proiect, comunitatea.

4. Resurse umane: preșcolarii și educatoarele grupei de preșcolari, părinții și bunicii copiilor, conducerea unității implicate în proiect;=,reprezentanți ai comunității locale; **materiale:** coli albe și colorate A4 pentru desene, afișe și colaje, plicuri, diplome, aparate de fotografiat,chestionare pentru

părinți, panouri, pliante, CD-uri, calculator; financiare: autofinanțare – educatoare, părinți, societăți comerciale.

5. Perioada desfășurării: anul școlar, cu posibilitate de prelungire, dacă rezultatele vor fi cele scontate.

6. Forme de activități: întâlniri, discuții, mese rotunde, activități comune desfășurate la clasă sau on-line, excursii, vizite, programe artistice.

7. Evaluare:

- consemnarea impresiilor/activităților în jurnalul grupei;
- amenajarea unor expoziții cu lucrări și alte obiecte create sau colecționate de copii;
- realizarea unui album/portofoliu al grupei/clasei cu materialele primite;
- CD cu filmări realizate cu ocazia activităților desfășurate;
- album foto on-line.

TEMATICA ÎNTÂLNIRILOR CU PĂRINȚII:

- Septembrie: Cei trei prieteni-părinte-copil-educatoare\Stabilirea comitetului de părinți.
- Octombrie: Prezentarea evaluării inițiale\ Completare chestionare\ Propunerile activităților extracurriculare.
- Noiembrie: „Ne întrebați,vă răspundem!,- convorbire, bune practici pentru desfășurarea activităților on line.
- Decembrie: „Să-l ajutăm pe Moș Nicolae!,, / „Îl așteptăm pe Moș Crăciun,,,- activitate practică \ serbare on line.
- Ianuarie: „Părinți,vă cunoașteți copiii?, - fișe, chestionare.
- Februarie: „Televizorul si calculatorul prieten sau dusman?,,.
- Martie: „La mulți ani, de ziua ta!,, – activitate practică on line sincron, mamă- copil
- Aprilie: „Sădim un pom, o floare!,,.
- Mai: Ocupațiile copilului în timpul liber – dezbateri on line.
- Iunie: Rămas bun, grădiniță dragă-program artistic.

Copilul nu este un adult în miniatură, ci este un „candidat la maturizare“

(H. Pierot),

deosebit de receptiv la influențele pozitive sau negative care se exercită asupra lui.

De aceea, copilul trebuie socializat și modelat, iar fundamentarea personalității se realizează, în mare măsură, în interiorul familiei care concentrează primul său univers afectiv, social și cultural.

Bibliografie:

- Site internet : SuntPărinte.ro;
- Blog: <http://ancatirca.blogspot.com>.

VALORILE NATIVILOR DIGITALI

Prof. înv. preșcolar ȘTEFĂNESCU ANDRA ADELINA
Grădinița cu P.P. și P.N. „Crai nou”, Ploiești

Nativii digitali se confruntă cu "două tipuri de modele: unul **oficial**, promovat de educația formală și care este regăsit în documente de tipul legilor educației și unul **informal**, promovat de educația informală, mult mai prezent și mai seducător și care este regăsit în programele tv, la nivelul rețelelor de socializare (internet), în paginile ziarelor de largă circulație etc. Cel oficial trimite la datorie și la responsabilitate, cel informal la distracție și la trăirea clipei: sunt două universuri cu prea puține lucruri în comun, care rup viața copilului în două – în școală și în afara școlii" (Stan, 2014, p. 61).

În cartea „Crescuți Digital: generația net îți schimbă lumea”, Don Tapscott face o clasificare a caracteristicilor prin care generația actuală se diferențiază de cea a părinților săi, acestea rezultând din influența celor două modele (formal și informal) asupra tinerilor. El numește aceste **caracteristici valorile Generației Net**. Acestea sunt: libertatea, personalizarea, vigilența, integritatea, colaborarea, distracția, viteza și inovația. Cele opt valori, sunt consecințele mediului digital în care trăiesc și care îi determină să se comporte diferit față de generațiile trecute când aveau aceeași vârstă.

Libertatea

Adolescenții de azi au nevoie de libertate (pe toate planurile) ca de aer. Ei vor să aleagă cât și cum învață, unde și când lucrează, ce și de unde să cumpere, cine vor să fie. Au convingerea că pot face orice și nu acceptă să se supună adulților (cel puțin nu fără motivații solide).

În privința locului de muncă, tinerii vor cât mai multă flexibilitate atât în privința programului cât și a locației. Preferă să fie plătiți în funcție de performanță, nu de orele petrecute la birou. Sunt foarte deschiși în a-și schimba jobul dacă găsesc unul care le aduce mai multe satisfacții financiare sau este mai provocator.

Nevoia copiilor de libertate, schimbă și educația. Ei au foarte mult acces la cunoaștere și învață când și unde vor. Preferă cursurile online, instruirea asistată de calculator etc. în defavoarea cursurilor la ore și date fixe.

Personalizarea

Tinerilor le place să individualizeze, să personalizeze tot ce le aparține: imaginea de fundal, soneria, dar și mediile virtuale adăugând noi conținuturi. Au crescut având nenumărate posibilități de a alege și de aceea, pentru ei este foarte important potențialul de personalizare al unui produs. Chiar dacă aleg să lase produsul așa cum îl cumpără, preferă să știe că, dacă vor, îl pot face „al lor”. Având atâtea posibilități de a alege, tinerii vor produse care se mulează perfect pe nevoile și preferințele lor, care le reflectă personalitatea, își doresc dispozitive cât mai mici, mai compacte, mai rapide și multifuncționale.

În cazul locului de muncă, Generația Net preferă să lucreze în afara biroului, să-și personalizeze jobul, să demonstreze ca pot lucra de unde vor ei, să își modifice până și fișa postului astfel încât să se potrivească dorințelor pe care le au.

Vigilența

Dacă pentru părinții noștri o poză era din start luată de bună, acum tinerii sunt sceptici, nu se lasă păcăliți de o imagine, cred doar după ce verifică. Ei sunt examinatori înnăscuți, cărora le place să răspundă la sondaje de opinie, să își exprime dorințele pentru ca firmele să țină cont de ele. Înainte de a face o achiziție, adolescenții studiază toate opțiunile pe care le au, toate prețurile, dar și politicile companiilor. Cea mai bună metodă prin care pot fi cuceriti sunt sinceritatea și transparența.

Tinerii de azi și-au dezvoltat vigilența luând contact cu atât de multe informații, multe dintre ele nesigure, și cu tot felul de încercări de înșelătorii din mediul online: spam-uri, escrocherii, erori.

De asemenea, viitorii angajatori sunt investigați de către tineri, pentru ca aceștia să se asigure că există compatibilitate între ei și companie/job.

Integritatea

Pentru generația actuală este foarte important ca valorile companiei de la care cumpără sau pentru care lucrează să fie similare cu ale lor: sinceritate, transparență, respectarea promisiunilor, toleranța. Fiind în contact, cu ajutorul internetului, cu persoane din întreaga lume, tinerii manifestă mare toleranță pentru diversitate.

Integritatea reprezintă pentru tinerii de azi în primul rând onestitate și respectarea cuvântului. Lor nu le place să fie înșelați, să aibă parte de surprize neplăcute. Asta nu se întâmplă pentru că sunt ființe mai bune, ci pentru că au mai mult acces la informații, pot verifica mai ușor adevărul.

Cu toate acestea, deși îi caracterizează integritatea, ei descarcă muzică de pe internet, ceea ce poate fi considerat furt. Ei consideră proprietatea pe muzică depășită și, încărcând atâtea fișiere la rândul lor pe internet, nu pun mare preț pe drepturile de autor.

Colaborarea

Accesul atât de facil la internet de azi, face ca tinerii să fie permanent conectați cu ceilalți (pe rețelele de socializare, la jocurile în rețea, pe chat-uri etc.). Pentru ei colaborarea e firească, le place să coopereze, să fie în permanent contact cu cei din jur. Pentru a-și satisface aceste dorințe au la dispoziție telefoanele inteligente de care sunt atât de dependenți.

Colaborarea de azi, nu înseamnă tradiționalul lucrul în echipa. Acum se colaborează cu ușurință pe plan mondial, enciclopedia online Wikipedia (editată permanent de sute de mii de utilizatori) fiind unul dintre cele mai elocvente exemple.

În educație este necesar să se țină cont de faptul că tânără generație învață mai bine prin colaborare, atât cu profesorii cât și cu colegii. Ei răspund pozitiv la metodele interactive de predare și la proiectele în grup.

Distracția

Pentru cei din Generația Net este foarte important să muncească cu plăcere, să fie satisfăcuți de jobul pe care îl au. Pentru ei nu există distincție clară între muncă și distracție, lucrează mai cu spor atunci când au și posibilități de a se relaxa. Există companii moderne (de exemplu Google) care oferă angajaților medii de lucru călduroase, cu multe posibilități de distracție.

Tinerii nu văd nimic în neregulă în a face o pauză în timpul programului pentru a se juca online sau a intra pe Facebook. Ei sunt obișnuiți să facă rapid treceri de la un tip de gândire la altul și chiar aceste pauze îi pot conduce la deconectare și găsirea unor noi soluții pentru problemele cu care se confruntă. Totuși, „angajatorii care le permit celor din Generația Net să se distreze online sau să poarte căști au nevoie de o structură de lucru și de politici adecvate pentru a maximiza productivitatea. În anumite situații, este în regulă să asculți muzică la birou, în timp ce în altele s-ar putea să nu fie. Lăsând la o parte capacitatea celor din Generația Net de a face mai multe lucruri în același timp, cel mai bine este să minimizezi distracțiile, inclusiv cele online, pentru genul de muncă ce presupune concentrare” (Tapscott, 2011, p. 163).

Viteza

În secolul vitezei, este de înțeles că tinerii așteaptă să li se ofere viteză în tot: la jocurile video, în comunicarea cu cei din jur, atunci când fac o comandă online etc. Ei sunt obișnuiți să răspundă instant și asta așteaptă și de la ceilalți, feedback-ul trebuie să fie imediat. De aceea, nu sunt adepții e-mail-ului, pentru care pot aștepta destul de mult un răspuns, ci preferă mesageria instant. E-mailul este considerat de către ei demodat.

În ceea ce privește locul de muncă, tinerii își doresc să promoveze rapid și așteaptă confirmări permanente din partea superiorilor. Pe ei feedback-ul primit frecvent îi face să consolideze legătura pe care o au cu compania.

Inovația

Dacă în trecut ritmul inovației era lent, acum este pe superviteză, are loc în timp real. Acest fapt îi determină pe tineri să-și dorească permanent cel mai nou tip de laptop, iPad sau telefon inteligent, să dețină cele mai performante produse și astfel să stârnească invidia colegilor, să-și crească statusul social și să-și îmbunătățească imaginea de sine.

Pentru locul de muncă, generația tânără caută companii inovatoare, care încurajează creativitatea și colaborarea. Un loc de muncă în care se încurajează inovația, care este dotat cu tehnologii de ultimă oră, le oferă dinamism și eficiență, îi stimulează.

BIBLIOGRAFIE:

1. Dumitrescu, Delia, *Nativi digitali/ Pregătiți-vă!*, București, Editura Tritonic, 2013
2. Stan, Emil, *Lecția uitată a educației: întâlnirea Micului Prinț cu vulpea*, Iași, Editura Institutul European, 2014
3. Tapscott, Don, *Crescuți digital: generația net îți schimbă lumea*, București, Editura Publica, 2011

FAMILIA – GRĂDINIȚA

PARTENERI PENTRU EDUCAȚIE DE CALITATE

TEMISTOCLE GABRIELA
Grădinița cu P.P. VALEA CĂLUGĂREASCĂ

Este cunoscut faptul că primii educatori care intervin în educarea, dezvoltarea și creșterea copiilor sunt părinții. Astfel, pentru creșterea și educarea copilului lor părinții sunt principalii responsabili iar toți ceilalți – autorități locale și de stat, comunități, profesioniștii au datoria să-i sprijine în acest demers.

Experiența acumulată de copil în familie este valorificată de educatoare în grădiniță. De aceea este important ca noi, educatoarele să desfășurăm activități instructiv-educative în grădiniță în parteneriat cu părinții.

Părinții își doresc foarte mult ca cei mici să reușească și acest lucru este un motiv în plus pentru a colabora cu ei în vederea atingerii obiectivelor. Ei sunt extrem de importanți pentru copil indiferent de situația lor materială, socială sau de competențele lor educaționale. Din acest punct de vedere nu trebuie să neglijăm această colaborare.

Activitățile desfășurate împreună cu familiile copiilor sub formă de parteneriat educațional, constituie un program eficient de educație timpurie. Educatoarea poate să sugereze părinților cum să îndrume jocul copiilor, cum să le organizeze un regim rațional de viață sau cum să contribuie la educarea lor, numai colaborând în permanență cu părinții. Ei trebuie sprijiniți să îi cunoască și să sprijine dezvoltarea lor armonioasă, trebuie sprijiniți să identifice nevoile copiilor.

Relația de parteneriat între părinți și grădiniță presupune familiarizarea părinților cu privire la activitățile instructiv-educative din grădiniță, observarea comportamentului copiilor în timpul activităților, precum și implicarea directă în unele activități.

În vederea unei bune colaborări cu părinții **putem derula Proiectul de parteneriat „Educăm împreună!”**

SCOP

- Îmbunătățirea relației dintre copil și părinte;
- Eficientizarea relației grădiniță-familie printr-o bună colaborare între cele două părți;
- Implicarea părinților în activități concrete cu preșcolarii.

OBIECTIVE:

- Realizarea unei colaborări eficiente între copil și părinte în timpul activităților
- Implicarea părinților în organizarea și planificarea activităților cu preșcolarii
- Familiarizarea părinților cu specificul activităților desfășurate în grădiniță

GRUP ȚINTĂ: preșcolarii și părinții acestora.

LOC DE DESFĂȘURARE: Grădinița cu P.P. Valea Calugărească sau alte locații identificate împreună cu părinții preșcolarilor.

DURATA: 1 an școlar

Activitățile din cadrul proiectului de parteneriat „Educăm împreună!” se desfășoară o zi pe lună și se pot desfășura în curtea grădiniței, în sala de clasă, în parc, în funcție de tema propusă pentru ziua respectivă.

Planificarea activităților desfășurate cu părinții în cadrul Proiectului de parteneriat „Educăm împreună!”

Nr. crt	Luna	Activitatea	Obiective
1.	Septembrie	Sedința cu părinții	Stabilirea activităților din cadrul parteneriatului
2.	Octombrie	Jocul în centrele de interes	Familiarizarea părinților cu centrele de interes Participarea părinților la jocurile distractive
3.	Noiembrie	Carnavalul Toamnei	Organizarea și desfășurarea unui carnaval. Organizarea unei tombole cu mici surprize pentru copii.
4.	Decembrie	Serbarea Nașterii Domnului	Amenajarea unui decor adecvat pentru desfășurarea serbării împreună cu părinții.
5.	Ianuarie	Parteneri de joc	Antrenarea părinților la jocurile distractive ale copiilor.
6.	Februarie	„Ne distrăm cu Zâna Iarnă”	Familiarizarea părinților cu activitățile matematice desfășurate cu preșcolarii.
7.	Martie	Surpriză pentru mama	Confecționarea unor felicitări cu ajutorul tăticilor
8.	Aprilie	Coșulețe de Paște	Familiarizarea părinților cu activitățile practice din grădiniță
9.	Mai	Primăvara în parc	Antrenarea părinților la jocurile distractive ale copiilor. Organizarea unor concursuri distractive
10.	Iunie	La revedere, grădiniță!	Completarea unor chestionare de către părinți, referitoare la modul de desfășurare al parteneriatului. Dramatizare „Cenușăreasa”

În timpul activităților derulate în cadrul parteneriatului au fost încurajați și ajutați copiii respinși de grup sau timizi. Temele propuse au prezentat interes atât pentru părinți dar și pentru preșcolari, părinții aflând lucruri noi despre copii. În permanență a existat o bună colaborare între părinți și copii, aceștia petrecând clipe de neuitat jucându-se cu copiii.

În concluzie, aș putea spune că activitățile derulate în cadrul parteneriatului au dus la diversificarea și îmbunătățirea metodelor de educație în familie conducând la dispariția inhibițiilor de comunicare părinte-părinte, părinte-profesor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Băran-Pescaru, Adina *Parteneriat în educație. Familie-școală-comunitate*. București, Editura Aramis Print (2004).
2. Gheorghe, Doina, *Implicarea părinților în activitatea de joc din învățământul preșcolar*, Ploiești, Editura Confession, 2004.

CUM SĂ FII UN PĂRINTE ÎNȚELEPT

Prof. inv. preșcolar TIVU MARINELA
Grădinița cu P.P. nr. 23, Municipiul Ploiești

„Fă primul pas cu încredere. Nu trebuie să vezi întreaga scară, doar pune piciorul pe prima treaptă.”
Martin Luther King, Jr.

Rolul de părinte este o responsabilitate personală și, uneori, poate să fie dificil să vorbești despre el, nu există o rețetă unică de a fi părinte, toți părinții încearcă să ia cele mai bune hotărâri pentru copiii lor. Împărtășirea informațiilor și experiențelor către ceilalți părinți, aflarea a ceea ce spun “experții” despre diferite subiecte și reflectarea la propria situație, pot să-i ajute pe părinți să ia hotărâri și să facă alegeri; părinții sunt fundamentul familiei. O casă nu poate exista fără să aibă o temelie puternică; un copac nu va supraviețui dacă nu are rădăcini puternice. Studiarea și trăirea rolului de părinte într-o manieră nouă. Foarte mulți dintre noi devenim părinți gândind că ar trebui să știm instinctiv cum să fim părinți. Rolul de părinte este ceva ce învățăm cum să facem, nu ceva pe care-l cunoaștem de la naștere. Atenția acordată copiilor când ei se poartă normal poate să-i ferească de “a se da în spectacol” pentru a ne capta atenția.

- Parentalitatea este cea mai importantă și motivantă menire;
- Părinții sunt fundamentul familiei;
- Abilitățile pozitive de părinte nu sunt ceva înnăscut, ele se învață;
- Întreaga familie este avantajată când părinții găsesc metode potrivite de a se îngriji pe ei înșiși în fiecare zi;
- Părinții își iubesc foarte mult copiii;
- Părinții își cunosc cel mai bine copiii;
- Nu există o rețetă unică de a fi părinte sau copil mai bun;
- Uneori noi credem că rolul de părinte este ușor, dar el este cea mai solicitantă menire deoarece este cea mai personală. Nimic nu ne influențează la fel de mult cum o fac copiii noștri;
- Părinții au opțiunea să cunoască soluțiile posibile pentru a lua decizii pozitive pentru disciplinare.
- Deși prevenția este cel mai bun medicament, părinții pot descoperii strategii pentru tratarea comportamentelor provocatoare ale copiilor.

„Copiii învață ceea ce trăiesc. Spune-mi, căci am uitat. Arată-mi, căci țin minte. Implică-mă, căci înțeleg. Proverb Chinez

Probabil că există tot atâtea posibilități de abordare a disciplinei pe cât de mulți părinți există în lume. Direcționarea comportamentului copiilor este una dintre sarcinile cele mai solicitante și mai generatoare de confuzie cu care sunt confrunțați părinții. Materialul prezentat este conceput pentru a vă ajuta să vă gândiți la disciplină pentru a lua decizii în cunoștință de cauză în domeniul disciplinei. Ce vă vine în minte când vă gândiți la cuvântul “disciplină”? Prin disciplină ne învățăm copiii valorile și regulile noastre și de ce ele sunt importante. Unul din țelurile disciplinei este să ne învețe copiii lucrurile pe care trebuie să le știe pentru a reuși în societate.

Noi îi învățăm legile și regulile societății, comunității și familiei. Îi învățăm, de asemenea, motivele din spatele acestor reguli, pentru ca auto-disciplinarea copiilor noștri să se bazeze pe faptul că înțeleg atât ce este important cât și de ce. Fără auto-disciplină, copiii nu pot să-și atingă țelurile și să-și îndeplinească visurile. Dacă vrem să avem succes în activitatea de învățare a copiilor, trebuie să ne considerăm pe noi înșine de partea copiilor. Noi îi ajutăm. Dorim ca lucrurile să meargă bine pentru ei. Prin disciplină îi ajutăm să fie oameni de succes care pot avea succes în familie și în lume.

➤ **Pedeapsa face rău.** Există și alte cuvinte asociate cu disciplina – pedepsirea sau pedeapsa. Rădăcina cuvântului pedepsire vine din cuvântul latin “punire”, care înseamnă penalizare. Când ne pedepsim copiii, îi penalizăm pentru comportamentul lor inadecvat. Pedeapsa îi face rău copilului, fizic și psihologic, prin pierderea auto-prețuirii, frică, anxietate sau vină. Ea depreciază importanța copilului ca ființă umană. Insultele, sarcasmul, ridiculizarea, amenințările, țipatul sau bătaia diminuează întregul copil, nu doar comportamentul copilului. Pedeapsa poate să aibă o eficiență temporară în stoparea comportamentului inadecvat, dar efectul său negativ asupra sănătății emoționale a copilului face ca ea să nu fie potrivită pentru rolul de părinte eficient. În plus, tehnicile de pedepsire sunt din ce în ce mai greu de aplicat pe măsură ce copilul crește și începe să “reacționeze”. Gândiți-vă la un moment când ați fost pedepsit și ați fost rănit fie fizic, fie emoțional. Pedeapsa creează efecte secundare negative cum sunt: resentimentele, frica, represaliile (revanșa, legea talionului) și nesiguranța. De ce este important să învățăm, mai degrabă să ne disciplinăm copiii, decât să-i pedepsim? Pedeapsa este externă – ceva pe care o altă persoană îl impune asupra mea pentru a-mi controla comportamentul sau modul în care mă simt față de mine însumi. Disciplina este internă.

➤ **Țelul disciplinei este să-i învețe pe copii cum să se disciplineze singuri.** Auto-disciplina înseamnă să treci de la controlul exterior la controlul interior folosind înțelegerea. Modul în care părinții interacționează cu copiii și îi încurajează în primii lor ani de viață, îi ajută să modeleze felul în care copiii se vad pe ei înșiși și lumea lor. Dacă copiii sunt criticați și pedepsiți excesiv, ei vor ajunge să se vadă pe ei înșiși ca fiind oameni care trebuie (merită) să fie pedepsiți și criticați. Ca urmare, ei se vor situa pe pozițiile în care vor fi pedepsiți și criticați. Dacă îi tratăm cu respect și bunătate, folosind disciplina constructivă în locul pedepsei, copiii noștri vor fi mai tentați să caute și să creeze situații pozitive “câștigătoare”. Ei vor avea încredere în ei înșiși, în loc de ură față de ei înșiși. Ca și oglinzile, ei vor reflecta metodele cu care au fost tratați. Copiii care sunt pedepsiți învață că aceasta este metoda de a-i trata pe ceilalți oameni, inclusiv pe propriii lor copii.

➤ **Acordați atenție pozitivă.** Ca oameni, majoritatea dintre noi avem tendința de a ne concentra asupra problemelor și a considera că părțile pozitive ni se cuvin. Ca părinți, este ușor să dobândim obiceiul de a observa comportamentele care ne supără, acordându-le astfel atenție negativă copiilor în majoritatea timpului. Cheia pentru abordarea disciplinei pozitive este stabilirea unui fundament de atenție pozitivă și încurajare chiar de la începutul vieții copilului nostru. Tuturor ne place să fim apreciați de oamenii la care ținem. Recunoașterea comportamentului pozitiv încurajează comportamentul pozitiv și simțul propriei valori. Atenția unui părinte este extrem de importantă pentru un copil, iar copiii, în marea lor majoritate, doresc să le facă pe plac părinților. Ei se simt bine față de ei înșiși când fac așa. Copiii și adulții au nevoie de iubire cel mai mult când sunt cel mai puțin atrăgători pentru a fi iubiți. Este bine să stabiliți anumite ritualuri de familie pentru perioadele când aveți probleme. Majoritatea dintre noi avem tendința să ne îndepărtăm de cel care are o stare proastă de spirit, sau să-l trimitem în camera lui. Uneori “a merge spre el” dă rezultate mai bune.

Puteți spune: “Arăți de parcă nimeni nu te-ar mai iubi. Ai vrea să-ți dau o îmbrățișare?” Aceasta este o invitație pentru “a-și face plinul” sau a fi îmbrățișat până când se va simți mai bine. Când o singură îmbrățișare nu este suficientă pentru a umple “golul”, persoana respectivă poate spune: “M-am umplut până la genunchi... până la talie...” și așa mai departe, îmbrățișările continuând până când el se umple complet. Există un gen de acord fără cuvinte care oprește cearta sau plângerile, pentru a îmbunătăți starea de spirit printr-o îmbrățișare. Putem admite că suntem într-o stare proastă de spirit și că avem nevoie de o îmbrățișare spunând: “Mi s-a epuizat complet iubirea”. Timpul Special Una dintre cele mai importante motivații pentru majoritatea copiilor mici o reprezintă timpul părinților și atenția lor exclusivă prin care ei se pot efectiv bucura reciproc unii de alții. Din fericire, ca părinți putem găsi metode de a crea multe momente spontane de conexiune pozitivă cu copilul nostru pe parcursul unei zile aglomerate.

Iată în continuare câteva linii călăuzitoare pentru a crea ceva suplimentar numit

Timpul Special.

- Rezervați-vă un Timp Special zilnic pentru a-l petrece singur cu fiecare copil în parte. Aceasta este una dintre metodele de a evita problemele de comportament. Când faceți așa transmiteți mesajul că vă apreciați copilul și doriți să vă petreceți timpul cu el. De asemenea, va fi mai ușor să aveți timp pentru dumneavoastră înșivă dacă copilul știe că există și un timp pe care-l veți petrece împreună.
- Timpul Special trebuie să fie destul de regulat astfel încât copilul să se poată baza pe el.
- Timpul special trebuie să fie centrat asupra dorințelor și nevoilor copilului. Uneori copilul dorește ca părintele să participe activ la joacă. Alteori, copilul dorește ca părintele să fie în apropiere și să fie atent, nu neapărat să interacționeze, în timp ce el se joacă.

Bibliografie:

Parenting apreciativ / Holtis. - Iași : Expert Projects, 2019- Vol. 1- : Cum să fii un părinte înțelept. - 2 : Vol 5: Cum abordezi pozitiv comportamentele copilului.

ÎMPREUNĂ SUNTEM O ECHIPĂ: GRĂDINIȚA ȘI FAMILIA

Prof. învă. preșcolar TOADER CĂTĂLINA ANDREEA

Prof. învă. preșcolar RICIU CORINA ELENA

Grădinița cu P.P. nr. 32, Ploiești

Motto: „Fiecare copil pe care îl educăm este un OM dăruit societății” (N. Iorga)

Educația nu este o experiență izolată, ci un efort interactiv desfășurat pe parcursul vieții. Când factorii implicați (familia, grădinița) colaborează, ei pot furniza cele mai bune resurse și experiențe posibile pentru a îmbunătăți educația.

Psihopedagogia modernă, centrată pe copil se bazează pe convingerea că familia este primul educator al copilului și cu cel mai mare potențial modelator.

În România, ca și în întreaga lume angrenarea familiei și responsabilizarea ei în educarea copilului este fundamentală pentru reușita oricărui program educativ.

Familia și grădinița au un interes comun: educația copilului și pregătirea lui pentru integrarea cu succes în viața socială și mai târziu în școală.

Rolul familiei nu se mai poate limita doar la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la supravegherea lui, ci trebuie văzut ca factor principal în educația și socializarea copilului precum și ca un continuator al cerințelor impuse de practica educațională.

Familia ocupă un loc aparte în sistemul instituțional al educației. Acțiunea ei pe întreaga perioadă a dezvoltării include și toate laturile formării personalității. Ea reprezintă unul din mediile de socializare și educare dintre cele mai complete datorită posibilităților pe care le are de a-l introduce pe copil în cele mai variabile situații și de a acționa asupra lui prin cele mai complexe și firești mijloace. Familia oferă copilului primele informații despre lumea din jurul lui, primele norme și reguli de conduită, dar și climatul socio-afectiv adecvat nevoilor și dorințelor sale.

Educația copiilor nu s-a limitat niciodată doar la actul pedagogic –instructiv din cadrul grădiniței, familia fiind deseori mediu adecvat pentru formarea intelectuală, afectivă și volitivă a personalității copiilor.

Parteneriatele sunt necesare pentru a obține performanțe școlare înalte, fără a ține seama de gen, statut socioeconomic, diferențe culturale și etnice. Printre factorii determinanți ai dezvoltării copilului, familia are un rol central: menirea ei de a satisface trebuințele acestuia.

Implicarea părinților în educație este văzută ca o serie de activități pe care părinții le conduc în mod direct sau indirect, implicarea fiind dependentă de mediul grădiniței. Familiile care au un rol activ în educarea copiilor reprezintă soluția cea mai potrivită pentru asigurarea succesului școlar de mai târziu. Implicarea familiei este vitală, pentru că se creează continuitate.

Parteneriatul grădiniță- familie este terenul unor relații educative din care fiecare este beneficiar: copil, părinte, educator. Fiecare poate să învețe de la celălalt și să se simtă valorizat și important.

Activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată, separată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului și mai ales, nu poate face abstracție de acestea.

Scopul principal pentru care se fundamentează un astfel de parteneriat este dorința comună de a ajuta copiii să obțină rezultate mai bune, reușind astfel să pășească pe treptele superioare ale învățării.

Parteneriatul grădiniță-familie se referă la **construirea unor relații pozitive** între familie și grădiniță, la **o unificare a sistemului de valori** care va avea un efect benefic asupra copiilor.

Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă și unitară a grădiniței și familiei.

Familia și grădiniță sunt două elemente care trebuie să își asume responsabilitatea pentru dezvoltarea copiilor și să fie parteneri egali în educație. Implicarea părinților caracterizată de comunicarea cu educatoarele, coerența între cerințele de acasă și cele de la grădiniță, suportul reciproc, luarea de decizii prin cooperare sunt elemente asociate cu succesul școlar de mai târziu.

Grădinița nu poate face minuni, iar educația dată în această instituție nu va avea rezultate bune, dacă nu se va sprijini și nu va colabora cu familiile copiilor.

Grădinița trebuie să găsească o punte de legătură cu familia, prezentând părinților noi căi spre educație în beneficiul copiilor.

Relația părinți – educatoare se referă la construirea unor relații pozitive între familie și grădiniță, la o unificare a sistemului de valori și cerințe referitor la copii.

Desfășurând activitatea instructiv-educativă din grădiniță, cu participarea efectivă a familiei îi dăm acestuia posibilitatea să vadă în grădiniță nu doar o supraveghere a copilului în timpul absenței acestuia din familie, ci și desfășurarea unui proces instructiv- creativ, bine organizat.

În numeroase studii s-a demonstrat că parteneriatul familie- grădiniță eficientizează experiența educațională a copiilor. Familia și grădiniță sunt două elemente care trebuie să își asume responsabilitatea pentru dezvoltarea copiilor și să fie parteneri egali în educație. Relația dintre familie și grădiniță constă în dimensiuni suprapuse care influențează copilul.

Indiferent de forma pe care o îmbracă, colaborarea dintre familie și grădiniță trebuie să respecte anumite principii deontologice care au darul apropierei dintre cei doi factori decisivi în educarea preșcolarului: să fie o comunicare bilaterală clară, sinceră și consistentă care să urmărească binele copilului și să abordeze cât mai realist situațiile; acceptarea fiecărui părinte și considerarea lui ca un partener important în formarea copilului; asigurarea unei comunicări eficiente, constructive și bazată pe confidențialitatea asigurată de către educatoare. Toți copiii beneficiază de pe urma unei relații parteneriale pozitive dintre familie și grădiniță.

Colaborarea grădiniței cu familia este necesară și în vederea unei informări reciproce cu privire la comportamentul extrașcolar, dar mai ales la dezvoltarea multiplă și complexă a copilului. Climatul și atmosfera familială devenind cadrul de ambianță materială, spirituală și afectivă în care se vor forma viitorii tineri ai unei societăți.

În concluzie, putem spune că reușita privind devenirea umană a copilului depinde de o **colaborare prodigioasă** dintre acești doi factori educaționali de bază: grădinița și familia. De aceea, în cadrul acestui parteneriat dorim să descoperim cheia unității de acțiune ce deschide porțile succesului educațional.

Bibliografie:

- Alexandra Mateiaș „Copiii preșcolari, educatoarele și părinții”, „Ghid de parteneriat și consiliere”, Ed. Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2003
- Bonchiș Elena „Familia și rolul ei în educarea familiei”, Editura Polirom, Iași, 2011
- Ecaterina Adina Vrașmaș, „Consilierea și educația părinților”, Editura Aramis, București, 2002;

IMPORTANȚA EDUCAȚIEI PARENTALE ÎN INTERACȚIUNEA PĂRINTE-COPIL

Director, prof. învă. preșcolar TOBĂ MIHAELA
Grădinița cu Program Prelungit, Nr. 21, Ploiești

Educația parentală este cea care oferă părinților, familiilor, comunităților indicații, recomandări și sfaturi practice despre cum trebuie educați copiii, despre cum trebuie să se răspundă copiilor, despre modul în care se pot menține deschise liniile de comunicare între părinți și copii.

Educația parentală urmărește reducerea gradului de vulnerabilitate al persoanelor și presupune un transfer de competențe eficiente, de la specialist la familie, pe termen lung. Ea se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, mărirea competențelor și abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Educația și sprijinul pentru părinți trebuie să fie o prioritate, deoarece părinții contribuie în mod fundamental la dezvoltarea copiilor lor. Educația și sprijinul pentru părinți au ca efect nu doar părinți mai bine pregătiți și mai competenți, ci conduc la reducerea diferitelor probleme sociale, educaționale, psihologice și cele legate de sănătate.

Interacțiunea părintelui cu copilul său este una specială, profundă și formatoare. Părinții se confruntă cu realitatea lor, dar și cu aceea a copilului. Întrebarea când, unde, cum și cine ne învață a devenit una obișnuită în cotidian, însă fără răspuns. Psihologii își rezervă dreptul de a corecta deprinderile sau comportamentele nepotrivite ale părinților față de copiii lor. Se evidențiază tot mai pregnant nevoia de antrenare a părinților în deciziile și acțiunile formale/profesionale care îi privesc pe copii lor. Părinții și profesorii trebuie să-și unească forțele și să formeze parteneriate de lucru, în beneficiul copilului.

Scopul educației parentale, așa cum este el precizat în lucrările de specialitate, nu vizează schimbarea de comportament particular sau schimbarea unei structuri definite, ci ea încearcă să formeze, la toți membri comunității, competențe și abilități educative. Scopul ei este de a sprijini părinții să dezvolte priceperile parentale și încrederea în forțele proprii și să îmbunătățească capacitățile acestora de a-i îngriji și sprijini pe proprii copii.

Părinții trebuie să învețe prudența în cerințe și dorințe, căci ele s-ar putea îndeplini, dar cu un preț prea mare pentru copil. Părintele trebuie să fie învățat că nu este responsabil de tot ceea ce se întâmplă cu copilul său. Copilul vede și învață năzdrăvănii, trăiește inevitabil și evenimente traumatizante, se mai îmbolnăvește și se mai accidentează, uneori. Părinții nu controlează totul în jurul copilului și nu-l pot feri de tot ce i s-ar putea întâmpla rău. Ceea ce îi poate oferi părintele copilului său, este iubirea necondiționată, acceptare, înțelegere, un mediu sigur, cald și cu deschidere socială. Oferindu-i acestea, copilul poate face față el însuși, vieții cu tot ce aduce ea.

Munca cu părinții nu este ușoară, mai ales atunci când ei trebuie să înțeleagă și să exerseze că nu pot pretinde, înainte de a oferi și că a educa copilul nu înseamnă a schimba, ci a se schimba. Educația părinților este o formă de intervenție asupra părinților în favoarea educației copiilor lor.

Educația parentală se poate constitui ca un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții în înțelegerea propriilor lor nevoi, în cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor, dar își propune și să construiască punți de legătură între părinți și copii. Aceasta aduce valoare relațiilor din interiorul familiei, dar și părinților ca persoane. Dacă vor ști mai bine, vor avea mai mult succes în rezolvarea problemelor de familie.

Atunci când copilul are de îndeplinit un rol social, cum ar fi acela de a intra la grădiniță, toată familia participă afectiv la adresarea de recomandări privind noua situație. În funcție de nivelul de instrucție și de educație al membrilor familiei, precum și al altor persoane care intră în contact direct cu copilul, aceste recomandări, îndrumări se transformă ”în glumă”, în adevărate amenințări pentru copil. Expresiile de genul ”*lasă că vezi tu ce vei păți cu doamna educatoare*”, sau ”*n-o să-ți mai meargă cu doamna educatoare*”, nu sunt deloc potrivite, ci mai degrabă conduc la un stres suplimentar pe care copilul nu și-l poate explica și nici accepta.

Părinții trebuie învățați că mediul grădiniței este foarte important pentru copii. La grădiniță, copilul găsește un mediu exterior familie în care se poate manifesta personal. Aici poate observa comportamente noi, își poate adapta propriile manifestări. Mediul din grădiniță este unul sigur în ceea ce privește dezvoltarea copilului, el disciplinează, învață reguli noi de conduită și de adaptare la noi cerințe. Pentru aceasta copilul are nevoie de constanță și de continuitate, condiții pe care grădinița le oferă necondiționat. Părinții trebuie mereu provocați, stimulați, optimizați pentru ca relația dintre grădiniță și familie să se bucure de încredere și suport reciproc.

Grădinița trebuie să câștige încrederea familiei, iar familia trebuie să abordeze cu interes și seriozitate creșterea și dezvoltarea copiilor. Grădinița și familia trebuie să conlucreze pentru a satisface nevoile emoționale ale copiilor, pentru a-i disciplina, pentru a-i proteja.

Pedagogia vorbește despre criza de adaptare a copilului la noul program impus de grădiniță. Acesta este momentul cel mai dificil de acceptat de către părinți, care conduce, de cele mai multe ori, la retragerea copilului din grădiniță și reintrarea lui în mediul supraprotector al familie, pe motiv că *este prea mic*. Perioada de acomodare este variabilă, deoarece ține de individualitatea copilului. Intrarea în grădiniță oferă copilului o experiență nouă și confruntarea cu un mediu străin.

Copilul are nevoie de timp pentru pregătire și acomodare la mediul nou apărut în viața lui. Pregătirea pentru grădiniță poate începe prin modificarea treptată a programului copilului (ora de trezire dimineața, ora de masă, ora de somn). Extrem de importantă este și acomodarea părinților, copilul pleacă la grădiniță unde dobândește, pe lângă familie, un mediu personal de manifestare individuală. Copilul face primul pas către independență, iar părinții trebuie învățați să accepte aceasta.

Scopul principal al educației parentale este acela de a încuraja părinții să-și analizeze mai în profunzime viața și modul în care relaționează cu copiii lor. Părinții sunt învățați să descopere o gamă mai largă de alternative eficiente pentru interacțiunea cu aceștia, să aleagă ce este mai potrivit pentru familie și copiii lor. Părinții sunt învățați să se cunoască ca părinți, pentru a se simți confortabil cu acest statut.

A fi părinte bun înseamnă a dăruia mult copilului tău, dar în aceeași măsură înseamnă a fi bun cu tine însuși.

Bibliografie:

1. Faber A., Mazlish E., Nyberg L., Anstine Templeton, R., *Comunicarea eficientă cu copiii acasă și la școală*, București, Editura Curtea Veche, 2008;
2. Ross Campbell, *Educația prin iubire*, București, Editura Curtea Veche, 2001;
3. Shapirom S., Skinulis K., *Cum devenim părinți mai buni*, București, Editura Humanitas, 2003;
4. Vrășmas E. A., *Consilierea și educația părinților*, București, Editura Aramis, 2002

AUTOCONTROLUL - DE NECONTENIT ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

Profesor învățământ preșcolar TOMA ANCA GABRIELA
Profesor învățământ preșcolar DASCĂLU MARIA ROXANA
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 28, Ploiești

Motto:

*Viitorul ni-l putem modela după cum vrem,
Viața este un lut căruia VOINȚA îi dă forma.*

L. Rebreanu

Tot mai mulți specialiști consideră că vârsta preșcolarității este cea mai importantă experiență educațională din viața unei persoane, în această perioadă se înregistrează ritmurile cele mai pregnante în dezvoltarea individualității umane și unele din cele mai semnificative achiziții cu ecouri evidente pentru etapele ulterioare ale dezvoltării individului.

Autocontrolul este o abilitate de care au nevoie copiii să reușească academic, social și emoțional. ***Cercetările au arătat că sănătatea, bunăstarea, și condiția socială depind de capacitatea de autocontrol din copilărie.*** De asemenea, stăpânirea de sine, îi poate ajuta să evite alegerile greșite, cum ar fi: abandonul școlar, curiozitatea de a consuma diferite substanțe halucinogene, mai târziu, renunțarea unui loc de muncă sau părăsirea propriei familii.

„Testul bezelei” este unul dintre cele mai cunoscute și mai importante experimente din istoria psihologiei, efectuat de psihologul Walter Mischel în anii 1960-1970, având inițial ca protagoniști preșcolari de la Grădinița Bing a Universității Stanford, ***în care se urmărea capacitatea de autocontrol a acestora, prin amânarea unei recompense mici imediate, în favoarea unei recompense mărite primită mai târziu.*** Mulți copii testați s-au luptat cu ei înșiși pentru a rezista tentației. Gradul de autocontrol de care au dat dovadă în copilărie a prezis toate performanțele lor ulterioare, practic, copii preșcolari capabili de autocontrol au avut în timp, mai puține probleme sociale și economice, au avut o tendință scăzută spre infracționalitate și în general, mai puține probleme de adicție.

Controlul asupra propriei persoane, asupra calităților, faptelor și a reacțiilor pe care le avem nu apare peste noapte. Acesta se dezvoltă treptat din copilărie: se experimentează, se educă și se exemplifică în sânul familiei. Părinții plantează semințele echilibrului emoțional la copil începând din primele zile de viață. Pentru a învăța cu adevărat voința, asemenea mersului și vorbitului, trebuie practicat de unul singur, bineînțeles că nu se învață prin simple apelative „Controlează-te!” sau „Abține-te!” adresate copilului, ci cu ore nesfârșite petrecute de părinți în încercarea de a-și învăța proprii copii să-și amâne nevoile fără a izbucni în lacrimi sau a bate cu piciorul în podea;

a insista neobosit că: desertul vine întodeauna după ce servim felul/felurile principale, jucăriile de la grădiniță, în parc, (poate și) acasă trebuie împărțite cu ceilalți copii, iar atunci când vorbesc două personae se așteaptă, nu se întrerupe discuția, se așteaptă în liniște rându-l la casa de marcat, un lucru început se finalizează nu se lasă neterminat ș.a.m.d. Toate acestea realizându-se în ani de muncă asupra copilului, atât de către cadrele didactice cât mai ales de către părinți, de la cea mai fragedă vârstă până „la vârsta de 19 sau 20 de ani, atunci când baza biologică a autocontrolului este pe deplin formată. Până atunci, părinții nu pot decât să încerce să țină pe adolescenți departe de viciile pe care impulsivitatea le face atât de atrăgătoare: abuzul de alcool, șofatul neatent, infracțiunile minore, procrastinarea” (Steel, 2013, p. 59).

Studiile au arătat că **autocontrolul poate fi antrenat foarte eficient în copilărie și tinerețe dacă la grădiniță și la școală se creează activități adecvate**. Acest lucru poate funcționa când copiii se distrează făcând ceva. Manfred Spitzer, specialist în neuroștiințe, implicat în dezbateri despre tehnologie și educație, propune în cartea sa, *Demența digitală. Cum ne tulbură mintea noile tehnologii*, o serie de tehnici de educare a autocontrolului prin intermediul jocului, aplicate copiilor de vârstă preșcolară și școlară mică. „Jocul permite exersarea multor lucruri: ascultatul și vorbitul, colaborarea și implicarea în activități commune. Jocul este important pentru o anumită abilitate care nu se exersează decât într-un astfel de context: autocontrolul. Nu întâmplător jocul și jucăriile au apărut odată cu formarea societăților mai complexe” (Spitzer, 2020, p. 210). Psihiatrul neamț propune pentru dezvoltarea abilității de autocontrol o serie de *activități zilnice comune*, cum ar fi: activități muzicale, activități sportive (alergatul, jocurile de mișcare, dans etc), activități manuale, piese de teatru, desenul, pictura, jocuri de societate. În opinia lui Spitzer „**grădinița** este, din punct de vedere al dezvoltării neuronale, antrenament pur al lobului frontal! Iar abilitatea creierului frontal nu ține de vorbire sau calcul matematic ci de puterea **voinței**” (Spitzer, 2020, p. 211).

În încheiere, sintetizăm două seturi de recomandări, unul adresat cadrelor didactice din învățământul preșcolar ce le pot aplica la clasă, iar un alt set adresat părinților, ce îl pot folosi acasă venind în completarea celor din sala de curs.

Recomandări adresate cadrelor didactice din învățământul preșcolar:

- în cadrul *Centrului de Artă* se pot realiza zilnic diferite activități manual în funcție de tematica avută, aceste pot fi: mototolirea hartiei de diferite mărimi (creponată de preferat, este ușor de manevrat pentru cei mici), decupajul pe contur (linii drepte, curbe, zig-zag, forme geometrice), modelaj (plastilina sau lut), pictat, desenat (liber sau în contur), înșiruire de mărgel pe fir gros de bunbac/șiret;
- în cadrul *Centrului Construcții*, cuburi de lemn, lego ce pot ajuta la realizarea diferitelor construcții în funcție de tematica săptămânii;

- indiferent de tura în care se lucrează (dimineața sau după-amiaza) activități de muzică și mișcare nu trebuie să lipsească, acestea se realizează foarte ușor, cei mici fiind foarte încântați de muzică și mișcare (exemple de site-uri unde se pot găsi astfel de exerciții: orff_preschool teacher (<https://www.youtube.com/watch?v=XY6iJrSp43I&t=33s>); #rhythmllesson;
- **muzica** movimiento (<https://www.youtube.com/watch?v=BYmWELAtiMI>), Warm Up All kids (<https://www.youtube.com/watch?v=A9Vex9CAJVo&t=16s>); ora de muzică – Eugen Dog – Gramogon (<https://www.youtube.com/watch?v=t26Yrp9qSac>);
- **dramatizarea** unor povești prealuate cu ajutorul păpușilor, plușurilor;
- **activități sportive**, diverse ce se pot realiza fie în sala de curs fie în aer liber;
- copii vorbesc pe rând nu toți odată, așteptăm să termine de vorbit colegul.

Recomandări adresate părinților:

- tergiversarea doleanțelor copiilor de la câteva minute la câteva zile în funcție de necesitatea și urgența acestora;
- activități de manualitate: împletit șireturi (cu două sau trei fire în funcție de vârstă), legarea/ dezlegarea șireturilor de la pantofi, coaserea nasturilor pe o bucată de material;
- activități casnice: ștergerea prafului în propria camera, aranjarea patului în fiecare dimineață, împachetarea propriilor șosete după ce acestea au fost spălate și uscate, pregătirea/strângerea mesei, spălarea vasului în care a servit mâncarea;
- activități de grădinărit: udarea plantelor atunci când este nevoie, strânsul buruiianului de lângă plantele folositoare, alegerea fruzelor uscate de la plantele/ florile de apartament/ grădină;
- activități desfășurate în bucătărie: prepararea unui fel principal de mâncare sau al unui desert, prin implicarea directă a copilului în aceste activități: spălatul legumelor, datul prin răzătoare, curățatul acestora acolo unde se poate de către copil;
- ducerea la bun sfârșit a activității indiferent că îi face sau nu plăcere copilului (un lucru început trebuie finalizat).

Bibliografie:

1. Mischel Walter, *Testul bezelei. Strategii de dezvoltare a abilității de autocontrol*, București, Editura Curtea Veche, 2014;
2. Steel Piers, *Arta de a (nu) pierde timpul*, București, Editura Litera, 2013;
3. Spitzer Manfred, *Demența digitală. Cum ne tulbură mintea noile tehnologii*, București, Editura Humanitas, 2020;
4. <https://www.youtube.com/watch?v=XY6iJrSp43I&t=33s>;
5. <https://www.youtube.com/watch?v=BYmWELAtiMI>;
6. <https://www.youtube.com/watch?v=A9Vex9CAJVo&t=16s>;
7. <https://www.youtube.com/watch?v=t26Yrp9qSac>.

INFLUENȚE NEGATIVE ÎN EDUCAREA LIMBAJULUI PROVENIT DIN MEDIU EXTRAȘCOLAR ȘI METODE DE COMBATERE A ACESTORA

Prof. TOMA OLIVIA, GPN NR.2 Măneciu

Prof. GEORGESCU CORINA, Colegiul „FERDINAND I” Măneciu

Preșcolarul înregistrează progrese însemnate în plan lingvistic și afectiv cu condiția certă a recepționării permanente „din afară” a unor influențe organizate și sistematice. Acestea sunt formative și sunt exercitate asupra fiecărui copil de către un complex de factori educativi a căror acțiune se interferează continuu:

- a). familia (restrânsă și extinsă),
- b). societatea,
- c). grădinița.

De cele mai multe ori în urma acestei împătrunderi de influențe se ajunge la o rezultanță pozitivă reprezentând o însumare, în sensul completării reciproce a acțiunii formative a diferiților factori.

Alteori, are loc diminuarea sau chiar anihilarea activității educative pozitive, a unor factori educativi prin influența nocivă a altora.

Este recunoscut în cadrul acestui sistem formativ (familia-societatea-școala), rolul preponderent al instituției preșcolare, al activității de dezvoltare a comunicării orale prin activitățile de educare a limbajului desfășurate de educatoare. Această activitate depinde în mare măsură de întreaga dezvoltare ulterioară a personalității copilului din punct de vedere lingvistic.

Această reușită depinde în mare măsură de influențele educative, pozitive pe care preșcolarul le primește în cadrul familiei, precum și al contracarării influențelor dăunătoare din mediul familial.

Copilul se naște cu predispoziții de însușire a limbii. Puțin dintre aceștia se nasc cu probleme medicale, cum sunt tulburările de vorbire neuro-motorii sau disfuncții ale analizatorului auditiv.

Până la vârsta preșcolarității toți copiii ar trebui să pronunțe corect cuvintele să aibă un volum al vocabularului adecvat vârstei.

Și totuși la nivel de conversație, la începutul preșcolarității cât și pe parcursul ei sunt copiii în mare parte din mediul rural, care pronunță cu dificultate anumite cuvinte sau le stâlcesc.

Nu totdeauna acest lucru se datorează problemelor de natură medicală ci de cele mai multe ori mediului familial și social din care provin.

Astfel întâlnim familii sau membrii ai acestora care provoacă intenționat și în mod repetat copilul să pronunțe stâlcit diferite cuvinte sau expresii care denaturează mesajul corect al comunicării, numai pentru a se amuza.

Alt factor negativ în dezvoltarea capacităților de comunicare orală este așa numitul alint-lingvistic al adulților care acceptă sau chiar repetă în comunicarea cu copiii, cuvinte reproduse din vorbirea acestora cum ar fi: „lătic”-lăptic=lapte.

Folosirea diminutivelor în conversație cu copiii este un alt factor nociv în educarea limbajului acestora.

Până la vârsta de trei ani învățarea denumirilor simbolistice urmată de cele obiectuale este corectă deoarece respectă caracteristicile de dezvoltare intelectuală a copiilor. Astfel copilul mic denumește pisica mai întâi „miau” și câinele - „ham”, cuțitului îi spune „tăiatul” și fundului de bucătărie – „tocatul”.

Acest concept de învățare folosește mai târziu în activitățile de educare a limbajului în diferite povestiri, pentru explicarea caracteristicilor unor obiecte, ființe, fenomene ale naturii.

Unul din factorii pozitivi pe care adulții cu preponderență membrii familiei, îl pot avea în educarea și dezvoltarea limbajului copiilor îl constituie formarea „nișei de determinare”.

Aceasta constă în stimularea dorinței copiilor de a învăța, de a determina prin exemplu comportamental-lingvistic.

Deci, în familiile în care relaționarea se bazează pe un vocabular corect exprimat, bogat, pe un dialog calm și armonios, copiilor li se formează o bază lingvistică care determină succesul în dezvoltarea capacităților de comunicare orală.

De aceea în decursul anilor ca educatoare m-am preocupat să cunosc potențialul educativ al părinților în scopul de a le veni în ajutor cu metode educativ-lingvistice:

a). Una din aceste metode este aceea de a explica adulților care se ocupă de educarea copiilor, că este o greșeală să repetăm în comunicare cuvinte defectuos pronunțate, indiferent de motivele care au produs acest comportament.

Exemplu: Copilul spune: „fac disnastică!”

Mama: „mai faci disnastică?” (în loc de : „mai faci gimnastică?”).

b). Atenția pe care o acordă adulții în speță părinții, frații și bunicii în comunicările cu copiii înțelegând prin aceasta, amânarea discuțiilor cu aceștia, indiferența față de dorințele lor verbal exprimate.

c). Stimularea exersării vocabularului știut fiind faptul că uneori copiii sunt tentați să comunice dorințe neverbal, să arate obiecte pe care le vor, să protesteze fizic dacă nu le convine ceva.

d). Să selecteze programul mass-media pentru copii care i-ar putea ajuta la îmbogățirea vocabularului, la stimularea imaginației și dezvoltarea creativității.

Un aspect sensibil și greu de abordat este cel al vocabularului adulților în familie și al celorlalți adulți din mediul apropiat al copilului.

Vorbirea populară îngreunează munca de educare a limbajului copilului la această vârstă care nu înțelege de exemplu de ce mama spune „chicior” și d-na educatoare spune „picior”.

Bibliografie:

1. BARBU, Hristu, *Activități de joc și recreativ – distractiv*, București : Editura Didactică și Pedagogică, 2004.
3. BĂRLEA, Roxana – Magdalena, *Tehnici de cercetare în științele comunicării*, Cluj – Napoca : Casa Cărții de Știință, 2012.

DESPRE EDUCAȚIA ONLINE

Prof. înv. preșcolar TUDOR LUCIA
Grădinița cu P.P. nr. 23, Ploiești

În ultimii ani, atât noi adulții, cât și copiii ne-am implicat din ce în ce mai mult în mediul virtual. Toate progresele din societate, de ordin tehnologic, ne-au împins spre această evoluție la care încă asistăm. Fie că dăm mesaje prietenilor și familiei, citim știri, vizionăm un film, ascultăm muzică sau ne documentăm, mediul digital a devenit o parte componentă a vieții noastre. Acest lucru nu ar fi fost posibil fără toate dispozitivele tehnologice apărute (cu o rapiditate uriașă și într-un volum imens) și accesibile oricui. Fie că vorbim de achiziționarea unui calculator, telefon mobil, smartphone sau console pentru jocuri video, aproape orice persoană are acum acces mediul digital printr-o simplă apăsare de buton. Unora le-a fost mai grea tranziția de la niciun fel de tehnologie la multitudinea variantelor din prezent, în timp ce copiii de vârste mici s-au născut în această perioadă și nu cunosc un alt stil de viață.

Bineînțeles că, alături de toate domeniile care au fost influențate de evoluția digitală, și educația și sistemul de învățământ au suferit schimbări semnificative în ceea ce privește concepțiile cadrelor didactice, materialele și mijloacele utilizate la clasă, tipologiile de elevi și metodele de predare-învățare. Copilul va lua contact, încă de foarte mic, cu toate dispozitivele tehnologice și va învăța să le folosească cu mare ușurință. Lui i se va părea normal accesul permanent la internet, folosirea unui dispozitiv mobil sau folosirea calculatorului. De ce acest lucru? Răspunsul este firesc, dacă întrebi un copil: „pentru că e distractiv!”. Copiii (și nu numai) sunt stimulați de activitățile pe care le realizează cu ajutorul tehnologiei, acestea captându-le atenția, valorificându-li pasiunile, interesele și antrenându-i în găsirea unor soluții de rezolvare. Este surprinzător volumul mare de cunoștințe pe care copiii le asimilează din mediul online fără să își dea seama.

Una dintre formele moderne de învățare (mai puțin practică la noi dar care se extinde treptat și rapid) este *e-learning*-ul, adică învățarea electronică. Aceasta a luat naștere datorită realizării că pentru a se ajunge la o învățare eficientă în ziua de astăzi este necesară aducerea în discuție a tehnologiei. Majoritatea aplicațiilor de învățare au o bază științifică fundamentată pe realitate. În cadrul învățării electronice, elevii pot experimenta diverse principii ale învățării (precum cele behavioriste, cognitiviste sau constructiviste), această metodă având la bază modelul instruirii programate a lui Skinner. Pe lângă aceasta, multe idei pe care se fundamentează învățarea electronică sunt preluate din concepțiile constructiviste ale lui Piaget și Vîgotski (conform Pânișoară, 2019).

Printre principalele avantaje ale tehnologiei în învățare trebuie amintite: autonomia în timp și spațiu a celui care învață, individualizarea, modurile variate de prezentare a informației potrivite oricărui tip de elev, feedback prompt și detaliat, dezvoltarea colaborării în mediul online, cantitate inepuizabilă de resurse de învățare (fie ele biblioteci digitale, texte, imagini, simulări video, filme etc.), navigare facilă pe platforme, înregistrarea activității și a progresului individual etc. (Pânișoară, 2019, pp 18-20).

Învățarea în mediul educațional a urmărit în permanență progresele tehnologice, dar schimbarea radicală a sistemului de învățământ românesc și trecerea la un sistem bazat în totalitate pe *e-learning* nu se ia în calcul. „Învățarea la distanță, deși le permite elevilor să dețină controlul asupra timpului și ritmului de învățare, nu poate înlocui în totalitate învățarea prin experimentare, prin contact direct cu colegii, profesorii și lumea reală” (Pânișoară, 2019, p 175).

Din această cauză asistăm la un fenomen numit *blended learning* (din engleză, „învățare combinată”) care presupune îmbinarea online-ului cu offline-ul. La baza acestui tip de învățare stau mai multe tipuri de instruire:

- *e-learning* – presupune utilizarea textelor, graficelor, videoclipurilor, sunetelor, facilitând interacțiunea dintre instructor și elev;
- *învățarea prin instruire video* – implică vizionarea unor videoclipuri relevante pentru subiectul studiat, fără a putea interacționa cu cel care explică;
- *învățarea virtuală* (pe platforme web) – presupune existența unor platforme specific destinate orelor de curs;
- *învățarea online* - presupune exclusivitatea utilizării mediului online și a resurselor multimedia aferente (Dabbagh & Bannan-Ritland, 2005, apud Pânișoară, 2019).

Tehnologia nouă are capacitatea de a dezvolta la copii, nu numai capacitatea cognitivă, cât și metacogniția. „Atunci când copilul selectează teme și asociază anumiți termeni prin căutare pe internet, implicit evaluează rezultatele căutării și se angajează într-un proces de luare de decizii: alege ceea ce trebuie să citească, face legături între cunoștințe, ia notițe, formulează întrebări, intuiește explicații corecte” (Pânișoară, 2011, p 165).

Cadrul didactic, fiind managerul a tot ceea ce reprezintă spațiu educațional, trebuie să țină cont de faptul că ***predarea cu ajutorul mediului virtual implică unele modificări, printre care:***

- *proiectarea activității didactice* presupune alegerea acelor surse care facilitează atingerea obiectivelor, centrarea pe conținuturi esențiale și utilizarea materialelor didactice precum texte, imagini, animații, sunete;

- *derularea procesului de predare-învățare* presupune adaptarea mediului virtual la nevoile cadrului didactic și al elevilor. Astfel, se recomandă activizarea procesului de predare-învățare, implicarea activă a elevilor în obținerea și prelucrarea informațiilor, oferirea de timp suficient pentru fiecare copil (în funcție de particularitățile de vârstă și individuale) și crearea de situații atractive de învățare;

- *managementul învățării* – necesită o concentrare din partea cadrului didactic asupra modului în care învață elevii și dezvoltarea deprinderilor de învățare. Mediul virtual facilitează, în acest sens, prin organizarea învățării diferențiate, realizarea de activități de învățare individuală și de grup, cât și implicarea cunoștințelor interdisciplinare și transdisciplinare pe care le dețin copiii, pentru asigurarea realizării conexiunilor mintale.

În momentul în care cadrul didactic alege să utilizeze mediul virtual, trebuie să țină cont și de eventualele limite și piedici pe care le poate întâlni. Printre acestea amintim:

- maniera în care este proiectată activitatea (mediul digital se subordonează scopurilor educaționale și nu invers. Doar în acest fel se asigură desfășurarea eficientă a unor lecții interactive și atractive);

- timpul alocat activității online poate fi unul mai lung, ceea ce va desprinde copilul de comunicarea reală, față în față;

- activitățile de învățare trebuie să presupună mai mult decât accesarea informațiilor. Este necesar ca ele să fie complexe și să antreneze cât mai multe dintre procesele și operațiile psihice ale elevilor;

- să nu se facă exces de utilizare a mediului virtual și să se îmbine strategiile tradiționale cu cele moderne;

- mediul online trebuie să fie accesibil tuturor elevilor, atât în cadrul orelor de curs, cât și acasă.

Integrarea mediului online în activitatea zilnică de predare trebuie să depășească stadiul simplei utilizări a calculatorului ca mijloc didactic (cum se practică în multe instituții de învățământ). Această integrare implică activități mai complexe, care trebuie stăpânite de cadrul didactic. Printre acestea se regăsesc integrarea și folosirea echipamentelor digitale (telefoane, calculatoare, camere de filmat), folosirea în cadrul lecțiilor tradiționale de prezentări PowerPoint, Prezi, adaptarea metodologiei de predare (și de evaluare) pe baza noilor tehnologii digitale, predarea dintr-o perspectivă integratoare, care să faciliteze învățarea temeinică.

Mediul online va fi introdus în cadrul lecțiilor drept strategie didactică, pentru a optimiza și eficientiza procesul de predare-învățare și nu ca scop în sine. Se urmărește adaptarea la noile cerințe sociale și integrarea tehnologiei în cadrul activității didactice, nu transpunerea totală a procesului instructiv în mediul virtual. Cel puțin la vârsta școlară mică, elevii nu dispun de tot setul de competențe necesare realizării cu succes a unei învățări bazate în totalitate pe digital. Ei încă au nevoie de susținere și îndrumare verbală din partea cadrului didactic, de interacțiuni cu colegii și de activitate motrică. Mediul digital trebuie să fie pentru ei un facilitator al învățării.

Datorită tuturor schimbărilor apărute în sistemul de învățământ, a nevoii continue de inovare și adaptare la cerințele societății și ale elevilor, specialiștii în tehnologie au venit în sprijinul cadrelor didactice, de-a lungul anilor, cu diverse platforme, aplicații sau instrumente Web pe care să le poată integra în cadrul activității de predare-învățare. Acestea necesită dispozitive tehnice potrivite, de cele mai multe ori, acces la internet și o oarecare pregătire în prealabil a elevilor și profesorilor. Din cauza complexității instrumentelor digitale, unele dintre ele nu pot fi folosite în ciclul preșcolar deoarece necesită o experiență în domeniu și o dezvoltare a aptitudinilor tehnologice mai ridicată. Cu toate acestea, se găsește o gamă largă de aplicații, platforme sau site-uri web care pot fi folosite cu succes în lucrul cu preșcolarii.

Pe multe dintre acestea le-am folosit chiar eu în timpul perioadei de școală online, dar și după revenirea fizică la grădiniță. Cel mai mare impact și cele mai eficiente aplicații au fost: Google Classroom și Google Meet, WorldWall, Twinkl, YouTube, StoryJumper și WhatsApp-ul prin intermediul căruia am comunicat în permanență cu părinții.

În concluzie, nu vreau să afirm faptul că mediul online este mai util sau mai recomandat decât folosirea metodelor tradiționale, ci doar că nu ne putem feri de evoluțiile din domeniul tehnologiei și că trebuie să luăm partea bună din toate aceste progrese din societate. Tehnologia este minunată dacă este folosită corespunzător, mediul online este deosebit de ofertant pentru sistemul de învățământ și actorii implicați în el atunci când sunt accesate resurse potrivite și verificate, iar dispozitivele digitale nu sunt un motiv de îngrijorare, ci doar niște instrumente care ne susțin și ne asistă în rezolvarea unor sarcini.

În încheiere, aduc în discuție următorul citat care se aplică perfect și domeniului educațional: „Tehnologia este un mijloc, nu scopul. Scopul e unul de natură socială, dintotdeauna a fost așa.” (Norman Foster). ***Niciun dispozitiv digital sau mediu online nu trebuie și nu va înlocui relațiile interumane care se leagă între elevi și profesor.*** Acestea sunt doar mijloace de dezvoltare și de adaptare la cerințele societății moderne care, folosite cum se cuvine, conduc la rezultate deosebite.

Bibliografie:

1. Pânișoară, G. (2019). *Psihologia învățării. Cum învață copiii și adulții?*, Iași: Ploirom.
2. Pânișoară, G. (2011). *Psihologia copilului modern*, Iași: Ploirom.

A FI PĂRINTE ASTĂZI

Prof. UNCHEAȘU BIANCA ELENA
Grădinița cu Program Normal Surani

Deși este intens dezbătută din cea de-a doua jumătate a secolului XX încoace, o temă deosebit de importantă pentru domeniul psihologiei dezvoltării este în continuare problematica educației parentale.

Astăzi, societatea se confruntă cu problema capacității tinerilor de a deveni părinți. Este știut faptul că o generație armonios dezvoltată se naște și crește într-un mediu familial la rândul său armonios. În opinia mea, educația parentală începe dinainte de a se naște copilul, poate chiar din perioada în care se conturează dorința de a avea un copil și durează toată viața..

„Mesia de părinte” este printre cele mai dificile „meserii”, o „artă” ce se învață foarte greu (D. Roman, 2011, p.69). Nașterea unui copil aduce cu sine o responsabilitate pe care, de cele mai multe ori, părinții nu o cunosc pe deplin. Primii mentori reali în viața copilului sunt părinții, aceștia oferindu-le primele repere de orientare în lume, primele informații cu privire la diferite lucruri și fenomene din natură și societate, precum și norme, reguli legate de conduită. Ea este sursa primară de dragoste și afecțiune care vine în întâmpinarea și satisfacerea nevoilor de creștere și dezvoltare ale copilului, atât fiziologice, cât și psihologice. Pe lângă toate aceste nevoi, relația copilului cu familia îi furnizează exemple despre cum se relaționează cu alți indivizi sau grupuri de indivizi din afara familiei. Astfel, familia este cea dintâi școală care îi învață pe copii să se comporte în viață și în societate, având astfel o responsabilitate imensă.

Printre primele piedici în exercitarea rolului de părinte se numără credințele, „rețetele” și modelele preluate de la părinți, din familia de origine; fiecare aduce în cuplul nou format zestrea sa, zestre ce poate fi nefuncțională. „Modelele parentale, ca și cele de masculinitate-feminitate moștenite din familia de origine își vor pune puternic amprenta asupra noului cuplu familial. Adesea, astăzi, acestea se vor împleti sau, poate, vor intra în conflict cu noile așteptări de rol atât în planul maternității sau paternității, cât și al masculinității sau feminității” (E. Anghel, 2010, p.50). Este necesar așadar să ne debarasăm de aceste modele și să căutăm să le descoperim acele modalități de interacțiune și conviețuire potrivite nevoilor personale.

În primii ani de viață, copiii utilizează modelul imitației, iar exemplul personal al părintelui este grăitor. Părinții au astfel obligația de a fi atenți la comportamentul acestora nu doar în relație cu copilul, ci și cu membrii familiei și din societate – laitmotivul care este invocat atunci când copilul are un comportament inadecvat este „lipsa celor șapte ani de acasă”.

Și totuși, ce înseamnă să fii un părinte bun? – o întrebare la care fiecare familie are alt răspuns, propriul ei răspuns. „Să fii un părinte bun înseamnă să ai capacitatea de a te centra pe copil și de a fi prezent mereu în viața lui; să întreprinzi acțiuni conștiente și planificare pentru a oferi

acceptare necondiționată, încurajare și afecțiune; să fii dispus să te schimbi, să-ți revizuiești concepțiile educative” (D. Roman, 2011, p.72).

A fi părinte bun înseamnă „să te construiești”, „să te dăruiești” și „să te reconstruiești” după nevoile copilului.

Astăzi, literatura de specialitate numește aceste atitudini din familie în relație cu copilul stiluri parentale, intens dezbătute de specialiști. Ceea ce este important însă, este faptul că aceste stiluri parentale influențează puternic dezvoltarea personalității copilului.

Tot ceea ce se construiește mai târziu are la bază ceea ce se întâmplă în familie. După cum afirmă și D.L.Nolte, „copiii învață ceea ce trăiesc. Ulterior, cresc și ajung să trăiască ceea ce au învățat” (apud E. Anghel, 2010, p.57).

BIBLIOGRAFIE:

- Anghel Elena, *Psihologia educației pe tot parcursul vieții*, București, Editura Trei, 2010
- Roman Daniela, *Stiluri de parenting*, în Bonchiș Elena (coord.), *Familia și rolul ei în educarea copilului*, Iași, Editura Polirom, 2011, pp.65-90

SCOPURILE CONSILIERII PSIHOPEDAGOGICE PARENTALE

Director, Prof. învă. preșcolar VASILE GEORGETA
Grădinița cu P.P. nr. 35 Ploiești

Scopurile consilierii psihopedagogice parentale sunt diferențiate în funcție de situația familială concretă, de particularitățile de vârstă, gen, personalitate a părinților; de problemele acestora, care, la rândul lor, diferă în funcție de tipul familiei și specificul dificultăților. Modalitățile, metodele, tehnicile și procedeele, de lucru utilizate în consilierea copiilor și a adulților sunt relativ diferite. În cazul adulților, modalitatea principală de consiliere psihopedagogică este ședința de consiliere, iar metodele țin mai mult de discuție, conversație, în cadrul căreia este sfătuit, ajutat, sprijinit și îndrumat părintele pentru a-și conștientiza problemele, este încurajat să ia decizii și să-și asume responsabilitatea propriilor schimbări, la nivelul cognițiilor, al emoțiilor și al comportamentelor. În cazul beneficiarilor copii, lucrurile stau altfel. Responsabilitatea copiilor privind propria lor formare, schimbare adaptativă și dezvoltare este limitată, sarcina valorificării acestora, la nivel optim, revine, în cea mai mare măsură, consilierului. Antrenarea copiilor în activități

de consiliere psihopedagogică, mai ales, în cele orientate spre soluționarea unor probleme speciale, presupune angajarea lor în activități sub formă de joc, exerciții structurate sau alte activități cu caracter educativ sau corecțional (desen, pictură, colaj, muzică, sport etc.).

Scopurile consilierii psihopedagogice parentale se pot stabili la mai multe nivele, ceea ce presupune realizarea mai multor tipuri de obiective:

1. Scopurile fundamentale sunt acele scopuri ce se proiectează și se valorifică în majoritatea activităților de consiliere psihopedagogică și cu referire la majoritatea părinților.
2. Scopuri formulate de consilier axate pe preîntâmpinarea unor dificultăți. Scop și obiective, care au un pronunțat caracter preventiv și asigură formarea, dezvoltarea continuă și optimă a personalității părinților.
3. Scopurile formulate de părinți și familie. Scopurile formulate de către părinți, înainte sau chiar în timpul procesului de consiliere psihopedagogică propriu-zisă, pentru îndeplinirea căreia adulții solicită sprijin, ajutor și îndrumare.
4. Scopurile formulate de părinți pot fi valabile în cazul beneficiarilor-copii. Părinții solicită adesea ajutorul consilierului pentru schimbarea atitudinilor și a comportamentelor cotidiene ale copiilor lor, pe care le consideră dificile, inadecvate, ineficiente sau greșite.

Bibliografie:

Consilierea Parentală, Ghid Metodologic, 2013.

TENDINȚE MODERNE ÎN EDUCAȚIA PARENTALĂ – ARTA DE A FI PĂRINTE

Prof. VECHIU TEODORA-MARILENA
Școala Gimnazială „Toma T. Socolescu”, Păulești

Educația parentală reprezintă prima educație cu care un copil are de-a face și singura ce îi oferă sprijin de-a lungul anilor. Încă de mici, copiii au un model în viață și se spune că ceea ce văd, așa vor face. Să fii părinte, nu-i ușor. Acest rol este unul foarte responsabil ce implică multă răbdare și iubire față de copil. Dacă un copil se simte iubit, protejat și i se explică întocmai atunci când greșește, atunci acesta capătă încredere în persoana de lângă el. Dacă acel copil își dă seama atunci când este mințit, atunci încrederea scade. De asemenea, copiii au nevoie de multă atenție atunci când sunt mici și este important ca, părinții să îi fie alături în primii lui ani din viață. Se întâmplă ca, unii copii să fie crescuți de bunici, sau poate chiar de rude ale acestuia, cum ar fi mătuși, unchi, veri, ceea ce îi răscolește copilului anumite trăiri și sentimente înduioșătoare atunci când se află în centrul unor discuții cu persoanele din jur.

Într-adevăr, această responsabilitate a părintelui este o artă, un exemplu. Copilul, pe parcursul anilor este supus anumitor provocări pe care nu reușește să le depășească decât primind anumite sfaturi din partea părinților, pentru că ei sunt cei mai în măsură să facă acest lucru.

Pentru ca un părinte să fie un exemplu de urmat, trebuie să aibă o deschidere față de tot ceea ce înseamnă familie, să știe să gestioneze situațiile, să fie un bun protector, să aibă studii, să cunoască limitele și o largă viziune asupra vieții. Dacă acesta nu a avut sprijin din partea predecesorilor lui și nu a reușit să-și îndeplinească toate visurile, trebuie să procedeze întocmai ca al lui copil să aibă parte de sprijinul pentru a reuși în viață.

Comunicarea părinte-copil este un proces imperios necesară încă de la naștere și până la vârsta adultă. Dacă această comunicare nu se menține, copilul are blocaje, temeri peste care îi este greu să treacă și de aceea apar mai târziu conflicte și integrarea în tot felul de cercuri vicioase. Noi, părinții, ne întrebăm mai târziu, de ce oare se întâmplă astfel de lucruri? Pentru că nu știm să gestionăm situațiile. Sunt momente poate, în care nu știm ce decizii să luăm, încotro să apelăm pentru siguranța copilului nostru, unele situații parcă ne depășesc. Și nu, nu este rușinos deloc, însă dacă simțim nevoia, putem apela la un specialist. Dar ideea e că, înainte să faci un pas, trebuie să te asiguri că ai tot ce trebuie să oferi și să fii responsabil. Se întâmplă adesea ca, unii copii să se simtă marginalizați în mediul școlar prin prisma faptului că unii dintre ei dispun de atâtea lucruri, iar alții nu. Trebuie să muncim, să învățăm să fim cât mai buni, cât mai pregătiți pentru ceea ce are viața să ne ofere.

Parentingul se poate traduce și sub forma conceptului de parentalitate sau parentaj și reprezintă procesul prin care un părinte îl susține pe copilul său în dezvoltarea sa socială, emoțională, fizică, intelectuală, de la naștere și până la vârsta adultă. Consider că părinții au nevoie de o astfel de educație, deoarece este firesc ca uneori în acest proces complex de educare a copilului tău să simți că nu știi care sunt strategiile potrivite pe care trebuie să le adopți sau direcțiile pe care trebuie să te îndrepti. Prin urmare, el este un concept care devine o reală necesitate pentru părinți.

O astfel de educație îi ajută pe părinți să se adapteze nevoilor și particularităților copiilor lor, prin urmare îi ajută să și accepte că un părinte este firesc să aibă și greșeli.

Consider că un părinte trebuie să se raporteze la copilul său în perspectivă. Prin urmare, ar trebui să aibă în permanență în minte, întrebarea: „Dacă mă comport astfel cu copilul meu, cum se va dezvolta acesta în viitor?” Copilul ar trebui să se raporteze la părintele său, ca la ajutorul suprem, persoana care îl sprijină în permanență, care îl iubește necondiționat, dar care impune niște limite sănatoase, constructive, pe care le argumentează copilului.

Lumea liberă vestică trăiește o criză a educației. Aproape toți părinții pun sub semnul întrebării atât vechile metode de educație, cât și pe cele noi. Unii părinți cred că aceste probleme sunt rezultatul faptului că le permit și le oferă copiilor prea multe, în timp ce alții consideră că practicile învechite de educație, precum bătaia și țipatul, sunt singurele responsabile. Alții cred că noile probleme au aprut ca urmare a schimbărilor negative din societate. Prea multe ore în fața televizorului, prea multe reclame sau prea multă violență pe micile ecrane sau desene animate sunt un factor ce pot schimba comportamentul unui copil și viitor adult. Pentru a face față schimbărilor din societate, părinții trebuie să-și schimbe atitudinea față de educație. E nevoie ca părinții să-și modernizeze metodele de educație pentru a crește copiii și adolescenții sănătoși și cooperanți.

Astăzi, copiii nu mai au nevoie să fie motivați de frica de pedeapsă. Ei au capacitatea înăscută de a ști ce este bine și ce este rău, dacă le dați posibilitatea de a-și dezvolta această capacitate. În loc să fie motivați de pedeapsă sau de intimidare, pot fi ușor determinate de recompensa și de dorința naturală și sănătoasă de a-și mulțumi părinții. Copii nu au nevoie de noi ca să-i îndreptăm sau să-i facem mai buni, dar sunt dependenți de ajutorul nostru ca să crească.

Când părinții răspund copiilor dintr-un unghi mai relaxat și mai plin de încredere, aceștia au o posibilitate mai mare de a crede în ei înșiși, în părinți și în viitorul necunoscut. Fiecare copil are destinul lui personal. Acceptarea acestei realități îi liniștește și îi ajută pe părinți să se relaxeze și să nu-și asume responsabilitatea pentru fiecare problemă pe care o are copilul. Ca părinți, datoria noastră nu este de a-i proteja pe copii de încercările vieții, ci de a-i ajuta să le depășească cu succes.

Bibliografie:

Dr. John Gray, „Copiii sunt din rai”, București, Editura Vremea, 2008

AUTORITATE ȘI PRIETENIE ÎN RELAȚIA PĂRINTE - COPIL

Prof. învă. preșcolar VOINIC FLORICA
Grădinița cu P.P. Nr. 3, Tulcea, județul Tulcea

A fi autoritar nu înseamnă a te impune prin forță fizică sau pedeapsă, nu presupune a instaura teama, ci a reuși să te impui prin respect și admirație.

Dorim ca cei mici să ne asculte, să respecte anumite reguli, dar oare câți dintre noi ținem cont de faptul că disciplina nu este totul și că, în egală măsură, o relație caldă cu copiii contează pentru dezvoltarea lor ulterioară?

Cuvântul “autoritate” provine din latinescul “*autoritas*” și înseamnă putere, dreptul de a da dispoziții, de a impune cuiva ascultare în virtutea unei calități sau a unei înputerniciri. De asemenea, înseamnă însă și ascendent, influență care rezultă din stimă și admirație.

Autoritatea față de copil este o calitate care se câștigă și care poate fi menținută, slăbită, întărită sau chiar pierdută, dar nu impusă; ea decurge din calitatea de părinte, dar nu se realizează în mod automat.

M-am oprit asupra acestui subiect deoarece în activitatea de educatoare pe care o exercit de peste 12 ani, dar ca și părinte în ultimii 6 ani, nu de puține ori m-am confruntat cu situații în care am fost nevoită să aplanez conflicte dintre copii, să impun anumite reguli, să restabilesc ordinea, să mă fac ascultată, să imi impun autoritatea ca educator și părinte.

Primul impuls, ca adult, atunci când vezi că cei mici „depășesc măsura” este să ridici tonul, iar gândurile fug către copilărie și te auzi spunând: „Dacă eu făceam așa când eram mic, mă puneam eu la tata la punct!”, amintindu-ți instantaneu că „bătaia e ruptă din Rai” și că „unde dă părintele crește”. Dar oare asta înseamnă cu adevărat a fi autoritar? Este aceasta modalitatea de a construi o relație solidă între tine ca părinte și copilul tău care în timp va deveni adolescent, apoi tânăr și la un moment dat, părinte la rândul său?

Cu siguranță ne amintim cu mult mai multă plăcere de clipele în care mama sau tata ne strângeau la piept și cu răbdare ne explicau că ceea ce am făcut este greșit „pentru că...”, decât clipele în care „ești pedepsit pentru că așa vreau eu”, făcându-te să îți dorești să crești și tu odată mare ca să faci ce vrei.

Dacă sunt criticați des, dacă sunt corecți mereu și dacă sunt pedepsiți în mod constant chiar și pentru greșeli minore, copiii încep să pună la îndoială afecțiunea părinților și nu au certitudinea că, la nevoie, vor primi din partea acestora simpatie, înțelegere și ajutor.

Încet, încet, copiii „ținuți prea din scurt” ajung să perceapă severitatea ca pe o presiune constantă de care nu se pot elibera.

Copilul își respectă părintele nu pentru că acesta “deține puterile”, ci pentru că îl convinge “evidența adevărurilor lui”. Cum ar putea un părinte să aibă certitudinea că interdicțiile sau îndemnurile sale vor fi respectate de copil, mai ales în situația în care acesta se va afla singur în fața cerințelor vieții?

Ce calități ar trebui să întrunească un părinte pentru a se putea bucura de autoritate în fața copiilor? Cum poate obține și păstra autoritatea necesară?

Unele cărți de specialitate spun că trebuie “să fii prietenul copilului tău, căci altfel nu vei putea pătrunde adânc în sufletul său, nu vei afla la vreme ce îl frământă, nu vei putea lua la momentul potrivit măsurile corespunzătoare”.

Prietenia dintre adult și copil are câteva caracteristici, diferite de cele care sunt proprii prietenilor dintre persoane de vârste apropiate, particularități impuse de însuși scopul relațiilor dintre educator și educat, dintre părinte și copil, de diferența care există între experiența de viață, preocupările și achizițiile morale și intelectuale ale acestora.

Atitudinea părintelui (educatorului), ceea ce prezintă el copilului, modul în care argumentează și justifică orice act al său trebuie să fie în concordanță cu stadiul de dezvoltare la care se află copilul, cu particularitățile vârstei și personalității sale.

Se spune că un prieten are autoritate asupra celuilalt, autoritate ce rezultă din prețuirea și stima, din încrederea pe care și-o acordă cei doi. Cam același lucru se întâmplă și când este vorba de părinți și copii.

Fiind prieten cu copilul tău, nu există pericolul să îți pierzi autoritatea în fața lui, ci dimpotrivă, ea poate să crească - dacă înțelegi cum trebuie prietenia cu copilul, limitele între care ea se poate manifesta, direcția în care poate evolua.

Încrederea joacă un rol decisiv într-o relație de prietenie. Această teorie este susținută din cele mai vechi timpuri, fiind întâlnită și în lucrarea pedagogului iluminist J. J. Rousseau - *„Emil sau despre educație”* - unde isista pe ideea ca adultul, educatorul să fie apropiat de cel asupra căruia se răsfrânge actul de educație, copilul: „...guvernatorul unui copil trebuie să fie tânăr și chiar atât de tânăr pe cât poate fi un om înțelept. Aș vrea, dacă ar fi posibil, să fie el însuși copil, să fie tovarășul elevului său și să-i dobândească încrederea”.

Ca părinte trebuie să reușești încă de la o vârstă foarte fragedă să îți apropii copilul, să îi devii prieten. Pentru aceasta este important ca să petreci mult timp împreună cu el, să nu îl pedepsești pe nedrept, ci să îi explici cu calm greșeala comisă și necesitatea pedepsei care i se cuvine. De asemenea să ai puterea de a recunoaște în fața lui atunci când tu însuși, ca adult, greșești și de a-i arăta că și asupra ta se răsfrâng anumite consecințe.

Din păcate, în practică nu întotdeauna prietenia cu copilul rămâne la sensuri care întăresc autoritatea educatorului și care asigură dezvoltarea armonioasă a personalității în formare.

Există și prietenii prost înțelese între părinte și copil. Nu puține sunt cazurile în care unul dintre părinți „dăruie” autoritatea celuilalt, sub falsa impresie a prieteniei. Ascunzându-i partenerului „mica șotie” a copilului, ajungând uneori chiar să mintă, nu doar să omită, pentru a acoperi „prostioarele”, acesta își periclitează grav chiar propria autoritate în fața copilului pentru mai târziu.

Tot de prietenie rău înțeleasă este vorba și când părinții înțeleg să discute cu „micii lor prieteni” tot felul de probleme. Gama unor astfel de discuții este foarte largă, începând de la păreri nu tocmai corecte despre rude, vecini, colegi, șefi, continuând cu aprecieri hazardate la adresa școlii, a educatoarei, învățătorului etc.

Foarte grav este atunci când părinții degradează prietenia cu copiii prin confidențe făcute fără nici un discernământ, printr-o așa numită colegialitate împinsă uneori până la complicitatea la „ștrengării”, unele chiar deocheate, prin lipsa totală de exigență și de principialitate în judecarea unor situații. Asemenea „prietenii” îi compromit pe părinți, anulându-le orice prestigiu și autoritate.

Este bine ca părinții să reflecteze asupra relațiilor cu copiii lor. Aproximarea dintre părinte și copil servește operei educative, dar numai dacă prietenia cu copilul este înțeleasă just, în toate implicațiile ei, și astfel manifestată încât să ducă la întărirea autorității educatorului și nu la anularea acesteia.

Trebuie așadar, ca adult, să încercăm a găsi un echilibru între răbdare, calm, bunăvoință, înțelegere, bunătate, stimă față de copil, dar și exigență, intoleranță și obiectivitate în aprecierea faptelor și manifestărilor lui.

„A fi prieten” cu copilul tău nu presupune să îi permiți să facă orice. Cel mai adesea, autoritatea educatorilor de acasă - părinți, bunici, mătuși - este raportată la modul de a concepe ei înșiși bunătatea, apropierea și cum și-o manifestă.

Spre exemplu, în majoritatea cazurilor, bunicii sunt buni și totuși nimeni nu-i ascultă. Ei satisfac toate gusturile nepoților, le rabdă toate mofturile și năzdrăvăniile, renunță la orice pentru cei mici, iar aceștia, în cele mai multe cazuri, nu-i ascultă, nu-i respectă, nu le sunt recunoscători. Autoritatea multor bunici dispare tocmai datorită acestei bunătăți pline de îngăduință și renunțare, dar lipsită de exigență și fermitate. Nepoții nu văd acestea și cred că așa trebuie să fie, iar când se măresc îi consideră pe bunici „depășiți” de evenimente, făcând parte din alte generații, nu le cer părerea, iar atunci când spun ceva nu sunt luați în seamă, deoarece sunt „rămași în urmă”.

Același lucru se întâmplă și cu părinții care nu știu să îmbine bunătatea cu exigența. Bunătatea părinților poate fi manifestată în diferite moduri. Spre exemplu, când copilul a comis o greșală și o recunoaște, ba chiar o regretă, părintele îl poate ierta; sau când copilul are nevoie de ajutor, iar părintele, mereu atent la ce se petrece cu el, îi acordă ajutorul fără ezitare și la timp; sau atunci când copilul are nevoie de un sfat, iar părintele își găsește timp să discute cu el, să îl îndrume.

Bunătatea poate avea și efecte negative, dacă este înțeleasă greșit, dacă părintele nu știe măsura și limitele între care și-o poate manifesta. De exemplu, unii părinți invocă „imposibilitatea” de a-l refuza pe copil când acesta insistă să fie lăsat la televizor peste o anumită oră sau îngăduie o comportare necivilizată neluând atitudine.

Manifestările izvorâte din bunătate și din dragoste pentru copii trebuie dozate cu grijă în funcție de particularitățile fiecărui copil și de situația concretă în cauză. Din comportarea părinților, copilul trebuie să înțeleagă că bunătatea nu exclude principialitatea, exigența și posibilitatea de a fi tras serios la răspundere pentru faptele sale. Numai așa bunătatea se conjugă cu autoritatea.

Este vital așadar, să manifestăm o autoritate echilibrată în relația cu copilul; să găsim acel echilibru necesar între bunătate, încredere, prietenie și exigență care să ducă la formarea unei personalități armonioase.

BIBLIOGRAFIE:

- Borca, I., Ana, Cîrmu, Gh., Ion,** 1975, „Autoritate și ... autoritate”, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Rousseau, Jean, Jack,** 1973, „Emil sau despre educație”, Editura Didactică și Pedagogică, București;
- Vrăsmaș, Ecaterina,** 1999, „Educația copilului preșcolar”, Editura Pro Humanitate, București.
- XXX,** 2009, „Revista Învățământul preșcolar”, nr. 1-2/2009, Ministerul Educației, Cercetării și Inovației.

GRĂDINIȚA P.N. DRĂGĂNEȘTI

Județul Prahova

